

ARHIEPISCOPIA CRAIOVEI ȘI MITROPOLIA OLTENIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ
SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX „SFÂNTUL GRIGORIE TEOLOGUL” CRAIOVA

Nr. 9/2025

Revista apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Acad. Dr. Irineu Popa,
Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei

**ARHIEPISCOPIA CRAIOVEI ȘI MITROPOLIA OLTENIEI
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN DOLJ
SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX „SFÂNTUL GRIGORIE TEOLOGUL”
CRAIOVA**

VOCATIO

**Revistă de cultură și spiritualitate ortodoxă
a elevilor și profesorilor**

Nr. 9/2025

**Revista apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Acad. Dr. Irineu Popa,
Arhiepiscop al Craiovei și Mitropolit al Olteniei**

Coperta 1:

Manuscris Evangheliar sec. XIX

Coperta 4:

Fragment fresca Mănăstirea Cosuna

**Aviz ISJ Dolj
12651/22.06.2022**

ISSN 2286-0843

CUPRINS

Gânduri de început.....	5
Repere spirituale	6
Biserica și Școala într-o singură inimă.....	6
Să facem actuală minunea Învierii în viețile noastre	8
Seminarul Teologic Ortodox din Craiova: Școală pentru <i>minte și inimă</i>	12
Drumul cel frumos al cunoașterii lui Dumnezeu	12
Pe urmele Mântuitorului Hristos	14
Dinastia Regelui Irod al Iudeei	14
Patristica mirabilis.....	18
Cuvântări de laudă dogmatice și morale la Sfântul Grigorie de Nyssa	18
Gânduri creștine despre pace	23
Pacea – bunul întregii umanități.....	25
Oameni și vremuri.....	27
Apolodor din Damasc – Arhitectul geniului roman	27
Domnitorul Alexandru Ioan Cuza.....	29
De la revoluție la regat Formarea statului român modern în context european (1848-1881).....	31
Regii și conducătorii Daci	33
Traduceri din Sfinții Părinți.....	35
„Παραίνεσις” - „Îndemn” Fragmente din cuvântarea „Περὶ φιλοπτωχείας” – „Despre iubirea de săraci”	35
Pelerin	37
Drumul credinței.....	37
Pe potecile credinței spre Sihăstria Putnei	39
Jurnalul pelerinului seminarist.....	42
Spiritualitate și slujire	44
Părintele Profesor Ion Bria (iunie 1929 – iulie 2002).....	44
Mișcarea Rugului aprins	47
Hristos cel așteptat, dar nerecunoscut.....	49
Sfânta Liturghie – izvor de spiritualitate și slujire.....	51
Freamăt de cuvinte.....	53
Arghezi – poet religios	53
Fiodor Mihailovici Dostoievski.....	57
Petre Țuțea	59
Dezmărginire	61
Pomul confluenței româno-elene: fraternitate pe vecie!.....	62
La Coșuna cea veche	65
Stendhal – o biografie celebră	66
William Shakespeare	68
Etymologika	70
Denumirile lunilor anului	70
Latinitas – aeternus fons.....	71
Codul bunelor maniere	74
Aforisme	74
Cum și când se oferă flori - tradiție, simbolism și etichetă socială.....	75
Etica pe Internet Cum să navigăm responsabil în spațiul digital	77

Parte de carte	78
Chivotul Înomenirii Fiului lui Dumnezeu	78
Poporul nemuritorilor	80
Ritmuri și cadențe muzicale	81
Vioara- pasiune, artă,măiestrie	81
Slavă la litie Slujba Sf. Grigorie Teologul	83
TROPARUL Sfântului Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana	84
SLUJBA SFÂNTULUI CUVIOS MUCENIC GHERASIM DE LA TISMANA LA VECERNIA MARE.....	85
Teriremul –cântarea îngerilor	87
Scientia	89
Die Figur des Heiligen in der Ikonenmalerei aus der Perspektive der Ideenlehre Platons. Einleitende Auszüge zur Thematisierung der christlichen Heilsgeschichte mittels des platonischen Lexikons	89
Thomas Alva Edison	96
Esteri glicerici ai rășinilor lemnoase.....	101
De la suflet la suflet.....	104
Atena – o experiență Erasmus.....	104
Prispa cu datini.....	106
Urări pentru profesori	106
Mehedințiul – „Lada de zestre” a folclorului românesc	112
I-auzi cum răsună lăuta străbună Cântece gorjenești vechi.....	114
Illustres Magistri et Discipuli Scholae Nostrae	115
Dascăli de ieri ai Seminarului Teologic Ortodox Craiova	115
Din viața școlii noastre	123
Vivat Academia-Vivant Professores Concursuri și olimpiade	123
Excelsior! Experiențe olimpice.....	130
Rădăcini comune, ramuri spre viitor: Fraternitatea româno-elenă.....	133
Inimă de voluntar.....	136

Gânduri de început

O imersie fină în adâncurile sensurilor ne descoperă invariabil, semnificațiile originare, nealterate de timp, ale cuvintelor. Însă perspectiva etimologică este mai mult decât un simplu exercițiu epistemic, este, am putea spune, o katabasis revelatoare, de vreme ce ne luminează memoria, ne vindecă de uitare, ne deschide calea Adevărului.

Orice Cuvânt este, așadar, un con-ventus, o „întâlnire”, o „împreună călătorie” și orice Dialog este un logos pe care îl împărtășim celorlalți, într-o experiență a cunoașterii personale și inter-personale, a comunicării, a sinergiei. Ca un corolar implacabil, orice ne-rostire devine un gol, o frângere dureroasă, o sfâșiere a țesuturilor lăuntrice, ființiale...

De-a lungul celor nouă ani, REVISTA VOCATIO s-a consacrat ca loc de taină al rostirilor, al cuvintelor care nu tac inerte, ci prind viață și își recapătă esența semantică, dialogică, într-o comuniune a ideilor elevate și a simțirilor profunde. Toate se materializează în textura unor pagini admirabile care vă invită la reflecție! Articole, eseuri, studii, reportaje sau creații literare sunt ipostazierii polimorfe ale cuvintelor rostite cu putere multă, entuziasm și sinceritate, alcătuite cu osteneală, rod al unei irepresibile creativități.

A învăța, a căuta, a descoperi, a (bine)cuvânta, a fi în Adevăr – sunt câteva repere identitare care ne definesc și pe care le-am așezat ca temelie statornică a demersului nostru publicistic, și în acest an!

Mulțumim Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Acad. Dr. Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, pentru Înalta binecuvântare, pentru sprijinul constant, motivant în demersul nostru religios-educativ și cultural-științific.

Vă facem părtași valorilor noastre, dragi cititori, mulțumindu-le de asemenea, tuturor celor care au contribuit la realizarea noului număr! Felicitări elevilor pentru responsabilitate și maturitate, colegilor profesori pentru dedicarea și exigența coordonării editoriale, conducerii școlii pentru susținerea proiectului VOCATIO – numărul 9!

Redacția

Repere spirituale

Biserica și Școala într-o singură inimă

În fiecare an, Biserica noastră Ortodoxă prăznuiește în luna septembrie începutul anului bisericesc, un început al timpului liturgic în care omul este chemat să tindă spre descoperirea adevărului, prin rugăciune și Sfânta Liturghie. Căci în *cunoașterea tainei lui Dumnezeu-Tatăl și a Mântuitorului Hristos sunt ascunse toate vistieriile înțelepciunii și ale cunoștinței*[1].

Tot în luna septembrie are loc în școlile din țara noastră deschiderea noului an de învățământ, începutul cursurilor spre dobândirea cunoștințelor de către tinerii noștri prin educația oferită de învățătorii și profesorii lor. Pentru această lucrare Biserica și școala se unesc într-o singură inimă propunându-și educarea și formarea bunilor creștini și a specialiștilor de mâine prin cultivarea valorilor autentice tradiționale ale poporului nostru.

Doamnelor și domnilor profesori,

Aveți în fața dumneavoastră nu numai viitorul unei generații, ci și pe al nostru, al tuturor. De pregătirea de astăzi a tinerilor depind bunăstarea spirituală și materială de mâine. În acest context formarea sufletească și instruirea didactică a elevilor sunt legate de misiunea plină de responsabilități, pe care trebuie să v-o asumați al cărei rod privește nu doar prezentul, ci și viitorul nostru.

Avem încredere deplină în capacitatea dumneavoastră profesională de a depăși greutățile, cunoaștem dăruirea de care dați dovadă în îndeplinirea sarcinilor și vă încredințăm de întregul nostru sprijin sufletească și material. Mitropolia Olteniei vine în sprijinul dumneavoastră și al elevilor prin programele sale educative, sociale și filantropice, prin profesorii de religie din județele Olteniei, care sunt implicați în proiecte de anvergură destinate atât elevilor, cât și cadrelor didactice din întreaga țară. Corpul profesoral din Mitropolia noastră este unul de elită, iar rezultatele înregistrate în domeniul educației de către profesorii și elevii din unitățile de învățământ din Oltenia sunt mândria întregii regiuni și sunt dovedite de numeroasele premii obținute la concursurile și olimpiadele naționale și internaționale.

Iubiți dascăli, vă îndemnăm să păstrați în sufletele voastre modelul Pedagogului desăvârșit, Mântuitorul Hristos, și să fiți pentru elevii dumneavoastră modele de urmat, transmitând, pe lângă cunoștințe și căldura sufletească, purtarea de grijă și iubirea de Dumnezeu.

Iubiți părinți, preaiubiți frați și surori în Hristos,

Desigur, educarea copiilor începe în familie. Primele bune deprinderi se formează acasă în mijlocul celor apropiați, de aceea, datoria părinților este să-și crească copiii în iubirea de Dumnezeu și de semenii, având frică și evlavie față de cele sfinte, căci *frica de Dumnezeu este începutul înțelepciunii*[2]. Dorința de a face bine, de a iubi pe Dumnezeu și pe aproapele, sădită de la cele mai fragede vârste în inima copiilor, vor da roade mai târziu, aceștia crescând puternici și sănătoși asemenea mlădițelor crescute din via cea rodnică[3]. În același timp, nu suntem datori doar să îi educăm pe cei tineri, ci și să urmărim curăției lor. Mântuitorul Hristos ne cere să avem smerenia pruncilor pentru a intra în Împărăția Cerurilor, puritatea și curăția lor sufletească. Să ne amintim, așadar, că toți suntem copiii Tatălui ceresc și așa cum cerem ascultare de la copiii noștri și noi suntem datori să ascultăm poruncile Domnului și să creștem pe calea adevărului, binelui și frumosului.

Iubiți elevi, dragi copii și tineri,

Începeți astăzi o nouă etapă de pregătire alături de colegii și dascălii voștri. Un nou an școlar înseamnă un pas pe care îl faceți pe cale formării voastre profesionale și sufletești. Sunt convins că toți știți că doar un om educat va avea capacitatea să găsească soluțiile la întrebările și la provocările societății de astăzi. Fără îndoială, Școala este mediul în care, pe lângă dobândirea de noi cunoștințe, relațiile sociale se bazează pe prietenie și solidaritate care ne oferă experiențe din cele mai diverse. Ca să fiți întotdeauna pregătiți pentru aceste confruntări Vă îndemnăm să aveți mereu în suflet iubirea de Dumnezeu și de aproapele. Să învățați poruncile Domnului și să aprofundați învățătura părinților Bisericii pentru a depăși greutățile inerente lumii în care trăim, devenind un exemplu pentru cei din jurul vostru. Dorința de cunoaștere, specifică tinerilor, trebuie canalizată spre îmbogățirea minții, folosindu-vă de îndrumările învățătorilor și profesorilor voștri. E bine să aveți mereu în minte cuvintele Sfântul Apostol Pavel: *Toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nu toate sunt de folos; toate lucrurile îmi sunt îngăduite, dar nimic nu trebuie să pună stăpânire pe mine.* Pășiți, așadar, cu nădejde și curaj în noul an școlar, păstrând totdeauna în sufletele voastre îndemnul Mântuitorului: „*cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor*”.

Vă dorim tuturor, profesori, învățători și elevi succes în noul an școlar! Fie ca Bunul Dumnezeu, cel în Preasfânta Treime laudat, să reverse asupra dumneavoastră Duhul înțelepciunii și să vă deschidă și să vă lumineze mintea spre primirea învățăturilor cele bune!

Mă rog Domnului nostru Iisus Hristos și Maicii Sale să vă înțeleptească și să vă dea putere și cunoaștere spre slava lui Dumnezeu și a Sfintei Sale Biserici! Amin!

Cuvânt la începutul Anului școlar 2024-2025,

† Dr. IRINEU
Arhiepiscopul Craiovei
și
Mitropolitul Olteniei

Să facem actuală minunea Învierii în viețile noastre

Hristos a înviat!

În fiecare an, cu ocazia acestui Praznic, mă bucur să vă văd cu ochii sufletului meu că sunteți prezenți în jurul Sfintelor Altare, venind aici să luați „lumină din lumina Mântuitorului Iisus Hristos”. Știu că sunteți convinși că Domnul a înviat și că Învierea Lui este cea mai mare sărbătoare a Bisericii noastre, izvorul tuturor Praznicelor împărătești. Deci, acum, când cu toții sunteți cuprinși de fiorul tainic al credinței noastre și mărturișiți cu mic cu mare că Domnul Hristos a înviat, vă încredințez că Mântuitorul nostru Iisus Hristos, în planul mântuirii, ne-a adus prin Sfânta Cruce în comuniune de iubire cu Tatăl, prin Duhul Sfânt. Răstignindu-Se pe Cruce pentru păcatele noastre, El n-a mai intrat ca arhiereul din Vechiul Testament cu sânge de animale, ci S-a prezentat Tatălui ca Mijlocitor real între noi și Dumnezeu. El S-a făcut pentru noi cale liberă la Tatăl, prin Sângele Său și prin Sfântă Învierea Sa din morți.

Deci, noi, fiind cuprinși în Jertfa Domnului, suntem uniți cu Mântuitorul Hristos prin Învierea Lui, trăind într-o existență vie și într-o comuniune de iubire negrăită. Și dacă arhiereul Legii Vechi intra o dată pe an în Sfânta Sfintelor, Hristos Domnul nostru, Fiul Fecioarei Maria, răstignindu-Se pe Cruce de bunăvoie, a intrat în Ierusalimul ceresc pentru toată lumea și pentru toată istoria, obținând împăcarea cu Tatăl pentru toți oamenii. Desigur, Domnul slavei este „Același, ieri, azi și în veac”, fiind prezent simultan în ceruri, stând de-a dreapta Tatălui, și în Biserică, Trupul Său tainic. În calitate de Cap al acestui organism, El este atât ca persoană istorică reală cât și ca persoană euharistică pe masa Sfintelor Altare. De asemenea, El este prezent, neîmpărțit și nedespărțit, în fiecare Sfântă Liturghie, venind la noi de la Tatăl prin Duhul Sfânt în Biserică și în lume. În felul acesta, pe de o parte, Răscumpărătorul nostru, prin Răstignirea Sa, devine o jertfă permanent actualizată și întreagă, iar, pe de altă parte, prin Învierea din morți ne cuprinde în iubirea Sa și ne așază în noua cetate a Trupului Său, Biserica.

Deci, vărsându-și sângele pe Cruce, El a făcut ca aceia care cred în El să primească iertarea păcatelor și harul îndumnezeirii. Așa se face că noi, **sărbătorind Învierea Domnului, mergem cu multă bucurie la Biserică întrucât suntem cuprinși în Mântuitorul nostru, devenind prin Botez frații Săi**. Acest lucru este posibil deoarece Domnul Cel înviat, într-o prelungire a Jertfei de pe Golgota, face ca noi, credincioșii Săi, să privim spre El în unitatea iubirii și frățietății. Ca atare, urmând pe Mântuitorul nostru și noi, episcopi și preoți, ieșim și intrăm în biserica noastră ca reprezentanți ai Domnului pentru a arăta că El a venit la noi de la Tatăl și, fără să părăsească cerul, ne-a deschis Împărăția cerurilor pentru a intra și noi veșnic în comuniune de iubire cu Tatăl și cu Duhul Sfânt.

Fiul lui Dumnezeu, cum mărturisim în Simbolul de credință, S-a făcut om de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria. Această economie este conformă rânduiei veșnice a Tatălui, Care, în iubirea Lui față de noi, a trimis pe Fiul Său, „Unul-Născut din Tatăl”, la moarte pentru răscumpărarea noastră din robia diavolului. El, venind în lumea noastră și „toată rânduiala pentru noi plinind”, a mers spre Jertfa supremă pe Cruce, culminând în finalul operei Sale prin Învierea din morți, care e rădăcina nestrăciunii și a nemuririi. Firea noastră, prin această Jertfă, și-a redobândit în Hristos Domnul vindecarea, curățenia, tăria și puterea împotriva păcatului. De bună seamă că moartea Mântuitorului n-a fost osânda firii noastre omenești, ci alungarea diavolului și scoaterea răului din ea. Deci, Dumnezeu Tatăl, trimițând pe Însuși Fiul Său întru asemănarea cărnii păcatului, a biruit păcatul, condamnându-l în Sine prin Jertfa trupului Său oferită Tatălui pentru greșelile noastre. El a nimicit deci păcatul și a împlinit Legea

în trupurile noastre, eliminând robia morții, care era în mădularele noastre. De atunci noi nu mai luptăm împotriva legii trupului pentru că umblăm după legea Duhului, omorând mădularele noastre ca să nu mai meargă după legea cărnii .

Prin urmare, Domnul Iisus Hristos ne-a însoțit prin Învierea Sa firea noastră de la starea nefirească de degradare în care se afla în urma păcatului strămoșesc și ne-a trecut, cu puterea Sa dumnezeiască, la o formă restabilită, dăruindu-ne neschimbabilitatea și veșnicia. În felul acesta, El a inaugurat, prin Înviere, eliberarea noastră din sclavia păcatului, punând început al mântuirii noastre și vestind prin Cruce „bucurie la toată lumea”. Prin Înviere noi devenim, deci, participanți la fericirea vieții divine, primind har îmbelșugat ca să ajungem la asemănarea cu Dumnezeu și să fim împreună locuitori cu îngerii și cu sfinții în ceruri. Și întrucât răstignindu-Se pe Cruce, Mântuitorul Și-a dat viața pentru noi, ne învață că nu păcatul oamenilor L-a îndemnat la acest sacrificiu, ci iubirea Lui negrăită pentru noi. Această dăruire de Sine este, incontestabil, adâncul dragostei Tatălui prin care ne-a făcut copii ai Săi în Fiul Său Cel iubit. În virtutea acestui act mântuitor, Răstignirea și Învierea Domnului Hristos reprezintă fără îndoială îndumnezeirea deplină a firii noastre umane și începutul Bisericii, temelia oricărui progres duhovnicesc și al urcușului neîntrerupt în iubirea Tatălui.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos, după Cina cea de Taină, a ieșit împreună cu ucenicii Săi în noaptea întunecată a Muntelui Măslinilor. Trăind atunci singurătatea și abandonarea, El a ieșit în întâmpinarea întinericului morții. Fiind trădat de Iuda și prins de slujitorii Templului, Domnul a fost adus în fața Sinedriului și predat în mâinile păgânilor și ale lui Pilat. Toate aceste evenimente sunt semnificative pentru noi mai ales pentru cunoașterea tainei mântuirii noastre. Rememorarea lor pune în lumină și mai bine valoarea Răstignirii și a Învierii Mântuitorului Iisus Hristos. Deci, Domnul, cum spun Sfinții Evangheliști, a ieșit afară în noapte. Noaptea înseamnă lipsa de comunicare, context în care nu ne vedem unul pe altul. Este un simbol al neînțelegerii, al întunecării adevărului, al războaielor și al dezbinărilor dintre oameni. Este spațiul în care răul, care în fața luminii trebuia să se ascundă, se dezvoltă, punând în pericol viața și liniștea oamenilor. Însă, Mântuitorul, Care este lumina și adevărul, comunicarea, curăția și bunătatea, iubirea și frățietatea, știind starea disperată a lumii, a intrat în noaptea morții ei pentru a o depăși și pentru a inaugura Duminica Învierii, noua zi a lui Dumnezeu în istoria omenirii. Dar, pentru ca să ne ridice la o astfel de viață, Domnul nostru Iisus Hristos a trebuit să sufere pentru noi în singurătate și să vorbească cu Tatăl în calitate de Fiu al Său. Deci, în noaptea condamnării Sale la moarte, însoțit de cei trei apostoli, Petru, Iacob și Ioan, S-a rugat Tatălui în Grădina Ghetsimani. Ucenicii, pe care Domnul i-a luat să-I fie alături, n-au putut rezista somnului, ci au ațipit repede și apoi au adormit. Dar, deși aproape adormiți, ei au putut totuși auzi câteva fragmente din cuvintele de rugăciune ale Mântuitorului, văzând mai ales atitudinea Lui față de Tatăl. Ambele trăiri sufletești ale Domnului, pe care ei le-au sesizat la Învățătorul lor, imprimându-li-se profund în sufletul și mințile lor, ni le-au transmis și nouă ca fiind foarte importante pentru viața noastră creștină. Este vorba, în primul rând, despre apelativul pe care Domnul Iisus Hristos l-a adresat lui Dumnezeu Tatăl: „Avva”. Acest cuvânt, Tată, sau mai bine zis „Tăticule – Avva”, luat din limbajul copiilor, este impregnat de o afecțiune profundă și de o mare dragoste. El este întrebuințat pentru prima dată de Mântuitorul Hristos, acum, înaintea Răstignirii Sale, fiind folosit numai de Domnul Iisus Hristos, Singurul Care a îndrăznit să cheme pe Dumnezeu, „Tăticule”. Firește, numai El, ca Fiu al Tatălui, putea să folosească această chemare deoarece numai El este Fiu al Tatălui, fiind în comuniune deplină cu El și în cea mai profundă unitate ființială cu El. Deci, Mântuitorul, prin acest cuvânt, Tăticule, ne arată că El este mereu în unire cu Dumnezeu Tatăl, fiind nedespărțit de El, cum ne spune Sfântul Ioan Evanghelistul, că Fiul „este în sânul Tatălui”. Evident, această invocare a Tatălui ne învață și pe noi cum să-L numim pe Dumnezeu Tatăl cu adevărat și cum să-L chemăm în rugăciunea Tatăl nostru. Ca atare, Mântuitorul ne învață că Tatăl Său este Tăticul nostru, Care poate să ne îplinească tot ceea ce îi cerem, întrucât El este bunătatea, puterea și

atotputernicia, iar noi suntem fiii Săi care avem încredere în El, Îl iubim și ne apropiem de El în rugăciunile noastre.

Mântuitorul Hristos, deci, depărtându-Se de ucenicii Lui, „a căzut cu fața la pământ” într-o supunere totală față de Tatăl ceresc. Prin acest gest, El S-a lăsat în mâinile Tatălui Său trăind pentru noi angoasa părăsirii în fața puterii morții. Dar, deși era tulburat, ca orice făptură umană în fața morții, totuși El nu S-a lăsat copleșit de teamă și de frică în fața răului. Desigur, în această tristețe El a văzut ca Dumnezeu marea învolburată a minciunii diavolului și a întregii ticăloșii a lumii. Acest puhoi al răului din această lume a venit asupra Domnului în valuri îngrozitoare și s-a revărsat în potirul pe care trebuia să-l bea. Nelegiuirea și durerea lumii nu puteau să fie suportate decât numai de El, Cel Curat și Sfânt, Care a luat asupra Lui păcatele lumii, ca să le răstignească pe Cruce. Deci, Mântuitorul a văzut și a trăit acest blestem al întregii lumi supuse morții și stricăciunii. Atunci, El m-a văzut pe mine și pe tine, frate și soră, și S-a rugat pentru noi toți ca să fim izbăviți de cel rău. Acest proces al răscumpărării lumii, fiind calificat ca un eveniment preoțesc, este pus în relație cu rugăciunea Domnului către Tatăl, despre care vorbeam mai sus.

Deci, Mântuitorul, împlinind slujirea arhiereului, ne-a făcut să înțelegem că El este Acela Care ne-a luat pe umerii Săi și ne-a adus la Tatăl în Jertfa Trupului și Sângelui Său. Pentru aceasta El Se roagă Tatălui spunând: „Părinte, Tăticule, toate sunt Ție cu putință. Depărtează paharul acesta de la Mine. Dar nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu”. Deși Domnul cere Tatălui să fie cruțat de această jertfă, totuși trebuie să înțelegem că El nu căuta să Se abată de la voia Tatălui Său, dimpotrivă, El va bea paharul morții până la capăt, fiind conștient că numai prin Jertfa Lui se puteau spăla păcatele noastre și voința păcătoasă a lui Adam. Adam, voind să fie Dumnezeu, ne spune Sfânta Scriptură, a căzut în mândrie, păcat care de atunci a devenit povara tuturor urmașilor săi. Din cauza păcatului mândriei și a slavei deșarte noi credem că suntem liberi, urmând exclusiv voinței noastre păcătoase. Dar noi facem experiența răului, trăind două lucruri rele ce se petrec deodată în sufletele noastre: Dumnezeu, încrezându-ne numai în mintea noastră, ne apare drept contrariul libertății noastre. În felul acesta, printr-o răzvrătire fundamentală împotriva lui Dumnezeu, firescul vieții noastre se denaturează și se strică.

Deci, fiind împotriva lui Dumnezeu și a adevărului divin, deși credem că suntem liberi, suntem conduși de minciună și de înșelăciune. În atare caz, nemaifiind liberi, ajungem înstrăinați chiar de noi înșine și, bineînțeles, departe de Dumnezeu și de apropiatii noștri. Evident, cei care cred în Dumnezeu și se supun voinței Lui sunt liberi pentru că sunt slujitorii adevărului credinței, fiind uniți cu Dumnezeu prin Sfintele Taine, mai ales prin Sfânta Împărtășanie. Prin urmare, ei serbează Învierea Domnului și ajung cu adevărat „după asemănarea lui Dumnezeu”. Ei nu se opun lui Dumnezeu, nu-L scot din viața lor și nu-L tăgăduiesc înaintea necredincioșilor, ci sunt copiii Lui ascultători și împlinitori ai poruncilor Lui. Ei bine, pe aceștia Mântuitorul, în rugăciunea de pe Muntele Măslinilor, îi sfințește și îi izbăvește de neascultare, deschizându-le calea spre libertatea adevărată și spre Împărăția cerurilor.

Sfântul Evanghelist Ioan, vorbind despre Învierea Domnului, ne spune că Mântuitorul, înviind din mormânt, a adus mare bucurie Sfinților Apostoli. Deși aceștia, fiind cuprinși de o nestăpânită întristare și de o insuportabilă durere, văzând pe Domnul pironit pe Cruce, totuși au primit de la Stăpânul vieții vindecarea de teamă și de teroare. Deci, Mântuitorul, înviind din morți, le-a schimbat întristarea în bucurie, dându-le o speranță cu totul nepieritoare în inimile lor. Având acest mare dar al Duhului Sfânt, Sfinții Apostoli au înțeles imediat că Mântuitorul Hristos nu va mai muri niciodată și că e viu pentru totdeauna, moartea fiind desființată prin Învierea Lui. Mai mult, Mântuitorul, înviind din morți, ne-a dat și nouă bucuria nesfârșită a iubirii Lui, numai dacă vom crede și vom nădăjdui în El. Această încredințare Domnul a întărit-o prin cuvântul spus ucenicilor Săi: „Pace vouă”. În aceste cuvinte El a fixat pentru totdeauna o lege a fiilor Bisericii, aceea de a trăi în liniște și în comuniune de iubire cu Tatăl în Duhul Sfânt. Sfinții Părinți ai Bisericii, având această făgăduință a Domnului, au alcătuit Sfânta Liturghie rânduiind ca în cadrul acestei slujbe să se împărtășească credincioșilor „pacea Domnului” prin

măinile episcopilor și preoților. Totodată, Mântuitorul, în Biserica Sa, ne-a învățat să ne rugăm pentru „pacea lumii” și pentru „vremuri pașnice”.

În concluzie, având „pacea Domnului” în sufletele și inimile noastre, vă îndemnăm, fraților și surorilor, în numele Mântuitorului Iisus Hristos, să primiți mărturia Sfinților Apostoli și a Sfinților Părinți ai Bisericii noastre că Domnul a înviat cu adevărat. Având această credință și nădejde, să mergem și noi la vestirea Învierii Domnului către cei care încă n-au cunoscut Învierea lui Hristos, ca și ei să se împărtășească împreună cu noi de roadele Învierii și ale comuniunii în iubire cu Tatăl. Prin această mărturisire a adevărului Învierii Domnului vom continua să vorbim oamenilor despre adevărul convingerii noastre cum că Mântuitorul, Hristos Domnul, este Dumnezeu adevărat și a înviat din morți. În felul acesta vom face actuală minunea Învierii ca noutatea reală și esențială în viața noastră, și vom îndemna lumea să trăiască după învățătura evanghelică în comuniunea de iubire cu Dumnezeu Tatăl. Să fim convinși din taina Învierii că noi nu trăim ca să murim, ci trăim ca să ne pregătim pentru viața de veci.

Deci, ascultând învățătura Mântuitorului, să sporim rugăciunea noastră mai ales în aceste vremuri tulburi de războaie și de instabilitate socială.

Rugăm pe Mântuitorul nostru, Cel înviat și preamărit, să vă întărească în încercările vieții și să fie împreună cu dumneavoastră pe calea adevărului, binelui și frumosului. Amin!

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

† **Dr. Irineu**
Arhiepiscopul Craiovei
și
Mitropolitul Olteniei

Seminarul Teologic Ortodox din Craiova: Școală pentru *minte și inimă*

Drumul cel frumos al cunoașterii lui Dumnezeu

Pentru început, vrem să vă mulțumim, Preacucernicia Voastră, Părinte Director, pentru căldura cu care ați răspuns dorinței noastre de a dialoga!

Și eu vă mulțumesc și sunt nerăbdător să văd ce întrebări mi-ați pregătit.

Cine este Părintele Profesor Lucian Romulus Dodenciu?

Este un om obișnuit, care a plecat, ca și voi, din perioada școlii gimnaziale, liceale și apoi a facultății. Am trecut prin toate etapele, ajungând la această etapă a vieții mele, dacă pot spune așa.

Știm că nu ați terminat cursurile unui Seminar Teologic. Ne puteți spune cum v-ați îndreptat pe calea teologiei?

La această întrebare cred că ar fi foarte mult de vorbit, dar, în linii mari, trebuie să vă spun că dragostea pentru Biserică și pentru Dumnezeu o am împărtășită de la mama mea, care mi-a îndreptat primii pași către Biserică încă din timpul școlii gimnaziale. După aceea, am continuat acest drum frumos în timpul liceului. Am fost elev la Liceul de Marină din Orșova, iar după terminarea acestuia am lucrat în civilie, dacă pot spune așa. Am mers în armată – încă se mai făcea armata în vremea respectivă – pentru a-mi îndeplini stagiul militar, iar după terminarea armatei m-am pregătit și am dat admitere la Facultatea de Teologie. Și de aici pot spune că am avut un drum drept.

Ce a însemnat pentru dumneavoastră numirea în funcția de director al Seminarului nostru și ce v-a motivat să vă implicați în conducerea acestuia?

Numirea în funcția de director al Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” a fost, pentru mine, o mare provocare, așa cum bine ai punctat. Neterminând cursurile Seminarului Teologic, nu cunoșteam specificul unui astfel de liceu vocațional, dar pot spune că experiența pe care am dobândit-o în acești ani – aproape 30 – de când am pornit pe drumul teologiei, dar și din perioada liceului vocațional (Liceul de Marină), m-au ajutat foarte mult să înțeleg nevoile pe care voi le aveți. Toate aceste lucruri m-au ajutat în asumarea acestei funcții, cu o foarte mare responsabilitate. Ce m-a motivat? M-a motivat, aș putea spune, dorința de a face lucruri frumoase, așa cum le fac întotdeauna. Mă refer aici atât la parohia care mi-a fost încredințată – Parohia Braniște II Ișalnița –, cât și la Școala Specială, unde am activat în ultimii 15 ani.

Care considerați că sunt cele mai mari provocări cu care se confruntă Seminarul din Craiova în prezent?

La această întrebare aș putea spune că cele mai mari provocări cu care se confruntă Seminarul nu sunt doar provocări ale tinerilor elevi seminariști, ci ale întregii societăți, ale tuturor elevilor care sunt cazați în căminele de internat. Tinerii noștri nu mai au răbdare, în primul rând – și aceasta este o provocare foarte mare pentru ei. Tinerii noștri nu mai au dorință de studiu; tind să cred că aceștia vor să obțină un lucru fără prea mult efort. Când vorbim despre o meserie, trebuie să te străduiești să o înveți pentru a deveni un bun meseriaș. În cazul nostru, se cere mult studiu. Gândiți-vă că teologii sunt oameni de carte și, nu în ultimul rând, oameni de suflet. Cred că, din fiecare domeniu, un teolog ar trebui să culeagă ceva, pentru că el are provocări zilnice, se întâlnește cu oameni din diferite domenii și trebuie să răspundă tuturor, de la cel mai simplu până la cel mai înalt.

Cum reușiți să combinați activitatea administrativă cu formarea duhovnicească a tinerilor seminariști?

Trebuie să știți că nu este ușor. Atunci când conduci o instituție, ai foarte multe responsabilități: cu elevii, cu părinții, cu instituțiile adiacente, cu centrul eparhial, iar apoi și partea gospodărească. Toate implică, din partea conducătorilor instituției, o mare responsabilitate. Am încercat să îmbin foarte bine această parte și cu formarea duhovnicească a elevilor noștri, așa cum spuneai tu. Cum? Mi-am dorit ca elevii seminariști să poată beneficia de cât mai multe

programe, concursuri, întâlniri duhovnicești, întâlniri cu alte personalități, tocmai pentru a avea modele, repere, care să-i ajute să devină buni slujitori ai Sfintelor Altare.

Un aspect foarte important îl reprezintă colaborarea cu parohiile și cu profesorii de religie din cadrul Mitropoliei Olteniei, în vederea alegerii viitorilor elevi care vor urma studiile la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” din Craiova. Cum credeți că se va dezvolta această colaborare pe viitor?

Este, într-adevăr, foarte importantă colaborarea cu parohiile, cu preoții și cu profesorii de religie din cadrul Mitropoliei Olteniei, pentru că, în felul acesta, putem atrage și selecta viitorii elevi seminariști. Acolo unde există preot și profesor de religie într-o comunitate, aceștia cunosc foarte bine activitatea tinerilor și pot fi cei care îi îndrumă spre Seminar, oferindu-le un mediu sănătos, lipsit de multe dintre provocările lumii de astăzi, care, așa cum spuneam, sunt adesea alese, din păcate, de tinerii noștri.

Ce sentimente aveți față de înaintașii care s-au ostenit în acest așezământ teologic?

Un sentiment, fără doar și poate, de recunoștință. Să nu uităm că, în această instituție deosebită, au trecut atâtea generații, atâția slujitori ai altarelor – și nu numai. Avem nu doar preoți, ci și arhieri. Știm că și Părintele nostru Mitropolit a fost elev al Seminarului Teologic, absolvind în anul 1980. Deci, nu pot spune decât că simt multă recunoștință și bucurie pentru faptul că am ajuns să conduc această instituție de prestigiu teologic din Oltenia.

Ce gânduri doriți să adresați elevilor de ieri, de astăzi și de mâine ai Seminarului Ortodox?

Frumoasă întrebare! Aș dori să îi felicit pe toți cei care au fost elevi ai Seminarului, pe cei de astăzi și pe cei de mâine. Le doresc să fie buni slujitori ai Sfintelor Altare – bineînțeles, celor care aleg să devină preoți. Iar celor care își aleg alt drum, vreau să le spun că este foarte important să avem oameni morali, buni creștini în comunitățile noastre. Este nevoie. Vedeți, de la o generație la alta – mă refer la întreaga societate – parcă ne îndepărtăm și nu mai vrem să vedem lucrul bun sau partea bună a omului.

Întreaga redacție vă mulțumește pentru amabilitatea și dragostea cu care ați răspuns, în vederea realizării acestui interviu!

Și eu vă mulțumesc, dragii mei! Cu siguranță că aș fi putut să vă împărtășesc mult mai multe experiențe din viața mea de teolog. Trebuie să știți că eu, ca și învățăcel în tinerețe, în liceu și apoi ca student, m-am ostenit să deprind tainele teologiei. Faptul că, așa cum spuneți și voi, nu am fost elevul unui Seminar Teologic m-a determinat să muncesc de două ori mai mult decât un elev seminarist, pentru a face față, în primul rând, iar în al doilea rând, pentru a dovedi – dacă îmi permiteți – elevilor seminariști că pot fi la fel ca ei. Și așa a și fost: am terminat printre primii absolvenți ai promoției mele, fiind al șaptesprezecelea din cei optzeci și șapte de studenți. Pot spune că am ajuns destul de bine și m-am străduit destul de mult în timpul facultății. Vă mulțumesc și eu încă o dată pentru gândurile voastre, pentru dragostea voastră și vă doresc mult succes în continuare!

Doamne-ajută!

Interviu cu Părintele Dodenciu Lucian, Director al Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul”

**A consemnat:
reporter Dragomir Stelian Paul
Clasa a XI a**

Pe urmele Mântuitorului Hristos

Dinastia Regelui Irod al Iudeei

Pământul lui Israel a fost dintotdeauna dorit de vrăjmașii acestuia, înconjurat de inamici puternici și aflat la cumpănă în fața marilor Imperii ale lumii, fiind poziționat chiar între acestea. Pe vremea când pământul Canaan era sub dominația străină a **Imperiului Roman**, poporul ales nu putea răbda rușinea și asuprirea prigonitorilor păgâni, astfel că multe războaie și conflicte au avut loc pe acest pământ binecuvântat de Dumnezeu. Asediile asupra Ierusalimului din anii 63 î.Hr. respectiv 37 î.Hr. stau drept mărturie a îndărjirii și împotrivirii evreilor împotriva popoarelor păgâne. Astfel, **Administrația romană** s-a hotărât să le permită evreilor să aibă propriul lor rege, fiind încredințați că prin instalarea unui rege subordonat, revoltele civile nu vor mai avea loc. Așadar, astfel a fost instalat drept **Rege al Iudeei Irod cel Mare**.

Irod cel Mare, cunoscut și sub numele de **Irod I** (fem. Irodiada ; gr. Herodes ; Heros = erou, nobil) a fost guvernator al Galileei (43-40 î.Hr. și 40-37 î.Hr.) și rege al Iudeei în timpul Proconsulului **Iulius Caesar** (46-44 î.Hr.) și al împăratului roman **Augustus** (31/27 î.Hr. - 14 d.Hr.) din anul 37 î.Hr. până la moartea sa în anul 4 î. Hr. .

Acesta s-a născut în **Idumea**, la sud de Iudeea (74/72 î.Hr.)¹ fiind al doilea fiu al lui **Antipater Idumeanul** care era de descendență edomit dar fusese convertit cu forța la *Judaism*. Așadar **Irod** era de origine etnic arabă deși era un evreu practicant² având o reputație infamă, fiind cunoscut pentru proiectele sale ample de reconstrucții din Ierusalim și lumea antică, extinderea bazei *celui de-al doilea Templu din Ierusalim*^{3,4} (*Zidul de vest din zilele noastre făcând parte din acesta*), cunoscut și ca „*Templul lui Irod*”, dar și pentru cruzimea de care a dat dovadă, ucigându-și fiul și moștenitorul de drept, pe **Antipater al II-lea** (gr. *Ἀντίπατρος*; 46-4 î.Hr.) , primul său fiu din căsătoria cu prima soție, Doris. De asemenea , acesta este amintit în Evanghelia lui Matei⁶ drept coordonatorul infanticidului a 2000 de prunci sub 2 ani din Betleem (*Masacrul Inocenților*) cu scopul de a evita nașterea profetită de magi a Regelui Iudeilor.

Din cadrul Dinastiei sale, îi regăsim drept membri ai familiei lui **Irod I** pe Irod **Arche-laos** (gr. *Ἡρώδης Ἀρχέλαος* = conducătorul oamenilor ; 23 î.Hr. – 18 d.Hr.) **Etnarhul**⁷ **Samariei, Iudeei și Idumeei** inclusiv al orașelor **Cezareea și Jaffa** (4 î.Hr. - 6 d.Hr.)⁸ ; pe **Filip Tetrarhul** (26 î.Hr. – 33 d.Hr. ; gr. *Φίλιππος*= cel ce îndrăgește caii) , fiul lui Irod, numit și **Irod Filip al II-lea** domnind peste **Iturea și Trahonita**⁹ și pe sora sa **Salomeea I** (cca. 65 î.Hr. – cca. 10 î.Hr.). După moartea lui Irod, în anul 4 î.Hr., romanii au împărțit regatul Iudeei între cei trei fii ai săi: fiul său, Irod Antipa, a primit tetrarhia **Galileei și Pereei**.

Așadar, Irod reiese drept o persoană cruntă, lipsită de milă și obsedată după putere, o ființă ambițioasă și vicleană¹⁰, prin încercările sale de a păcăli pe magi și prin masacrele comise în scopuri politice de a-și păstra supremația asupra poporului evreu.

¹ Steinmann 2011 p. 219–256.

² Perowne, Stewart Henry, *Enciclopedia Britannica*

³ Antichități Iudaice 15.11.6

⁴ Talmudul Babilonian (Ta'anit 23a)

⁵ Războaiele Evreilor 1.21.1

⁶ Mat. 2:16–18

⁷ Antichități Iudaice 17.11.4

⁸ Războaiele Evreilor 2.7.3

⁹ Luca 3:1

¹⁰ Mat. 2:1–12

Începuturile vieții politice și Domnia asupra provinciei Iudeea

Irod a avut o ascensiune foarte rapidă prin intervențiile și relațiile bune ale tatălui său cu generalul și dictatorul roman Iulius Caesar, care l-a așezat pe Antipater în fruntea treburilor politice ale Iudeei¹¹. Așadar Irod a fost numit guvernator al provinciei **Galileea** (cca. 47 î.Hr.) la vârsta de 25 de ani. A respins cu succes ambuscadele bandiților din regiune și a colectat taxe pentru Imperiul Roman. Fratele său mai mare **Phasaël** (D. 40 î.Hr.) a avut aceeași funcție drept guvernator al **Ierusalimului**.

În tot acest timp, tânărul Irod a încheiat o relație de prietenie cu guvernatorul roman al Siriei **Sextus Caesar**, care l-a numit pe Irod general al **Celesiriei** și **Samariei**, dezvoltându-și astfel influența în regiune. S-a bucurat foarte mult de sprijinul romanilor și al figurilor politice din împrejurimile sale dar a fost condamnat din acest motiv de către **Sinedriu** pentru dualitatea și brutalitatea sa: „Era de o prezență stăpânitoare; excela în exerciții fizice; era un diplomat priceput; și, mai presus de toate, era pregătit să comită orice crimă pentru a-și satisface ambiția nemărginită.”.

Irod și fratele său Phasaël au fost numiți drept **Tetrarhi** în anul 41 î.Hr. de către generalul roman Marc Antoniu cu scopul de a-l sprijini pe **Hyracnus al II-lea**. În anul 40 î.Hr. **Antigon**, nepotul lui Hyrcan a cucerit Iudeea de la unchiul său cu ajutorul **Parților**. Astfel, Irod a pledat la Roma de a-l readuce pe Hyrcanus la putere. Romanii aveau o deosebită atenție față de Iudeea fiindcă generalul roman **Pompei cel Mare** cucerise **Ierusalimul** în anul 63 î.Hr, așezând regiunea de la estul Mării Mediterane în sfera de influență romană. Deci, printr-o mișcare neașteptată, Irod a fost numit **Rege al Evreilor** de către Senatul Roman: „Marcu Antonie s-a hotărât apoi să-l facă rege al evreilor... le-a spus că este în avantajul lor în războiul Parților ca Irod să fie rege; așa că toți și-au dat iar când senatul s-a despărțit, Antonie și Cezar au ieșit, cu Irod între ei, în timp ce consulul și ceilalți magistrați mergeau înaintea lor, pentru a aduce jertfe zei, și să depună decretul în Capitoliu și Antonie a făcut sărbătoare pentru Irod în prima zi a domniei sale”.¹²

Ca început al activității sale, Irod a pornit cu guvernatorul Siriei, Sosius, la porunca lui Marc Antoniu, pentru a redobândi provincia cucerită de Parți. Irod recucerește provincia Iudeea și revendică tronul lui Hyrcanus, devenind rege al Iudeilor, iar mai apoi îl trimite pe Antigonus la Roma lui Marc Antoniu pentru execuție.^{13 14} Din acest moment putem afirma că a luat naștere **Dinastia Herodiană**, punându-se capăt **Dinastiei Hasmoneene**, prin afirmarea lui Irod drept conducător suprem al Iudeii și dictator al acesteia, el își atribuie titlul de **Basileus** (gr. Βασιλεύς= suveranitate, regalitate, autoritate). Iosif Flavius relatează acest lucru ca fiind la exact 27 de ani după căderea Ierusalimului în mâinile lui Pompei, ceea ce ar rezulta anul 36 î.Hr. (Potrivit lui Iosif Flavius, Irod a domnit 37 de ani, 34 după ce a cucerit Ierusalimul).

Domnia din Iudeea

Apariția lui Irod a clătinat stabilitatea din regiunea de Sud-Est a Mării Mediterane. Dinastia regilor hasmoneeni a condus provincia Iudeii încă din anul 140 î.Hr. până la sosirea romanilor în 63 î.Hr., aceștia continuând să guverneze dar devenind clientelari Romei. Irod a răsturnat această succesiune de regi prin înfrângerea lui Antigonus în 3 ani (37-34 î.Hr.), revendicând tronul evreilor și conducând provincia până la moartea sa în 4 î.Hr.. A transmis ereditar tronul succesorilor săi întemeind astfel **Dinastia Irodiană**.

Lui Irod i-a fost acordată titulatura de „Rege al Iudeii” de către Senatul Roman¹⁵ devenind astfel un stat clientelar al Imperiului Roman, având obligația de a sprijini interesele Romanilor. Deși tocmai ce a fost instalat ca rege, lui Irod i s-au ivit două amenințări privind interesele lui la tronul Iudeii:

¹¹ Antichități Iudaice 14.8.5

¹² Războaiele Evreilor, 1.14.4

¹³ Antichități ale evreilor 14.16.1

¹⁴ Războaiele Evreilor 1.17.2

¹⁵ Războiul evreiesc 1.14.4

-Soacra sa, Alexandra, de origine Hasmoneeană, a căror influență fusese eliminată de Irod în anul 37 î.Hr. a înduplecat-o pe **Cleopatra a VII-a**, regina Egiptului să o ajute pentru a-l face pe **Aristobul al III-lea** Mare Preot. Prin acest decret, Aristobul ar fi putut reintegra averea și influența în cadrul familiei Hasmoneeilor. Cererea a fost îndeplinită dar Alexandra a fost sfătuită să plece cu Aristobul la Marc Antoniu pentru a pleda în fața aceluia. Auzind Irod de acestea s-a temut de acest complot prin faptul că ar fi existat posibilitatea ca Marc Antoniu să-l numească pe Aristobul rege al Iudeii în locul său. Așadar, acest fapt l-a determinat pe Irod să îl asasineze pe Aristobul (35 î.Hr.).

-Căsătoria lui Antoniu din 37 î.Hr. cu Cleopatra a VII-a a declanșat un conflict după putere între liderii romani Octavian (Augustus) și Antoniu. Irod s-a decis să se pună de partea lui Antoniu în această altercație dar Antoniu a pierdut în fața lui Octavian la Actium, Grecia (31 î.Hr.). De aici Irod s-a concentrat pentru a-și îmbunătăți relațiile cu Octavian pentru a-și păstra tronul. La Rhodos (31 î.Hr.), Irod i-a demonstrat lui Augustus că este capabil de a menține Iudeea într-o poziție favorabilă Imperiului Roman drept cale de legătură dintre Siria și Egipt dar și prin capacitatea de a apăra frontiera la est de Parți și popoarele arabe. Mai important, Irod i-a făgăduit lui Augustus loialitate. Astfel Irod a reușit să-și păstreze tronul dar în ciuda autonomiei sale i-au fost impuse restricții în privința afacerilor externe cu celelalte popoare.

Proiectele de construcții și realizările arhitecturale din Iudeea

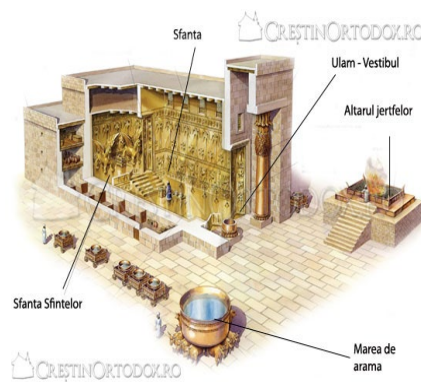
În calitatea sa de dictator aspru, Irod nu a lăsat netrecut numele său în istorie, în special în cea a poporului său. Ambiția și orgoliul l-au mânat să împingă limitele umane doar cu scopul egoist de a se perpetua realizările sale mărețe în calitate de rege al evreilor. Irod și-a încununat vastul său program de construcții din Ierusalim cu impresionantul Templu, clădit din piatră de culoare crem și împodobit cu aur. Reconstruind Templul și făcând din acesta una din Minunile Lumii, el spera să câștige bunăvoința supușilor săi evrei.

De la prima distrugere a Templului din Ierusalim (cca. 586 î.Hr.) și de la prima sa reconstrucție în anul 516 î.Hr., lăcașul de cult se păstrase pentru aproape cinci secole dar fără îndoială devenise o ruină din pricina neglijenței și a trecerii timpului.

Irod a început reconstruirea Templului lui Zorobabel cu aproximativ 20 de ani înainte de Hristos (cca. 16 î.Hr.) și cu toate că a fost terminată clădirea principală la anul 9 d.Hr., curțile exterioare nu au fost gata decât în 64 d.Hr. Irod a făcut mai întâi o terasă masivă în suprafață de 35 de acri, destinată Templului și curților care îl înconjurau. Curtea Templului a fost împrejmuțată cu un portic sau galerie cu coloane. La clădirile centrale ale Templului se putea ajunge pe niște scări impresionante, ce permiteau accesul spre Curtea femeilor, dincolo de care acestea nu puteau trece.

În Curtea preoților se afla „spălătorul”, un bazin impunător destinat spălării animalelor, și altarul pe care acestea erau sacrificate. Primele cuvinte ale lui Ioan Botezătorul în legătură cu Iisus au fost reținute în Evanghelia după Ioan: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!”¹⁶. În prima încăpere a Templului, „**Sfânta**”, preoții ardeau tămâie. A doua încăpere sacră, „**Sfânta Sfintelor**”, era goală, deoarece *Chivotul Legii* dispăruse atunci când Templul lui Solomon fusese jefuit cu secole în urmă. Înălțimea construcției era echivalentă cu a uneia de cincisprezece etaje, iar suprafața celor două încăperi era similară cu cea a Templului lui Solomon.

Acesta a reconstruit templul din Samaria, „din dorința de a face orașul mai faimos decât fusese înainte, dar mai ales deoarece și-a făcut socoteala că aceasta ar putea fi cândva în folosul siguranței sale și în același timp o dovadă a măreției sale” (Iosif Flavius)¹⁷. El a rebotezat Samaria cu numele de Sebaste (gr. Σεβástεια = venerabil) însemnând

¹⁶ Ioan 1:29

¹⁷ Antichități iudaice (Iosif Flaviu)

„Augustus” și a construit un teatru și un forum precum și un templu închinat lui Augustus.

Irod și-a făcut capitala la Cezareea și a construit diguri impresionante, precum și un vast port ce măsoara 500m / 270m , transformând-o astfel într-un oraș portuar.

Moartea lui Irod

Irod a murit la Ierihon în anul 4 î.Hr. din cauza unei boli necunoscute dar extrem de dureroasă cunoscută și ca „Răul lui Irod”¹⁸ . Iosif Flavius afirmă că acesta a încercat să se sinucidă dar nu a reușit deoarece a fost oprit de vărul său¹⁹. Iosif relatează că Irod era așa de îngrijorat că nu va fi plâns după moartea sa încât a ordonat ca un grup mare de oameni să fie ucis pentru a comemora moartea sa²⁰ dar cumnatul său Alexas și sora lui Salome nu i-au îndeplinit această dorință²¹

5. Concluzie:

Irod a fost un tiran față de poporul evreu pe care l-a condus încercând să își creeze o legendă după crimele și abuzurile pe care le-a comis dar și după monumentele colosale, făcându-și un renume drept un dictator mareș.

Astăzi Irod este amintit ca un personaj biblic negativ pentru masacrul pe care l-a comis asupra populației din Betleem dar și un criminal fără scrupule care a urmărit doar să-și păstreze funcția, folosind orice metodă ar fi fost necesară inclusiv acte de cruzime față de oameni dar și de convingerile lor de credință²².

Bibliografie:

Stephen Motyer - Ghid Biblic *Introducere în Noul Testament* , Editura CandleBooks , , București, 2004.

Dr. David F. Payne - Istoria Vremurilor Biblice, Editura CandleBooks , București, 2003.

Ghidul Biblic al Ierusalimului, Editura CandleBooks , SBIR 2002

Josephus Flavius - Antichități Iudaice , Editura Hasefer , , 1999

Lion Feuchtwanger - Războiul Evreilor , Editura Aurom ,1992

Perowne, Stewart Henry - Enciclopedia Britannica, Editura *Encyclopædia Britannica, Inc.* , 1929

Steinmann - From Abraham to Paul: A Biblical Chronology , Editura Concordia Publishing House , 2011

Leo Auerbach - Babylonian Talmud , Editura Philosophical Library , 19

Herod the Great , en.wikipedia.org

Biblia sau Sfânta Scriptură , Editura IBMOB , 2008

**Elev Popa Mihăiță,
Clasa a XI-a**

¹⁸ Antichități iudaice 17.6.5

¹⁹ Antichități iudaice 17.7

²⁰ Idem.

²¹ Antichități iudaice 17.8.2

²² Marcu 6,28

Patristica mirabilis

Cuvântări de laudă dogmatice și morale la Sfântul Grigorie de Nyssa

Unele cuvântări ale Sfântului Părinte au caracter dogmatic mai pronunțat. Ele abordează teme ale învățaturii de credință a Bisericii noastre, de actualitate pentru ascultători. El este autorul unei cuvântări *Despre dumnezeirea Fiului și a Sfântului Duh* și *Encomion la dreptul Avraam*, dar și al unei cuvântări *La hirotonia sa*, în care vorbește despre dumnezeirea Sfântului Duh. În fine, am ales pentru studiu cuvântarea *Despre Sfântul Duh, împotriva pnevmatomahilor macedonieni*.

Despre Sfântul Duh împotriva pnevmatomahilor macedonieni. Cuvântarea Sfântului Grigorie de Nyssa²³ despre Sfântul Duh a fost rostită după iulie 381, generată fiind de atacurile furibunde la adresa dumnezeirii Sfântului Duh, din partea ereticilor pnevmatomahi²⁴. Scopul rostirii este bine evidențiat în cuvântarea de față, fiindcă „există primejdia că datorită tăcerii noastre, minciuna să fie mai presus de adevăr și această cangrenă putredă a ereziei, avansând mult împotriva adevărului, să corupă învățătura sănătoasă a credinței”²⁵.

În introducerea cuvântării, Sfântul Părinte afirmă că nu poate să rămână indiferent față de propovăduirea acestor învățături greșite la adresa Sfântului Duh și să tacă. Autoritatea și calitatea sa de păstor duhovnicesc al credincioșilor apăsau cu multă responsabilitate pe umerii lui, fiind astfel farul călăuzitor al mărturisitorilor dreptei credințe, în lupta cu ereziile timpului. Pentru a fi cât mai bine înțeles, autorul arată credincioșilor și acuza pe care ereticii pnevmatomahi o aduceau ierarhilor și credincioșilor ortodocși, anume că susținerea dumnezeirii Sfântului Duh este un act de impietate. Afirmă categoric dumnezeirea Sfântului Duh. Acesta este pe aceeași treaptă cu Tatăl și cu Fiul, dar Își are propria Persoană, fără să se confunde cu Tatăl Cel nenăscut, nici cu Fiul Cel Unul-Născut. El nu este străin de comuniunea firească cu Tatăl și cu Fiul, așa cum susțin ereticii și nici lipsit de putere, slavă, vrednicie, sau nedemn de egalitatea în cinstire cu Tatăl și cu Fiul²⁶.

Ereticii nu nesocotesc numai învățătura noastră despre Duhul Sfânt, ci și cuvintele Sfintei Scripturi, care sunt inspirate de Dumnezeu. Războiul ereticilor nu este dus cu dreptmăritorii, ci cu Sfânta Scriptură. Sfântul Grigorie de Nyssa are o învățătură puternic fundamentată pe Sfânta Scriptură, unde se afirmă clar dumnezeirea Sfântului Duh. Aceeași fire dumnezeiască o are întreagă fiecare dintre Persoanele Sfintei Treimi, căci firea dumnezeiască și superioară nu este împărțită în Sine, ci este întreagă²⁷. Pentru a fi cât mai clar și mai bine înțeles, Sfântul Părinte aduce exemple din natură, întărind cele afirmate. Firea dumnezeiască este întreagă și aceeași în Persoanele Sfintei Treimi, după cum focul transmite în mod egal căldura tuturor lucrurilor de acest gen, cu condiția să vină în contact cu acesta. Atât timp cât este foc, el tran-

²³ Idem, *Despre Sfântul Duh împotriva pnevmatomahilor macedonieni*, trad. Ana Maria Barbu, în rev. S.T., seria a II-a, an XLV, nr. 5-6, 1993, p. 5-19, P.G. 45, col. 1301-1333

²⁴ Stilianos Papadopoulos, *Patrologia*, vol. II, p. 625, în limba greacă

²⁵ Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre Sfântul Duh împotriva pnevmatomahilor macedonieni*, p. 5

²⁶ *Ibidem*, p. 5; Magistr. Constantin Cornițescu, *Studiu comparativ între Marele Cuvânt Catehetic al Sfântului Grigorie de Nissa și Manualul către Laurențiu al Fericitului Augustin*, în rev. O., an XVI, nr. 1, ianuarie-martie, 1964, p. 113-114

²⁷ Diacon Constantin Voicu, *Problematica teologiei Sfântului Grigorie de Nisa*, în rev. M.A., an IX, nr. 3-5, martie-mai, 1964, p. 235

smite în mod unitar căldura sa peste toate. Exemplele continuă cu apa, cu aerul, fără ca dumnezeirea să fie foc, aer, sau apă²⁸.

Dumnezeirea Sfântului Duh este afirmată atât de Sfânta Scriptură, cât și de Sfânta Tradiție. El este Dumnezeu pe deplin, având toate atributele dumnezeirii. Este bun, puternic și înțelept, veșnic, sfânt, drept, nemuritor, iar cea mai importantă caracteristică a firii Sale divine este simplitatea. Faptul că este numărat de descoperirea divină după Tatăl și Fiul, nu înseamnă o inferioritate a Acestuia față de celelalte Persoane ale Sfintei Treimi, fiindcă Sfântul Duh posedă toate atributele dumnezeirii. Sfântul Duh este vrednic de cinstire, ca un Dumnezeu adevărat²⁹.

Conform acestui raționament, desăvârșirea Sfântului Duh nu este detașată de Tatăl și de Fiul, ci mărturisită împreună cu a Tatălui și a Fiului. Nici o Persoană a Sfintei Treimi nu este mai puțin vrednică în cinstire decât Alta. În fața acestor evidențe, cei care înlătură pe Cel ce se bucură de o cinstire egală cu Tatăl și cu Fiul „este totuna cu a nu-L socoti (pe Duhul) părtaș la desăvârșire”. Dumnezeu este vrednic de cinstire prin El Însuși, și nu prin voința noastră de a-L cinsti. „Nu datorită nouă, Dumnezeu devine mai vrednic de cinstire decât El Însuși, căci El totdeauna este în aceeași stare și nici nu poate trece în mai rău, sau în mai bine”. Izvorul puterii este Tatăl, puterea Tatălui este Fiul, iar suflul puterii, Duhul Sfânt. „Întreaga creație, și cea sensibilă și cea netrupească, este o realizare a puterii divine”³⁰.

Duhul Sfânt este alături de Tatăl și de Fiul, nefiind exclus nici din voință, nici din acțiune, nici de altceva. Cei ce neagă divinitatea Sfântului Duh, socotindu-L în rândul creaturilor, nu se pot numi creștini, fiindcă mutilează adevărul scripturistic, dar și cultic, de adorare a Sfântului Duh ca Dumnezeu adevărat, deoființă cu Tatăl și cu Fiul. Aceștia nesocotesc „ungerea” cu mir în numele Duhului Sfânt, pe care au primit-o. Ungerea este simbolul regalității, iar regalitatea vie și substanțială este Sfântul Duh³¹.

În demersul său de a prezenta dumnezeirea Sfântului Duh, autorul aduce toate argumentele, dărâmand orice speculație și denaturare a adevărului scripturistic și al Părinților Bisericii. În acest sens, dumnezeirea Sfântului Duh rezidă și din practica și importanța săvârșirii Sfântului Botez. Cel ce dă putere apei botezului și viață celor botezați este Duhul, care trimite harul. Temeiul împărtășirii harului este Hristos, iar împlinirea actelor sacramentale este în numele Tatălui și al Fiului și al Duhului Sfânt. Practica botezului în numele Sfintei Treimi este o dovadă foarte puternică a dumnezeirii și demnității Sfântului Duh³².

Cei ce nesocotesc pe Sfântul Duh, nesocotesc întreaga Sfântă Treime, fiindcă în virtutea comuniunii dintre Persoanele treimice, blasfemia trece de la Duhul Sfânt la Tatăl și la Fiul și invers³³. Încrederea în rațiune este foarte periculoasă, pentru că poate denatura grav adevărul, aducând pierzania celui ce întreprinde o astfel de acțiune.

Sfântul Duh este sfânt prin fire, după cum și Tatăl și Fiul, în aceeași măsură, sunt sfinți prin fire. El are toate atributele dumnezeirii, fiind dătător de viață, nestrăcut, neschimbat, etern, înțelept, sincer, drept, bun, cucernic. În același timp, este atât în cer, cât și pe pământ, peste tot și nedespărțit de Sfânta Treime. Credincioșii se închină Sfântului Duh ca unui Dumnezeu adevărat, Cel de la care primesc darul cel sfințitor. Lui I se adresează în rugăciuni, Celui ce este izvorul darurilor. Toate actele de cult, rugăciunea³⁴, închinarea, prin care preaslăvim

²⁸ Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre Sfântul Duh împotriva pnevmatomahilor macedonieni*, p. 6

²⁹ *Ibidem*, *Despre Sfântul Duh împotriva pnevmatomahilor macedonieni*, p. 8

³⁰ *Ibidem*, p. 9, 11

³¹ *Ibidem*, p. 12-13

³² *Ibidem*, p. 15

³³ Iată cum explică Sfântul Grigorie de Nyssa acest adevăr: „Precum cel care, primind cu evlavie Duhul, cunoaște în Duhul slava Celui Unuia Născut și văzându-L pe Fiul, cunoaște imaginea Celui fără de sfârșit..., tot așa, când cutează ceva împotriva slavei Duhului, prin aceeași comuniune, blasfemia se întinde prin Fiul, împotriva Tatălui” - *Ibidem*, p. 16

³⁴ Rugăciunea este pavăza cumpătării, îmblânzirea mâniei, înfrânarea mândriei, pecetea fecioriei, păstrarea credinței, întoarcerea de la fărâdelegi, rugăciunea trebuie să fie o dimensiune constantă a vieții noastre în totalitatea manifestărilor ei - Drd. Corneliu Zăvoianu, *Rugăciunea domnească după Sfântul Grigorie de Nyssa*, în rev. G.B., an XL, nr. 9-10, septembrie-octombrie, 1981, p. 885

pe Sfântul Duh, se răsfrâng asupra întregii Sfinte Treimi, căci fiecare Persoană dumnezeiască o descoperă pe cealaltă, într-o comuniune deplină și veșnică. Numai prin smerenie și rugăciune aducem o dreaptă cinstire și învățătură Sfântului Duh.

Cuvântări cu conținut moral

Sunt binecunoscute preocupările Sfântului Părinte pentru zidirea sufletească a ascultătorilor săi, pentru ridicarea lor morală. Cele mai multe lucrări ale sale ținesc de fapt această temă mare a desăvârșirii creștine, o temă pentru care el rămâne un autor patristic de permanentă actualitate. Cât privește însă aspectele practice ale vieții creștine, mai ales în ce privește latura ei socială, chiar dacă nu se ridică la înălțimea Sfântului Vasile cel Mare, autorul nostru se străduiește să aducă în față tema milosteniei creștine, cu implicațiile ei sociale pozitive. Cuvântarea „Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci” este o dovadă în acest sens, ea cuprinzând deopotrivă și elementele esențiale ale unei cuvântări de laudă.

Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci. Cuvântarea de laudă³⁵ despre milostenie se pare că fost rostită de către Sfântul Grigorie de Nyssa cu ocazia postului, probabil al Sfințelor Paști, cu scopul de a-i convinge pe credincioși că iubirea față de săraci și orice facere de bine este indispensabilă vieții creștine autentice. Creștinii trebuie să conștientizeze că cea mai potrivită perioadă pentru milostenie este perioada posturilor bisericești, anume rânduită de Biserică pentru ca să se acorde mai multă importanță pregătirii sufletești și trupești. Era a treia cuvântare din seria celor rostite în post, după ce înainte le vorbise despre înfrânarea de la mâncare și băutură, urmând ca acum să culeagă roadele acestor învățături.

Autorul se adresează unor credincioși mai simpli și puțin știutori de carte, așa cum mărturisește el însuși. Căci „cei aflați în fruntea Bisericii pun mai întâi pe ascultătorii lor în fața celor mai simple lucruri și abia cu timpul îi duc la cunoașterea învățăturilor mai desăvârșite”³⁶.

Sfântul Părinte este un desăvârșit cunoscător al sufletelor credincioșilor săi și un iscusit pedagog, oferind acele învățături necesare înțelegerii unei anumite categorii de persoane. El folosește aici principiul pedagogic și principiul gradației învățăturii, potrivit căroră pornește de la lucruri simple, adaptate capacității de asimilare a credincioșilor, pentru ca, treptat, treptat, să le ofere și învățături din ce în ce mai grele, în funcție de dezvoltarea lor intelectuală și spirituală. Asemănă acest proces pedagogic cu cel al părinților, care îi deprind pe copii mai întâi să zgârâie pe tăblițe primele litere, ca să învețe scrisul și numai după aceea trec la silabisire și la citit. Ținând cont că de la cuvântările precedente, auditoriul său sporise în cunoaștere, este momentul ca acum să-i facă părtași unor învățături mai înalte, ce necesită „bărbăție mai multă”³⁷.

Pentru a ajunge la tema cuvântării, Sfântul Grigorie de Nyssa aduce un cuvânt de laudă postului celui adevărat, arătând că, în esența sa, postul este „îndepărtarea sufletească de la cele rele”, fiindcă există un post netrupesc și o înfrânare nematerialnică³⁸. Cel mai important este postul sufletesc, de aceea autorul îi îndeamnă pe ascultători să se îndepărteze de rele. Căci „ce folos ai, omule, zice el, dacă gura nu ți se atinge de carne, dar în schimb tu sapi cu răutate pe fratele tău? Sau ce câștigi dacă nu mănânci din ale tale, dar răpești pe nedrept din cele ale săracilor?”³⁹.

Sfântul Grigorie de Nyssa ne pune în față tabloul social împovărat al vieții sărăcimii din timpul său, dovedindu-se un fin cunoscător al acestor probleme și manifestând o profundă implicare în soluționarea lor⁴⁰. Prin această aplecare către problemele nu numai religioase, ci

³⁵ Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci*, în vol. *Scrieri*, Partea a II-a, P.S.B., vol. 30, trad. de Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, E.I.B.M.B.O.R., București 1998, p. 444-454, P.G. 46, col. 453-490

³⁶ *Ibidem*, P.S.B. 30, p. 444

³⁷ *Ibidem*

³⁸ Răul odată intrat în ființa noastră, seamănă „adevărate focare de stricăciune” -Idem, *Ce înseamnă să te numești și să te fâgăduiești creștin*, trad. de Pr. T. Bodogae, în rev. B.O.R., an XCI, nr. 2, ianuarie-februarie, 1973, p. 182

³⁹ Idem, *Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci*, P.S.B. 30, p. 444-445

⁴⁰ Ca majoritatea Sfinților Părinți, problemele sociale ale credincioșilor au constituit o preocupare activă din partea sa. Sfântul Părinte urmărește să schimbe mentalitățile unei societăți ce nu se fundamentează pe princip-

și morale și sociale, înțelegem pragmatismul și umanismul învățăturii sale. Prin intermediul cuvântărilor, el vrea să curețe toate relele și păcatele. Se face astfel educație creștină în cel mai înalt grad. Problema sărăciei este o problemă de mare actualitate pentru autorul nostru, iar soluționarea ei constă în acea înfrânare de la iubirea de argint a unora și în aplecarea către nevoile aproapelui.

Nu putem să trecem cu vederea descrierea amănunțită pe care o face acestui flagel al societății, sărăcia, descriere ce configurează parcă un tablou apocaliptic. Mulțime de oameni goi și fără de adăpost, sunt luați în robie și pretutindeni nu vezi altceva decât mâini întinse spre cerșit. Această stare de sărăcie este consecința nenorocirilor și a lipsurilor, survenite în urma exploatării omului de către om și a lipsei iubirii și a milei creștine. În fața acestor grozăvii, creștinul nu trebuie să rămână indiferent. Aplecarea cu dragoste către nevoile semenilor este singura soluție de contracarare a acestui flagel. Nu de vorbe este nevoie, ci de adevărate fapte creștine⁴¹.

Prezența celui sărac și bolnav de lângă noi, sau a celor în suferință în general, trebuie să fie o oportunitate de a face milostenie, o adevărată comoară pe care trebuie să o păstrăm. Să-l îmbrățișăm pe cel în suferință, ca și cum am îndrăgi aurul, și să iubim pe cel bolnav, ca și cum iubim propria sănătate, ca și cum iubim sănătatea tuturor celor apropiați de noi. Sfântul Părinte aduce în discuție un lucru foarte important, anume aspectul comunitar al iubirii de săraci, al binefacerilor pe care le aduce milostenia. Faptele de milostenie nu se răsfrâng numai asupra celui căruia ele se adresează, ci și asupra celorlați, care nu trebuie să aibă o atitudine pasivă, ci una dinamică, activă, de implicare în suferința celui de lângă noi. Faptele de milostenie contaminatează pe cel de lângă noi. Iar binele făcut de către mai mulți are o eficacitate mai mare. De aceea, nu trebuie să fii bogat, ca să faci milostenie, ci chiar săracul poate să într-ajutoreze din ce are: „Tu să dai pâine, altul un pahar cu vin, iar altul o haină și astfel suferința în care se zbate un om poate fi înlăturată”⁴².

Există și sărăcia prețuită, acea sărăcie ce îmbracă chipul neputinței, al credinței, răbdării și umilinței, sărăcia ce se identifică cu sărăcia lui Hristos. Săracii sunt îmbrăcați cu chipul lui Hristos⁴³.

Facerea de bine este mama săracilor, învățătoarea bogaților, hrănitoarea cea bună a copiilor, ocrotitoarea bătrânilor, cămara cu bunătăți a celor lipsiți, limanul de obște al dezmoșteniților⁴⁴.

Milostenia este, de fapt, imitarea iubirii și a bunătății lui Dumnezeu față de noi, iar marele teolog arată că iubirea lui Dumnezeu este prezentă și evidentă peste tot în lume. Acesta este cel mai puternic argument pe care îl aducem, pentru a-i determina pe creștini să practice milostenia, ca o imitare a lui Hristos și o întoarcere către Hristos a iubirii Sale față de oameni. Imitându-L în iubire pe Dumnezeu, această iubire manifestată prin facerea de bine și milostenie își face sălaș în noi și ne îndumnezeiește⁴⁵. Numai prin această iubire, putem moșteni împărăția cerurilor, îmbrăcând „în nestricăciune, viața cea fericită, cea nesfârșită și neschimbată, petrecută în bucurii minunate”⁴⁶.

Dintre toate fapăturile, numai omul este capabil de iubire, deoarece a fost chemat la viață, ca ființă rațională, având putința de a tâlcui și a învăța lucrurile dumnezeiești. Iar lucrurile cele dumnezeiești ne învață că bunurile acestea pământești sunt ale lui Dumnezeu, Părintele

iul iubirii evanghelice de semeni - Drd. Pr. Mircea Nișcoveanu, *Doctrina Sfântului Grigorie de Nisa, în Comentariul său „La Fericiri”*, în rev. G.B., an XXVI, nr. 5-6, mai-iunie, 1967, p. 507-508

⁴¹ Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci*, P.S.B. 30, p. 447

⁴² *Ibidem*, P.S.B. 30, p. 447

⁴³ Umanismul învățăturii sale este un umanism fundamentat pe o antropologie hristocentrică, cu trimitere directă la „chipul lui Hristos” din fiecare om, sădit la creație. Și Drd. Vasile Răducă, *Voința și libertatea în gândirea Sfântului Grigorie de Nisa*, în rev. S.T., seria a II-a, an XXXV, nr. 1-2, ianuarie-februarie, 1983, p. 60-64

⁴⁴ Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci*, P.S.B. 30, p. 449

⁴⁵ Mântuirea omului nu se poate concepe fără credința și faptele bune izvorâte din iubirea de Hristos - Idem, *Tâlcuire la Cântarea Cântărilor*, în vol. *Scrieri*, Partea întâi, trad. și note de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, în P.S.B. 29, E.I.B.M.B.O.R., București 1982, p. 289

⁴⁶ Idem, *Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci*, P.S.B. 30, p. 451

comun al tuturor și noi, în virtutea faptului că suntem frați din aceeași seminție, este drept că toți să ne împărtășim din moștenirea Tatălui. Putem să ne folosim de aceste bunuri, însă nu cu lăcomie, ci cu înfrânare. Să nu abuzăm de ele, spune Sfântul Părinte, căci această sete de bogăție este ca o fântână adâncă, dar care nu se umple niciodată de apă⁴⁷.

Insensibilitatea sufletească a multora dintre contemporanii autorului era o problemă care nu putea fi tratată cu indiferență. El se vede nevoit să atragă atenția asupra acestor păcate și a consecințelor lor negative, arătând că atitudinea insensibilă contravine poruncii Evangheliei Mântuitorului Hristos. Fundamentează învățătura pe faptul că toți oamenii suntem egali în fața lui Dumnezeu, toți ne împărtășim de aceleași bunuri, în virtutea filiației divine⁴⁸. În acest sens, aduce în mintea credincioșilor pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr⁴⁹.

În încheierea cuvântării, Sfântul Grigorie de Nyssa atrage atenția asupra faptului că sfârșitul se apropie pentru fiecare dintre noi și viața aceasta, oricât de scurtă sau trecătoare este, nu rămâne fără răspundere. Creștinul să aibă în minte, ca o făclie mereu aprinsă, grija de suflet și de judecata lui Hristos, care va urma, ca să nu ne prindă sfârșitul nepregătiți. Cuvintele sale rămân ca un testament de credință și iubire, a unuia dintre cei mai desăvârșiți teologi și păstori ai Bisericii. Grija pentru mântuirea credincioșilor săi nu poate să-l oprească și să nu le mai adreseze un ultim cuvânt de îndemn: „Silește-te așa fel încât, ducând cu tine podoaba desăvârșită a poruncilor, să pleci întreg din viață, ca un cetățean adevărat al vieții de dincolo, de care, fie că toți să ne învrednicim”⁵⁰.

Pr. Prof. Dr. Sperlea P. Cristin Alexandru

⁴⁷ *Ibidem*, P.S.B. 30, p. 451-452

⁴⁸ Ierom. Magistr. Nestor Vornicescu, *Învățătura Sfântului Grigorie de Nissa despre chip și asemănare...*, op. cit., p. 589

⁴⁹ Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre trebuința de a iubi și primi cu bunătate pe săraci*, P.S.B. 30, p. 453

⁵⁰ *Ibidem*, P.S.B. 30, p. 454

Gânduri creștine despre pace

Păcatul distruge pacea care este rodul nevinovăției cu care Dumnezeu a împodobit pe om, lăsând în urmă neliniștea, întrebările de tot felul și dezordinea. Pacea era semnul că între Creator și om este înțelegere și dragoste.

Prin păcatul neascultării și trufiei, omul a ieșit din armonia divină. Pacea era abandonarea voinței proprii la Voința lui Dumnezeu. Pacea este însuși Domnul și omul care o are, stăpânește toate încercările ispitele, suferințele materiale și morale, chiar moartea. Abia atunci putem să ne dăm seama de însemnătatea și urmările acestei înalte virtuți creștine, care este pacea. Omul pașnic nu rupe legătura cu Dumnezeu în orice împrejurare ca Iov în suferințele lui în Vechiul Testament se spune: **«Nu este pace pentru cei fărădelege» (Iov XLVIII, 22).**

Adevărat că profeții făceau chemări la pace cu Dumnezeu, dar nu erau ascultați. A trebuit să vină pe pământ Însuși Domnul Păcii, Mântuitorul nostru, care a pus accent mare pe această virtute aducătoare de mântuire. Chiar la nașterea Lui nenumărate cete de îngeri slăveau pe Dumnezeu zicând: **«Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună voire»**. Toată viața pământească Mântuitorului a fost înfășurat în Sfânta mantie a păcii, chiar când era stăpânit de sfânta mânie împotriva cărturarilor și a fariseilor **(cele 7 valuri din cap. XXIII Matei)** și când a alungat pe negustori din templu.

De asemenea, mai sunt câteva locuri în Sfânta Scriptură în care se spune că **«Iisus s-a tulburat cu Duhul»**, dar acestea nu înseamnă că a fost părăsit de Sfânta Lui pace, Mântuitorul venise pe pământ să aducă pace între om și Dumnezeu. Plângând asupra Ierusalimului, zice: **«De-ai fi cunoscut tu măcar în ziua aceasta a ta cele pentru pacea ta!» (Luca XIX, 38)**. Ori iudeii duceau la cruce tocmai pe Cel ce le adusese pacea. Altă dată a spus: **«N-am venit să aduc pacea, ci sabia» (Matei X, 34)**, cuvinte care ar părea enigmatice la prima vedere. Dar, Domnul care vedea în timp știa că unii vor primi credință și pacea, iar alții se vor scula împotriva celor dintâi. Ar fi o crudă absurditate să putem măcar gândi că Domnul a venit să aducă războiul pe pământ. Mântuitorul îndeamnă pe creștini să aibă pace cu orice potrivnic și nici rugăciunea să nu fie făcută dacă **«Fratele tău are ceva împotriva ta» (Matei V, 24)**. Înainte de a porni spre cruce, Domnul spune ucenicilor Săi: **«Pace vă las vouă, Pacea Mea vă dau»**, și ca să sublinieze ce pace le lasă, adaugă de îndată: **«Însă nu v-o dau cum v-o dă lumea» (Ioan XIV, 27)**.

Deci pacea Domnului, este: tărie, credință, ascultare, neclintită legătură cu El. Pacea lumii: tihnă, nepăsare, huzur, depărtare de Dumnezeu. Altă dată spune ucenicilor și celor ce-L ascultau: **«Pace să aveți între voi» (IX, 50)**. Este o recomandare pentru înțelegerea întregii învățături. La prima trimitere a apostolilor, El recomandă: **«Iar când veți intra în casă să ziceți: Pace casei acesteia» (Matei X, 12)**, salutare pe care însuși Mântuitorul Făcea celor cărora se adresa: **«Pace vouă!»**, cum zice ucenicilor și după Învierea Sa din morți, când li se arată, pătrunzând prin ușile încuiate. Sfinții Apostoli caută să statornicească scopul cel duhovnicesc al păcii.

Așa Sfântul Apostol Pavel spune: **«Împărăția lui Dumnezeu nu e mâncare și băutură, ci Sfințenie și pace și bucurie în Duhul Sfânt» (Rom. XIV, 17)**. Toți Sfinții Apostoli își încep epistolele cu cuvintele: **«Har și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos (Fii. I, 2)**, sau **«Domnul păcii să vă dăruiască însuși pace pururea în toate» (II Tes. III, 10)** și iarăși: **«Să vă sporească harul și pacea prin cunoașterea lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos, Domnul nostru» (II Petru I, 2)**. Iată și câteva sfaturi date credincioșilor, de

Sfinții Apostoli, privind pacea : **«Pacea lui Dumnezeu, care e mai presus de orice minte, va păzi inimile și cugetele voastre în Iisus Hristos» (Filip. IV, 7). «Bucurați-vă dar, fraților , fiți pașnici, și Dumnezeuul Iubirii și al păcii va li cu voi» (II Cor. XIII, 11). «Să domnească în inimile voastre pacea lui Dumnezeu, pentru care sunteți chemați să alcătuiți un singur trup» (Col. III, 15). «Trăiți în pace cu toți oamenii! » (Rom. XII, 18). «Siliți-vă să aveți pace cu toți și sfințenie, fără de care nimeni nu poate să Placă Domnului» (Evr. XII, 14).**

Cum urmărești ceva ce nu vrei să pierzi, și de care atârnă fericirea și prosperitatea ta, tot astfel să te silești a urmări pacea și sfințenia, condiții ale mântuirii. Sfântul Petru în una din epistolele sale spune : **«Cel ce voiește să iubească viață Și să vadă zile bune ... să caute pacea și să o urmeze» (I Petru III, 10-11)**. Deși îngerii cântau, la Nașterea Domnului **«Pe pământ pace și între oameni buna- voire»** , totuși câtă vrajbă e pe pământ, cât de mult se urăsc oamenii, cât de departe suntem de dorința Tatălui ceresc de a trăi între noi ca frații. De aceea Mântuitorul în Predica de pe munte arată că făcătorii de pace se vor chema **«fii lui Dumnezeu»**. Cu adevărat, dacă Mântuitorul se întrupează pentru a împăca pe om cu Dumnezeu, atunci și oamenii care au pace și se nevoiesc a face pace între frații învrăjbiți, se vor chema fiii lui Dumnezeu.

Sfântul Apostol Pavel, vorbind de datoria aceasta a noastră, zice : **«Dar toate vin De la Dumnezeu, Cel ce ne-a împăcat pe noi cu Sine, prin Iisus Hristos și ne-a dat slujirea împăcării... Deci noi suntem solii, trimiși în numele lui Hristos se vă îndemnăm în numele lui Hristos, ca și cum Dumnezeu v-ar îndemna: împăcați-vă cu Dumnezeu!» (III Cor. V, 18 ș.u.)**. Iar Efesenilor le spune: **«Căci pacea voastră este El (Domnul) care a făcut din Două feluri de oameni unul – și a dăruit zidul care-i despărțea, desființând vrajba cu Trupul Său ... ca astfel din două feluri de oameni să zidească în Sine un singur om, făcând pace, și ca într-un singur trup să-i împăce pe amândoi cu Dumnezeu prin cruce, ucigând dușmănia pe dansa. Astfel, venind El, a binevestit pacea, vouă celor de departe și celor de aproape ... » (Efes. II, 14-17)**. Celor din Colose, Sfântul Apostol Pavel le spune: **«Dumnezeu, prin Domnul, împacă în Sine toate cele din cer și cele de pe pământ, făcând pace prin El, prin Sângele Lui, cel vărsat pe cruce» (Col. I. 20-22)**. Fericirea se termină cu cuvintele: **«că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema»** . Ne amintim de cuvintele Sfântului Ioan Evanghelistul : **«iar celor câți L-au primit și cred în numele Lui (Hristos), le-a dat putere să se facă fiii lui Dumnezeu» (Ioan I, 12)**. Se observă că Mântuitorul spune această fericire după ce vorbește de **«cei smeriți, blânzi, flămânzi de dreptate, milostivi și curați cu inima»**.

Cu alte cuvinte pacea se câștigă dacă vom fi smeriți, milostivi, blânzi, curați cu inima etc. Pacea nu se găsește în împlinirea slavei deșarte, ori a plăcerilor sau bogăției, ci în pacea cu Dumnezeu, cu tine însuși și cu aproapele, la care dacă mai adaugi și zelul de a face pace între cei învrăjbiți, atunci te vei chema **«fiu al lui Dumnezeu»**, căci El s-a întrupat și s-a jertfit, ca să aducă pace între Dumnezeu și oameni, prin sângele Său.

**Elev Băltărețu Ionuț,
Clasa a X-a**

Pacea – bunul întregii umanități

Luminatul Praznic al Nașterii Domnului ne oferă prilejul binecuvântat, când credinciosul smulgându-se din sfera preocupărilor cotidiene, tinde să-și exteriorizeze prin tradiționalele noastre datini și obiceiuri creștinești toată gama simțămintelor sufletești pentru marea taină a coborârii Fiului lui Dumnezeu pe pământ. Venirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos a fost anunțată cu mii de ani înainte și așteptată cu pioasă cucernicie de toate popoarele, de toate religiile pământului. Dorința unei vieți mai înalte, mai plină de sfințenie, era unanimă. Toți doreau o restaurare a echilibrului spiritual, o purificare a moravurilor, o transfigurare a ființei lăuntrice. La plinirea vremii, atunci când omenirea se găsea pe marginea prăpastiei, când apuneau ultimele scripuri ale filozofiei păgâne, la această răspântie crucială a istoriei antice apare Răscumpărătorul, Hristos Mântuitorul. Fiul lui Dumnezeu își dezbracă maiestuoasa purpură divină și coboară între oameni pentru a înfrăți pe vecie cerul cu pământul. În feeria Noptii Sfinte, deasupra peșterii din Betleem, a răsărit o stea luminoasă, vestind lumii Nașterea Mântuitorului. Astfel s-a împlinit proorocia care zice: **«Prunc s-a născut nouă, un Fiu s-a dat nouă, a cărui stăpânire pe umărul Lui și se cheamă numele Lui înger de mare sfat, sfetnic minunat, Dumnezeul tare, biruitor, Domn al păcii, părinte al veacului ce va să fie» (Isaia IX, 5).** Îngerii în splendide acorduri serafice aduc solia mântuirii, sublimul mesaj ceresc pacea și bunăvoința între oameni, intonând : **«Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoința!» (Luca II, 14).** Bucuria Nașterii ,inundă întregul univers , explozia-i de lumină, transfigurând-l **«Tot pământul se veselește văzând pogorârea lui Dumnezeu. Magii aduc daruri, cerul prin stea vestește, îngerii măresc, păstorii fluierând se minunează» (Din stihirile Praznicului).**

Nașterea Domnului - Piatră de hotar între două lumi diametral opuse închide un ciclu istoric și inaugurează o eră nouă de regenerare spirituală, de restaurare a omului lăuntric. Nașterea Domnului, eveniment netăgăduit schimbă radical viața religioasă, morală a societății precreștine. Ea dăruiește din încheieturi imperiul ce părea înfrățit cu veșnicia, al Cezarilor din Roma și distruge panteonul nesfârșit al zeilor din piatră și din bronz al lumii vechi. Ea orientează sufletele credincioșilor spre cer, spre adevăratul Dumnezeu, de unde ne vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit. Ivirea lui Iisus în lume a însemnat amurgul lumii vechi, concepțiile noi, creștine de viață, grefate pe iubire – un titlu de noblețe al creștinismului – prefăcând din temelii structura lumii păgâne. Datorită noii doctrine aduse în lume de Iisus cea mai curată, cea mai sublimă și cea mai completă învățătură metafizică și etică.

Sclavagismul – o pagină întunecată a istoriei antice dispare pentru totdeauna din mijlocul societății , femeia este ridicată pe aceeași treaptă de egalitate cu bărbatul și se legiferează legi pentru protecția copilului. Tot ce e nobil, frumos și ideal in lume, nu e decât reflexul eternelor principii evanghelice aduse în lume de Iisus. Dinspre misteriosul Orient, un suflu nou de viață spirituală și socială s-a ivit acum 2025 de ani, anunțând începutul unei lumi noi. O lume capabilă să prindă vibrațiile cerului, simfonia veșniciei. O lume care prin credință și rugăciune sfântă poate ridica până la Dumnezeu liniștea, bucuria, mângâierea și certitudinea mântuirii sufletelor noastre. Hristos Mântuitorul s-a coborât pe pământ ca să ridice omenirea la ceruri, spre culmile desăvârșirii spirituale. El fiind **«calea, adevărul și viața»** ne-a trasat adevărata linie de viațuire creștinească, însetată după mai multă credință în Dumnezeu, după mai multă pace și iubire între oameni și popoare nașterea lui Iisus a revărsat asupra lumii incommensurabile daruri duhovnicești în vederea mântuirii noastre și a sălășluirii împărăției lui Dumnezeu

pe pământ. **«Hristos a coborât pentru ca noi să ne îmbogățim, El a luat formă de rob, pentru ca noi să dobândim libertate deplină. El a luat asupra sa tot răul din lume, pentru ca nouă să ne dea tot binele cerului»** se exprimă Sfântul Atanasie cel Mare. Între bogatele daruri duhovnicești, coborâte în lume de Iisus, pacea în suflete și bunăvoirea între oameni și popoare ocupă un loc central.

Pacea și bunăvoirea - fulgerări scânteietoare pe firmamentul unei lumi întunecate constituie poarta de lumină a mântuirii veșnice ! Pacea și bunăvoirea sunt sublimul mesaj divin cântat în splendide acorduri serafice în Noaptea Sfântă , ca să zguduie veacurile. Pacea și bunăvoirea sunt porunca sfântă dată de Iisus Bisericii Sale : **«Pace vă las vouă, pacea Mea v-o dau vouă. (Ioan XIV, 27) .**

**Elev Băltărețu Ionuț,
Clasa a X-a**

Oameni și vremuri

Apolodor din Damasc – Arhitectul geniului roman

Apolodor din Damasc este unul dintre cele mai importante figuri ale arhitecturii și ingineriei din Antichitate. Deși informațiile despre viața sa personală sunt puține, operele sale au influențat profund dezvoltarea arhitecturii romane și au lăsat o amprentă durabilă asupra patrimoniului cultural al omenirii. Activ în secolul al II-lea d.Hr., Apolodor este cunoscut în special pentru colaborarea sa cu împăratul Traian, pentru care a proiectat unele dintre cele mai ambițioase construcții ale vremii.

Context istoric

Apolodor a trăit într-o perioadă în care Imperiul Roman se afla la apogeul puterii și extinderii sale. După cucerirea Daciei de către Traian (101–106 d.Hr.), Roma cunoștea o perioadă de prosperitate economică și culturală. Arhitectura devenea un mijloc de afirmare a măreției imperiului și a conducătorilor săi. În acest context, Apolodor din Damasc devine principalul arhitect al împăratului Traian, participând la proiecte monumentale ce aveau să devină simboluri ale civilizației romane.

Originea și formarea

Născut în orașul Damasc, în provincia romană Siria, Apolodor provenea probabil dintr-o familie cu tradiție elenistică în arte și științe. Damasc era un important centru cultural, în care se întâlneau influențele grecești, romane și orientale. Se presupune că Apolodor a urmat o educație solidă în domeniul arhitecturii și ingineriei, fiind familiar cu tehnicile grecești, dar și cu inovațiile romane în materie de construcții.

Contribuții remarcabile

1. Podul peste Dunăre

Una dintre cele mai impresionante realizări ale lui Apolodor este **podul peste Dunăre**, construit între anii 103–105 d.Hr., pentru a facilita invazia Daciei. Podul lega Drobeta (azi Drobeta-Turnu Severin) de orașul Pontes (azi în Serbia) și era considerat o minune ingierească a epocii.

Construit din piatră și lemn, podul avea o lungime estimată de peste 1.100 de metri și era susținut de 20 de piloni masivi din piatră. Structura sa permitea trecerea rapidă a trupelor romane și demonstra superioritatea tehnologică a Romei. Podul a fost atât de important încât a fost reprezentat pe Columna lui Traian, iar împăratul Hadrian a ordonat distrugerea parțială a acestuia, temându-se că ar putea fi folosit de invadatori.

2. Forul lui Traian

Forul lui Traian, inaugurat în anul 112 d.Hr., este o altă capodoperă arhitecturală a lui Apolodor. Construit în centrul Romei, acest complex monumental avea scopul de a celebra victoria împăratului în Dacia. Forul cuprindea o piață vastă, o bazilică uriașă (Bazilica Ulpia), biblioteci și faimoasa **Columna lui Traian**.

Dimensiunile impresionante, decorurile sculptate și simetria construcției demonstrează atât măiestria tehnică, cât și sensibilitatea artistică a arhitectului. Forul a devenit model pentru alte construcții ulterioare și a reprezentat o expresie a puterii și prestigiului imperial.

3. Columna lui Traian

Una dintre cele mai cunoscute opere ale lui Apolodor este **Columna lui Traian**, ridicată în 113 d.Hr. Aceasta are o înălțime de aproximativ 30 de metri (cu tot cu soclu – peste 38 de metri) și este decorată cu un basorelief în spirală care înfățișează scene din războaiele dacice.

Columna este nu doar o operă de artă, ci și un document istoric de mare valoare. Detaliile reprezentate – armamentul, vestimentația, tactici de luptă – oferă cercetătorilor informații esențiale despre armata romană și viața în Dacia. Este considerată unul dintre cele mai remarcabile monumente antice și un simbol al victoriei Imperiului Roman.

În afară de aceste realizări, Apolodor este creditat și cu alte construcții importante, precum:

- **Arcul lui Traian de la Benevent**, un arc de triumf ridicat pentru a onora realizările împăratului;

- Participarea la construcția **panteonului** (deși nu este clar dacă acesta a fost refăcut în întregime de el);

- Lucrări ingineresti în Orientul Apropiat și Africa de Nord.

Apolodor era nu doar un arhitect, ci și un inginer versatil, capabil să proiecteze drumuri, poduri, apeducte și fortificații. El reprezintă tipul ideal al savantului roman, care combina știința cu arta și practica cu teoria.

Căderea în dizgrație și moartea:

Deși a fost favoritul lui Traian, Apolodor a căzut în dizgrație sub succesorul acestuia, împăratul Hadrian. Potrivit unor surse, Apolodor ar fi fost exilat sau chiar executat, ca urmare a unui conflict de orgolii. Se spune că l-ar fi ridiculizat pe Hadrian pentru proiectele sale arhitecturale, ceea ce a dus la pedepsirea sa. Indiferent de modul în care a sfârșit, contribuția lui Apolodor rămâne esențială în istoria arhitecturii romane.

Concluzie

Apolodor din Damasc a fost un geniu al Antichității, un vizionar care a redefinit standardele arhitecturii și ingineriei. Prin operele sale, el a demonstrat că arta și tehnica pot fi combinate pentru a crea monumente durabile, cu o valoare estetică și simbolică profundă. Moștenirea sa este vizibilă și astăzi, iar influența sa a depășit granițele Imperiului Roman, ajungând să inspire arhitecți din întreaga lume de-a lungul secolelor.

Ruican Daniel,
Clasa a IX-a
Meilă Alexandru,
Clasa a X-a

Domnitorul Alexandru Ioan Cuza

Alexandru Ioan Cuza (1820-1873) este una dintre cele mai importante personalități din istoria României, fiind cel care a reușit să unească Țara Românească și Moldova în 1859. Prin reformele sale politice, economice și sociale, Cuza a pus bazele statului român modern, contribuind decisiv la evoluția țării. Deși domnia sa a fost scurtă (1859-1866), impactul său a fost major, fiind un simbol al progresului și modernizării.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, Principatele Române (**Moldova și Țara Românească**) se aflau sub suzeranitatea Imperiului Otoman, dar și sub influența marilor puteri europene. Revoluția de la 1848 a demonstrat dorința românilor de unitate și independență, iar Războiul Crimeei (1853-1856) a slăbit influența otomană în regiune, permițând intervenția puterilor occidentale.

Tratatul de la Paris (1856) a oferit românilor posibilitatea de a decide asupra unirii, iar în 1857, Adunările Ad-hoc din cele două principate au cerut oficial unirea. Printr-o mișcare strategică, la 5 ianuarie 1859, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domnitor al Moldovei, iar pe 24 ianuarie 1859, a fost ales și în Țara Românească. Această alegere a fost un moment crucial, întrucât a demonstrat voința românilor de a forma un stat unitar.

După recunoașterea oficială a unirii de către marile puteri în 1861, Cuza a început un amplu proces de modernizare a statului român. Principalele sale reforme au vizat domeniile agrar, educațional, juridic și administrativ.

Reforma agrară (1864)

Una dintre cele mai importante reforme ale lui Cuza a fost reforma agrară, care a urmărit împrăștierea țăranilor și desființarea relațiilor feudale. Prin această măsură, peste 400.000 de familii de țărani au primit pământ, punându-se astfel bazele unei economii rurale moderne. Această reformă a fost întâmpinată cu opoziție de către boierime, dar a contribuit semnificativ la creșterea nivelului de trai al țărănimii.

Reforma învățământului

Cuza a introdus învățământul primar obligatoriu și gratuit, inspirat din modelul francez. În 1864, a fost adoptată o nouă lege a educației, care a pus bazele unui sistem de învățământ modern. De asemenea, a fost înființată Universitatea din București (1864), contribuind astfel la dezvoltarea intelectualității românești.

Secularizarea averilor mănăstirești (1863)

O altă reformă majoră a fost secularizarea averilor mănăstirești, prin care terenurile deținute de mănăstiri (aproximativ un sfert din suprafața agricolă a țării) au fost trecute în proprietatea statului. Această măsură a permis folosirea acestor terenuri pentru dezvoltarea agriculturii și pentru împrăștierea țăranilor.

Reforma administrativă și juridică

În perioada domniei sale, Cuza a inițiat o serie de reforme menite să modernizeze administrația și sistemul juridic:

- A fost introdus Codul Civil și Codul Penal, inspirate din legislația franceză.
- A fost reorganizată administrația locală și centrală, pentru a crește eficiența statului.
- A fost înființată Armata Națională, care a devenit un pilon important în apărarea noii structuri statale.

Abdicarea și exilul

În ciuda reformelor sale, Cuza și-a atras numeroși adversari, atât din rândul boierilor, cât și din rândul conservatorilor și liberalilor. Stilul său autoritar de guvernare, dar și reformele îndrăznețe, au determinat formarea unei coaliții împotriva sa, cunoscută sub numele de „monstruoasa coaliție”.

În noaptea de 10 spre 11 februarie 1866, un grup de ofițeri l-au obligat pe Cuza să abdice. A fost escortat peste graniță și a trăit în exil în diverse orașe europene, printre care Viena și Paris. A murit în 1873, la Heidelberg, Germania, la vârsta de 53 de ani. Trupul său a fost adus în România și înmormântat la Ruginoasa.

Moștenirea lui Alexandru Ioan Cuza

Deși a domnit doar șapte ani, Cuza a avut un impact major asupra evoluției României moderne. Reformele sale au pus bazele statului român unitar și democratic, iar principiile sale de guvernare au continuat să influențeze politica românească și după abdicarea sa.

Astăzi, Alexandru Ioan Cuza este omagiat în numeroase orașe prin statui, străzi și instituții care îi poartă numele. Ziua de 24 ianuarie, data Unirii Principatelor Române, este sărbătorită anual ca un moment fundamental din istoria României.

Concluzie

Domnia lui Alexandru Ioan Cuza a reprezentat un moment de cotitură în istoria României. Prin curajul și viziunea sa, a reușit să unească cele două principate și să inițieze reforme esențiale pentru modernizarea țării. Deși sfârșitul său a fost marcat de trădare și exil, moștenirea sa rămâne una de mare importanță pentru dezvoltarea României.

Bibliografie:

Giurescu, Constantin C. – Istoria Românilor, Editura All, București, 2007

Hitchins, Keith – România: 1774-1866, Editura Humanitas, București, 2013

Iorga, Nicolae – Alexandru Ioan Cuza, Editura Casa Școalelor, București, 1933

Boia, Lucian – România: Țară de frontieră a Europei, Editura Humanitas, București, 2012

5<https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/an-omagial/alexandru-ioan-cuza-omul-noul-legilor-noi-130163.html>

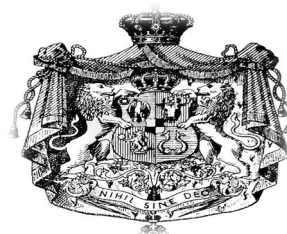
**Elev Cărunțu Denis Gabriel,
Clasa a XI-a**

De la revoluție la regat

Formarea statului român modern în context european ***(1848-1881)***

Evoluția statului și a societății românești postpașoptiste continua potrivit obiectivelor stabilite de revoluționari. Pe plan intern persistă confruntarea dintre cele două grupări politice, cea liberală și cea conservatoare: în timp ce liberalii doreau o occidentalizare rapidă, conservatorii erau adepții unei schimbări lente, care să fie în deplin acord cu tradițiile românești.

Problema românească – problemă europeană

Ocupația rusă și Convenția de la Balta-Liman din 1849 semnată între Imperiul Otoman și cel Țarist vor restabili protectoratul rusesc în Țările Române. Victoria Franței în Războiul Crimeii (1853-1856) va schimba raportul de forțe la Dunărea de Jos, confirmându-se politica externă a lui Napoleon al III-lea (1852-1870), acesta susținând aspirațiile naționale ale popoarelor aflate sub stăpânirea habsburgică sau rusă.

Problema românească devine o problemă europeană, ajungând în atenția Marilor Puteri la *Congresul de pace de la Paris* (1856). Anglia, Franța, Rusia, Imperiul Otoman, Prusia, Regatul Sardiniei și al Piemontului, Imperiul Habsburgic – cele 7 Mari Puteri – vor adopta în cadrul Tratatului de Pace de la Paris intrarea Principatelor Române sub garanția lor colectivă. De asemenea, se hotărăște constituirea Adunărilor ad-hoc prin care românii să își exprime opinia în ce privește unirea; cele trei județe din sudul Basarabiei revin la Moldova. În urma Adunărilor ad-hoc, *Convenția de la Paris* din 1858 prevedea pentru Principate o unire formală, potrivit căreia statul se va numi *Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei*, însă fiecare principat va avea domn și instituții proprii.

Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza și domnia acestuia

Adunările electivă din cele două Țări Române vor alege ca domn aceeași persoană, pe Alexandru Ioan Cuza (la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la 24 ianuarie în Țara Românească). Consecutiv, se reușește și unirea administrativă prin înființarea unor instituții comune: Comisia Centrală de la Focșani, Înalta Curte de Justiție și Casație, unificarea administrației vămilor, stabilirea capitalei la București etc. În decembrie 1861, urmare a eforturilor sale diplomatice, Cuza obține recunoașterea internațională a unirii politice a Principatelor pe timpul domniei sale. În ianuarie 1862 se formează primul guvern unic și o Adunare legislativă unică, iar Principatele Unite își iau numele de România. Perioada 1863-1865 este perioada marilor reforme, în 1864 domnul Al. I. Cuza organizează lovitura de stat în urma căreia regimul politic devine unul autoritar. Este adoptat prin plebiscit *Statutul dezvoltător al Convenției de la Paris*, cu rol de Constituție.

Se promulgă o nouă lege electorală, potrivit căreia crește numărul alegătorilor, deși marea majoritate a țărănimii nu era luată în considerare. Legea rurală din 14/26 august 1864 împroprietărea țăranii cu aproximativ 4 ha pe familie. Se adoptă Codul civil, prin care se garantează libertatea proprietății și egalitatea în fața legii. Prin promulgarea Legii instrucțiunii publice, învățământul primar devenea gratuit și obligatoriu. Din punct de vedere al comerțului, se adoptă sistemul unic de măsuri și greutate.

Conducerea autoritară a lui Cuza i-a îndepărtat în timp pe toți oamenii politici din preajma sa. Opoziția s-a constituit în ceea ce a rămas în istorie sub numele de *monstruoasă coaliție* (pentru că cele două grupări - conservatorii și liberalii - erau total opuse ca ideologie; singura idee comună care le-a unit fiind practic dorința de a-l înlătura pe Cuza). Astfel, Cuza a fost silit să abdice în februarie 1866.

Venirea pe tronul țării a lui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen și domnia acestuia

După abdicarea lui Al. I. Cuza, oamenii politici români optează pentru aducerea la conducerea țării a unui prinț străin, în final fiind ales prințul Carol de Hohenzollern-Sigmaringen.

În timpul domniei lui Carol I România devine un stat modern, guvernându-se după principiile doctrinei liberale. În anul 1866 este adoptată Constituția liberală, una dintre cele mai moderne constituții din Europa vremii, care va rămâne în vigoare până în anul 1923. Grupările politice ale liberalilor și conservatorilor devin acum partide politice moderne: Partidul Liberal în 1875 și Partidul Conservator în 1880. Acestea s-au succedat alternativ la guvernare și au contribuit la stabilizarea regimului și la modernizarea țării, prin principalele legi adoptate.

În politica externă România a militat pentru împlinirea idealului național. Războiul de independență (1877-1878) a constituit o ocazie pe care guvernul român a știut să o valorifice în folosul statului român. La 4 aprilie 1877 se încheie Convenția româno-rusă care reglementa trecerea trupelor rusești pe teritoriul românesc iar la 9 mai 1877 Parlamentul proclamă independența națională a României. Rușii, ajungând la Plevna și, fiind pe punctul de a fi înfrânți, solicită ajutorul militar al României.

Armata română obține victorii la Plevna, Rahova, Smârdan, Vidin, războiul încheindu-se în februarie 1878, prin înfrângerea turcilor de către trupele ruso-române. La finalul războiului, se încheie tratatul de pace de la San Stefano, între Rusia și Imperiul Otoman. Cum însă în urma acestui tratat Rusia obține o influență prea mare în Balcani, marile puteri solicită reluarea discuțiilor la Congresul de Pace de la Berlin (1878). La această întrunire România a trimis o delegație condusă de I. C. Brătianu și M. Kogălniceanu. Pentru România însă, prevederile Congresului de pace de la Berlin erau identice cu acelea din tratatul anterior de la San Stefano: este recunoscută internațional independența României, dar Rusia obține cele trei județe din sudul Basarabiei; în schimb, România primește înapoi Dobrogea.

Proclamarea Regatului (1881)

Modificarea statutului internațional al țării va determina astfel proclamarea regatului, în anul 1881. România devine unul dintre cele mai importante state din zona Europei răsăritene și balcanice. Perioada ce a urmat a fost o perioadă de stabilitate politică și prosperitate economică. Industria românească a fost susținută de o legislație protecționistă, înregistrând o creștere pregnantă în domenii precum industria petrolieră, alimentară, industria prelucrării lemnului și a comerțului. Agricultură a înregistrat în perioada de dinainte de Primul Război Mondial recolte bogate, problema împroprietăririi rămânând în continuare un aspect fundamental.

După încheierea Războiului de Independență și a Congresului de Pace de la Berlin, odată cu preluarea sudului Basarabiei de către Rusia, relațiile dintre România și Rusia s-au deteriorat progresiv. Drept urmare, România s-a apropiat de Germania și Austro-Ungaria, aderând în 1883 la gruparea Puterilor Centrale.

Bibliografie:

COJOCARIU, Mihai, *Partida Națională și constituirea statului român (1856-1859)*, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 1995.

GIURESCU, Dinu C., *Istoria României în date*, Editura Enciclopedică, București, 2003.

Iorga, Nicolae, *Istoria României în chipuri și icoane*, Editura Humanitas, București, 2012.

Hitchins, Keith, *Românii (1774-1866)*, traducere de George Potra și Delia Razdolescu, Editura Humanitas, București, 2023.

Idem, *România (1866-1947)*, traducere de George Potra și Delia Razdolescu, Editura Humanitas, București, 2023

Românii la 1859: Unirea Principatelor Române în conștiința europeană. Documente externe, vol I, ediție de documente întocmită de Vasile Aramă, Tudor Bucur, Eugenia Ciocan, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984.

Pr. prof. dr. Manea Emil Marian

Regii și conducătorii Daci

Dacia, un regat situat în centrul și sud-estul Europei, a fost locuită de triburi geto-dacice care au avut o organizație politică și militară complexă. De-a lungul istoriei sale, Dacia a fost condusă de mai mulți regi care au jucat un rol semnificativ în dezvoltarea și apărarea regatului. Acești conducători au fost implicați în conflicte cu imperiile vecine și au contribuit la formarea unei identități naționale distincte.

1. Antyrus (514 î.Hr.):

Antyrus este considerat unul dintre primii regi documentați ai dacilor. Menționat de Herodot, el a intrat în conflict cu regele persan Darius I în timpul expediției acestuia împotriva sciților. Această confruntare sugerează existența unui stat organizat în sudul Dunării în acea perioadă.

2. Burebista (82–44 î.Hr.):

Burebista este unul dintre cei mai importanți regi ai Daciei. În timpul domniei sale, a reușit să unească triburile dacice într-un stat centralizat, extinzându-și influența asupra regiunilor învecinate. Sub conducerea sa, Dacia a ajuns la apogeul puterii, având o armată de aproximativ 200.000 de luptători. Burebista a implementat reforme economice și a consolidat puterea internă a regatului. Moartea sa în 44 î.Hr. a marcat începutul declinului statului dac.

3. Deceneu:

Deceneu a fost un preot și conducător important în perioada post-Burebista. El a fost asociat cu reformele religioase și administrative ale regatului. De asemenea, se presupune că a avut un rol semnificativ în educația și formarea liderilor daci.

4. Comosicus

Comosicus a fost un rege dac care a continuat politica de consolidare a regatului după moartea lui Burebista. Detaliile despre domnia sa sunt limitate, dar se știe că a fost implicat în conflicte cu vecinii și a încercat să mențină unitatea triburilor dacice.

5. Scorilo

Scorilo a fost un rege dac care a domnit într-o perioadă de instabilitate politică. Informațiile despre domnia sa sunt puține, dar se presupune că a avut un rol în menținerea ordinii în regat.

6. Duras

Duras a fost un rege dac care a condus în perioada imediat următoare domniei lui Burebista. Detaliile despre domnia sa sunt limitate, dar se știe că a fost implicat în conflicte cu vecinii și a încercat să apere teritoriul dac.

7. Decebal (87–106 d.Hr.)

Decebal este considerat ultimul mare rege al Daciei. În timpul domniei sale, a reușit să unifice triburile dacice și să organizeze o rezistență eficientă împotriva expansiunii romane. A condus Dacia în două războaie majore împotriva Imperiului Roman (85–89 și 101–106 d.Hr.), înfruntându-l pe împăratul Traian. După înfrângerea finală în anul 106 d.Hr., Decebal s-a sinucis pentru a evita capturarea de către romani.

8. Regii din Dobrogea

După moartea lui Burebista, în sudul Dunării au apărut mai multe formațiuni statale conduse de regi locali. Printre aceștia se numără:

- **Roles:** Stăpânea sudul Dobrogei, inclusiv Durostorum (Silistra), Abrittus și Axiopolis.
- **Dapyx:** Domnea în centrul Dobrogei, cu zona Capidava, Carsium, Ulmetum și Histria.
- **Zyraxes:** Avea control asupra nordului Dobrogei, inclusiv Troesmis, Dinogetia, Aegyssus și Buteridava.

Aceste formațiuni au fost implicate în conflicte cu romanii, iar Dapyx a fost înfrânt de Crassus în anul 28 î.Hr. După înfrângere, Dapyx și apropiații săi s-au sinucis, iar populația s-a refugiat într-o peșteră, fiind ulterior asediată de romani .

Concluzie

Istoria regilor dacici este marcată de conflicte, reforme și încercări de menținere a independenței în fața expansiunii imperiilor vecine. De la unificarea triburilor sub Burebista până la rezistența finală a lui Decebal, acești conducători au avut un impact semnificativ asupra dezvoltării și identității Daciei. Chiar și după cucerirea romană, memoria lor a rămas vie în tradițiile și istoria locului.

Bibliografie:

Constantin Virgil G. , Poporul Nemuritorilor , Editura Sophia, București, 2014.

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Dacia>

<https://istorieveche.ro/2018/10/27/regii-geto-daci-scurta-cronologie/>

**Popa Mihăiță,
Croitoru Liviu,
Clasa a XI-a**

Traduceri din Sfinții Părinți

„Παραίνεσις” - „Îndemn”

Fragmente din cuvântarea „Περὶ φιλοπτωχείας” – „Despre iubirea de săraci”

1. **P**rimiți cu toată inima acest cuvânt despre iubirea de cele sărace ca să le putem dobândi astfel, pe cele bogate ale împărăției lui Dumnezeu. Căci chiar de-ar părea că unul este mai bogat decât altul, măsurat fiind cu măsurătorile noastre mici, noi, de fapt, suntem cu toții la fel de săraci când ne lipsește harul lui Dumnezeu.

2. Nu-i deloc la îndemână și nici ușor nu este s-o găsești pe aceea dintre virtuți care pe toate le întrece, să-i dai întâietate și s-o încununezi cu cununa biruinței. E ca și cum te-ai afla pe o pajiște plină cu flori minunate și ți-ar fi greu să o găsești pe cea mai frumoasă și mai înmiresmată, pentru că mereu o altă floare îți atrage mirosul și privirea și te îmbie s-o culegi pe ea, cea dintâi.

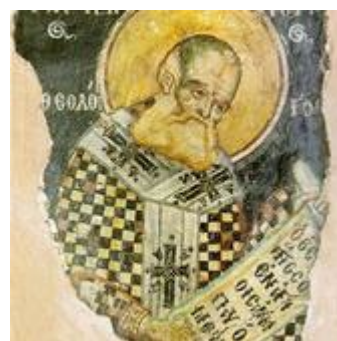
3. Dacă vom socoti dragostea ca fiind cea dintâi și cea mai mare dintre porunci, ca vârful Legii și al proorocilor, găsesc că miezul ei este iubirea de cei sărmani, că esența ei este milostivirea și compasiunea pentru aceștia. Dintre toate, cu nimic nu ne vindecă Dumnezeu mai mult decât cu mila. Aceasta ne va face casnicii lui câtă vreme i-o vom aduce înaintea feței Sale, ca jertfă bineplăcută, în locul osândirii aproapelui. Nu este lucru mai mare decât acela că Dumnezeu îți va răsplăti cu iubirea sa de oameni, pentru iubirea ta de oameni, El, Cel ce cântărește cu dreptate, punând mila în cumpănă și în dreptar.

4. Ce facem pentru ceilalți noi care purtăm un nume atât de măreț și de înnoitor – numele lui Hristos? Ce facem noi – neam sfânt, preoție împărătească, popor ales, agonisit de Dumnezeu, râvnitor după faptele cele bune și mântuitoare, ucenici ai lui Hristos - Cel blând și iubitor de oameni, Cel ce a luat asupra-Și neputința noastră, Cel ce S-a smerit pe Sine până la frământătura noastră, îmbrăcându-Se în sărăcia cărnii pentru ca noi să putem dobândi bogăția cea dumnezeiască?

5. Ne-am împovărat sufletul cu o boală care este mai gravă decât cea a trupului? E drept că cea din urmă apare fără voia noastră, însă cea dintâi apare potrivit alegerii noastre. Boala trupească încetează odată cu viața, boala sufletească ne însoțește și după moarte. În zadar mă bucur eu de bogăție, câtă vreme cel de lângă mine e chinuit de neajunsuri, în zadar sunt eu sănătos și puternic, câtă vreme nu-mi folosesc tăria pentru a veni în sprijinul celui slăbit de neputințe. Luându-ne crucea pe umeri, să ne ridicăm spre cele de sus liberi și neîngreunați, fără a fi trași în jos de nimic. Și astfel, înălțați prin slăvita smerenie și îmbogățiți prin nevoința sărăciei, să-L putem dobândi pe Hristos în locul a toate!

6. Căci potrivit naturii noastre, nimic din ceea ce-i omenesc nu-i statornic, nimic nu subzistă prin sine, nimic nu rămâne neschimbat, în aceeași stare. Toate ale noastre se răsucesc ca un cerc în mișcare, schimbându-se în aceeași zi, ba chiar în același ceas. Statornicia ne-o dă credința și nu slava lumească deșartă ca adierea vântului, ca urmele corăbiei pe mare, ca nălucirile de noapte, ca desenele pe nisip pe care le fac copiii în jocul lor.

7. Să nu se laude cel înțelept cu înțelepciunea sa, zice proorocul, nici cel puternic cu puterea sa, nici cel bogat să nu se laude cu bogăția sa! Am să le adaug acum și pe acelea care le urmează pe cele trei: faima și admirația celorlalți când suntem în plină glorie, tăria și vigoarea trupului când ne bucurăm de sănătate, frumusețea și tinerețea vârstei dintâi. Într-un cuvânt, toate acele lucruri care ne aduc laude și slavă deșartă, care ne sunt pricină de mândrie. Iar de se

laudă cineva, să se laude numai cu aceea că s-a făcut pe sine ascultător și cinstitor de Dumnezeu, că pătimește împreună cu cei aflați în suferințe, că își agonisește cele virtuose pentru cele ce vor fi.

8. Toate celelalte trec ca o apă curgătoare, o clipă țin numai, schimbându-se și mutându-se dintr-un loc într-altul. Însă și pe toate acestea, ca și pe altele asemenea, le-a rânduit Cuvântul și Înțelepciunea care întrece toată mintea pentru ca noi să ne putem feri de înșelăciunea celor iluzorii care mereu se schimbă, vin și pleacă, se duc și se întorc în sus și în jos, care mai înainte de a le ține în mână, s-au și dus. Văzând noi nestatornicia și nesiguranța lor, să ne îndreptăm așa-dar, privirile spre cele ce vor veni. Ce am face oare, dacă această aparentă bunăstare a noastră ar dura, când ea, de fapt, trece și ne-ar lega până-ntr-atât încât ne-ar face cu totul robi ai plăcerii și ai amăgirii care sunt într-însa?

9. Nici n-am mai putea înțelege și crede că suntem făcuți după chipul lui Dumnezeu! De-ar trece cineva pe lângă cele ce trec, de s-ar așeza cineva pe lângă cele ce rămân, de-ar cugeta cineva la cele mereu statornice! De-ar discerne cineva lucrurile adevărate de cele mincinoase, de le-ar urma pe cele dintâi, de le-ar disprețui pe cele din urmă! De-ar face cineva deosebire între închipuire și adevăr, între cetate pământească și locașul cel ceresc, între locul în care e străin și locul în care e casnic, între întuneric și lumină, între trup și duh, între Dumnezeu și stăpânitorul acestei lumi, între umbra morții și viața cea veșnică.

10. Fericit cel ce a dobândit discernământul, deosebind binele de rău! Fericit cel ce și-a pus sușuri în inima sa, fugind din această vale a plângerii, căutând la cele de sus! Să-i dăm sufletului partea ce i se cuvine, nu doar cărnii! Să-i dăm lui Dumnezeu partea Sa, nu doar acestei lumi! Să luăm din cele ale trupului și să le încredințăm duhului! Să scăpăm de tiran și să ne încredințăm stăpânului! Dă-i măcar puțin Celui de la care ai mult! Ba chiar pe toate să le dai Celui care pe toate ți le-a dăruit! De i le-am închina lui Dumnezeu pe toate câte sunt, de ne-am adăuga și pe noi înșine, nicicând nu am putea birui măreția darurilor Sale pentru noi. A te dăruia lui Dumnezeu, înseamnă a te câștiga pe tine însuși!

11. Cunoaște de unde le ai pe toate: faptul că existi, că respiri, că gândești că ți s-a dat să-L cunoști pe Dumnezeu – cel mai mare lucru dintre toate câte ai, că te bucuri de o cinste egală cu cea a îngerilor, că poți contempla slava negrăită, că ești împreună moștenitor cu Hristos! Oare de unde le ai pe toate? De la cine le ai? Sau ca să vorbesc despre lucruri mai mici decât acestea: cine ți-a dat să poți privi cerul în toată frumusețea lui, mersul soarelui, rotunjimea lunii, stele fără de număr, toate câte pământul zămislește, nemăsurata întindere a mării? Cine ți-a dat ploi-le, lucrul pământului, hrana, meșteșugurile, casa, legea, cetatea, familia, prietenia, o viață înaltă? Cine te-a așezat domn și stăpân peste toate câte sunt pe pământ? Cine ți le-a dăruit pe toate, tu, omule, mai presus de toate fiind?

12. Deși ești sănătos trupește și bogat, totuși ești bolnav și sărac. Deși nu te-a lovit vreun necaz, ești cu toate acestea, căzut și strivit, deși vesel, totuși ești întristat și deznădăjduit, deși toate îți merg bine, totuși ești suferind. Dă-i lui Dumnezeu faptele tale drept mulțumire, căci ești dintre cei care pot face bine și nu dintre cei care ar avea nevoie de ajutor, căci nu tu privești spre alții să-ți întindă mâna, ci alții privesc pre mâinile tale. Nu cele materiale te îmbogățesc, ci credința, nu aurul, ci virtutea. Ba ca să spun mai mult, numai virtutea te face cu adevărat bogat.

Iubite frate, așază înaintea ta aceste judecăți de temelie despre dragoste și fă-te dumnezeu pentru aproapele tău, imitând milostivirea Dumnezeului tău pentru tine!

**Traducere din limba greacă veche
Prof. dr. Trușcă Maria-Cristina**

Pelerin

Drumul credinței

Pelerinajul la mănăstirile din județul Gorj – o experiență de neuitat pentru elevii Seminarului Teologic Ortodox din Craiova

În zilele de 21 și 22 octombrie 2024, am avut privilegiul de a participa, alături de colegii mei de la Seminarul Teologic Ortodox din Craiova, la un pelerinaj tematic prin sfintele mănăstiri din județul Gorj. Au fost două zile pline de rugăciune, descoperiri spirituale, peisaje deosebite și momente care ne-au întărit credința și legătura dintre noi, ca frați în Hristos.

Prima zi: În căutarea liniștii și a înțelepciunii

Drumul nostru a început la Mănăstirea Strâmba-Jiu, unde, intrând în biserica mare și în paraclis, am simțit o pace aparte. Părintele Arhimandrit Vladimir Dărângă ne-a întâmpinat cu o blândețe părintească și ne-a povestit istoria sfântului lăcaș. Cuvintele sale despre rugăciune și credință ne-au rămas în suflet ca o comoară de înțelepciune.

Următoarea oprire a fost la Mănăstirea Dealu Mare, unde am fost impresionați de frumusețea naturii ce înconjoară mănăstirea. Priveliștea era atât de liniștitoare, încât părea să ne invite să rămânem mai mult timp pentru a contempla creația lui Dumnezeu.

La Mănăstirea Tismana, am avut o experiență deosebită. Ne-am închinat în biserica Sfântului Nicodim și am vizitat Muzeul Tezaurului Băncii Naționale a României, un loc care ne-a învățat că spiritualitatea și istoria merg adesea mână în mână. La trapeza mănăstirii, maica stareță Antonia ne-a primit cu brațele deschise, oferindu-ne un prânz delicios, pregătit cu dragoste.

După-amiaza, am vizitat Centrala Hidro-Electrică Tismana, un loc care ne-a arătat cum natura poate fi folosită pentru binele oamenilor. A fost fascinant să vedem circuitul producerii energiei electrice, iar domnul inginer Adrian Popa ne-a explicat totul cu răbdare.

Spre seară, ne-am oprit la Coloana Infinitului din Târgu-Jiu, unde doamna doctor Gabriela Rădulescu ne-a povestit despre geniul lui Constantin Brâncuși. Simbolul infinitului ni s-a părut mai mult decât o operă de artă – era un îndemn la a privi spre Dumnezeu, Cel care este veșnic.

Am încheiat ziua la Mănăstirea Lainici, unde ne-am cazat. Participarea la slujba de seară a fost o binecuvântare, iar a doua zi dimineață, la Sfânta Liturghie, ne-am împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului. Părintele director Lucian Dodenciu împreună cu părinții profesori, Sperlea Cristin, Doru Marcu și Cravcenco Iulian, au slujit cu multă evlavie, iar noi am simțit o adevărată comuniune cu Dumnezeu. După micul dejun, am primit, din partea părintelui stareț Arhimandritul Iochim Pârvulescu și a întregii obști, daruri prețioase: cărți și icoane, o amintire de neșters din această mănăstire.

A doua zi: Drumul credinței continuă

Pelerinajul nostru a continuat cu Mănăstirea Crasna, unde părintele Paisie ne-a vorbit despre importanța rugăciunii și a iubirii de aproapele. Apoi, am fost primiți cu multă căldură la Biserica „Sf. Cuv. Parascheva” din Cărpiniș. Pr. Popescu Ionuț ne-a oferit suc și prăjituri, un gest simplu, dar plin de dragoste creștină.

La Mănăstirea Icoana, am avut parte de câteva momente de liniște, admirând frumusețea curții și simplitatea vieții monahale.

Un moment inedit a fost vizita la Peștera Muierilor de la Baia de Fier. Cu sprijinul autorităților locale și al ghidului nostru, domnul Ispas Constantin, am avut parte de o incursiune fascinantă în adâncurile pământului, descoperind formațiuni spectaculoase și legende locale.

Ultimul popas a fost la Mănăstirea Polovragi, unde ne-am închinat în biserica „Adormirea Maicii Domnului”. Maicile ne-au povestit despre istoria mănăstirii, iar maica stareță Spiridona ne-a răsfătat cu gogoși calde, suc și apă. Acest gest simplu ne-a făcut să simțim ospitalitatea autentică a locurilor sfinte.

O experiență care ne-a schimbat

Pelerinajul nostru s-a încheiat cu întoarcerea la Craiova, dar fiecare dintre noi a plecat acasă cu sufletul mai bogat. Am învățat că sfințenia locurilor poate fi simțită nu doar în rugăciune, ci și în micile gesturi de bunătate și în frumusețea creației.

Pentru noi, elevii Seminarului Teologic Ortodox din Craiova, aceste două zile au fost mai mult decât un simplu traseu turistic. Au fost o călătorie către noi înșine și către Dumnezeu, o lecție de credință și de comuniune, pe care nu o vom uita niciodată.

**Elev Stelian Dragomir,
Clasa a XI-a**

Pe potecile credinței spre Sihăstria Putnei

Citind cărțile Părintelui Cleopa și văzând cu ce dragoste vorbește despre această mănăstire am început să-mi doresc cu ardoare să ajung și eu la această minunată mănăstire, iar prin ajutorul și mijlocirea Maicii Domnului și a Părintelui Cleopa Ilie, am ajuns.

Intrând pe porțile mănăstirii, am simțit o divină liniște duhovnicească, de parcă o mână nevăzută mi-a smuls toate grijile interioare. Mergând mai departe, un călugăr m-a întâmpinat cu o dragoste neîntâlnită în lume. Acest călugăr mi-a povestit istoria mănăstirii și, mai ales, grija Părintelui Cleopa Ilie și a Părintelui Paisie Olaru pentru obștea mănăstirii, dar, și oamenilor care veneau ca pelerini, călăuzindu-i spre o trăire duhovnicească într-o legătură permanentă cu Hristos.

Am asistat la sfintele slujbe, unde se simțea prezența Părintelui Cleopa, care se ruga împreună cu călugării pentru mântuirea omului credincios. După slujbe, am mers și la mormintele Părintelui Cleopa și al Părintelui Paisie Olaru,

înconjurat fiind de o mireasmă duhovnicească, care m-a transpus înlăuntrul meu, întunecat de mulțimea păcatelor și luminat acum de prezența permanentă a Duhului Sfânt din această mănăstire.

Istoria Mănăstirii Sihăstria își are începuturile undeva prin anul 1655, când are loc prima ctitorire de către sihastrul Atanasie împreună cu șapte ucenici de-ai săi. Mănăstirea a suferit de-a lungul vremii grele încercări, una dintre ele este chiar ruinarea bisericii, o pierdere dureroasă pentru obștea mănăstirii și de aceea, episcopul Ghedeon al Romanului ridică în anul 1734 o biserică nouă din piatră, pe locul celei vechi, structura fiind în stil clasic moldovenesc.

În anul 1821, Mănăstirea Sihăstria Putnei suferă distrugeri cauzate de un incendiu provocat de turci, dar, prin mijlocirea Maicii Domnului, a fost refăcută în 1824 cu ajutorul lui Veniamin Costachi, mitropolit în Țara Moldovei. Mănăstirea a atras foarte mulți vizitatori, care veneau pentru a-și afla vindecare sufletească prin cuvintele pline de har ale Părintelui Cleopa. Părintele Ilie Cleopa s-a născut în anul 1912 în comuna Sulița, Botoșani, având părinți pe Alexandru și Ana Ilie. Sfințitul nostru Părinte a trăit într-o divină comuniune cu Hristos încă de mic copil prin intermediul părinților săi, care erau un exemplu vast de creștini, fiind iubitori de

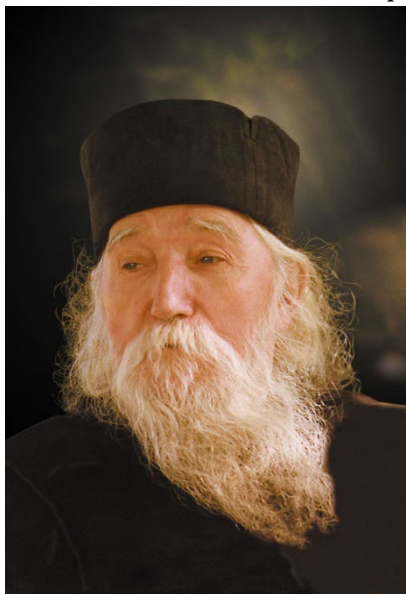
Dumnezeu și doritori ai unei vieți creștine cât mai aproape de Creator. Ne spune Părintele despre casa sa că era ca o biserică: *“Aveam o cameră toată numai cu icoane. Un fel de paraclis. Acolo ne rugam. Chiar și la miezul nopții ne sculam și făceam rugăciuni.”* Deci, încă de mic copil, Cleopa, pe numele de mirean, Constantin, tânjea după rugăciune, căci, după cum spune Evagrie Ponticul, *“Rugăciunea este vorbirea minții cu Dumnezeu.”* A urmat cursurile din școala primară din satul natal, urmând apoi să fie ucenicul schimonahului Paisie Olaru, pustnic la Mănăstirea Cozancea, timp de trei ani alături de frații săi, pentru formare duhovnicească. În anul 1929, la începutul lui decembrie, a intrat în obștea Schitului Sihăstria împreună cu fratele său mai mare, Vasile. După trei zile de ispitire la poarta schitului, au fost primiți în obștea Mănăstirii, în ziua Sfântului Ierarh Spiridon, la 12 decembrie.

De aceea, Părintele Cleopa avea mare evlavie la Sfântul Ierarh Nicolae, patronul bisericii din satul natal, și la Sfântul Ierarh Spiridon. Este tuns în monahism la 2 August 1937, primind numele de “Cleopa”. După aceasta face ascultare la oile schitului până în vara anului 1942, împreună cu părinții Galaction Ilie și Antonie Olaru. În iunie 1942, este adus în schit și numit locțiitor de egumen, întrucât starețul Ioanichie Moroi era greu bolnav. În anul 1944, la 27 decembrie, monahul Cleopa este hirotonit ierodiacon, iar la 23 ianuarie 1945 este hiro-

tonit ieromonah de episcopul Galaction Cordon, pe atunci stareț al Mănăstirii Neamț. Iar, după toate acestea este numit oficial egumen al Schitului Sihăstria. În anul 1947, Schitul Sihăstria, numărând peste 60 de viețuitori, a fost ridicat la rang de mănăstire, iar Protosinghelul Cleopa Ilie este făcut arhimandrit, cu aprobarea Patriarhului Nicodim. În anul 1948, fiind urmărit de organele politice de atunci, se retrage pentru șase luni în pădurile din jurul Mănăstirii Sihăstria. În anul 1949, la 30 august, Arhimandritul Cleopa Ilie este numit stareț al Mănăstirii Slatina – Suceava și se transferă acolo cu 30 de călugări din obștea Mănăstirii Sihăstria, în urma deciziei Patriarhului Justinian. În locul său este numit stareț Protosinghelul Ioil Gheorghiu. La Mănăstirea Slatina Prea Cuvioșia sa întemeiază o obște care a ajuns la peste 80 de viețuitori. Între anii 1952-1954, fiind urmărit de securitate, se retrage în Munții Stânișoara, împreună cu ieromonahul Arsenie Papacioc. După mai bine de doi ani de viață pustnicească, amândoi au fost readuși în Mănăstirea Slatina, la porunca Patriarhului Justinian. În anul 1956, Părintele Cleopa revine la metanie în Mănăstirea Sihăstria, iar în primăvara anului 1959, se retrage pentru a treia oară în Munții Neamț, unde se nevoiește mai bine de cinci ani de zile. În toamna anului 1964 revine în Mănăstirea Sihăstria, ca duhovnic al întregii obști și povățuiește fără întrerupere, atât călugări, cât și mireni, timp de 34 de ani, până la 2 decembrie 1998, când își dă duhul în brațele lui Hristos. Înainte de moartea sa, Părintele Cleopa a fost un adevărat păstor a turmei lui Hristos la mântuire, întrucât a îndrumat pe mulți la unirea cu Hristos, dar și după moartea sa, fiind mijlocitor și rugător înaintea lui Dumnezeu. Părintele Cleopa, fiind un râvnitor al trăirii într-o stare de cheneză și a trăirii în Hristos, nu doar cunoștea intelectual scrierile marilor părinți ai pustiei și ai marilor lavre, ci el însuși a trăit zi cu zi, peste 70 de ani,

viață de monah după canoanele și regulile părinților întemeietori și organizatori ai vieții monahale, dintre care amintim pe: Sfinții Cuvioși Antonie, Pahomie, Paisie și Sava cel Sfințit.

De aceea, încă din viața sa era un om sfânt, coplesind inimile tuturor cu cuvintele sale. Când Părintele vorbea, oricât de necredincios ai fi fost, cuvintele lui de conduceau direct în brațele iubitoare ale lui Hristos. Sever cu sine însuși și mai îngăduitor cu alții, el a arătat că tradiția devine vie printr-o creștere duhovnicească sau printr-un spor treptat în nevoință, în pocăință și în sfințenie. Ca duhovnic, Părintele Cleopa era un învățător sfătuitor și un sfătuitor teolog, dar învățătura lui era învățătura sfinților. Tot ce învăța avea temei în Sf. Scripturi și Sfinții Părinți, nu era o opinie arbitrară, ci comuniunea de gândire ortodoxă universală, profund teologică și profund umană. De aceea, l-au ales pe el ca duhovnic ierarhi și monahi, demnitari de stat și oameni de rând, profesori universitari și țărani simpli. El îi iubea și îi sfătuia pe toți părințește. De asemenea, în mod irezistibil fiecare se bucura să-i fie fiu duhovnicesc. El iubea toată făptura, oameni și munți, păsări și flori, câmpuri și stele. Vedea totul ca pe o Sfântă Liturghie cosmică. El vorbea într-un limbaj simplu, dar cuprinzător. Astfel, Părintele

era un duhovnic desăvârșit, atât prin sfaturile sale, dar, mai ales, din trăirea sa.

Părintele Cleopa a fost mare misionar pentru că a îmbinat severitatea nevoinței personale cu bucuria vieții în comuniune frățească, a cunoscut lupta cu ispitele și pacea pe care o dobândește sufletul prin iertare și izbăvire de păcate. Părintele Cleopa a arătat în felul său de a trăi că viața creștină este Cruce și înviere, strădanie și bucurie, suspin și speranță. De aceea, în mănăstirea sa, deși izolată în munți, el n-a creat niciodată, nimănui, sentimentul izolării. Misiunea cea mai mare pe care Părintele Cleopa a împlinit-o aici era aceea de a primi în mănăstire oameni încărcăți de grijile și problemele din lume și de a-i trimite apoi acasă, în lume, oameni purtători ai bucuriei iertării și ai dorului de viață nouă și sfântă. Prin felul cum primea pe credincioși, cum se ruga pentru ei și cum îi sfătuia, Părintele Cleopa a făcut din fiecare fiu duhovnicesc, monah sau mirean, un misionar ortodox fără zgomot, fără ambiții de a cuceri lumea aceasta, ci un lucrător mai harnic pentru mântuire. Astfel, fiind cuprins de acest minunat Duh al înțelepciunii, Părintele a condus pe mulți la mântuire, luptând ca un adevărat războinic, pentru Hristos și oile Sale, cu potrivnicii.

În concluzie, această minunată mănăstire este izvor de sfințenie și pace sufletească, deoarece dragostea Maicii Domnului și a Părintelui Cleopa acoperă acest loc, iar viețuitorii mănăstirii, cât și pelerinii simt această dragoste și liniște sfântă. Cu alte cuvinte, vă îndemn pe toți să vizitați această Mănăstire și să simțiți această mireasmă a Proniei Dumnezeiești.

**Elev Dinuți Liviu,
Clasa a X a**

Jurnalul pelerinului seminarist

Inspirați de faptul că anul acesta sărbătorim 100 de ani de la înființarea Patriarhiei Române, eu Voinea Cristian Mario și colegul meu Măceșanu Ștefan, elevi în clasa a XII a la Seminarul Teologic Ortodox Sfântul Grigorie Teologul din Craiova, am mers pe urmele primului patriarh al României, Preafericitul Dr. Miron Cristea și anume la Mănăstirea „Sfântul Proroc Ilie” din Toplița.

După un drum lung de aproximativ 12 ore cu trenul, am ajuns în localitatea Toplița, o veche așezare românească, care adăpostește o istorie bogată, dar și locul natal al uneia dintre cele mai importante personalități bisericești a secolului trecut.

Mănăstirea care poartă Hramul Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul, se regăsește pe locul unde se află casa părintească a ctitorului ei. Această mănăstire a fost un vis devenit realitate pentru Patriarhul Miron Cristea. Procesul prin care mănăstirea a fost înființată a început în anul 1911 când frumoasa biserică de lemn din satul Stânceni care datează din anul 1847 a fost mutată în grădina casei părintești a ctitorului viitoarei vetre monahale, urmând ca mai apoi în anul 1923 să se construiască corpurile de chilii și stăreția cu materiale din casa părintească, ca mai apoi să fie înființată și sfințită în anul 1928 și să obțină distincția de **stavropighie**, distincție pe care a deținut-o până la moartea vrednicului de pomenire ctitor al său.

Încă de la intrarea în incinta mănăstirii, care se face pe la clopotniță am fost întâmpinați de o frumoasă icoană a hramului. Curtea este o frumoasă grădină cu alei și flori, alea de la intrare ducând direct la biserica de lemn. Biserica de lemn este obiectivul turistic principal. De dimensiuni modeste, biserica totuși se impune ca o construcție de o deosebită frumusețe arhitecturală care îmbină stilul tradițional Transilvănean cu noutățile constructive ale meșterilor moldoveni din secolul XVIII și anume absidele laterale. Biserica, deși veche de aproape două secole, este conservată în stare aproape perfectă, doar pictura a avut de suferit, în afară de icoana **Iisus Emanuel**, pictura originală a fost înlocuită.

Paraclisul care poartă hramul **Izvorul tămăduirii**, a fost construit între anii 1984-1994, este încadrat de clădirile stăreției și chiliilor. De cum am intrat în cerdacul mănăstirii am fost profund impresionați de frumoasa sculptură de pe ușa din lemn masiv care reprezenta toate cele 7 Sfinte Taine.

Dar totuși mult mai interesant ni s-a părut fresca pridvorului, care are două icoane inedite și anume **Facerea Lui Adam și Eva** și **Izgonirea lui Adam și Eva**, icoane care nu sunt prea des întâlnite în zona noastră. După ce ne-am închinat în Paraclis și am aprins lumânări, am vizitat muzeul mănăstirii și am stat să admirăm frumosul peisaj care înconjoară acest frumos centru al spiritualității ardelene.

Un alt lucru interesant pe care l-am văzut, a fost bustul Patriarhului Miron Cristea, amplasat în fața paraclisului, la împlinirea a 50 de ani de la trecerea sa la cele veșnice. Soclul bustului este din marmură, lucrarea aparținându-i sculptorului Iorgat.

Experiența duhovnicească pe care am avut-o în timpul vizitei acestei însemnate vetre monahale, a aprins în noi dorința de a continua să vizităm și alte astfel de sfinte locașuri pentru a obține folos duhovnicesc dar și informații inedite despre vasta noastră cultură monahală dar și istorie bisericească.

Ștefan Măceșanu și Voinea Mario,
Clasa a XII-a

Părintele Profesor Ion Bria (iunie 1929 – iulie 2002)

Prima mea interacțiune cu lucrările semnate de Părintele Profesor Ion Bria a avut loc în timpul facultății. În cadrul cursului de Misiologie, la Facultatea de Teologie din București, Pr. Prof. Pestroiu David ne-a vorbit despre personalitatea Pr. Bria. Sintagma misionară „liturghie după Liturghie” rămâne o contribuție importantă prin care teologul român s-a remarcat în lucrarea de prezentare a unei misiologii ortodoxe în spațiul occidental. Cu toate că autorul de drept al sintagmei este Preafericitul Părinte Anastasios Yannoulatos, arhiepiscopul ortodox al Tiranei, al Durrës-ului și al întregii Albanii și întâistătorul Bisericii Ortodoxe Autocefale din Albania, totuși cel mai important promotor al acesteia rămâne Pr. Ion Bria⁵¹.

Din punct de vedere biografic, Pr. Bria s-a născut în județul Prahova, localitatea Telega, în ziua de 19 iunie 1929. Studiile liceale le-a absolvit la Ploiești (1944-1948), iar studiile superioare, licența și magisteriul (masteratul de astăzi), le-a parcurs la Institutul Teologic din București, în perioada 1950-1957. La recomandarea Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, mentorul său de suflet, se va înscrie și la cursurile de doctorat, susținând teza cu titlul „Aspecte dogmatice ale unirii Bisericilor creștine” la data de 18 iunie 1968, sub îndrumarea Prof. Nicolae Chițescu⁵².

Carierea didactică și-a început-o la Seminarul de la Buzău (1957-1962), fiind ulterior transferat la Seminarul de la București (1962-1964). În ianuarie 1965 va fi numit asistent universitar la Institutul Teologic din București. În perioada octombrie 1962 – iunie 1963, va beneficia de o bursă de studiu la Colegiul Anglican „Sf. Augustin” din Canterbury, Marea Britanie. Între lunile martie și iunie 1966, Pr. Ion Bria a fost trimis pentru o nouă perioadă de pregătire la Facultatea de Teologie „Sf. Chad” din Durham, Marea Britanie. Cu ocazia acestor două burse de studiu, a avut ocazia să audieze profesori renumiți, dar și să aibă acces la biblioteci importante.

Carierea profesională se va schimba cu angajarea oficială în cadrul Consiliului Ecumenic al Bisericilor (CEB) de la Geneva (Elveția), pentru a coordona *Biroul de Studii și Relații cu Ortodocșii*, al Comisiei pentru Misiunea și Evanghelizare Mondială. Începând cu aprilie 1973 și până în iunie 1994, când a ieșit la pensie, a avut diferite poziții de lucru și de conducere în CEB: *Secretar executiv* pentru Biroul Studii și Relații cu Ortodocșii; *Director Adjunct* al Comisiei pentru Misiune și Evanghelizare Mondială; *Director* al sub-unității Reînnoire și Viață Parohială; *Director Interimar* și *Director Executiv* al Unității Unitate și Reînnoire⁵³.

⁵¹ Despre acest concept, a se vedea: Ion Bria, „The liturgy after the Liturgy”, în *International Review of Mission*, nr. 265/1978, pp. 86-90; Ion Bria, *The Liturgy after the Liturgy: Mission and Witness from an Orthodox Perspective*, WCC Publications, Geneva, 1996; Pr. Prof. Dr. Ion Bria, *Liturghia după Liturghie. Misiune apostolică și mărturie creștină – azi*, Editura Athena, București, 1996; Anastasios Yannoulatos, Arhiepiscopul Tiranei și al întregii Albanii, *Misiune pe urmele lui Hristos. Studii teologice și omilii*, traducere din limba greacă de Diac. Dr. Ștefan L. Toma, Editura Andreiana, Sibiu, 2013; Doru Marcu, „The Concept *Liturgy after the Liturgy*. History and Theology”, în *Mitropolia Olteniei*, nr. 9-12/2016, pp. 185-217; Pr. Moșoiu Valentin, „Liturgy after the Liturgy as the missionary-ecumenical reference point of father Ion Bria’s thinking. A Critical Perspective”, în *Revista Teologică*, nr. 1/2019, pp. 149-166; Doru Marcu, *A Critical Analysis of the Theological Positions and Ecumenical Activity of Ion Bria (1929-2002)*, Mitropolia Olteniei, Craiova, 2022, pp. 107-131.

⁵² A se vedea volumul auto-biografic: Preot prof. dr. Ion Bria, *Al doilea botez: itinerarele unei credințe și teologii de deschidere*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2005, republicat în 2022.

⁵³ Diac. Doru Marcu, *Relația dintre misiune și ecleziologie în viziunea Pr. Prof. Ion Bria*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2022, pp. 36-52.

În perioada 1995-1999, la invitația Pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu, Pr. Bria a acceptat poziția de profesor asociat în cadrul Secției Teologie Dogmatică și Ecumenică, în cadrul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”, din Sibiu. Perioada de aici se va materializa prin publicarea unor lucrări, dar și prin formarea unor teologi care astăzi sunt prezenți în școala teologică românească. Amintim aici pe Arhim. Prof. univ. dr. Teofil Tia, actualul decan al Facultății de Teologie din Cluj-Napoca și pe Pr. Conf. univ. dr. Nicolae Moșoiu, de la Facultatea de Teologie din Sibiu.

În ziua de 2 iulie 2002, la vârsta de 73 de ani, Pr. Prof. univ. dr. Ion Bria a trecut la cele veșnice în urma unui atac de cord. Va fi înmormântat în ziua de 8 iulie 2002, în cimitirul Mănăstirii Cernica, de lângă București. La slujba de prohidire au participat un sobor de ierarhi și preoți, rudele și prietenii apropiați.

Din punct de vedere familial, Pr. Ion Bria a fost căsătorit cu doamna Ecaterina Pungoci, fată de preot. Au avut un singur băiat, Alexandru, care în prezent este medic în Elveția.

Revenind la contribuția teologică, până în prezent misiologia românească rămâne tributară viziunii și ideilor Pr. Ion Bria. De cele mai multe ori, temele dezbătute în cadrul CEB au devenit subiecte de reflecție și de studii pentru audiența românească, lipsită în perioada comunistă și nu numai de accesul la conferințele internaționale și la publicațiile de specialitate. Autor a numeroase cărți și studii, reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române în diferite comisii sau consultații, Pr. Bria a ajutat teologia românească și prin promovarea unor teologi tineri. În acest context, Pr. Bria poate fi considerat un misiolog român de seamă, atât în mediile ortodoxe, dar și în cele ecumenice.

Moștenirea teologică a Pr. Prof. Ion Bria este sintetizată de lucrarea sfântă de a continua experiența vieții din Biserică în afara zidurilor bisericilor ca *o liturghie după Liturghie*. Astăzi, mai mult ca oricând, avem nevoie să înțelegem că nu putem rămâne izolați ca într-o cetate bine păzită. Cel mai mare pericol în care ne aflăm este ruperea de realitatea în care se află lumea de astăzi și mai ales ruperea de realitatea vieții în care oamenii, faptele minunate ale lui Dumnezeu, sunt nevoiți sau limitați să trăiască. Experiența liturgică nu are valoare autentică dacă nu este continuată ca o nouă liturghie în vindecarea relațiilor și a durerilor acestor lumi care nu este altceva decât arena noastră de luptă și de îndumnezeire⁵⁴. Mărturia Bisericii și a membrilor săi este mai mult ca oricând necesară în societate, unde se află cel sărac, cel flămând sau însetat, cu care se identifică în mod direct Mântuitorul Hristos. A venit vremea să ieșim din curtea bisericii și să lucrăm în via Domnului.

Aceasta este moștenirea teologică primită de la Pr. Ion Bria⁵⁵.

Bibliografie selectivă:

- Bria, Ion, „The liturgy after the Liturgy”, în *International Review of Mission*, nr. 265/1978, pp. 86-90;
Bria, Ion, *The Liturgy after the Liturgy: Mission and Witness from an Orthodox Perspective*, WCC Publications, Geneva, 1996;
Bria, Pr. Prof. Dr. Ion, *Liturghia după Liturghie. Misiune apostolică și mărturie creștină – azi*, Editura Athena, București, 1996;
Bria, Preot prof. dr. Ion, *Al doilea botez: itinerarele unei credințe și teologii de deschidere*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2005, republicat în 2022.

⁵⁴ Fr. Cristian Sonea, „The “Liturgy after the Liturgy” and Deep Solidarity. The Orthodox Understanding of Christian Witness and its Implications for Human Society”, în *Mission Studies*, nr. 37/2020, pp. 450-475.

⁵⁵ Până în prezent s-au scris 4 teze de doctorat despre viața, teologia și opera Pr. Prof. Ion Bria: Răzvan Emanuel Fibișan, *Valoarea Tradiției Ortodoxe în perspectivă ecumenică, în gândirea Pr. Prof. Dr. Ion Bria*, teză de doctorat, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, Arad, 2015; Pr. Valentin-Ionuț Moșoiu, *Dimensiunea filantropică a expresiei „Liturghia după Liturghie” în gândirea părintelui profesor Ion Bria*, teză de doctorat, Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu, mai 2019; Drd. Sorinel Pățaș, *O perspectivă protestant-evangelică asupra eclesiologiei lui Ion Bria*, teză de doctorat, Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad, septembrie 2019; Doru Marcu, *Relația dintre misiune și eclesiologie în viziunea Pr. Prof. Ion Bria*, teză de doctorat, Facultatea de Teologie, Universitatea din Craiova, 2021.

Fibișan, Răzvan Emanuel, *Valoarea Tradiției Ortodoxe în perspectivă ecumenică, în gândirea Pr. Prof. Dr. Ion Bria*, teză de doctorat, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, Arad, 2015;

Marcu, Doru, „The Concept *Liturgy after the Liturgy*. History and Theology”, în *Mitropolia Olteniei*, nr. 9-12/2016, pp. 185-217;

Marcu, Doru, *Relația dintre misiune și eclesiologie în viziunea Pr. Prof. Ion Bria*, teză de doctorat, Facultatea de Teologie, Universitatea din Craiova, 2021.

Marcu, Doru, *A Critical Analysis of the Theological Positions and Ecumenical Activity of Ion Bria (1929-2002)*, Mitropolia Olteniei, Craiova, 2022, pp. 107-131.

Marcu, Diac. Doru, *Relația dintre misiune și eclesiologie în viziunea Pr. Prof. Ion Bria*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2022, pp. 36-52.

Moșoiu, Pr. Valentin, „Liturgy after the Liturgy as the missionary-ecumenical reference point of father Ion Bria's thinking. A Critical Perspective”, în *Revista Teologică*, nr. 1/2019, pp. 149-166;

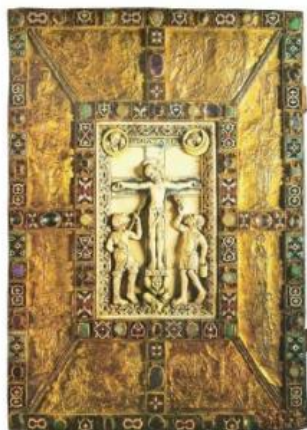
Moșoiu, Pr. Valentin-Ionuț, *Dimensiunea filantropică a expresiei „Liturghia după Liturghie” în gândirea părintelui profesor Ion Bria*, teză de doctorat, Facultatea de Teologie „Andrei Saguna”, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu, mai 2019;

Pățcaș, Drd. Sorinel, *O perspectivă protestant-evangelică asupra eclesiologiei lui Ion Bria*, teză de doctorat, Universitatea „Aurel Vlaicu”, Arad, septembrie 2019;

Sonea, Fr. Cristian, „The “Liturgy after the Liturgy” and Deep Solidarity. The Orthodox Understanding of Christian Witness and its Implications for Human Society”, în *Mission Studies*, nr. 37/2020, pp. 450-475.

Yannoulatos, Anastasios, Arhiepiscopul Tiranei și al întregii Albanii, *Misiune pe urmele lui Hristos. Studii teologice și omilii*, traducere din limba greacă de Diac. Dr. Ștefan L. Toma, Editura Andreiana, Sibiu, 2013.

Pr. Prof. Dr. Doru Marcu

Spre plinirea
Evangheliei

DINCOLO DE APĂRAREA ORTODOXIEI: EXEGEZA ȘI TRANSMITEREA TRADIȚIEI

Preot Ion Bria

REÎNTRĂGIREA

Mișcarea Rugului aprins

Rugul Aprins, denumit și Grupul de la Mănăstirea Antim, a fost o organizație culturală care s-a format începând cu anul 1945. La baza formării acestei organizații s-a aflat întâlnirea vizionarilor Alexandru Teodorescu (alias Sandu Tudor), poet, eseist, publicist și Ivan Kulîghin (duhovnicul mitropolitului Kievului, eliberat de trupele germano-române în orașul Rostov), aflat în chilia sa de la Mănăstirea Antim.

Teofania într-un rug aprins este relatată în Vechiul Testament. Dumnezeu i s-a arătat lui Moise sub această formă în pustietate. Simbolistica rugului aprins este focul etern al credinței care nu se mistuie, rugăciunea neîncetată. Rugul aprins este un simbol mistic al rugăciunii repetate, al rugăciunii inimii, al adorării lui Dumnezeu.

Grupul se va înregistra în anul 1946 și va activa până în 1948 (când va fi scos în afara legii) sub denumirea de „Rugul Aprins al Maicii Domnului”, care în fapt reprezenta un nucleu de intelectuali laici și monahi care își propunea păstrarea valorilor ortodoxe, a dreptei credințe, curățirea Bisericii Ortodoxe Române în vremuri de ateism comunist. În mod practic, prin credință și rugăciune, membrii grupului doreau să se opună comunismului adus de trupele URSS în anul 1944. Încă de la înființare, grupul se remarcă a fi o comunitate a credinței în Dumnezeu, în cadrul căreia se regăseau teologi, profesori, călugări, studenți, femei și monahii etc.

Întâlnirile de la Mănăstirea Antim aveau loc joia, în biblioteca sau în pridvorul mănăstirii și erau prezidate de către starețul din acea vreme, Părinte Arhimandrit Vasile Vasilache. Se citeau piese literare (comentate apoi dintr-o perspectivă teologică), texte scripturistice, patristice și filosofice, sau erau dezbătute chestiuni diverse din actualitatea imediată, culturală, economică și socială din România postbelică.

Câteva dintre subiectele abordate cu predilecție erau: Isihasmul, Iisus-Logosul întrupat, Păcatul original, Scena și altarul, Rugăciunea Inimii, Exegeza smochinului neroditor și blestemat, Mântuirea Fecioarei prin Naștere, etc.. Părintele Ioan „cel strain” (Ivan Kulîghin) a fost axul moral și spiritual, duhovnic și părinte duhovnicesc în adevăratul sens al cuvântului, pentru toți nou-născuții întru Rugăciunea lui Iisus. În ajunul plecării sale, el i-a încredințat lui Sandu Tudor misiunea de a continua lucrarea călăuzitoare.

Odată cu instalarea puterii comuniste în România, organizația va intra în vizorul Securității încă din anul 1948, pentru atitudinea protectoare și ocrotitoare manifestată față de refugiații ruși în general și față de Părintele Ioan Kulighin în special, dar și din cauza temerii organelor represive legate de apropierea dintre Biserică și intelectuali. În fapt, monahul va fi primul arestat în același an și trimis în U.R.S.S, unde va primi condamnarea la 25 de ani muncă silnică. Religia era prima care trebuia să dispară și laolaltă cu ea întreaga cultură națională.

Convorbirile din cadrul Rugului Aprins au continuat până pe la jumătatea anului 1948, apoi cu ordin din partea Patriarhiei conduse de Justinian Marina, au încetat pentru mai mulți ani. O bună parte din personalul slujitor de la Mănăstirea Antim a fost repartizat în altă parte, mai ales la Seminarul Teologic de la Mănăstirea Neamțu.

În anul 1950, Sandu Tudor sau părintele Agaton, este arestat și condamnat la 5 ani de muncă silnică (trei îi va ispăși la Canal), după eliberare se va retrage la Mănăstirea Rarău, hirotonit cu numele de Daniil. Prigoana adevărată va începe după 1956 când încep noi arestări în România, după modelul celor din U.R.S.S. În fapt, arestările din cadrul grupului încep în 25 februarie 1958, cu părintele Adrian Făgețeanu care era acuzat de implicare în mișcarea legionară

și după mai multe interogatorii prin tortură va fi obligat să declare că Sandu Tudor are un trecut legionar și, prin extensie, Rugul Aprins era o organizație „subversivă și contrarevoluționară.”

Mai mult decât cele declarate de anchetatori, ministrul de interne de atunci, al regimului comunist, Alexandru Drăghici, susținea prezența unei conspirații legionare în interiorul Bisericii Ortodoxe Române care trebuie eradicată imediat. În concluzie, acesta își propunea doar îngenunchierea credinței în fața marxism-leninismului ateu. Vor fi mai multe valuri de arestări: În 14 iunie 1958 au fost arestați cei mai mulți dintre „suspecții”: Alexandru Teodorescu (Sandu Tudor), Benedict Ghiuș, Roman Braga, Sofian Boghiu, Felix Dubneac, Arsenie Papacioc, Alexandru („Codin”) Mironescu, George Văsii și Șerban Mironescu. Apoi, au urmat, alte arestări, pe 29 iulie: Nicoale Rădulescu și Dan Grigore Pistol, pe 5 august: Vasile Voiculescu și Gheorghe Dabija, pe 4 septembrie, Dumitru Stăniloaie, pe 18 septembrie, Emanoil Mihăilescu. Alți arestați au fost: Paul Sterian, Nichifor Crainic, Paul Constantinescu, Constantin Joja, Alexandru Elian, Antonie Plămădeală, Nicolae Bordașiu, Petroniu Tănase, Vasile Vasilache, Grigorie Băbuș, Bartolomeu Valeriu Anania, Ion Marin Sadoveanu, Anton Dumitriu, Gheorghe Dabija, Arsenie Boca, Roman Braga, Vladimir Streinu, și mulți alții.

Toți aceștia vor fi incluși în ceea ce în arhivele Securității a rămas sub numele de „Lotul Teodorescu Alexandru și alții” (Alexandru Teodorescu era numele de buletin al lui Sandu Tudor) Procesul va începe la 29 octombrie 1958. De fapt va fi unul formal și cu ușile închise. Întregul grup de la Antim va fi condamnat la închisoare în urma sumbrei Sentințe numărul 125 din 8 noiembrie 1958, hotărâtă de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militară – Colegiul de Fond. Dosarul 2164/1958 se încheie în ședința din 29 octombrie 1958, când inculpații, sunt acuzați, în majoritate, de „crimă de uneltire contra ordinii sociale și pentru crima de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare”.

„Rugul Aprins” era considerat ca fiind „o organizație subversivă unde s-au ținut mai multe ședințe cu caracter conspirativ, [care] a atras o serie de elemente reacționare din studenților și i-au instigat la acțiuni contrarevoluționare împotriva orânduirii de stat democratice din RPR.”

Sentintele vor fi între 5-25 ani, iar Sandu Tudor va primi pedeapsa cea mai grea, 25 de ani (va fi încarcerat la Aiud, unde a decedat în detenție la data de 17 noiembrie 1962). Poetul Vasile Voiculescu a fost condamnat la cinci ani de temniță. Nu i-a ispășit pe toți. Cu sănătatea distrusă de anii de temniță, Vasile Voiculescu avea să fie grațiat în data de 28 aprilie 1962, prin Decretul nr. 291 al Consiliului de Stat. A murit un an mai târziu (26 aprilie 1963).

Membrii „Rugului Aprins” au fost eliberați în anul 1964, prin decretul 411, împreună cu mai mulți deținuți politici.

**Elev Dănuț Ionescu,
Clasa a X-a**

Hristos cel așteptat, dar nerecunoscut

Cel mult dorit, Cel ce avea să izbăvească pe poporul Său, Cel ce a îndurat multe pentru noi, Cel profețit în Vechiul Testament, Mesia cel așteptat, Se naște Smerit în ieslea din Betleemul Iudeii.

Dumnezeu, prin aleșii Săi, aceia care aveau misiunea de a profeți cele viitoare, le oferă oamenilor promisiunea unui Mântuitor, care îi va izbăvi de păcat și de moarte. Mulți au fost profeții Vechiului Testament, însă dintre aceștia, cel mai de seamă este Isaia, cel care proorocește în detaliu evenimentele din viața pământească a Mântuitorului nostru, Iisus Hristos.

De aceea, acesta este numit de Părinții Bisericii „Evanghelistul Vechiului Testament”. Printre numeroasele versete care fac referire la Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Isaia spune: **„Pentru aceasta, Domnul meu vă va da un semn: Iată, Fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuel”** (Isaia 7:14) și **„Va împărăți pe tronul și peste împărăția lui David...”** (Isaia 9:6). Deși așteptat, Mesia nu a fost primit așa cum I Se cuvenea unui Împărat al tuturor.

S-a născut într-o iesle, într-un staul de animale, a fost „exilat” în Egipt din cauza lui Irod cel Mare, alungat din sinagogă și a îndurat nenumărate suferințe pentru mântuirea noastră. Într-un loc unde nici măcar o femeie din cea mai joasă stare socială nu ar fi născut, fără căldură și lumină, înconjurat de mirosul specific grajdului și în frig. Astfel S-a născut Domnul, Dumnezeu și Mântuitorul sufletelor noastre, Iisus Hristos. **„Din Egipt am chemat pe Fiul Meu”** (Osea 11:1).

Născut în ieslea din staulul aflat în Betleem, Iosif este înștiințat de înger că trebuie să plece în Egipt, pentru că Irod dăduse poruncă să fie omorâți toți pruncii de doi ani și mai în jos. Această poruncă fusese dată din pricina fricii lui Irod de a nu-și pierde tronul în fața unui alt Împărat al iudeilor. Vă puteți imagina cum a fost pentru Iosif și Maria să plece în Egipt? Într-un pământ străin, unde nu aveau cunoștințe sau rude, fiind nevoiți să trăiască departe de casă, în condiții necunoscute.

Mesia, Creatorul întregului Univers, începe viața Sa pământească în ”exil”, arătându-ne că adevărata măreție constă în ascultarea desăvârșită față de voia lui Dumnezeu, indiferent de încercările întâmpinate.

Când Mântuitorul a ieșit la propovăduire, smerenia Sa a continuat să fie un reper fundamental. Deși putea să Se arate într-o slavă dumnezeiască, Hristos a ales să slujească pe cei săraci, pe cei bolnavi și pe cei păcătoși. Vindecările și minunile Sale, deși spectaculoase, erau întotdeauna însoțite de discreție. Mântuitorul spunea adesea celor vindecați: **„Vezi, să nu spui nimănui”** (Matei 8:4). Smerenia Lui este evidențiată și în gestul spălării picioarelor ucenicilor, înainte de Cina cea de Taină. Dumnezeu Întregului Univers, Creatorul a toate, se pleaca asupra Creației Sale.

Acest gest, considerat un act de slujire rezervat slujitorilor, a fost împlinit de Cel ce este Împăratul Cerurilor, pentru a le arăta ucenicilor că măreția constă în iubire și slujire. Prin cuvintele: **„Cel ce voiește să fie întâi între voi, să fie slujitorul tuturor”** (Marcu 10:44), Hristos ne învață că smerenia nu este o slăbiciune, ci o cale spre desăvârșire.

Și în timpul activității Sale pe pământ, Mântuitorul nostru Iisus Hristos a îndurat mult din partea fariseilor, a saducheilor, ba chiar și a celor numiți ”Arhiereii Vechiului Testament”, care erau văzuți cei mai apropiați de Dumnezeu. Hristos a fost așteptat, dar nerecunoscut. Momentul culminant al smereniei lui Hristos este răstignirea pe Cruce.

Fiind fără de păcat, El a luat asupra Sa păcatele întregii lumi, suportând batjocuri, chinuri și moartea, pentru a aduce mântuirea tuturor. **„El, batjocorit fiind, nu răspundea cu**

batjocură; suferind, nu amenința..." (1 Petru 2:23). Acceptarea morții pe Cruce, cea mai umiltoare formă de execuție din vremea aceea, arată dragostea infinită a lui Dumnezeu pentru oameni.

Chiar și după Înviere, Hristos rămâne smerit pentru că El nu Se arată triumfător celor care L-au răstignit, ci ucenicilor Săi, femeilor mironosițe și celor ce L-au iubit. Învierea este dovada supremă că smerenia este calea care duce la biruință.

Hristos ne arată că **„cel ce se smerește pe sine va fi înălțat”** (Luca 14:11) și că adevărata slavă vine prin slujire și iubire. Astfel, întreaga viață a Mântuitorului este o lecție despre smerenie, de la Naștere până la Cruce și de la Cruce la Înviere. Prin exemplul Său, Hristos ne învață că doar prin lepădarea de sine și prin ascultarea față de voia lui Dumnezeu putem ajunge la Împărăția Cerurilor. Smerenia Lui ne cheamă să trăim în iubire, slujire și recunoștință, urmând calea deschisă de El pentru mântuirea noastră. În final, rugăm pe Dumnezeu să ne dăruiască aceea smerenie Mântuitoare de care avem nevoie pentru mântuirea sufletelor noastre de către Mântuitorul Iisus Hristos, și să ne învrednicească Împărăției Sale celei Cerești. Amin!

**Elev Croitoru Andrei,
Clasa a X-a**

Sfânta Liturghie – izvor de spiritualitate și slujire

În centrul vieții duhovnicești a Bisericii Ortodoxe se află Sfânta Liturghie – Taina prezenței vii și lucrătoare a lui Hristos în lume. Nu este doar o slujbă religioasă, ci o întâlnire profundă între om și Dumnezeu, o comuniune reală care aduce hrană sufletului și transformare lăuntrică.

De-a lungul veacurilor, Liturghia a fost izvorul cel mai curat al spiritualității ortodoxe, dar și un model de slujire pentru credinciosul chemat să trăiască în iubire, jertfă și comuniune cu ceilalți.

Originea și sensul Sfintei Liturghii

Sfânta Liturghie are rădăcini adânci în istoria mântuirii, izvorând din Cina cea de Taină, când Mântuitorul a instituit Euharistia: „Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu... Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu” (Matei 26, 26-28). Acest moment este temelia liturgică și duhovnicească a Bisericii, prelungit în timp prin lucrarea Duhului Sfânt.

În primele secole creștine, Liturghia a cunoscut o evoluție organică, păstrându-se esența transmisă de apostoli. Sfinții Vasile cel Mare și Ioan Gură de Aur au contribuit la structurarea formelor liturgice pe care le avem astăzi. Astfel, Liturghia devine nu doar amintire a Jertfei lui Hristos, ci participare reală la ea.

Sfânta Liturghie ca izvor de spiritualitate

Participarea la Sfânta Liturghie nu este o simplă prezență fizică într-o biserică, ci o înălțare a sufletului spre Dumnezeu. Prin rugăciunile, cântările și momentele sacre ale slujbei, credinciosul este chemat să se unească tainic cu Hristos, prin împărtășirea cu Trupul și Sângele Său.

Liturghia este rugăciune vie, comunitară, în care Biserica întreagă se roagă într-un glas. Această rugăciune, adesea poetică și profund teologică, hrănește sufletul cu înțelegeri sfinte și ridică mintea din cotidian spre veșnicie. Astfel, Liturghia devine școală a sfințeniei și formator de conștiințe.

Un aspect profund al spiritualității liturgice este percepția timpului. În cadrul Liturghiei, timpul cronologic este depășit, iar credinciosul pășește într-o realitate veșnică, participând la Jertfa de pe Cruce și la Învierea Domnului într-un mod mistic și real.

Liturghia – model și izvor de slujire

Jertfa lui Hristos, reactualizată în mod nesângeros în fiecare Liturghie, devine model pentru credinciosul chemat să trăiască în dăruire și slujire. Nu poți fi parte a Liturghiei fără a învăța să te jertfești pentru ceilalți, în iubire și smerenie.

Liturghia nu se sfârșește la ieșirea din biserică. Dimpotrivă, adevărata slujire începe atunci, în lume. Credinciosul liturghisitor este chemat să devină mâinile lui Hristos în societate: prin fapte de milostenie, prin sprijinul celor în nevoi, prin iertare și compasiune.

În mod deosebit, preotul este slujitorul care „îmbracă” chipul lui Hristos în Liturghie, dar și în afara ei. Viața sa trebuie să reflecte ceea ce slujește, iar spiritualitatea lui să izvorască din Liturghie. Totodată, el devine model pentru întreaga comunitate.

Dimensiunea comunitară a Sfintei Liturghii

În Liturghie, credincioșii se adună „cu o gură și o inimă” în jurul lui Hristos, depășind diferențele de vârstă, statut sau cultură. Acest act este esența Bisericii – un popor al lui Dumnezeu unit în credință și iubire.

Trăirea Sfintei Liturghii nu este o experiență individualistă, ci una profund comunitară. Cântarea împreună, răspunsurile liturgice și împărtășirea cu Sfintele Taine creează o legătură duhovnicească între toți cei prezenți. Astfel, se zidește Biserica vie.

Impactul liturgic asupra vieții cotidiene

Participarea constantă la Sfânta Liturghie modelează conștiința credinciosului. Învățăturile Evangheliei, trăite în Liturghie, se imprimă în suflet și se reflectă în alegerile morale zilnice, în relațiile interumane și în atitudinea față de lume.

Într-o lume aflată adesea în criză spirituală și morală, Liturghia rămâne un punct de sprijin. Credinciosul primește în cadrul acestei slujbe nu doar mângâiere sufletească, ci și puterea de a merge mai departe, întărit prin harul divin.

Concluzie

Sfânta Liturghie este mai mult decât o slujbă religioasă – este inima Bisericii și izvorul cel mai curat al vieții spirituale și al slujirii. În ea, credinciosul găsește sens, putere și lumină. Liturghia îl învață să trăiască în iubire, să se jertfească pentru ceilalți și să se apropie tot mai mult de chipul lui Hristos.

Într-o lume aflată în căutarea autenticului, Sfânta Liturghie rămâne răspunsul desăvârșit, călăuzindu-ne spre Împărăția lui Dumnezeu.

Bibliografie:

Pr. Prof. Dumitru Stăniloae – Spiritualitate și Comuniune în Liturghia Ortodoxă, Editura IBM-BOR, București, 2004.

Ioannis Foundoulis – Dialoguri Liturgice Vol. I., Editura Bizantină, București, 2008.

Karl Christian Felmy – De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe, Editura Deisis, Sibiu, 2008.

Pr. Miron Mihăilescu – Sfânta Liturghie Pâinea cea de-a pururi, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2007.

Protos. Nicodim Măndiță – Explicarea Sfintei Liturghii, Editura AGAPIS, București, 1997.

**Elev Popa Mihăiță,
Clasa a XI-a**

Frearmăt de cuvinte

Arghezi – poet religios

Pornim de la premisa că Arghezi este cel mai mare poet religios din literatura română. Tudor Arghezi e un poet ce a fost interpretat sub toate nuanțele posibile.

Șerban Cioculescu afirmă că poeziile lui Arghezi sunt într-un fel sau altul, religioase: „...aproape 60% din poezia argheziană poartă pecetea mai puternică sau mai slabă a problematicii religioase.”

A examina sentimentul religios la Arghezi, înseamnă însă, înainte de orice, a cerceta cuprinsul psalmilor, în care poetul debăte cu patetism, problema însăși a dumnezeirii.

S-a vorbit mult despre formula modern, ca poet religios, a lui Arghezi. Poetul religios al secolului XX scrie o altfelde poezie religioasă decât poetul romantic. Poetul religios modern are permanent nevoie de revelație de Dumnezeu, dar aparține unui secol evoluat. Ființa religioasă modernă este radical diferită de imaginea arhetipală impusă prin modele biblice, prin două elemente de diferențiere: individualismul pronunțat determinat de evoluția socială cu agravarea dramei existențiale și achizițiile culturii laice prin care individualitatea s-a structurat. În cazul lui Arghezi se poate adăuga și orgoliu sau trufia unei personalități creatoare care aspiră spectaculos la gloria unicității.

Această dramă a căutărilor absolutului ori aspirația spre ideal dezvoltă o problemă asociată actului de credință sau, mai sigur, o altă variantă a religiozității, cea specifică spiritualității moderne.

Cu o astfel de premisă a abordării, opera argheziană este un model exemplar al noului conținut al credinței în care sau încrustat marile neliniști, nesiguranțe, incertitudini ale ființei umane de la sfârșitul mileniului doi, cât și toate achizițiile din planul cunoașterii ale aceluiași interval de timp.

S-ar părea că cea mai surprinzătoare și incomodă achiziție a ființei religioase moderne este încrederea excesivă luciditatea oricărui act de cunoaștere, deci aspirația aspre revelație a divinului.

Acest impact al lucidității cu credința îl ilustrează magistralul Arghezi credincios fiind. El știe că adevărata iluminare se obține prin „ruga fără cuvinte” și „cântecul fără glas”. A depășit și ființa naturală înțelegându-și vremelnicia, dar caută să obțină mai mult decât atât prin rugăciune. Rugăciunea lui nu mai seamănă cu cea a psalmistului biblic („Rugăciunea...nu mi-i rugăciune”) pentru că îndrăznește să ceară mai mult:

„Nici rugăciunea, poate, nu mi-i rugăciune
Nici omul meu nu-i poate omenesc.
Ard, către tine-ncet, ca un tăciune,
Te caut mut, te-nchipui, te gândesc.”

Starea de grație este primită activ, ca ardere, și nu presupune, în nici un caz, anularea ființei individuale.

Dimpotrivă, ea declanșează aspirații permanentizate, căutări, reprezentări multiple ale imaginației, mari îndrăznești prin care, necanonică, este voința de a gândi pe Dumnezeu. Dar, poetul nu se mulțumește cu iluminarea primită, întotdeauna pasiv, ci vrea să treacă dincolo de pragul simțirii, forțând, prin înțelegere, penetrarea suprarealității într-o supraînțelegere „nengenuncheată firii pe pământ”:

„Ochiul mi-e viu, puterea mi-e întreagă
Și te scrutez prin albul tău veșmânt
Pentru ca mintea mea să poată să-nțeleagă
Ne-nhenuncheată firii pe pământ.”
(Psalm: Ruga mea e fără cuvinte...)

Nouă este atitudinea activă a celui ce se adresează divinității. Ruga îi întărește simțurile și forța, declanșează energiile firii care se vrea reîntregită prin efortul căutării.

Poezia lui T. Arghezi ne oferă o altă imagine, substanțial restructurată a ființei religioase moderne care nu mai poate trăi starea de creatură în relația cu divinitatea cu intensitatea afectivă specifică credinciosului biblic copleșit de măreția monumentală sau forța colosală coborâtă asupra-i. Credinciosul modern păstrează iluzia distanțării de divin ca de o suprarealitate incommensurabilă, dar nu mai poate „accepta „desindividualizarea și nici atitudinea pasivă în revărsarea către sine a transcendentului.

Credinciosul pare „păgân „pentru că vine spre Dumnezeu cu sufletul integral și este firesc să se exprime astfel, integral. Lui i s-a refuzat calea veche a ascezei. Lui Dumnezeu i se adresează o spiritualitate nesublinită, „tarată „de patimile firii și îmbogățită ca ființă cunosătoare cu întreaga cultură laică a vremii.

Surprinsă într-o aspirație spre iluminare lăuntrică a sufletului și minții ea poartă în voinea înțelegerii întreaga povară a ființei naturale necontrafăcute.

Forța credinței se măsoară prin sinceritatea excepțională a confesiunii care, spre a se exprima, aruncă, în depozitele istorizate ale limbajului religios, convențiile instaurate fie și de textele sacre. Ea e atât de vie, încât avantajează, paradoxal, înflorirea excepțională a individualității creatoare a poetului modern care, eliberat prin mărturisire își înalță îndrăzneț aspirațiile spre cer. Sporul de înțelegere dorit vrea să depășească barierele impuse ființei umane în actul de cunoaștere religioasă și numai el poate afirma exemplar spiritul religios modern pe care T. Arghezi îl trăiește profund ca așteptare atât în „Psalmi", cât și în poemele din jurul lor. Într-o viziune plastică învăluită în mister, credința este fiorul viu, dorul de Tărie, care unește, steaua-n fundul lumii vie", de sâmburele, la fel de viu, al „tăciunelui, care arde („Ard către tine-ncet ca un tăciune/ Te caut mut, te-nchipui, te gândesc")

O modificare sesizabilă de atitudine a poetului credincios în dialogul viu cu divinitatea diferențiază psalmii de celelalte poezii religioase. Dumnezeu nu-i mai îndrumă mâna să scrie, nu mai coboară-n suflet făcându-l să rodească în neștire, nu i se mai arată ca umbră lucruri, ci strălucește îndepărtat și etern, sus, ca „mir de aur" învăluit în misterul cifrelor negre. Clipele de îndumnezeire prin har nu se mai repetă, deși poetul încearcă prin rugăciune să permanentizeze legătura cu cerul.

Dumnezeu nu este „absent", ci într-un transcendent absolut din care nu mai coboară, iar dacă inocența s-a întrerupt, atunci ființa argheziană îndrăznește să se înalțe pe sine „pe o treaptă de grație și divinitate". Distanțarea lui Dumnezeu și căutarea dramatică a căii spre el într-o viguroasă aspirație spre sublimare închipuie fundalul pe care se proiectează drama căutărilor din poezia religioasă argheziană. Lui îi aparține veșnicia, în timp ce oamenii au fost uitați, abandonați. Lor nu li se mai arată Dumnezeu, precum la începutul timpului biblic:

„De când s-a întocmit Sfânta Scriptură
Tu n-ai mai pus picioru-n bățatură
Și anii mor și veacurile pier
Aci sub tine, dedesubt, sub cer.”
(Psalm: Ruga mea e fără cuvinte)

Așteptarea clipei în care miracolul să-și dezvăluie splendoarea, face să înflorească energiile latente ale spiritului, tentat de împlinirile făgăduite. Sufletul „deschis ca șapte cupe / Așteaptă o ivire de cristal / Pe un ștergar cu brâie de lumină".

Așteptarea clipei de grație aduce, uneori, încrederea în forțele proprii de cunoaștere. Copleșit de „patima cerească” și sigur pe vocația de poet, Arghezi crede în steaua sa solitară aducătoare de împliniri ce scot în evidență disponibilități mesianice:

„Știi că steaua noastră, ageră-n Tărie,
Crește și așteaptă-n scripcă s-o scobor.
Port în mine semnul, ca o cheazășie,
Că am leacul mare-al morții tuturor.”
(Psalm: Aș putea vecia cu tovarășie...)

În alt psalm, printr-o comparație simplă cu grădina „prejmuită” în care paște un mânz „așteaptă încrezător chemarea”, dar aceste așteptări benefice făgăduind biruința asupra fapturii nu sunt numeroase. Majoritatea psalmilor emană din condiția tragică a credinciosului care, în dorința sa de înțelegere, se confruntă cu două obstacole majore: ființa de lut și neputința de a înțelege.

Acestea sunt de fapt limitele peste care nu se poate trece dacă se încearcă adâncirea credinței prin supraînțelegerea ei. Într-un alt psalm („Ca să te ating târâș pe rădăcină”) este imaginată o situație simbolică. Cu îndârjire și tenacitate, poetul a „dat câte o tulpină” pretutindeni în câmp, în dâmb, în râpi și-n pisc”, reușind să transforme paiul fragil în „moliift înalt și mândru”, ridicat pe creștete „din lume către veac”, ascultând pulsul cosmic al vieții. Condiția umană se înspăimântă de imensitatea înălțimilor și tânjește să-și redescopere rădăcinile:

„Hrănit de piatră și-adăpat cu vânt
De-a-fi-n veci streajă mă- nspăimânt
Mi-e foame de nisip și lut
Și dor apele din care n-am băut.”

Într-o comparație simplă „copac pribeag uitat în câmpie” se concentrează o meditație asupra condiției tragice a celui care și-a consacrat viața slujirii lui Dumnezeu. El este „priebeag dislocat din locul său firesc și uitat în plină câmpie, în față numai cu imensitatea cerului. Rodul suferinței, al pribegirii și al abandonării este „fructul amar” - suferința, dar și o iminentă stare de revoltă: „Cu frunziș/ Țepos și aspru-n îndârjire vie”. Destinul său uman a fost vitregit pentru că n-a rodit, nu are nectare raze de dulceață”, nu „moile omizi”. Drama lui este cea a credinciosului de veghe în așteptarea unui semn să-i îndreptățească devoțiunea:

„Nalt candelabru, strajă de hotare,
Stelele vin și se aprind pe rând
În ramurile-ntinse pe altare -
Și te slujesc; dar, Doamne, până când?”

Pe lângă descurajarea dată de uitarea divină, străjerul „între vecii și ceață” suportă cu dificultate calea sfințeniei înseși. El îl neliniștește prin destinul ce i se impune, unul al „focurilor sfinte”, al poruncilor și al învățămintelor definitiv îndepărtate de înțelegerea omului natural:

„De-a fi-nflorit numai cu focuri sfinte
Și de-a rodi metale doar, pătruns
De grele porunci și-nvățăminte,
Poate că, Doamne, mi-este de ajuns.”
(Psalm: Tare sunt singur, Doamne, și pieziș!...)

Deoarece simte că mijloacele cu care se caută divinitatea sunt prea rudimentare și nu pot aduce decât satisfacția strigătului ipotetic de biruință („Vreau să te pipăi și să urlu: Este”), Arghezi include în textul psalmului, pentru echilibrarea materiei, precizări excesive. Dumnezeu e „visul din toate cel frumos” potențat printr-o comparație:

„Ca-n oglindirea unui drum de apă,
Pari când a fi, pari când ca nu mai ești;
Te-ntrezării în stele, printre pești,
Ca taurul sălbatec când se adapă.”

Între licărirea din oglindirea unui drum de apă, întrezărit, și „taurul sălbatic” se măsoară nu atât incompatibilitatea mijloacelor, cât și ruptura dintre spiritualitate și elementaritate. Nu coborârea divini-tății în reprezentări prea materiale, ci absența oricărei spiritualizări marchează, în aceste cazuri limită, drama născută dintr-o dorință de cunoaștere absolută.

Inefabilul sugerat de o comparație nu poate fi nici drămuț, nici pândit, nici pipăit. Pentru certificarea existenței lui de dincolo de simțuri, se poate folosi limbajul aluziv, dar în simțuri nu poate viețui nici o clipită întrucât și-ar anula posibilitatea de a fi perceput exclusiv ca esență spirituală. Dacă voluntarismul și îndrăzneala sunt „păcate” care definesc trăsături ce vor să întregească reprezentarea modernă a ființei religioase, dorința de relevare înțeleasă drept coborâre în trăiri profane, naturale, duce inevitabil la eșec.

Drama căutărilor din „Psalmi” se confruntă cu un singur obstacol: elementaritatea trăirii aspirației religioase, despuiată de orice notă de spiritualitate.

Prof. Delcea Tanța

Fiodor Mihailovici Dostoievski

Fiodor Mihailovici Dostoievski s-a născut la 11 noiembrie 1821 (30 octombrie, stil vechi) la Moscova, într-o familie de mici nobili ruși. Tatăl său, Mihail Andreevici Dostoievski, era medic militar, sever și autoritar, cunoscut pentru firea sa dificilă. Mama sa, Maria Fiodorovna, provenea dintr-o familie mai blândă și educată, iar influența ei a fost semnificativă în formarea timpurie a viitorului scriitor.

Copilăria lui Dostoievski a fost marcată de contraste: pe de o parte, a crescut în incinta Spitalului Mariinski pentru săraci, unde tatăl său lucra și unde Dostoievski a văzut suferința și mizeria umană; pe de altă parte, a avut parte de o educație solidă, fiind pasionat de literatură încă de mic. A citit autori ca Cervantes, Shakespeare, Schiller sau Goethe, dar a fost profund marcat și de literatura romantică rusă și germană.

În 1837, după moartea mamei sale, a fost trimis împreună cu fratele său la Sankt Petersburg, unde a urmat Școala de Inginerie Militară. Deși nu era pasionat de științele exacte, Dostoievski a absolvit în 1843 și a lucrat pentru scurt timp ca inginer militar. A renunțat rapid la cariera sa tehnică pentru a se dedica complet scrisului.

Debutul literar și implicarea politică

Dostoievski a debutat în 1846 cu nuvela „**Oameni sărmani**”, care a fost primită cu entuziasm de critica literară. Belinski, un critic influent al vremii, l-a numit un nou Gogol. Următoarele sale lucrări, cum ar fi „*Dublul*” și „*Netočka Nezvanova*”, au primit însă recenzii mixte, iar tânărul scriitor a început să se simtă marginalizat.

În aceeași perioadă, Dostoievski s-a alăturat cercului Petrașevski, un grup de intelectuali progresiști care discutau idei socialiste și reformiste, inspirate de gândirea occidentală. În 1849, grupul a fost arestat de autoritățile țariste pentru activități considerate subversive. Dostoievski a fost condamnat la moarte, dar sentința a fost comutată în ultimul moment într-o pedeapsă de muncă silnică în Siberia. Această experiență traumatizantă – așteptarea execuției, apoi exilul în lagărele de muncă – l-a marcat profund și a devenit un element definitoriu al filosofiei sale de viață și al operei sale literare.

Exilul în Siberia și transformarea interioară

Între 1850 și 1854, Dostoievski a fost deținut într-un lagăr de muncă din Omsk, în condiții cumplite. Apoi, între 1854 și 1859, a servit în armata rusă ca soldat în exil. Aici, a avut timp să reflecteze profund asupra naturii umane, suferinței, credinței și mântuirii. A intrat în contact cu țăranii ruși și cu criminalii de rând, ale căror povești și trăiri aveau să devină surse de inspirație pentru viitoarele sale romane.

După grațierea sa în 1859, s-a întors la Sankt Petersburg, unde și-a reluat cariera literară. Experiența exilului l-a transformat dintr-un socialist utopic într-un gânditor profund ortodox și conservator, preocupat de ideea suferinței mântuitoare, a liberului arbitru și a răului moral.

Marile romane

În anii 1860–1880, Dostoievski a scris cele mai cunoscute și influente opere ale sale. Romanele sale explorează conflicte psihologice profunde, dileme morale, tema vinovăției și a iertării, și lupta dintre bine și rău.

- **„Crimă și pedeapsă” (1866)** este considerat unul dintre cele mai mari romane ale literaturii universale. Povestea lui Raskolnikov, un student care comite o crimă „filosofică”, doar pentru a fi urmărit de vină și disperare, este o explorare profundă a psihologiei criminalului și a ideii de mântuire prin suferință.

- **„Idiotul” (1869)** aduce în prim-plan figura prințului Mîșkin, un personaj cu puritate și bunătate aproape hristică, într-o lume coruptă și decadentă. Romanul pune în discuție ce înseamnă a fi „bun” într-o lume care pedepsește inocența.

- **„Demonii” (1872)** (numit și „*Posedații*”) este o satiră amară a mișcării revoluționare ruse, dar și o reflecție tragică asupra ideologiilor radicale și asupra vidului spiritual lăsat de pierderea credinței.

- **„Frații Karamazov” (1880)**, ultima sa mare operă, este considerată de mulți critici drept capodopera sa absolută. Romanul abordează probleme fundamentale precum existența lui Dumnezeu, liberul arbitru, justiția divină și problema răului, prin conflictul moral și filosofic dintre frații Karamazov și figura tatălui lor corupt.

Probleme personale și sfârșitul vieții

Viața personală a lui Dostoievski a fost presărată cu suferință. A fost bântuit de boala epilepsiei încă din tinerețe și a suferit de dependență de jocurile de noroc, ceea ce l-a adus adesea în pragul ruinării financiare. Prima sa soție, Maria Dmitrievna, a murit în 1864, iar frațele său, Mihail, în același an, ceea ce l-a afectat profund.

În 1867, s-a recăsătorit cu Anna Grigorievna Snitkina, stenografa sa, care i-a fost sprijin constant în ultimii ani. Împreună au avut patru copii, dintre care doar doi au supraviețuit. Anna a avut un rol esențial în gestionarea finanțelor familiei și în organizarea vieții scriitorului, permițându-i să-și dedice energia creației literare.

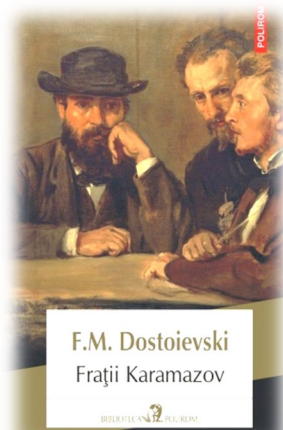
Dostoievski a murit pe 9 februarie 1881 (28 ianuarie, stil vechi), la vârsta de 59 de ani, din cauza unei hemoragii pulmonare. A fost înmormântat la Cimitirul Tihvin din Mănăstirea Alexandr Nevski din Sankt Petersburg. Pe piatra sa funerară este înscris un verset din Evanghelia după Ioan: „Adevărat, adevărat vă spun: dacă grăuntele de grâu care cade în pământ nu moare, rămâne singur; dar dacă moare, aduce mult rod”.

Moștenirea literară și influența culturală

Dostoievski a fost un inovator al romanului psihologic și un precursor al existențialismului. Gândirea lui a influențat profund filosofi ca Friedrich Nietzsche, Jean-Paul Sartre, Albert Camus și teologi precum Nikolai Berdiaev. De asemenea, autori ca Franz Kafka, William Faulkner, Virginia Woolf și Albert Camus au recunoscut influența sa în scrierile lor.

Personajele sale, adesea aflate în pragul prăbușirii psihice, explorează adâncimile conștiinței umane, vinovăția, remușcarea, și lupta spirituală dintre credință și necredință. Dostoievski a înțeles și descris cu o forță unică natura paradoxală a omului – capabil de sublim și josnicie în același timp.

Opera sa rămâne actuală și relevantă, mai ales în contextul dezbaterilor contemporane despre moralitate, libertate și condiția umană.

Bibliografie:

https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Feodor_Dostoievski

Mihai Salvan – Spovedania lui Dostoievski , Editura Trinitas , București, 2022.

**Elev Lăzărică Teodor,
Clasa a XII-a**

Petre Țuțea

Petre Țuțea (1902–1991) a fost un filosof, scriitor și publicist român, considerat unul dintre cei mai importanți gânditori ai secolului XX în România. Cunoscut pentru viziunea sa profund religioasă, naționalistă și conservatoare, Țuțea a lăsat în urmă o moștenire intelectuală semnificativă, dar și o viață marcată de contradicții și de o implicare directă în tumultul politic al vremii. Întreaga sa activitate poate fi interpretată ca o reflecție asupra naturii națiunii române, a credinței și a destinului istoric al acestui popor.

Primele etape ale vieții:

Petre Țuțea s-a născut pe 6 iulie 1902, într-o familie de țărani din satul Boteni, județul Argeș. Copilăria și adolescența au fost marcate de un mediu rural tradițional, dar și de o educație aleasă. A studiat la liceul „Ion Luca Caragiale” din Ploiești și apoi a urmat Facultatea de Drept la Universitatea din București, unde a intrat în contact cu gândirea filosofică și politică europeană. În această perioadă, Țuțea a fost influențat de lucrările unor filosofi precum Friedrich Nietzsche, Martin Heidegger sau Nae Ionescu, dar și de mișcarea naționalistă și ortodoxă din România interbelică.

În ciuda pregătirii sale juridice, Petre Țuțea s-a orientat rapid către domeniul filosofiei și al gândirii politice, devenind un susținător fervent al conservatorismului și al unui naționalism tradiționalist. Ideile sale politice și filosofice vor avea o influență semnificativă asupra contextului intelectual și cultural din România interbelică și postbelică.

Perioada comunistă și detenția

După 1945, România a intrat sub regimul comunist, iar Țuțea, împreună cu mulți alți intelectuali și politicieni de dreapta, a devenit un critic al noii ordini. În 1948, Petre Țuțea a fost arestat de autoritățile comuniste, fiind acuzat de activități contra regimului. A fost încarcerat în mai multe locuri de detenție, printre care în închisoarele din Aiud și Gherla, unde a petrecut aproape 12 ani din viața sa. În aceste condiții extrem de dificile, Țuțea a continuat să își dezvolte gândirea filosofică, fiind un exemplu de curaj și demnitate în fața regimului represiv. Chiar și în închisoare, Țuțea nu a renunțat la principiile sale fundamentale, iar în timpul detenției a devenit un simbol al rezistenței intelectuale și al refuzului de a se supune ideologiei oficiale.

După eliberarea sa din închisoare, în 1964, Țuțea a rămas sub supravegherea autorităților comuniste, fiind considerat un intelectual periculos pentru regim din cauza opiniilor sale conservatoare și naționaliste. Totuși, în ciuda acestui fapt, Petre Țuțea a continuat să participe activ la viața culturală și filosofică a României, deși în mare parte în umbra regimului.

Filosofia lui Petre Țuțea

Filosofia lui Petre Țuțea poate fi caracterizată printr-un amestec de conservatorism religios, naționalism radical și o profundă viziune asupra destinului spiritual al națiunii române. Țuțea a considerat că România trebuia să își regăsească identitatea națională prin întoarcerea la credința ortodoxă și prin cultivarea valorilor tradiționale. El a afirmat că poporul român avea o chemare divină și că istoria țării trebuia să fie trăită în acord cu principiile creștinismului ortodox.

Printre conceptele-cheie ale filosofiei lui Țuțea se numără „națiunea ca familie spirituală”, în care el sublinia importanța comunității și a unității naționale, și „întoarcerea la tradiție”, adică necesitatea reconectării cu rădăcinile culturale și religioase ale poporului român. Țuțea a respins valorile modernității și ale liberalismului, pe care le considera distrugătoare pentru

identitatea națională. În locul acestora, el propunea un model de societate bazat pe tradiție, spiritualitate și valori comune.

De asemenea, Țuțea a fost un critic al materialismului și al raționalismului care, în opinia sa, subminau esența umană. El considera că omul nu poate fi redus la un simplu mecanism economic sau politic, ci că esența sa trebuie căutată în relația cu divinitatea și în comuniunea cu semenii săi.

Moștenirea și influența

Petre Țuțea a murit pe 3 decembrie 1991, în București, la vârsta de 89 de ani. Moștenirea sa intelectuală și filosofică este una complexă și a continuat să influențeze gândirea naționalistă și conservatoare din România, chiar și după căderea regimului comunist. Lucrările sale au fost reluate și studiate de mai multe generații de gânditori și tineri interesați de conservatorism și de tradiționalismul ortodox.

Concluzie

Petre Țuțea rămâne o figură emblematică a gândirii românești din secolul XX, cu o viziune profund religioasă și naționalistă, dar și cu un mesaj de curaj intelectual și moral în fața regimurilor opresive. Deși controversat, gândirea sa continuă să fie un subiect de discuție și să genereze reflecții asupra identității și destinului României.

Bibliografie:

https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Petre_Țuțea

Radu Sorescu – Petre Țuțea. Viața și Opera , Editura Hoffman , București , 2019.

Petre Țuțea – 322 de vorbe memorabile ale lui Petre Țuțea, Editura Humanitas , București , 2008.

**Elev Stelian Dragomir,
Clasa a XI-a**

Dezmărginire

Visează omenirea la tot ce e frumos
Iubire, pace, tihnă, un trai armonios.
Atât de scump e visul, atât de grea urgia,
Țărâna gliei noastre n-acoperă vecia.
Atât e datul nostru, atât ne-a mai rămas,
O clipă este viața și tot e de pripas.
Mulțimi tăcute, oarbe, cuprinse de mărire,
Uitați că universul este dezmărginire?
Legați de el, în viață, transcendem ne-ncetat
Urcând un drum al ființei, cel fără de păcat:
Iubire pură, Credință și totul e iertat.

Prof. Delcea Tanța

Pomul confluentei româno-elene: fraternitate pe vecie!

**Lucrare premiată la Concursul Național
„Dialog cu timpul și lumea”, Craiova, 2025
PREMIUL al III-lea**

Cine ar fi crezut că arborele coeziunii româno-elene își ancorează rădăcinile atât de adânc în istoria noastră? Oare cât de roditoare a fost sămânța măslinului sădită de Atena care a încolțit și a crescut, simbolizând nu doar darul divin pe care l-a oferit celor două popoare care trăiesc în echilibru și armonie, dar și nașterea unei relații durabile și fructuoase? La o analiză mult mai profundă constatăm că, de fapt, legăturile dintre români și greci nu sunt întâmplătoare, având o sămânță comună care a încolțit pe solul fertil al Peninsulei Balcanice. Așadar, ei „au răsărit din același pământ”, dovadă fiind originile balcanice și influențele culturale frecvente. Prin urmare, românii și grecii au crescut *mereu împreună* și s-au sprijinit reciproc, la vârsta maturității ajungând să își respecte diferențele, dar mai ales să aprecieze legăturile comune, care le-au permis să înfrunte provocările vieții cu încredere și unitate.

Cu toate că fiecare și-a urmat propriul său curs, sprijinul mutual și rădăcinile împletite de-a lungul anilor i-au transformat pe cei doi arbori (român și grec) într-un pilon de neclintit, legați de un sentiment profund de fraternitate și solidaritate. În ceea ce mă privește, pentru a edifica confluentele româno-elene, am luat ca reper structura unui arbore, analizând fiecare parte a istoriei într-o notă mult mai aprofundată, cu detalii mult mai evidențiate care conduc la o înțelegere clară și coerentă a tuturor lucrurilor care ne leagă de frații noștri din Balcani. Așadar, care este primul lucru simbolic la care ne gândim când rostim cuvântul Vechea Eladă? Dar Dacia Romană?

Prin urmare, am abordat semnificația *arborelui*, dându-i o dublă conotație: arborele identitar (privitor la etnogeneza și evoluția istorică a celor două popoare), dar și arborele ca simbol vegetal în mitologia și în cultura româno-elene. Așa cum spunea Hesiod, „arborele este un simbol al rădăcinilor noastre adânci în istorie, o legătură între trecut și viitor”, iar Platon adăuga că „Arborele este metafora divinității, a universului și a omului, rădăcinile sale sunt adânci, iar ramurile se întind spre cer”. Astfel, arborele devine un simbol fundamental al conexiunii dintre trecut și viitor, între divinitate și umanitate, fiind element esențial în cunoașterea culturii și istoriei noastre comune.

Pentru început, mă voi apleca asupra semnificațiilor pe care le poate dobândi arborele ca simbol al istoriei unui popor, dar și ca simbol vegetal. Acest arbore este o dovadă vie a efortului constant de metamorfozare a sa într-un Pom al Vieții și al Cunoașterii. Pentru a asigura continuitatea relației româno-elene, el crește de-a lungul secolelor, având rădăcini adânc înfipite în istorie și un trunchi puternic, format din legături culturale și spirituale, cu ramuri care se întind spre viitor. Dar, ca să parcurgem acest lung proces al metamorfozei, este necesar, mai întâi, ca sămânța arborelui să germineze, să crească, să rodească și, abia apoi, să-i urmărim metamorfoza.

Epopoea germinării seminței româno-elene își are sălașul în inima Balcanilor, loc fertil și liant al culturilor, unde geto-dacii și grecii au început să se armonizeze într-o simbioză profundă, ca rezultat al confluentei survenite de-a lungul istoriei. Strămoșii noștri au fost un popor indo-european, organizat tribal, ce a locuit pe teritoriul Daciei, fiind supus ulterior in-

fluenței romane, odată cu încheierea celor două războaie dintre daci și romani (101-102 d.Hr. și 105-106 d.Hr.).

Asemeni spațiului Carpato-Danubiano-Pontic, unde se contura identitatea geto-dacilor, pe Țărml Mării Egee ia naștere una dintre cele mai strălucite civilizații ale lumii antice, și anume, grecii, care pun bazele unei culturi ce avea să modeleze Europa, influențând, prin simboluri, tradiție, gândire și mitologie, popoarele cu care au intrat în contact, inclusiv dacii.

Cu alte cuvinte, este necesar să ne cunoaștem originile, după cum bine spunea filosoful și scriitorul Constantin Noica, deoarece: „Trebuie să-ți cunoști întotdeauna rădăcinile ca să știi cât de puternic va crește copacul”.

Haideți, să pornim de la întrebarea: care a fost elementul de recurență care a fixat legăturile româno-elene din cele mai vechi timpuri? Urmărind coordonatele axei cronologice și geografice vom constata că primele legături care s-au stabilit între cele două popoare încep odată cu întemeierea celor trei cetăți pe țărmul primitiv al Dobrogei (Scitia Minor): Histria, Tomis și Callatis, cetăți care au constituit elementul de recurență și de coeziune culturală, conturând identitatea spațiului Carpato-Danubiano-Pontic. Așadar, coloniile grecești i-au influențat pe geto-daci prin mai multe dimensiuni culturale, precum: scrierea (introducând alfabetul grecesc), educația și mitologia. Întâlnim, astfel, o serie de simboluri: Delfinul, simbol al protecției divine și al ghidării sufletului, Taurul, reprezentând puterea, fertilitatea și energia primordială și Nodul Herculean, simbol al tăriei, rezistenței și capacității de a depăși greutățile.

În ceea ce privește influențele culturale, trebuie să-l amintim pe poetul Orfeu, de origine traco-greacă, care a răspândit credința în nemurirea sufletului, idee regăsită ca element fundamental și în religia geto-dacilor. Această convingere a fost remarcată și de „părintele istoriei”, Herodot, care îi numea pe geți „cei mai viteji și mai dreپți dintre traci”, subliniind că nu se temeau de moarte, fiind încredințați că sufletul lor dăinuie dincolo de această lume.

Dacă rădăcinile arborelui identitar au prins viață din vechile legături istorice, nu era firesc ca din ele să se ridice un trunchi puternic, care să susțină greutatea veacurilor? Această parte a arborelui reprezintă sprijinul său, iar cultura este seva din care își trage puterea copacul. Seva a reprezentat, printre altele, și domniile fanariote. Deși adesea privite cu ochi critici, ele au fost asemenea unor ramuri care făceau să se întrepătrundă lumea românească și cea elenă, așa cum lumina se întrepătrunde prin toate crengile ce alcătuiesc corola unui arbore. Sub protecția domnitorilor veniți din Fanar, cărțile grecești s-au tipărit pe pământ românesc, academiile și bisericile au devenit centre de cultură și educație, iar ideile umaniste și iluministe au început să prindă rădăcini în ambele spații. Tot în această perioadă, marile personalități grecești și românești s-au intersectat, influențând gândirea și direcția ambelor popoare. Nu putem vorbi despre cultura română, fără a aminti de Dimitrie Cantemir, autorul „Istoriei Ieroglifice” și domnul cărturar care a trăit între două lumi, scriind atât în greacă, cât și în latină.

Revenind la analogia arborelui, e firesc să ne adresăm următoarea întrebare: au fost Țările Române pentru grecii prigoņiți ceea ce este scoarța pentru trunchiul unui copac? Un scut împotriva furtunilor? Așadar, revoluția lui Tudor Vladimirescu și Eteria au reflectat curajul și dorința de libertate a românilor și grecilor, două popoare unite de idealuri comune, pământul românesc fiind un refugiu pentru elenii fugiți din calea războaielor, oferindu-le adăpost în timpul conflictelor balcanice, al catastrofei de la Smyrna, al ocupației naziste și al războiului civil grec. Asemenea unei scoarțe protectoare, România a fost scoarța care a protejat trunchiul grecesc, iar împreună, cele două popoare și-au unit rădăcinile și ramurile într-o legătură de solidaritate și fraternitate.

Ce imagine poate fi mai bine evidențiată, decât imaginea unui arbore al lumii, un „axis mundi” sau a unui punct de referință, care relevă o conexiune între trecut și viitor? La ambele popoare, arborele există ca simbol vegetal, care se încarcă de semnificații ce ating dimensiunea sacralului. Acesta se diversifică în funcție de specie, având conotații diferite, regăsindu-se la cele două popoare, atât în mitologie, cât și în literatura cultă.

Cum putem vorbi despre încărcătura simbolică a arborelui vegetal, dacă nu urmărind prezența sa în mitologie? Prin urmare, măslinul reprezintă un arbore simbol în mitologia greacă, în scoarța lui fiind sculptată istoria și simbolistica întregii comunități elene. Valorificând ideea cunoașterii și a echilibrului universal, regăsim măslinul cu valențe multiple: Pomul Păcii, al supraviețuirii sau al renașterii. Atena, zeița înțelepciunii, este adesea legată de măslin, iar în mitologia greacă arborele devine un simbol al unui dar divin, asemănător cu Pomul Cunoștinței, care este oferit omului pentru a înțelege mai bine lumea înconjurătoare. În tradiția biblică, el simbolizează atât dobândirea înțelepciunii, conturând imaginea arborelui verde ca simbol al eternității și al prosperității, cât și a arborelui uscat ce devine simbol al păcatului.

La români, miturile populare înfățișează arborii sacri, care sunt în legătură cu cunoașterea esențială sau cu înțelepciunea strămoșească. Dacă pentru Grecia măslinul este simbol al vieții și al renașterii, pentru România, bradul reprezintă simbolul vieții și al veșniciei, fiind element recurent în toate momentele esențiale din viața omului (naștere, nuntă, înmormântare), legând de-a lungul veacurilor cele două comunități, asemeni crucii de măslin a Mântuitorului, care a unit Divinul și Umanul, Cerul și Pământul. *Pomul* devine astfel un factor important în mitologia și folclorul tradițional, atât al grecilor, cât și al românilor, având o semnificație profund legată de ideea de vitalitate și regenerare. Măslinul și bradul, care sunt arbori sacri, au trecut din viață în mitologie și din mitologie în literatură, încărcându-se de semnificații. În acest mod, arborele devine un simbol central al existenței umane, un fundament al vieții și al înțelegerii cosmice.

Într-o notă de încheiere, nu-i așa că arborii nu sunt doar rădăcini în pământ, ci și rădăcini în conștiința noastră, simboluri încrustate în firescul existenței neamului unui popor, fie el român sau elen, un simbol al aspirației spre absolut, o mărturie a dragostei de viață, un element al rezistenței umane biruitoare, adică al tuturor valorilor istorice, morale și etice pe care români și eleni le avem deopotrivă, așa cum bine spune un proverb:

„O comunitate crește atunci când bătrânii plantează copaci la a căror umbră știu
că nu vor sta niciodată”.

Lăzărică Teodor-Marian

Clasa a XII-a

Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul”, Craiova

Profesori coordonatori:

Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian,

Prof. Delcea Tanța

La Coșuna cea veche

Pe la Coșuna cea veche

Se ascunde o poveste
Cum din castrul cel roman
Și din neamul cel tiran
S-a zidit o mănăstire
Pe care timpul o tine.

Cum călugării cerând
De la Domnu-așezământ
Cu trudă și rugăciune
Și prin a lui Dumnezeu minune
S-a zidit și s-a sfințit
Lăcașul cel amintit.

Rugăciunea e și azi
La bine și la necaz
Seara și la dimineața
Slujba binecuvântată
Când se aude toaca seara
Elevii încep cântarea :

„ Sa se îndrepteze Doamne
Rugăciunea mea la Tine
Să mă apere pe mine
Și pe cel iubit de Tine
Că știm Doamne că iubești
Pe toți cei ce te cinstesc „

Povestea ce ați citit
Poate chiar ați și trăit
Nu este una banală
Este una spirituală
Manastirea-i seminaru'
Unde se înmulțește harul !

**Elev Ionescu Dănuț
Clasa a X-a**

Stendhal – o biografie celebră

M

rie-Henri Beyle, cunoscut în literatura universală sub pseudonimul **Stendhal**, s-a născut la **Grenoble, Franța, pe 23 ianuarie 1783** și a murit la **Paris, pe 23 martie 1842**. Este considerat unul dintre cei mai importanți prozatori francezi ai secolului al XIX-lea, un pionier al realismului psihologic și un fin observator al pasiunilor umane. Operele sale majore, precum *Roșu și negru* (*Le Rouge et le Noir*, 1830) și *Mănăstirea din Parma* (*La Chartreuse de Parme*, 1839), sunt printre cele mai reprezentative lucrări ale literaturii franceze.

Tinerețea și educația

Henri Beyle a crescut într-un mediu burghez în Grenoble, într-o familie conservatoare. Moartea timpurie a mamei sale, când el avea doar șapte ani, a avut un impact profund asupra vieții sale emoționale. A fost crescut în principal de tatăl său și de o mătușă severă, într-un climat pe care el îl descria adesea drept opresiv și lipsit de afecțiune.

A urmat școala locală, iar în 1799 a plecat la Paris, unde intenționa să studieze ingineria la École Polytechnique. Deși admis, nu și-a continuat studiile acolo, preferând să urmeze o carieră militară. A fost profund influențat de ideile Revoluției Franceze și a dezvoltat o aversiune față de aristocrație și Biserica Catolică, sentimente reflectate mai târziu în operele sale.

Cariera militară și viața în timpul lui Napoleon

Între 1800 și 1814, Henri Beyle a servit în armata lui Napoleon Bonaparte. A participat la campaniile din Italia, Germania și Rusia, în special la celebrul dezastru al retragerii din Rusia (1812), o experiență care l-a marcat profund. În timpul acestei perioade, a vizitat orașe precum Milano, care a devenit orașul său favorit, considerându-l un simbol al frumuseții și al libertății personale.

Experiențele din timpul războiului și viața de călător au contribuit la formarea stilului său realist și introspectiv. Milano, în special, a jucat un rol central în viața și opera lui, fiind locul în care a început să scrie și să reflecteze serios asupra pasiunilor și caracterului uman.

Viața literară și începuturile ca scriitor

După căderea lui Napoleon, Beyle s-a stabilit în Italia, unde a trăit mai mulți ani. A început să scrie sub pseudonimul „Stendhal” – se crede că numele provine de la orașul german Stendal, în onoarea istoricului de artă Johann Joachim Winckelmann, pe care îl admira.

Prima sa lucrare publicată importantă a fost *Vie de Haydn, Mozart et Métaſtase* (1814), urmată de eseuri despre muzică și artă. Totuși, adevărata sa pasiune era proza. În 1817 a publicat *Rome, Naples et Florence*, o combinație de jurnal de călătorie și reflecții filozofice, marcând începutul unei cariere literare mature.

Stendhal era fascinat de analiza psihologică, iubire, artă și libertate individuală. A fost un precursor al realismului, dar cu un puternic accent romantic asupra pasiunii și individualismului. A scris mult despre dragoste, într-un mod nemilos de sincer și deseori cinic – tema fiind centrală în lucrările sale.

Capodoperele sale: „Roșu și negru” și „Mănăstirea din Parma”

Cea mai cunoscută lucrare a sa, *Roșu și negru* (*Le Rouge et le Noir*), a fost publicată în 1830. Romanul este inspirat de un fapt divers și urmărește povestea ambițiosului Julien Sorel, un tânăr de condiție modestă care încearcă să-și croiască un drum în societatea franceză post-napoleoniană. Cartea este o critică subtilă a ipocriziei sociale și religioase, dar și un studiu profund al psihologiei individuale. „Roșul” simbolizează cariera militară, iar „negrul” pe cea ecleziastică – cele două drumuri majore disponibile unui tânăr fără origine nobilă în Franța vremii.

În 1839, Stendhal a publicat *Mănăstirea din Parma* (*La Chartreuse de Parme*), un roman care a fost scris în doar 52 de zile. Acțiunea se desfășoară în Italia și urmărește destinul tânărului Fabrice del Dongo, implicat în bătălia de la Waterloo și într-o serie de aventuri romantice

și politice. Romanul este apreciat pentru profunzimea psihologică, ironia subtilă și viziunea romantică asupra Italiei.

Ambele lucrări sunt caracterizate de ceea ce criticul roman Ian Watt a numit „realism psihologic”, o metodă prin care Stendhal pătrunde în intimitatea personajelor și dezvăluie motivațiile lor ascunse.

Stilul și influența lui Stendhal

Stilul lui Stendhal este concis, sobru și direct, evitând retorica și ornamentele stilistice caracteristice epocii romantice. Scrisul său este adesea ironic și pătruns de o luciditate rece. Deși nu a fost apreciat pe deplin în timpul vieții, influența sa a crescut constant în deceniile următoare.

Printre scriitorii care l-au admirat sau care i-au fost influențați se numără Marcel Proust, André Gide, Albert Camus și Simone de Beauvoir. Flaubert, Tolstoi și Henry James au recunoscut meritul lui Stendhal de a fi deschis calea către un nou tip de roman – unul preocupat nu doar de evenimente, ci și de stările de conștiință.

Ultimii ani și moartea

În ultimii ani ai vieții, Stendhal a lucrat ca consul al Franței în Italia, la Civitavecchia și apoi la Roma, o slujbă relativ liniștită care i-a permis să continue să scrie. Deși a avut parte de o oarecare recunoaștere, adevărata apreciere a operei sale a venit abia după moarte.

Pe 23 martie 1842, Stendhal a murit brusc la Paris, în urma unui atac cerebral. A fost înmormântat în Cimitirul Montmartre, iar pe piatra sa funerară scrie, în italiană: „Scrisse, amò, visse” – „A scris, a iubit, a trăit”.

Moștenirea literară

Stendhal este considerat unul dintre cei mai mari autori ai literaturii franceze, un maestru al introspecției psihologice și un precursor al romanului modern. Deși ignorat în mare parte în timpul vieții, a fost redescoperit în secolul XX și elogiât pentru luciditatea, umorul și curajul său de a scrie sincer despre dragoste, ambiție și compromisuri morale.

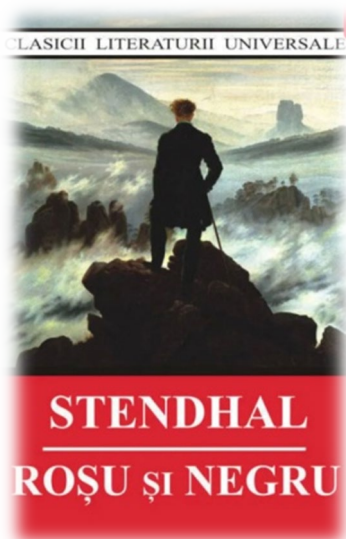
Criticul francez Sainte-Beuve l-a descris ca pe un scriitor „pentru fericirii viitorului” – o profeție care s-a adeverit pe deplin.

Bibliografie:

<https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Stendhal>

Gellu Naum – Despre Dragoste , Editura Polirom , Iași , 2016.

**Elev Croitoru Liviu,
Clasa a XI-a**

William Shakespeare

William Shakespeare (1564–1616) este considerat cel mai mare dramaturg al literaturii engleze și unul dintre cei mai influenți scriitori din lume. Opera sa vastă, formată din piese de teatru, poezii și sonete, continuă să inspire generații întregi de cititori, actori și regizori, la peste patru secole de la moartea sa. Deși viața lui este înconjurată de unele mistere, ceea ce se cunoaște conturat și sprijinit de documente istorice conturează imaginea unui om talentat, versatil și profund implicat în lumea artistică a vremii sale.

Nașterea și copilăria

William Shakespeare s-a născut în Stratford-upon-Avon, un orașel din Warwickshire, Anglia, în luna aprilie 1564. Data exactă a nașterii nu este cunoscută, dar a fost botezat pe 26 aprilie 1564, ceea ce a condus la presupunerea că s-ar fi născut pe 23 aprilie — dată tradițional acceptată și care coincide simbolic cu ziua morții sale, în 1616.

Tatăl său, John Shakespeare, era un meșteșugar de succes și consilier municipal, iar mama sa, Mary Arden, provenea dintr-o familie de mici nobili locali. William a fost al treilea din cei opt copii ai familiei. Se presupune că a urmat cursurile Grammar School din Stratford, unde a învățat latina, literatura clasică și retorica — o bază esențială pentru viitorul său literar.

Căsătoria și începuturile vieții de adult

La vârsta de 18 ani, Shakespeare s-a căsătorit cu Anne Hathaway, o femeie cu opt ani mai în vârstă decât el. Împreună au avut trei copii: Susanna (născută în 1583) și gemenii Hamnet și Judith (născuți în 1585). Fiul său Hamnet a murit la vârsta de 11 ani, eveniment care se crede că a influențat tematica tragică a unor piese ulterioare, cum ar fi „Hamlet”.

După nașterea copiilor, urmează o perioadă cunoscută drept „anii pierduți” (1585–1592), în care documentele istorice nu oferă prea multe informații despre activitățile sale. Unele teorii sugerează că ar fi fost învățător, actor sau chiar soldat. Cert este că până în 1592, Shakespeare se afla deja la Londra și era cunoscut în cercurile teatrale.

Ascensiunea în lumea teatrului

Prima mențiune documentară despre Shakespeare ca dramaturg datează din 1592, când dramaturgul Robert Greene îl menționează într-un pamflet satiric, ironizându-l ca pe un „corb parvenit”. Tot în această perioadă, teatrele londoneze se închideau temporar din cauza ciumei, iar Shakespeare a început să scrie poezie. În 1593 și 1594, publică două poeme narative de succes: *Venus and Adonis* și *The Rape of Lucrece*, dedicate contelui de Southampton, un tânăr nobil și posibil patron.

În anii următori, Shakespeare devine membru și acționar al trupei *Lord Chamberlain's Men*, care mai târziu devine *King's Men*, sub patronajul regelui Iacob I. Piese sale erau jucate la faimosul *Globe Theatre*, construit în 1599 de către această trupă.

Opera literară

Shakespeare a scris **aproximativ 39 de piese de teatru, 154 de sonete** și mai multe poezii narrative. Opera sa se împarte în patru mari categorii:

1. **Comedii** – pline de umor, încurcături romantice și finaluri fericite, precum *A Midsummer Night's Dream*, *Much Ado About Nothing*, *As You Like It* și *The Merchant of Venice*.
2. **Tragedii** – piese profunde, caracterizate de conflicte morale, suferință și moarte, precum *Hamlet*, *Othello*, *King Lear* și *Macbeth*.
3. **Piese istorice** – dramatizări ale domniilor unor regi englezi, precum *Richard III*, *Henry IV* și *Henry V*, care explorează teme precum puterea, loialitatea și războiul.

4. **Romances sau piese târzii** – lucrări din ultima parte a carierei sale, cum ar fi *The Tempest* și *The Winter's Tale*, care îmbină tragedia cu elemente fantastice și finale optimiste.

Sonetele sale, publicate în 1609, tratează teme precum dragostea, frumusețea, trecerea timpului și mortalitatea, și sunt considerate unele dintre cele mai frumoase creații lirice din literatura engleză.

Stilul și influența

Shakespeare este recunoscut pentru profunzimea personajelor sale, pentru capacitatea de a reda complexitatea naturii umane și pentru frumusețea limbajului. A avut o contribuție majoră la dezvoltarea limbii engleze, inventând sau popularizând mii de cuvinte și expresii, precum *break the ice*, *green-eyed monster* sau *wild-geese chase*.

Piese sale reflectă atât spiritul Renașterii engleze, cât și tensiunile politice și sociale ale epocii elisabetane. Personajele sale sunt extrem de variate — de la regi și nobili la bufoni, țărani sau vrăjitoare — și toate vorbesc cu o forță dramatică egală, făcând ca operele sale să fie accesibile și relevante pentru orice public.

Ultimii ani și moartea

În jurul anului 1613, Shakespeare se retrage la Stratford, unde trăiește în casa sa, *New Place*, una dintre cele mai mari locuințe ale orașului. Deși s-a retras din activitatea de zi cu zi a teatrului, a continuat să colaboreze la scrierea unor piese, inclusiv cu dramaturgul John Fletcher.

A murit pe 23 aprilie 1616, la vârsta de 52 de ani. A fost înmormântat în biserica *Holy Trinity* din Stratford, unde poate fi văzut și astăzi mormântul său, alături de un epitaf celebru care avertizează împotriva mutării oaselor sale.

Moștenirea culturală

După moartea sa, doi dintre colegii săi de trupă, John Heminges și Henry Condell, au adunat și publicat în 1623 o ediție completă a pieselor sale, cunoscută sub numele de *First Folio*. Aceasta a fost esențială pentru conservarea operei sale și rămâne una dintre cele mai valoroase cărți din istoria literaturii.

Astăzi, piesele lui William Shakespeare sunt traduse în toate limbile majore și sunt jucate mai des decât ale oricărui alt dramaturg. A influențat nu doar teatrul, ci și literatura, filosofia, psihologia și cultura populară. De la operele lui Freud la filmele hollywoodiene, ecoul gândirii și artei shakespeareiene este prezent peste tot.

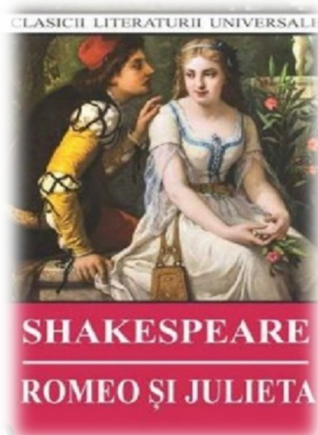
Bibliografie:

https://ro.m.wikipedia.org/wiki/William_Shakespeare

Jude Morgan – *Viața secretă a lui William Shakespeare*, Editura Nemira, București, 2019.

William Shakespeare – *Opere complete*, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1963.

**Elev Ionescu Dănuț,
Clasa a X-a**

Etymologika

Denumirile lunilor anului

1 Ianuarie

Ianuaris, prima lună a calendarului imperial roman, este denumită după zeul Ianus (Bifrons). Acesta era zeul începuturilor și era de obicei reprezentat cu două fețe, una privind în față, iar cealaltă privind în spate. Întrucât zeului Ianus i se atribuia salvarea cetății Roma de o invazie a sabinilor, romanii obișnuiau să lase usile templului său deschise pe timp de război pentru a-i da posibilitatea zeului să vină în ajutorul lor. În timp de pace, ele se închideau.

Februarie

Februarius = luna în care aveau loc sărbători de purificare (*februa, februarum* - purificare).

Martie

Martius = luna dedicată lui Marte - zeul roman al războiului. Se crede că această lună marca începutul perioadei în care armata romană se pregătea pentru următorul sezon de campanii militare.

Aprilie

Aprilis = luna în care natura se deschide, înflorește (*aperio, aperire*). Se crede că Aprilie este denumită după Afrodita, zeița greacă a dragostei și a frumuseții. Echivalentul roman al Afroditei, Venus, era sărbătorită în mod tradițional în această lună.

Mai

Maius = luna dedicată zeiței Maia - zeița hranei și a abundenței, la greci și de aceea este asociată cu acest anotimp cald și îmbelșugat. Era considerată mama zeului Hermes, la romani, Mercur - zeu al comerțului și călătoriilor.

Iunie

Iunius = luna dedicată zeiței Iuno sau Iunona. Iunie este o lună legată de una dintre cele mai importante zeități din panteonul roman: Iuno, soția lui Jupiter, care era sărbătorită în această lună. Iuno mai era cunoscută ca zeița căsătoriei, sfârșitul lui iunie fiind considerat o perioadă benefică pentru nunți.

Iulie

Iulius = Iulie este prima dintre lunile anului din calendarul roman care a fost botezată după o persoană istorică. Caius Iulius Caesar deoarece era luna în care se născuse.

August

Augustus = în onoarea lui Octavianus Augustus, primul împărat roman, se va numi Augustus - cel slăvit.

Septembrie - Decembrie

Celelalte luni care au rămas din calendarul roman au o etimologie mai puțin plină de semnificație. Au fost denumite numeric, în funcție de sistemul de datare original, de zece luni, care era în uz înainte de reformele lui Cezar. Septembrie vine de la „septem”, adică șapte, octombrie de la „octo”, adică „opt”, noiembrie de la „novem”, adică „nouă” și decembrie de la „decem”, adică „zece”. Numerotarea cunoaște un decalaj, întrucât prima lună a anului, la romani, era martie.

Bușe Daniel,
Clasa a X-a

Coordonator, Prof. dr. Maria - Cristina Trușcă

Latinitas – aeternus fons

Referindu-se la Antichitatea greco-latină, Eminescu o definea ca pe o „lume ce gândea în basme și vorbea în poezii”, considerând ecoul acesteia o „tânără și dulce veste dintr-un cer cu alte stele, cu-alte raiuri, cu alți zei” (*Venere și Madonă*).

„Tinerețea” cu care poetul asociază acele vremuri peste care au trecut milenii poate fi considerată, în aparență, un dezacord anacronic, o formulă paradoxală care anulează orice tendință de a așeza Clasicismul și, în esență, Latinitatea, sub semnul celor ce au fost odată. Pentru cei mai mulți dintre noi, Latina ca limbă și vehicul purtător al unei culturi și civilizații fundamentale este asemenea unui document afectat de timp, arhivat pe un raft, a unei piese de muzeu pe care o privim admirativ sau condescendent și de care ne distanțăm ignorant, cu nepăsare, ca de un obiect inutil care pare că nu-și găsește locul în existența noastră complexă, tehnologizată și „superioară”, populată de atâtea miraje. Perspectiva lirică eminesciană ne scoate din inerția tiparelor afectate de prejudecăți postmoderne, ne lărgeste orizontul, ne luminează relația noastră cu un trecut care încă ne mai aduce „vestiri” din alte „ceruri” și din alte „raiuri” și ne ajută să recuperăm o traiectorie salvatoare pentru ceea ce suntem identitar. Fără un drum care să aibă continuitate și care să cuprindă în coordonatele vieții noastre trecutul ca sursă a prezentului, dar și a viitorului, riscăm să rătăcim și să ne pierdem în neantul iluziilor.

Recursul la Latinitate cu tot ceea ce implică acest domeniu de cunoaștere, nu presupune doar o atitudine paseistă, nostalgică, o simplă abordare retrospectivă, ca scop în sine, pentru că mult mai mult decât o limbă și o cultură antică, este vorba despre limba și cultura noastră, despre ceea ce noi suntem azi. Dacă am plonja în adâncurile istoriei, am sesiza că toată traiectoria neîntreruptă pe care o descrie în evoluția sa limba latină împreună cu întreg ansamblul de civilizație și cultură cuprins în textura sa, duce către un singur punct, acela în care ne aflăm noi.

O sumară sinteză care ne permite marcarea unor puncte importante de pe această traiectorie, este revelatoare pentru modul în care s-a constituit acest instrument de exprimare a gândirii umane, care a pus la îndemâna lumii moderne un model indispensabil pentru toate limbile și, în mod aparte, o moștenire ce nu poate fi ignorată. Latina arhaică este datată convențional de la primele documente epigrafice din sec. al VI-lea a.Chr., până la sfârșitul sec. al III-lea a.Chr. Este săracă în atestări și se deosebește în multe privințe de latina clasică, prin trăsături, în special, fonetice. Latina preclasică, de la sfârșitul secolului al III-lea a.Chr. până la mijlocul secolului I a.Chr., este deosebit de importantă în evoluția latinei ca limbă literară, pentru că acum se petrec importante schimbări, precum eliminarea arhaismelor, apariția și consolidarea tendințelor de unificare a limbii. Este perioada în care se pun bazele Republicii (509 a.Chr.), în care plebeii obțin Legile celor XII table (451-450 a. Chr.).

Literatura din această perioadă nu a fost păstrată, însă textele specifice acestui moment (producții anonime, orale, *carminaconvivalia* etc.) sunt menționate de autorii ulteriori, precum Cato, Varro sau Aulus Gellius. Latina clasică este varianta de referință, cu trimitere la limba literară, având forma cea mai rafinată, trăsătura cea mai importantă fiind dată de aspirația spre ordine și armonie. Perioada acoperită de aceasta este cea în care apar cele mai valoroase texte literare. Epoca de aur a literaturii latine (*latinitas aurea*) – 75 a.Chr. – 14 p.Chr. – coincide cu sfârșitul Republicii romane și cu domnia lui Augustus Caesar. În această etapă, literatura latină atinge apogeul: acum apar scrierile lui Cicero, Vergilius, Horatius, Ovidius. Prin operele lor, autorii acestui secol definesc norma lingvistică prin conceptul de *urbanitas*, în opoziție cu

rusticitas, limbajul neîngrijit și *peregrinitas*, ce cuprindea particularitățile dialectale ale altor regiuni. Următoarea etapă, postclasică acoperă o perioadă de aproximativ 200 de ani. Sub regimul lui Nero, Domitian și al Antoninilor se remarcă scriitori ca Seneca Filosoful, Tacitus sau Lucan. În secolele următoare perioadei postclasice, latina continuă să fie utilizată ca limbă de cultură, astfel, în Evul Mediu, acest cod lingvistic este întrebuințat în școli sau ca limbă de cult, ecleziastică, prin textele creștine dogmatice, liturgice sau oficiale ale Bisericii Romano-Catolice.

În epoca Renașterii, este redescoperită latina clasică și capodoperele literare specifice. De altfel, denumirea însăși de *Rinascimento*, născută din Umanismul sec. XIV-lea, evocă „renașterea” interesului pentru cultura clasică. În perioada cuprinsă între secolele al XIV-lea și al XVI-lea, mișcarea umanistă dorește chiar să înlocuiască latina medievală cu latina clasică, literară, considerată ca adevărata limbă de cultură, prin întoarcerea la autorii clasici, deveniți modele reper, cu autoritate incontestabilă. La sfârșitul secolului al XIX-lea, lingviștii și oamenii de știință încep să utilizeze o versiune post-medievală a limbii latine. Se face, astfel, pasul pentru constituirea și sistematizarea unui vocabular științific internațional, de origine greco-latină care s-a universalizat, cele două limbi clasice devenind element formant încă activ, până în prezent, ca o resursă aproape inepuizabilă de material lexical – *aeternus fons*.

Însă cel mai important moment al devenirii sau altfel spus al metamorfozei limbii latine este reprezentat de modul în care latina comună – *sermo vulgaris* – va da naștere limbilor romanice. Din acest punct de vedere, se poate spune că noi, românii și toți vorbitorii de limbi neolatine (italiană, franceză, portugheză, spaniolă etc.) vorbim latinește fără să ne dăm seama de acest lucru. Foarte mulți știu că limba pe care o vorbesc este de origine latină, dar, din păcate, nu conștientizează profunzimile acestei filiații, pentru că școala poate nu le pune la îndemână cel mai convingător motiv, acela de a cunoaște în profunzime limba latină, cea care a scris istoria limbii noastre. Alfabetul pe care îl folosim este latin, structura gramaticală a limbii noastre o continuă pe cea a limbii latine, iar vocabularul are un procent consistent de termeni latini (80%), moșteniți sau împrumutați. A-ți cunoaște propria limbă presupune în mod necesar și un excurs istoric, un efort de întoarcere la sursele originare, un exercițiu de arheologie lingvistică, în căutarea edificatoare a rădăcinilor lexicale sau în explorarea unor sensuri de mult uitate, aflate într-o continuă dinamică semantică.

Cei mai mulți dintre noi au luat contact pentru prima dată cu limba latină și cultura clasică prin celebrele aforisme, dictoane și motto-uri care formează un tezaur sapiențial valabil până astăzi, concentrând apoftegmatice experiența de viață a celor de altădată și vorbind despre noi în același timp. *Mens sana in corpore sano*, *Carp diem*, *Festina lente*, *Nihil sine Deo* sau *Mea culpa* sunt mesaje cuprinse în enunțuri condensate, aproape oraculare, care dincolo de eficiența cu care romanii reușeau să transmită în puține cuvinte, un conținut ideatic atât de bogat, ne descoperă o emoționantă identitate a structurii umane care străbate veacurile pentru că indiferent de loc și timp, omul este același. Și ei ca și noi cultivau mintea sănătoasă, dar și sănătatea trupeză, idealul fiind dat de ambele, și ei ca și noi se bucurau de prezent și nu se grăbeau decât lent, căutând prudența, echilibrul, netulburarea și poate un *dolce far niente* atât de binevenit uneori. Însă cele mai multe expresii latine împietrite și universalizate ca limbaj tehnic, specific unui anumit domeniu, se regăsesc în contextul juridic, fiind cunoscut faptul că sistemul dreptului roman stă la baza celui european. *ad hoc*, *ad hominem*, *ad interim*, *alibi*, *in extenso*, *sine die* sau *sine qua non* sunt formule care ar trebui să fie cunoscute chiar și de către nespecialiști, deopotrivă cu cele folosite în filologie: *idem*, *ibidem*, *confer* etc. sau în alte domenii ale existenței noastre cotidiene: *curriculum vitae*, *ante/ post meridiem*, *post mortem*, *post partum*, *ante/ post Christum*.

Mergând însă pe „firul limbii”, ni se deschide o fascinantă poartă de intrare în cultură, întrucât limba este manifestarea exterioară a spiritului popoarelor, fiind intim legată de viața socială, de civilizație, de artă, de dezvoltarea gândirii. Intrând în perimetrul latinității, pătrundem într-o secvență culturală a omenirii care nu s-a pierdut în neant, ci a devenit parte com-

ponentă a celei prezente, oferindu-ne un instrumentar de cunoaștere, înțelegere și apreciere a lumii. Pentru că în Antichitate descoperim multiple exemple ale formelor pe care le poate lua societatea, de teorii pe care mintea le poate concepe, de sentimente variate care marchează viața familială sau civică; de la noțiuni de cultură și civilizație legate de locuință, familie, căsătorie, alimentație, învățământ, armată sau petrecerea timpului liber, până la cele legate de organizarea statală, democrație, arhitectură, rețeaua de drumuri, ape ducte, amfiteatre, bazilici sau temple. Și nu doar atât: găsim în Antichitate o literatură - reper al celei universale, care ne furnizează genuri, specii și modele literare, personaje, eroi, tipuri umane; redescoperim legendele și mitologia (greco)-romană, fără de care nu am putea pătrunde sensurile artei europene. *Nașterea lui Venus*, de Botticelli, *Jupiter și Thetis*, de Ingres, *Apollo și Daphne* - sculptură în marmură de Bernini, inspirată de *Metamorfozele* lui Ovidiu, pe care o putem admira la Galeriele Borghese, Roma, evocă această sursă inepuizabilă de cunoaștere și inspirație.

Dincolo de toate, explorând Latinitatea, regăsim un cod valoric general-uman, cu principii perene, stabile care nu pot fi relativizate de trend-uri, mode și alte fluctuații specifice timpului nostru. Cea mai importantă moștenire: demnitatea, binele, frumosul, adevărul, dialogul, responsabilitatea, respectul, gloria, curajul, libertatea sau dreptatea, reprezintă o grilă axiologică universală, cu o componentă educativă, pedagogică, pregnantă și determinantă, care contribuie cu fermitate la formarea noastră intelectuală și morală.

Deloc întâmplător, Dante îl are drept călăuză în *Infern* pe Vergilius - poetul național al romanilor. Autorul *Eneidei* este o imagine-simbol luminoasă și rațională a Antichității latine - care risipește tenebrele existenței noastre, aducându-ne „bune-vestiri” din alte „ceruri” și din alte „raiuri”.

Prof. dr. Maria - Cristina Trușcă

Codul bunelor maniere

Aforisme

Respect și politețe:

- „Politețea este floarea umanității.” – Joseph Joubert
- „Bunele maniere constau în arta de a face ca ceilalți să se simtă bine cu ei înșiși.” – Jean de La Bruyère
- „Respectul este expresia exterioară a bunului-simț.”

– Anonim

• „Manierele sunt oglinda în care fiecare își arată portretul.” – Johann Wolfgang von Goethe

- „A fi politicos înseamnă a avea grijă de demnitatea celui alt.” – Anonim

• *Despre comportamentul în Societate:*

- „Educația nu înseamnă ceea ce știi, ci cum te porți când nu ești supravegheat.” –

Anonim

- „O bună purtare este cheia ce deschide toate inimile.” – William Hazlitt

- „Nu e suficient să ai dreptate; trebuie să știi și cum s-o arăți.” – Anonim

- „Cel mai înalt rafinament al civilizației este discreția.” – Henry James

- „Bunele maniere sunt acel lucru rar care ne face plăcuți fără să vorbim prea mult.” –

Ralph Waldo Emerson

Despre limbaj și tact:

- „Cuvintele bine alese sunt mai eficiente decât strigătele.” – Euripide

- „Vorba dulce mult aduce.” – Proverb românesc

• „Tactul este abilitatea de a-i face pe ceilalți să se simtă în largul lor, chiar și atunci când îi corectezi.” – Anonim

- „O glumă bună nu ar trebui să rănească niciodată.” – Anonim

- „Modul în care spui ceva e adesea mai important decât ceea ce spui.” – Anonim

Despre simplitate și firesc:

- „Eleganța adevărată se naște din simplitate și discreție.” – Coco Chanel

- „Manierele bune nu sunt afiș, ci reflex.” – Anonim

- „Autenticitatea în comportament este cea mai frumoasă formă de bună-cuviință.” –

Aforism original

- „Bunele maniere sunt tăcerea orgoliului.” – Aforism original

- „Un om bine crescut nu se laudă cu asta – se vede.” – Aforism original

**Elev Toma Mihai,
Clasa a XI-a**

Cum și când se oferă flori - tradiție, simbolism și etichetă socială

Florile au reprezentat, de-a lungul istoriei, un limbaj universal al sentimentelor. De la bucurie și recunoștință până la iubire, compasiune sau regret, florile au fost folosite pentru a exprima ceea ce cuvintele, uneori, nu pot transmite. Oferirea florilor este o practică prezentă în toate culturile lumii, iar modul în care acestea sunt oferite variază în funcție de contextul cultural, social sau personal. În acest eseu vom explora semnificațiile asociate cu oferirea florilor, momentele potrivite pentru un astfel de gest și eticheta de care ar trebui să ținem cont atunci când alegem să oferim un buchet.

Simbolismul florilor

Florile nu sunt doar obiecte decorative, ci simboluri încărcate de semnificații. Fiecare floare are propria sa poveste, iar culoarea, specia și numărul florilor pot transmite mesaje diferite. De exemplu, trandafirul roșu este universal recunoscut ca simbol al iubirii pasionale, în timp ce laleaua galbenă poate exprima prietenie sau gelozie, în funcție de context. Crinul alb este adesea asociat cu puritatea și este frecvent întâlnit în ceremoniile religioase sau funerare. Garoafele pot exprima dragoste, admirație sau tristețe, în funcție de culoarea aleasă.

Simbolismul florilor poate varia și de la o cultură la alta. În unele țări asiatice, de exemplu, crizantemele sunt folosite în ritualurile funerare, în timp ce în Europa de Vest sunt adesea asociate cu toamna și festivitățile. Din acest motiv, este important ca atunci când oferim flori cuiva dintr-o altă cultură, să ne informăm în prealabil asupra semnificațiilor locale.

Ocaziile potrivite pentru a oferi flori

Oferirea florilor este un gest potrivit în numeroase contexte, de la cele romantice până la cele oficiale sau triste. Iată câteva dintre cele mai comune situații:

a) Ziua Îndrăgostiților și aniversările

Florile sunt un simbol clasic al iubirii, iar Ziua Îndrăgostiților este poate cea mai evidentă ocazie pentru a oferi un buchet. Trandafirii roșii sunt preferați în această zi, însă și alte flori precum lalelele sau orhideele sunt alegeri inspirate. Aniversările de cuplu sau căsătorie sunt alte momente în care florile pot consolida legătura emoțională dintre parteneri.

b) Zile de naștere și onomastice

Un buchet oferit de ziua cuiva este un mod elegant de a-i arăta aprecierea și gândurile bune. Aici, alegerea florilor poate reflecta personalitatea sărbătoritului sau gusturile sale. Buchetele colorate și vesele sunt potrivite pentru astfel de ocazii.

c) Evenimente festive: nunți, botezuri, absolviri

În cadrul ceremoniilor festive, florile sunt omniprezente – ca decor, dar și ca dar. La nunți, de exemplu, se oferă flori mirilor sau nașilor, deseori în culori pastelate, care inspiră romantism și delicatețe. La botezuri, florile pot fi oferite mamei sau nașei, iar la festivitățile de absolvire, ele sunt un simbol al recunoașterii și mândriei.

d) Momente de suferință sau compasiune

Florile pot fi un gest de sprijin moral în momente dificile. La înmormântări sau în vizitele de condoleanțe, se oferă de regulă buchete sau coroane în culori sobre (alb, mov, albastru închis). În spitale sau în perioada convalescenței, florile luminoase și parfumate pot aduce o notă de speranță și alinare.

e) Ocazii oficiale și profesionale

Florile pot fi oferite și în contexte profesionale – de exemplu, la finalul unui discurs, unei doamne care a susținut o prezentare importantă sau ca semn de recunoștință pentru colaborare. De asemenea, 1 și 8 Martie sunt zile în care se oferă flori colegelor, prietenelor sau doamnelor din familie.

Eticheta oferirii florilor

Pentru ca gestul oferirii florilor să fie apreciat pe deplin, este important să ținem cont de câteva reguli de bun-simț și etichetă:

a) Numărul florilor

În multe culturi, inclusiv în România, se evită oferirea unui număr par de flori, deoarece acesta este asociat cu funeraliile. Numărul impar este considerat potrivit pentru ocaziile fericite. Excepție fac buchetele mari sau aranjamentele florale, unde regula parității poate fi ignorată.

b) Ambalajul și prezentarea

Florile trebuie oferite frumos aranjate, iar ambalajul, dacă există, se înlătură înainte de oferire, mai ales în contexte formale. Un buchet simplu, dar elegant, este întotdeauna mai apreciat decât unul ostentativ.

c) Alegerea florilor în funcție de relația cu persoana

Este important ca florile alese să reflecte natura relației. Florile pasionale, precum trandafirii roșii, nu sunt potrivite pentru o colegă sau un superior, dar pot fi ideale pentru partener. Pentru relații de prietenie sau profesionale, se recomandă flori vesele, în culori neutre sau pastelate.

d) Livrarea sau oferirea personală

Dacă florile sunt oferite personal, acest gest adaugă o notă de căldură și sinceritate. În schimb, trimiterea florilor prin intermediul unui serviciu de livrare poate fi mai potrivită în contexte formale sau când distanța nu permite livrarea personală.

Florile în era digitală

Chiar dacă trăim într-o lume tot mai digitalizată, gestul de a oferi flori nu și-a pierdut din farmec. Din contră, florăriile online au facilitat acest obicei, permițând trimiterea de buchete personalizate oriunde în lume, în doar câteva ore. Mai mult, platformele moderne oferă posibilitatea de a atașa un mesaj scris, o fotografie sau chiar un mic cadou, personalizând astfel și mai mult experiența.

Totuși, în ciuda acestor progrese tehnologice, gestul clasic de a oferi flori față în față rămâne de neegalat prin impactul său emoțional. Contactul vizual, zâmbetul și momentul în care florile sunt întinse creează o legătură autentică între oameni.

Concluzie

Florile nu sunt doar cadouri efemere, ci purtătoare de sens, emoție și tradiție. Fie că sunt oferite în semn de iubire, apreciere, consolare sau recunoștință, ele spun o poveste și creează un moment special. A ști cum și când să oferi flori este o formă de rafinament și empatie. Într-o lume grăbită, în care gesturile simbolice sunt adesea trecute cu vederea, un buchet de flori poate aduce un strop de frumusețe și umanitate în viața celor din jur.

**Puzdrea Vlad,
Ruican Daniel,
Ștefănoiu Grigore,
Clasa a IX-a**

Etica pe Internet

Cum să navigăm responsabil în spațiul digital

Internetul a devenit o parte esențială a vieții noastre, un loc unde comunicăm, lucrăm, învățăm și ne relaxăm. Însă, la fel ca în viața reală, și în mediul online trebuie să respectăm anumite principii morale. Etica pe internet nu este doar despre respectarea legilor, ci și despre adoptarea unui comportament corect, responsabil și sigur pentru toți utilizatorii.

Respectarea confidențialității și datelor personale

Atunci când navigăm pe internet, trebuie să fim conștienți de importanța protejării datelor personale, atât ale noastre, cât și ale celorlalți. **Este esențial să nu distribuim informații private fără consimțământ și să fim atenți la ce date împărtășim pe rețelele sociale sau alte platforme.**

Comunicarea online: respect și responsabilitate

Interacțiunile pe internet ar trebui să respecte aceleași principii morale ca și cele din viața reală. O discuție online poate escalada rapid, deoarece lipsa expresiilor faciale și a tonului vocii poate duce la interpretări greșite.

Combaterea fake news și a manipulării

Fake news poate avea consecințe grave, deoarece Internetul este plin de informații, dar nu toate sunt adevărate. Răspândirea știrilor false la dezinformare la panică socială.

Utilizarea responsabilă a resurselor digitale

Fie că vorbim de conținut media, software sau alte resurse digitale, este important să respectăm drepturile de autor și să nu promovăm pirateria.

Siguranța online și protejarea împotriva amenințărilor cibernetice

Navigarea pe internet vine și cu riscuri precum fraude online, phishing sau atacuri cibernetice. Protejarea securității online este o parte esențială a eticii digitale.

Etica pe internet nu este doar un set de reguli, ci o responsabilitate pe care o avem cu toții. Fiecare acțiune online are un impact asupra celorlalți, iar respectul, responsabilitatea și securitatea trebuie să fie priorități în orice interacțiune digitală. Prin adoptarea unui comportament etic, contribuim la un internet mai sigur, mai corect și mai plăcut pentru toată lumea.

**Elev Buligă Remus Nelu,
Clasa a XI-a**

Parte de carte

Chivotul Înomenirii Fiului lui Dumnezeu

Chivotul Înomenirii Fiului lui Dumnezeu. Prologomene la o mariologie ortodoxă este titlul celei mai recente apariții editoriale a Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei. Un veritabil tratat de Dogmatică Ortodoxă dedicat tezei mariologice, lucrarea de față a fost publicată la Editura Academiei Române.

Fiecare proiect editorial realizat sub semnătura IPS Mitropolit Irineu Popa constituie o importantă realizare pentru teologia ortodoxă românească. Șlefuit cu migală un întreg complex de amănunte grafice și așezând ca într-o salbă nestematele învățaturii dogmatice a Bisericii Ortodoxe de Răsărit, Mitropolitul Olteniei reușește și de această dată să dăruiască cu aceeași generozitate o lucrare de excepție, spre zidirea omului iubitor de cele dumnezeiești. De data aceasta, tema de cercetare se îndreaptă către problematica mariologică.

Beneficiind de o identificare inspirată, intitulând subiectul tratat într-o frumoasă comparație dogmatică, „Chivotul Înomenirii Fiului lui Dumnezeu” însumează în cele peste 500 de pagini cinci etape teologice, prezentate în raportare hristologică: 1. *Alegerea Chivotului Înomenirii Fiului lui Dumnezeu*; 2. *Înomenirea Cuvântului, revelația iubirii dumnezeiești*; 3. *Preabinecuvântata Fecioară Maria, templul Duhului Sfânt*; 4. *Preabinecuvântata Fecioară Maria, tronul slavei dumnezeiești*; 5. *Preasfânta Născătoare de Dumnezeu „Inima” Bisericii - o perspectivă diacronică*.

„Locul învățaturii despre Maica Domnului în ansamblul Teologiei Ortodoxe răsăritene”

În partea introductivă, autorul lămurește pe cititor despre „Locul învățaturii despre Maica Domnului în ansamblul Teologiei Ortodoxe răsăritene”. De aici aflăm despre „alegerea” Maicii Domnului și despre rolul ei mântuitor dobândit „la plinirea vremii”, socotindu-se prin iconomie dumnezeiască drept „vas ales” al izbăvirii noastre. „Preafericita Stăpână este desigur aceea înspre care se îndreaptă întreaga omenire ca spre ultima speranță a ei în procesul de îndumnezeire a omului. Preacurata Fecioară Maria ne călăuzește deci cu căldură spre momentul în care a început să strălucească raza de speranță a venirii Fiului Tatălui la noi oamenii și a unirii noastre cu El în Trupul Său tainic. Ea este, din acest punct de vedere, adevărata Stea a dimineții care a strălucit în lumea noastră, a morții și a întinericului. Într-adevăr, după cum luceafărul de dimineață precedă răsăritul soarelui, tot astfel Preasfânta Fecioară Maria a prevestit, prin viața ei curată și prin ascultarea ei de Tatăl Cel ceresc, venirea lui Mesia, răsăritul Soarelui dreptății în istoria neamului omenesc și rămânerea Lui cu noi” (p. 7).

Alegerea ca „Maică a Fiului Celui Preaînalt”

Alegerea Maicii Domnului ca și „Chivot” al înomenirii Cuvântului este descris de autor ca un „eveniment al plinirilor”. Pentru a înțelege această frumoasă paradigmă, deosebită de efemeritatea pe alocuri diformă a trăirilor omenești, IPS Părinte Mitropolit Irineu ne îndeamnă să cercetăm din punct de vedere eshatologic problematica „timpului”. Este analizată astfel perspectiva de așteptare a marelui eveniment mântuitor, devenit implicit cronologic prin întruparea Cuvântului în istorie. „Timpul linear al Vechiului Testament conformă în mare conștiința iudaică cum că Dumnezeu e departe de creatura sa... prin Întrupare, Dumnezeu, făcându-Se Om din Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, a venit printre noi la plinirea vremii, depășind El însuși intervalul dintre El și noi” (p. 55). Alegerea Maicii Domnului este însă metacro-

nică. „Preacurata Fecioară Maria a fost aleasă de Preasfânta Treime și rânduită să slujească în Taina Întrupării ca Maică a Fiului Celui Preaînalt. Pentru aceasta, ea «a aflat har înaintea Domnului». Prin această alegere din veșnicie ea a fost într-un sens anume pusă deoparte și i-a fost dat un privilegiu și un loc unic în întreaga creație, acela de Mamă a Creatorului” (p. 77).

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, „hotar între creat și necreat”

În cea de a doua parte a tratatului său mariologic, IPS Părinte Irineu Popa o identifică pe Maica Domnului ca „hotar între creat și necreat”. Această „identificare” a Născătoarei de Dumnezeu este totodată o prezentare directă a unicității ei. Autorul arată în acest sens că, pentru datul ei mântuitor, Maica Preasfântă a lui Dumnezeu nu se poate număra nici întru asemănarea celor de jos și nici întru împreunarea celor de sus, fiind cu adevărat: „mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii”, pentru că a născut fără de stricăciune pe Cuvântul lui Dumnezeu. „Maica Domnului, fiind un templu sfânt al Dumnezeului Celui viu, nu se compară cu nimic din lumea pământească și cerească. Orice om, dacă ar căuta în toată creația, n-ar găsi ceva asemănător, mai de preț și mai măreț decât Preasfânta Fecioară Maria. Dacă s-ar alege pentru a o compara cu ceva de pe pământ, sau din mare, sau din văzduh, sau din ceruri, nimic n-ar putea să fie mai minunat decât Preasfânta în toată creația. Este cunoscut că Dumnezeu este preamărit de îngeri și de arhangheli, este adorat cu cutremur de heruvimi și de serafimi, dar dintre toate aceste puteri n-a ales pe nimeni, ci pe Fecioara Maria ca să-i fie Maica Sa. Fecioara Preacurată le depășește pe toate, pentru că a născut fără de prihană pe Cel ce ține toate cu cuvântul puterii Sale. Din acest motiv, Maica Domnului este preamărită de toată creația cu teamă și cu cutremur, deoarece ea L-a primit în pântecele ei pe Dumnezeu mai presus de fire” (p. 181).

Revenind la problematica cronologică, IPS Părinte Irineu arată că, prin exprimarea concretă a consimțământului ei, această „Piatră de hotar” a celor două lumi dobândește nemijlocit menirea sfințitoare și mântuitoare, făcând posibil ca Fiul lui Dumnezeu „să Se sălăsluiască în pântecele ei și să intre în timpul nostru”. Din acest considerent, „Maica Domnului este persoana istorică din care S-a născut după trup Fiul lui Dumnezeu, devenit persoană istorică sau Persoană care a intrat în istoria noastră. Ea este lăcașul binecuvântat de Dumnezeu Tatăl întru care Fiul S-a zămislit în timp și S-a născut ca Om adevărat” (p. 189).

În calitate de dascăl la Facultatea de Teologie din Craiova, prin această lucrare IPS Părinte Irineu zidește și mai sus temelia învățăturilor dogmatice atât de necesare formării viitorilor teologi ai Bisericii. În calitate de arhipăstor al preoților, monahilor, monahiilor și credincioșilor din cuprinsul Mitropoliei Olteniei, oferă un ales dar de zidire sufletească pentru cei ce doresc să cinstească prin jertfa unei lecturi binecuvântate pe Maica Domnului, iar în calitate de teolog, își consacră un nou capitol memorabil în opera realizărilor sale livrești.

*Chivotul Înomenirii
Fiului lui Dumnezeu*

**Elev Dragomir Stelian,
Clasa a XI-a**

Poporul nemuritorilor

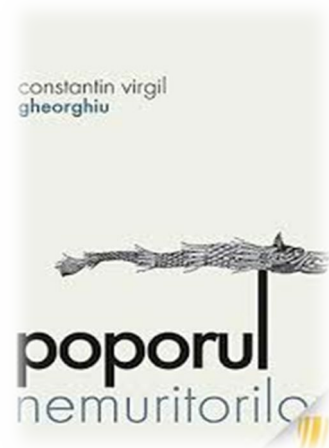
Lucrarea „Poporul nemuritorilor” de Constantin Virgil Gheorghiu reprezintă o profundă și artistică operă, autorul explorând rădăcinile istorice și spirituale ale poporului dac care au condus astăzi la întemeierea poporului român.

Cartea a fost publicată inițial în 1955 la Editura Plon din Paris și a fost tradusă în limba română în 2014 de către Gheorghiu Ciocoi, apărând la Editura Sophia.

Constantin Virgil Gheorghiu (1916-1992) a fost un scriitor, poet și preot ortodox român, cunoscut pentru activitatea sa în exil. După mobilizarea în 1940 pe Frontul de Răsărit și experiențele trăite în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Gheorghiu a ajuns în exil, unde a continuat să scrie și să promoveze cultura română. „Poporul nemuritorilor” face parte dintr-un ciclu literar care include și lucrări precum „Casa de la Petrodava”, „Nemuritorii de la Agapia” și „Moartea Kyralsei”, toate având ca temă centrală satul românesc și tradițiile acestuia.

C. Gheorghiu propune și transmite o viziune originală asupra istoriei dacilor, văzându-i nu doar ca pe un popor de mult uitat, ci ca o patrie de nemuritori, care a reușit să-și păstreze tradițiile și esența spirituală de-a lungul secolelor indiferent de cuceririle și războaiele purtate cu imperiile și tiranii care o înconjurau. Autorul subliniază că dacii nu luptau pentru cuceriri sau bogății, ci pentru integritatea țării lor și pentru a-și păstra veșnicia, iar această credință în nemurire le-a fost transmisă prin creștinismul propovăduit de către robii romanilor în minele și carierele Daciei. Herodot menționa că geții „se credeau nemuritori și cugetau că nici ei, nici cei mai îndepărtați urmași ai lor nu vor muri”. C. Gheorghiu dezvoltă această temă, menționând că spiritul și neamul dacilor a continuat să trăiască prin credința în nemurire.

„Poporul nemuritorilor” este o lucrare literară care invită cititorul să reflecteze asupra identității naționale și a continuității culturale a poporului român. Prin abordarea sa lirică și profundă a temei nemuririi, Gheorghiu reînvie istoria și spiritualitatea dacică, oferind o perspectivă inedită asupra trecutului și prezentului românesc.

**Elev Popa Mihăiță,
Clasa a XI-a**

Ritmuri și cadențe muzicale

Vioara- pasiune, artă,măiestrie

Primile forme ale viorii au apărut în Italia în secolul al XVI-lea. Cele mai renumite ateliere de fabricație ale viorilor erau cele din Cremona, conduse de lutieri celebri precum Antoni Stradivari și Giuseppe Guarneri.

Viorile contruite de Antoni Stradivari, cunoscute sub numele de Stradivarius, sunt cele mai cunoscute, valoroase și căutate instrumente din lume. Unele dintre acestea sunt evaluate la milioane de dolari datorită sunetului lor unic și calității desăvârșite.

Vioara este mai mult decât un instrument muzical - este o expresie a pasiunii, artei și măiestriei. Fiecare notă cântată la vioară spune o poveste, capturând emoții și creând momente de neuitat.

Vioara este considerată unul dintre cele mai dificile instrumente de învățat, necesitând coordonare, intonație precisă și multă practică. Totuși, odată stăpânită, oferă o satisfacție extraordinară.

Deși pare simplă, o vioară este alcătuită din peste 70 de piese de lemn, fiecare fiind atent asamblată pentru a crea sunetul perfect.

Corpul viorii este realizat din lemn de arțar și moli, alese pentru rezonanța lor. Gâtul și șuruburile sunt, de obicei, din abanos, un lemn foarte dur și elegant. În trecut, coardele viorii erau fabricate din măruntaiele animalelor, mai ales ale oilor. Astăzi coardele sunt realizate din oțel, nylon sau alte materiale sintetice, dar cele tradiționale sunt încă folosite pentru muzica barocă.

Fiecare vioară produce un sunet diferit și unic datorită materialelor folosite și ale procesului de construcție. De aceea, nici măcar două viori fabricate de același lutier nu sunt identice. Arcușul, esențial pentru sunetul viorii, este realizat din lemn flexibil (adesea lemn de pernambuco) și păr de cal, care este tratat pentru a asigura o prindere optimă pe corzi.

Corzile sunt de obicei acordate pe notele Sol, Re, La și Mi. Se țin între clavicula stângă (lângă umăr) și bărbie. Diferitele note sunt realizate prin digitația (apăsarea pe corzi) cu mâna stângă, în timp ce se execută arcușul cu dreapta. Spre deosebire de chitară, nu are acorduri ci note.

Ea vine din preistorie, născută din arcul neolitic, care servea deopotrivă la vânatul cel trebuincios vieții, la aprinsul focului și, câteodată ca instrument pentru acompaniamentul melodilor primitive.

Evul Mediu însă va aduce înflorirea instrumentelor cu arcuș cum sunt viola și giga. În sfârșit, Renașterea va constitui corolarul tatonărilor empirice, pentru a fixa forma optimală a viorii actuale, care nu s-a mai schimbat de 400 de ani.

Primul leagăn al construcției de viori îl constituie ținuturile Lombardiei, în Italia. Artiștii geniali ca Da Salò și Maggini la Brescia, Amati la Cremona, au fondat școli prestigioase, aceasta din urmă atingând apogeul, cu vestitul lutier Stradivarius, la începutul sec. al XVIII-lea, care ne-a lăsat extraordinare viori, considerate drept cele mai bune din câte s-au construit vreodată.

Luteria italiană a cunoscut declinul în sec. al XIX-lea, locul ei fiind luat de cea franceză. Majoritatea marilor lutieri francezi sunt originari din Mirecourt, în Vosgi, cel mai vestit dintre aceștia fiind Jean-Baptiste Vuillaume, stabilit la Paris. Astăzi, moștenirea vechilor lutieri, vir-

tuozitatea artizanală a fost preluată de tehnica industrială.

Cuvântul "vioară" este înrudit cu cuvântul "violă". Vioara nu a fost creată direct din instrumentele numite viori. Cuvântul vioară provine din cuvântul latin mediu vitula. Acesta înseamnă instrument cu coarde.

Vioara europeană modernă s-a modificat în timp din mai multe instrumente cu coarde cu arcuș. Acestea au fost aduse din Orientul Mijlociu și din Imperiul Bizantin. Cel mai probabil, primii constructori de viori au preluat idei de la trei tipuri de instrumente actuale. Acestea sunt rebecul, folosit încă din secolul al X-lea, vioara renesanțistă și lira da braccio. Aceste instrumente se țineau sub bărbie și se cântau cu arcușul.

**Elev Bîzoi Vâlceanu Nicolae Sebastian,
Clasa a X-a**

Slavă la litie Slujba Sf. Grigorie Teologul

Glas 1 $\frac{4}{q}$ $\Pi\alpha$

C u dum ne ze iești fa ap te e tru pul în pre u u ună
M cu su fle e tul $\frac{\pi}{q}$ du pă le ge cu ră ți i in du-ți 22 ho
 ta re le cu vân tă rii de Dum ne e zeu a a ai stră ă ă
 bă ă ă ă tut $\frac{\pi}{q}$ dum ne ze ie ești le tai ne e în vă țâ ân
 du u u le e e A de Dum ne zeu a ră tă to o o ru le Gri
 go o ri i e $\frac{\pi}{q}$ și în no rul ce el ne a pu u us i in trând
22 a șe za rea de le ge ce de Dum ne zeu în sem na a a-tă
 ă ai lu u at 22 ca re în sea a am nă ă pe Tre e i i i mea
M Cea a a de o o Fii i i i i i tă $\frac{\pi}{q}$ Că ă re ia în chi nân
 du ne pr în ti i i ne cân tă â ând zi i i i cem U ni
 me e ce ea ce ești în Tre i me cu u un-o os cu u tă 22 mi
 lu ieș te ne e e pre e e e noi $\frac{\pi}{q}$

Elev Croitoru Liviu,
Clasa a XI-a

Coordonator: Protodiac. Lect. Univ. Dr. Victor Sapca

TROPARUL
Sfântului Cuvios Mucenic Gherasim de la Tismana

Glas $\lambda \ddot{a}$ — $\Gamma \alpha$

I
Γ
N
 în drep tă to ru le al că lu gă ri lor și
 po doa ba cea a lea să a măr tu ri si to o ri
 i lor Γ N Sfin in te Pă rin te Ghe ra sim la u da
 a Ti is ma a a nei Γ N | ce la ce e ești prea mă rit
 în cea ta mu ce ni ci lor Δ q Γ | și îm pre u u nă în
 Ce e ruri te ve se lești Δ q Γ | Sfâ ân tul Ni i co o o dim
N roa gă te lui Hri stos Dum ne zeu Δ q | să mâ tu ia as că
 su fle te e le e noa a as tre Γ

**SLUJBA SFÂNTULUI CUVIOS MUCENIC GHERASIM DE LA TISMANA
LA VECERNIA MARE**

Glas $\frac{4}{q}$ $\Pi\alpha$

 Π o mi nu na tă vi a tă Δ Cru cea ne vo
 i in țe e lor din ti ne re e țe lu ând Δ Cu vi o
 sul Ghe ra sim π_q s-a os te nit în posturi și pri ve gheri Δ
 în os te neli și lacrimi prin ca re e pa ti mi le le-a
 su pus Δ și s-a fă cut al Ha a ru lui vas cu rat π_q pen
 tru a ceas ta a da ruri ce re ești do bân dind Δ bi ne cu
 vin tea a ză pe ce ei ce il la u dă π_q și câ ân tă Stă
 pâ nu lui Hris tos Δ Cel ce Te-ai fă cut o ompen tru noi
 Doam ne sla vă Δ π_q Ți i i i e

 o pur tă to ru le de Dum ne zeu Δ Cu vi oa se
 Ghe ra sim π_q ai ur mat în as cul ta re lui Hris tos Δ Ce lui
 ce a fost as cul tă tor pâ nă la moa ar te e vo

ii pă rin tești pe Cru cea ne ca a zu ri lor și a pă
 ti mi i ri lor te-ai su it și ai fo ost prea slă vit de Dom
 nul sla vei că ă ru ia tu îi cânți Cel ce Te-ai în tru
 pa at pentru noi Doam ne sla vă Ți i i i e

o preaslă vi tă mi nu ne cum a bi ru it
 Cu vi o sul Ghe ra sim slă bi ciu nea tru pu lui cu du
 hul și cum în su u fle tul lui Dum ne zeu S-a po go rât
 căci pre cum Păs to o rul Cel ma a a re a șa
 și el ca un păs tor jert fel nic a lu at oa ia cea
 pier du u tă pe u u meri ca îm pre u nă cu în ge
 rii să câ ân te Cel ce Te-ai în tru pat din Preacu ra a
 ta Fe cioa a ră Doam ne sla vă Ți i i i

Cântări alcătuite de Protodiac. lect. univ. dr. Victor Șapcă
 Ediție îngrijită și tehnoredactată de Arhid. Mihai Bogdan
 Text liturgic preluat din „Slujbele Sfinților români proclamați cu prilejul
 Centenarului Patriarhiei Române,, 2025

Teriremul – cântarea îngerilor

În ultimii ani, odată cu revirimentul cântării psaltice în țara noastră, ne-a fost dat să ascultăm, fie în cadrul unui concert de muzică bizantină, ori în timpul slujbelor religioase, compoziții muzicale în care nu întâlnim cuvinte, ci numai silabe precum te-ri-rem, te-ne-na, to-ro-ro.

Desigur, mulți dintre noi, fără a cunoaște prea multe despre aceste cântări liturgice, ne vom fi smintit auzindu-le. În același timp, trebuie să fi simțit cum aceste cântări ne descoperă „adâncuri de taină, valori cu neputința de măsurat ale realităților, persoanelor și darurilor cantate”.

Ne-am simțit contrariați, deoarece acest gen de cântare, cratima, poartă în sine ceva antinomic, fiind un cuvânt necuvânt. Pe de-o parte, cântarea ni s-a părut străină din cauza aparentei lipse de sens, iar pe de alta, atât de familiară datorită trăirii căreia i-a dat naștere în inimile noastre. Este vorba de acel sentiment pe care îl avem atunci când cuvintele de lauda pe care I le aducem lui Dumnezeu, nu sunt suficiente să exprime tot atașamentul față de El. Câți dintre noi nu am simțit, macar o singură dată până acum, ca toate cuvintele sunt neputincioase să exprime întreaga noastră trăire.

Așadar, „terirem-ul” începe în momentul în care cuvântul se arată a fi neputincios. Atunci, cuvântul se smerește, lăsând locul cântării-rugăciune, prin care, după cum spune părintele Dumitru Staniloae, „trăim taina lui Dumnezeu, ne unim cu existența sa negrăită [...] prin cântare spunem mai mult decât putem exprima prin indiferent care cuvinte [...], exprimăm inexprimabilul, apofaticul”.

Părinții Bisericii Primare fac referire la cântări fără cuvinte sau fără înțeles, fundamentându-se pe comentariile lor la Is 6:3 (Si strigau unul către altul și ziceau: - „Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Atotțiitorul, plin e tot pământul de slava Sa!) și Ez 3: 12. (Atunci Duhul m’a luat și am auzit înapoia mea un glas ca de mare cutremur, zicând: „Binecuvântată fie mărirea Domnului, din locul Sau!”)

În secolul al VI-lea, teologul mistic Dionisie Pseudo-Areopagitul face referire la muzica întâlnită în cult ca la un ecou al frumuseții dumnezeiești, pe care oamenii îl primesc în urma transmiterii sale, pe baza ierarhiei cerești (îngerești).

Fericitul Augustin amintește de natura extatică a jubilației fără cuvinte, și, împreună cu Fericitul Ieronim, identifică acest concept, cu cel întâlnit în Biserica primară, acela al glosolali-ei (vorbirii în limbi). Părinții duhovnicești care au tâlcuit Sfânta Scriptură sunt de acord, că acest fel de rugăciune, fără cuvinte, reprezintă o imitare a cântării îngeresti.

Manuscrisele muzicale arată că terirem-ul era în uz înainte de sfârșitul secolului al XIV-lea. Faptul că Sfântul Ioan Cucuzel a scris numeroase terirem-uri arată că acesta era un promotor al folosirii lor în cadrul cultului.

În 1649, monahul Gerasim din Creta, explică semnificația silabelor din punct de vedere duhovnicesc. Într-una din opiniile sale, silabele sunt văzute drept simboluri ale unirii supranaturale dintre divin și uman. Silabele lipsite de sens pot fi de altfel considerate icoane ce închipuiesc cântările îngeresti.

Părintele Gherasim explică faptul că terirem-ul apare și ca simbol al unor sunete naturale ca cele ale pasărilor. În acest sens, Gheron Iosif Isahasul într-o epistolă a sa în care își călăuzește ucenicii către „tainele lui Dumnezeu”, afirma: „Lăsați slobode mințile voastre pentru a cugeta la cele cerești, căci iată, ușa Raiului ni se deschide!... De aici înainte Îngerii stau de față – Heruvimii și Serafimii. Zboară cu șase aripi la dreapta și la stânga. Tot soiul de vrăbii cu ne-nunțate culori psalmodiaza felurite terirem-uri, și înalta mintea noastră din vedere în vedere.”

„Cratima”, care în limba greacă înseamnă „a prelungi” sau „prelungire”, indică o mărire a duratei unei cântări bisericești. Cratima este uneori întâlnită sub numele de „terirem”, nume derivat din silabele lipsite de sens te-ri-rem ce acompaniază aceste lungi pasaje muzicale independente.

Muzicologul Dimitri Conomos definește cratima ca „o unitate melodică de silabe (teretismata) care este întâlnită în cadrul anumitor imne în acel punct, de obicei o cadență, unde prelungirea este posibilă”. De asemenea, muzicologul Gregorios Stathis, susține că primul scop al cratimei este de a prelungi (kratw) durata slujbei.

Mulți dintre cei care se opun întrebuirii terirem-ului în cadrul slujbelor, considera că acesta constituie o îndepărtare de la elementul fundamental al muzicii bisericești, care este armonia dintre cuvinte și muzică (logos-melos). Potrivit acestora, cuvântul ocupă un loc privilegiat în cadrul relației cu melos-ul, în cântarea bisericească păstrându-se unitatea originară a „cuvântului cântat”. Aceștia consideră că trebuie evitate exagerările extremiste, manifestate de-a lungul istoriei, în direcția unui primat al cuvântului rostit prozaic sau al unei „melodizări” excesive.

Sfântul Nicodim Aghioritul, în comentariul la Canonul LXXV al celui de-al Șaselea Sinod Ecumenic, critica terirem-ul și recomandă psaltirilor să-l evite, pentru a rămâne mai mult timp pentru lecturi.

De asemenea, Patriarhia de Constantinopol a emis o enciclică în anul 1880 care interzicea cântarea cratimei numai în timpul Vohodului Mare, dar acceptând-o în celelalte momente liturgice.

În vremea noastră, cratima se cântă în timpul slujbelor în Grecia, la Sfântul Munte Athos, de asemenea, în câteva locuri ale diasporei grecești și în România. Cratimele sunt cuprinse în lucrarea „Cratimatar”, o colecție de terirem-uri aranjate potrivit celor 8 glasuri.

Acest gen melodic este folosit în scrierea cântărilor papadice – care se execută rar și sunt mai ornamentate decât celelalte cântări bisericești – precum: heruvicele, chinonicele, polieleele. Din acest punct de vedere, aceste cântări pe larg dar și cratimele care le însoțesc, necesită o mai mare virtuozitate din partea psaltului/psaltirilor care le interpretează. Din acest motiv cratimele au dispărut aproape cu totul din bisericile noastre, în timpul secolului trecut, caracterizat de o decadentă a cântării psaltice.

Cu toate că întotdeauna vor exista atât păreri pro, cât și contra, cu privire la terirem, trebuie să ținem seama de faptul că acest gen muzical rămâne totuși ancorat profund, în tradiția spirituală și liturgică a Bisericii Ortodoxe. Terirem-ul, indiferent de epocă, în lumea secularizată de astăzi ca și în epoca isihastă – perioada sa de înflorire –, constituie o permanentă chemare la dobândirea rugăciunii curate, a rugăciunii mai presus de cuvinte.

**Elev Ionescu Dănuț,
Clasa a X-a**

Scientia

Die Figur des Heiligen in der Ikonenmalerei aus der Perspektive der Ideenlehre Platons. Einleitende Auszüge zur Thematisierung der christlichen Heilsgeschichte mittels des platonischen Lexikons

Abstract:

This paper explores the visual representation of the Holy in Christian iconography through the lens of Plato's theory of Ideas. It argues that the depiction of the Holy in Christian sacred art operates within a conceptual framework analogous to Platonic idealism. Just as Plato's Ideas are conceived as immutable essences underlying the changing phenomena of the sensory world, Christian iconography, through its adherence to canonical rules, intentionally abstracts from empirical particularities to convey a transfigured, timeless reality. Consequently, the icon becomes a symbolic manifestation of the eternal, spiritual realm – an expression of the Christian equivalent of Platonic Forms.

To substantiate this thesis, the paper first outlines key aspects of Plato's theory of Ideas, followed by an analysis of the formal and symbolic characteristics of Christian icon painting. This comparative approach reveals structural and philosophical parallels between the visual language of iconography and the metaphysical assumptions of Platonic thought.

Keywords: *Christian iconography, representation of the Holy, visual symbolism, Plato's theory of Ideas, Platonic idealism*

1. Kurze Einleitung – „Wahres“ und „scheinbares“ Sein:

Der Einfluss des griechischen Denkens auf das frühe Christentum wird schon seit mehreren Jahrhunderten sowohl aus der theologischen als auch aus der philosophisch-kritischen Perspektive ausführlich diskutiert und thematisiert. Das altkirchliche Dogma sei diesbezüglich nicht mehr und nicht weniger als „ein Werk des griechischen Geistes auf dem Boden des Evangeliums“, wie z.B. der protestantische Dogmenhistoriker und Wissenschaftler A. von Harnack in seinem Lehrbuch der Dogmengeschichte 1931 schrieb. (Gemäß Hainthaler 2004.). Andere Gelehrte, wie z.B. der katholische Humanist G. Bude, oder auch der deutsche Historiker A. Grillmeier vor etwa 40 Jahren, zögerten nicht, sogar von einer (durch den Neoplatonismus erfolgte – m.A.) „Hellenisierung des Christentums“ zu sprechen. (Siehe Hainthaler 2004). Zu sagen, ob die Einwirkung der griechischen Denkelemente auf die Entwicklung des christlichen Dogmas negativ zu bewerten ist oder nicht, stellt allerdings nicht das Ziel der vorliegenden Arbeit dar. Für den Zweck der hier durchgeführten Analyse genügt es zuallererst, auf den im Rahmen mehrerer wissenschaftlicher Arbeiten eindeutigen und ausführlich thematisierten Einfluss der griechischen Antike durch Platonismus und Neoplatonismus auf das Urchristentum hinzuweisen. Dieser Einfluss war vielfältig und hat nicht nur das kirchliche Dogma als Ganzes betroffen, sondern auch die ästhetischen Werte und die Ausdrucksweise der kirchlichen Väter.

Eines der wichtigsten Elemente, welches die kirchlichen Väter vom Platonismus übernahmen, betrifft die begriffliche Unterscheidung zwischen einem materiellen und einem immateriellen (intelligiblen) Sein:

„Wir behaupten also, dass es viele schöne, gute Dinge gibt, usw. Und unterscheiden sie auch sprachlich voneinander. Aber auch, dass es *ein Schönes* gibt oder *ein Gutes an und für sich*. Wir ordnen die vielen Gegenstände einzeln einer Idee unter und meinen damit die Einheit jedesmal einer solchen Vielheit und nennen danach den einzelnen Gegenstand. Die vielen Dinge werden gesehen, nicht gedacht, die Idee umgekehrt gedacht und nicht gesehen.“ (Platon, Staat 16 B. c. 18, *zitiert nach Bruno Jordan (Hrg.) 1928: 7*). [Die Hervorhebungen stammen von mir].

So wie es sich schon aus dem oben angegebenen Zitat herauslesen lässt, kann die erwähnte Unterscheidung folgendermaßen dargestellt werden: Während das intelligible Sein (*idéa, eidos*, aber auch *morphē* - Gestalt, *parádeigma* oder *génos* - Gattung) grenzenlos, unveränderlich, vollkommen, unerschaffen, das einzig Wahre, an sich (*kath auto*) und durch sich selbst existierend ist, da es eine rein ideelle Natur hat, kann vom Materiellen nur als ständig imperfektive Approximierung des Ideellen, als Abfall aus dem wahren Sein die Rede sein. Die platonische Auffassung des obigen Unterschieds zwischen wahrem und scheinbarem Sein lässt uns einen gewissen religiösen Ton anklingen, der nach B. Russell unmittelbar auf die Philosophie Pythagoras zurückgeht. (Vgl. Russell 2008: 141). Wissen über das Wahre kann man darauffolgend nur abseits des sinnlich Wahrnehmbaren, d.h. nur durch reines Denken und mit Bezug auf die Ideen erreichen: „Wann ergreift die Seele die Wahrheit? Wenn sie mit Hilfe des Leibes etwas zu erforschen sucht, wird sie dann nicht offenbar durch ihn getäuscht? Wird ihr also nicht im reinen Denken, wenn irgendwo, etwas von dem kund, was *<ist>?*“ (Platon, Phaidon, *zitiert nach Jordan (Hrsg.) 1928: 16*). Unter diesem Gesichtspunkt gelten die Ideen Platons als seinsbegründende Urbilder, als Begründungsprinzipien der sinnlich wahrnehmbaren Einzelgegenständen, die wiederum nur insofern als existierende Einzeldinge betrachtet werden können, indem sie an den ideellen Urbildern als Instanzen partizipieren: „Die Frage ging aber nicht dahin, auf welche Gegenstände die Erkenntnis gerichtet sei, auch nicht wie viele ihrer wären. Denn wir wollen nicht zählen, sondern wissen, *was Erkenntnis an sich selbst ist*.“ (Platon, Theaitetos, c. 9, *zitiert nach Jordan (Hrsg.) 1928: 10*). [Die Hervorhebung stammt von mir].

Knapp zusammengefasst können die platonischen Ideen in etwa als Invarianten der sinnlichen Welt verstanden werden. Die sinnlich wahrnehmbare Welt wird damit dem unsichtbaren Reich der Ideen nachgeordnet, die als konstituierende Wesenheiten für alles sinnlich Wahrnehmbares gelten. Im Sinne dieser These sind die platonischen Ideen das, was die phänomenale Welt zusammenhält. Sie sind diejenigen Elemente, die über die Vielfalt der wahrnehmbaren Welt Einheit schaffen. Dementsprechend muss man hier nicht nur beachten, dass Platon seinen Ideen eine reale Existenz zuspricht, sondern auch betonen, dass die Ideen für ihn eigentlich die einzig wahrhaft seienden Wesenheiten sind, dessen ontologischer Status weit über die Existenz der sinnlich wahrnehmbaren Einzelobjekten hinausgeht:

„Im Gebiet des Denkbaren, d.h. des Erkennbaren, zeigt sich zuletzt die Idee des „Guten“. Sie ist kaum, d.h. mit größter Mühe zu erschauen. Ist sie aber einmal erschaut, so muss sie als Urheberin des Richtigen (des Rechten oder der Wahrheit) und des Schönen gelten; denn sie erzeugt im Reich des Sichtbaren das Licht und die Herrin des Lichts, die Sonne, im Reich des Denkens aber schenkt sie uns, als Herrin waltend, Wahrheit und Vernunft (also das Vermögen Wahrheit zu erkennen). Wer demnach vernünftig handeln will, muss zuvor diese Idee erkannt haben.“ (Platon, Staat 7.B. c., *zitiert nach Jordan (Hrsg.) 1928: 7*).

Demzufolge haben die Ideen Platons eine rein ideelle Natur und befinden sich ausschließlich im Reich des Denkbaren. Zu ihnen kommt man durch Liebe zur Weisheit (*Philosophia*). Die Ideen Platons stellen überdies auch Erkenntnis- und Verhaltensziele dar, d.h. Orientierungspunkte und Richtungslinien zum Führen des menschlichen Lebens und gleichzeitig die höchsten Ziele, die für das menschliche Wesen zu erreichen sind. Im Unterschied dazu wird die sinnliche Welt bei Platon nur als Gegensatz zu der Welt der reinen Ideen aufgefasst, d.h. als Welt eines vergänglichen, bedingten und damit defizitären, degradierten Seins; sie ist die Welt der „in der Höhle Gefesselten“, wie Platon in seinem Höhlengleichnis schreibt.

Die oben skizzierte platonische Unterscheidung muss aber nicht als rigorose Trennung zwischen zwei getrennten Welten verstanden werden, da der Anspruch der platonischen Philosophie eigentlich darin besteht, alles mit Bezug auf das Ursprüngliche Eine (die Idee des Guten) zu erklären. (Siehe dazu Russel 2008, besonders 142-45). Im Rahmen seiner Ideenlehre bemüht sich Platon ständig sowohl das Reich der Ideen als auch die sinnlich erfahrene Welt in einem Ganzen aufzufassen. In seiner Philosophie ist aber die Einheit der Vielheit stets vorrangig.

Der Ideenlehre Platons bleiben unzählige Einwürfe nicht erspart. So z.B. schon Aristoteles, der bedeutendste Lehrling Platons, hat sich gegen die platonische Theorie der Ideen eingesetzt und versucht, zu argumentieren, dass die Ideenlehre Platons nicht kohärent formulierbar ist. Der Kritik Aristoteles an die Philosophie Platons verdanken wir den viel zitierten Spruch - *Amicus Plato, magis amica veritas*, der laut Robert Grossetest, einer der Übersetzer und Kommentatoren der Aristotelischen *Ethica Nicomachea* zu Beginn des 13. Jhrs., die Position Aristoteles gegenüber der Ideenlehre Platons auf den Punkt bringt. Die Einwände von Aristoteles gegen die platonischen Ideen werden als Ergebnis des Missverständnisses beim Definieren des Allgemeinen und dessen Relation mit dem Einzelnen aufgefasst. (Vgl. Marten 1975: 191-193).

Die rund um die platonische Ideenlehre entwickelte Kritik umfasst noch viele andere Themen, wie z.B. die Beziehung der platonischen Ideen mit der Sprache und dem Problem des Unsagbaren, die Selbstbezogenheit der Ideen, ihrer Selbstwidersprüchlichkeit, die Denkbareit oder Undenkbarkeit der Ideen, die Relation Eins - Vieles -, usw. Zu sagen, was nun von all diesen Einwürfen gegen die platonische Ideenlehre zu halten ist oder nicht, stellt nicht das Ziel der vorliegenden Arbeit dar und kann deshalb hier nur am Rande erwähnt werden.

2. Das Reich der Ideen und der Himmel der Christen. Kurzer Exkurs in die christliche Ikonenmalerei:

Nach den hier angeführten Anmerkungen in Bezug auf die platonische Ideenlehre, wenden wir uns als Nächstes der vom Platonismus auf die Ikonenmalerei ausgeübten Einwirkung zu. Was den Einfluss der platonischen Philosophie und insbesondere der Ideenlehre Platons auf den künstlerisch – idealistischen Ausdruck der Ikonenmalerei betrifft, lohnt es sich hier zuallererst an den deutschen Religionswissenschaftler Friedrich Heiler zu erinnern, der 1937 in seinem Buch „Urkirche und Ostkirche“ folgendes schrieb: „Die platonische Idee, [sprich die platonische Ideenlehre – m.A.] nach welcher die irdische Erscheinung nur Abbild des jenseitigen, rein geistigen Urbildes ist, blieb nicht bloß theologische Deutung der Bilder verehrung, sondern wurde zum Kanon des ganzen byzantinischen und russischen Kunstschaffens.“ (Friedrich Heiler 1937, zitiert nach Brockhusen 1943, dort aufgestellt als *Motto*). An dieser Stelle ist es vielleicht wert, noch einmal darauf zu achten, dass die platonischen Ideen keine bloß abstrakten Begriffe sind. Obwohl die Ideen in den platonischen Schriften stets als das Universale, als das Allgemeingültige aufgefasst sind, werden sie im Rahmen der Philosophie Platons immer als höchste (ontologische) Wirklichkeit angedeutet, so wie es auch mit der Auffassung des christlichen Paradieses und des Heiligseins der Fall ist.

Wie schon erwähnt, wird das Eintreten in das Reich der Ideen nur durch eine Art geistiger Askese (Philosophie) möglich und es ist als eine Übersteigung jeder Art Sinnlichkeit zu verstehen. Die Befreiung aus der Höhle der scheinbaren Welt und der Aufstieg der Seele ins Reich der wahren Ideen in der Philosophie Platons haben als Übereinstimmung in der christlichen Theologie die Möglichkeit der Überwindung der Erbsünde und die davon bedingte Möglichkeit des ewigen Lebens. So wie ich hoffe, im Folgenden argumentieren zu können, besteht die theologische Rolle der Ikone ähnlich wie im Fall der platonischen Ideen darin, auf eine übernatürliche, unserer sinnlich wahrnehmbaren hinausgehende Welt hinzuweisen, deren Erreichung aber eine gewisse Vorbereitung von Seite des Betrachtenden erfordert und die thematisiert werden muss; der Betrachter muss diesbezüglich nämlich verstehen, dass der ihm entgegenstehende Kunstaussdruck der Ikone, nicht für sich selbst, sondern als Übergang

zu einer anderen Welt, sozusagen, zu einer Ideenwelt der Christen steht, die ihm bis dahin verborgen war.

In ihrem schon zitierten Text schreibt Brockhusen, dass die ikonische Darstellung der Figur des Heiligen, ähnlich wie im Fall des ägyptischen Mumienportrets, wie ein <Unsterblichkeitsdenkmal>, oder als Verwirklichung der <Ewigkeitsidee> „im Festhalten des konkreten, menschlichen Formbildes “ zu gelten intendiert. Die bildliche Erschaffung der Figur des Heiligen kann aber nicht mehr über das Antlitz des damals lebenden Menschen erfolgen, sondern nur in Übereinstimmung mit strikten Abbildungsregeln, so wie Brockhusen uns gleich im nächsten Absatz ihrer Arbeit erklärt: „Um die Unsterblichkeitsidee zu gestalten, musste ein abstraktes Portrait geschaffen werden, in dem Muskel und Mienenspiel, lebendige Farbe, reliefartige, plastische Gestaltung, etc. schweigen mussten.“ (Brockhusen 1943: 3).

Was die malerische Technik betrifft, wird in der Ikonenmalerei die frontale, flache - symmetrische Darstellungsweise vorgezogen. Das Portrait wird normalerweise in der christlichen Ikonologie vor einem völlig neutralen Hintergrund ausgeführt. Gekennzeichnet ist die Ikonenmalerei unter diesem Gesichtspunkt durch die Weglassung der Perspektivität und alles Expressiven beim Aufzeichnen und Darstellen der christlichen Figuren. Dieses Merkmal der christlichen Ikonenmalerei erinnert wieder an die Ideen Platons: Die bildliche Darstellung der Heiligen muss auf das Wesentliche reduziert werden; alles was noch an die Spezifität der damals lebenden Person hinweisen könnte, muss im Prozess der bildlichen Darstellung supprimiert werden. Die Figur der Heiligen wird hier also mit einem ähnlichen Status wie die platonischen Ideen ausgestattet: der Heilige veranschaulicht in der Ikone etwas, das sich über oder jenseits aller Zeitlichkeit, Veränderlichkeit und Vorläufigkeit befindet.

Zwar lässt sich schon in der Entwicklung der Ikonenmalerei eine gewisse Wandlung von der realistisch-natürlichen Darstellungsweise zu einer rein expressionistisch-abstrakten Malerei herausfinden, die Grundeinstellung in der Ikonologie war immer idealistisch-abstrakt. In der Malerei aus dem Zeitalter der Renaissance kann man noch gewisse „menschliche“ Elemente in der Darstellung der christlichen Figuren identifizieren. Denken wir hier z.B. an die runden, lebendigen, vermenschlichten Engelsfiguren in der Malerei von Raffael oder in der von Michelangelo. Im Unterschied dazu werden die Ikonenfiguren in der byzantinischen Malerei stets als dünne, schlichte, neutrale Figuren dargestellt. Die ikonographische Darstellung soll also hier auf einer symbolisch - darstellerischen Ebene die Unsterblichkeit des Menschen als Schöpfung Gottes, d.h. als die von Gott geschöpfte Wesenheit signalisieren; alles was noch an das Individuelle, Veränderliche erinnern könnte, muss in der Ikonenmalerei weggelassen werden. Die Figur der Heiligen in der Ikonenmalerei, so wie die in den ägyptischen Mumienporträts, wird „nicht für den Augenblick, die Gegenwart, sondern, trotz der noch stark individuellen Ausdrucksform [die Zeichnung der Heiligen als menschliche Gestalt - m.A.], [...] als ein ewiges Denkmal “ stilisiert. (Brockhusen 1943: 5).

Die Anonymität, die rund um die Tätigkeit der Ikonenmalerei herrscht, wird noch betont, indem man zur Kenntnis nimmt, dass die Ikonenmaler in ihrer großen Mehrheit ungenannt geblieben sind. Für sie war das Malen der Ikonen eine sakrale Handlung, für die oft eine Vorbereitung durch religiöse Übungen nötig war: „Dann gab man ihm [dem Ikonenmaler – m.A.] geweihtes Wasser und heilige Reliquien, damit er nachdem er beides den Farben beimischt, die heilige Ikone malen sollte. Und er machte diese Ikone nur an Sonnabenden, und an Sonntagen empfing er die Nahrung, und [...] in großer Stille vollzog sich das.“ (Trubentzkoy 1927, zitiert nach Brockhusen 1943: 15).

In Folge der hier angeführten Anmerkungen kann man behaupten, dass in der christlichen Figur des Heiligen keine damals lebende Person zeichnerisch stilisiert wird, sondern vielmehr die Veranschaulichung des Heiligseins. Die Heiligengestalten stellen in diesem Sinne Instanzen dar, die das Heilsereignis wiederholen. (Siehe dazu Hrachovec 2010).

Die Spezifität des zu vermittelten Berichtes der Ikonenmalerei bestimmt weiter die Auswahl der materiellen und technischen Ausrüstung. Das Material der Ikonen besteht meist

aus verschiedenen Arten von Holztafeln (Sykomorenholz), da dieses Material das Aufstreichen in stark geleimten Farben ermöglicht. Was die chemische Zusammensetzung der Farben betrifft, gelten im Fall der christlichen Ikonenmalerei die Bestimmungen des Malerbuches vom Berge Athos. (Vgl. Paul Buberl 1922, *zitiert nach* Brockhusen 1943: 7). Um den Eindruck der Entsinnlichung durch ein flaches, fein abgestuftes Bildnis zu vermitteln, wird die Pinselführung fast immer in flacher, waagerechter Haltung durchgeführt. Und zum Vermitteln eines zarten Wachsglanz und zur Verdünnung eines reliefartigen Bildnisses werden noch die Farben immer in zahlreichen Strichen und Flecken mit feinen Schattierungen aufgetragen. (Siehe dazu Brockhusen 1943: 7-8 und besonders 22-26).

3. Die Ikone als Medium zum Reich der (christlichen) Ideen:

Zusammenfassend gesagt, versucht die bildlich aufgefasste Figur des Heiligen in der Ikonenmalerei gemäß ihrer theologischen Bedeutung jeder Profildarstellung zu entfliehen. Darum wendet sich die bildliche Auffassung des Heiligen dem Zuschauer immer in Frontalan-sicht zu. Diese malerische Technik hat hier also hauptsächlich mit dem Versuch der Flächenwirkung und das Supprimieren alles Beweglichen, Lebendigen, Zeitlichbegrenzten zu tun, den die Ikonenmalerei gemäß ihrer theologischen Bedeutung als Hauptziel verfolgt. Die Flachheit in der Anordnung malerischer Elemente soll hier suggerieren, dass die Ikone als Medium, als bildlich – ideelles Transportieren in eine andere Welt, in die Welt des Wesentlichen, zu verstehen ist und nicht als irgendeine Porträt-Abbildung. Die ikonologische Darstellung des Heiligen sucht also nicht, ein Bild nach dem Gesicht einer einmal im Leben stehenden Person zu liefern; sie strebt vielmehr den Blick des Zuschauenden auf das immaterielle Reich der Ideen, auf das Transzendente zu richten: „Solch ein Heiligenbild dient ausschließlich der Schau in eine jenseitige Welt und Versinnlichung ihrer geistigen Mächte in gesteigerter menschlicher Erscheinung.“ (Wulff – Alpatoff 1925, *zitiert nach* Brockhusen 1943: 36). Damit sollen die Ikonen als „Zeugnis der Welt des Unveränderlichen und Geistigen“, [...] als „Medium des Göttlichen“ gelten, eine These, die uns unmittelbar an die Ideen Platons erinnert. (Brockhusen 1943: 37).

Unter diesem Gesichtspunkt ist die byzantinische Ikonenmalerei streng stilistischen und technischen Regeln untergeordnet, wobei die Darstellung des Heiligenbildes eine übernatürliche Welt verkörpert und die Hervorhebung des Typischen in der Figur der Heiligen mit Hilfe von bestimmten, hier teils erwähnten Aufbautechniken (Entmaterialisierung, symmetrische Aufbaukomposition, schlichte, langgestreckte Darstellung, das Aufstreichen in blass gestrichenen Farben und durch bestimmte Arten von Lichtmodellierung, usw.) die Hauptmerkmale konstituieren.

Die Ikonenmalerei der Heiligen will also nicht eine stilisierte Darstellung einer damals lebenden Person anbieten; sie zielt vielmehr „das erhöhte Dasein des Gottes ähnlich gewordenen Heiligen in übernatürlicher Sphäre“ bildlich zu schildern. (Brockhusen 1943: 119). Anders gesagt, soll die Heiligen-Ikonenmalerei den Heiligen als einen „von allem Sinnlichen losgelöst, in der vollkommenen Ruhe stehend[en], nach geistiger Schau, übernatürlicher Schönheit, nach Vergöttlichung strebende[n], verklärte[n]Mensch“ abbilden. (Brockhusen 1943: 120). In diesem Sinne kann man die Figur des Heiligen in der christlichen Ikonenmalerei platonischerweise als Zeuge der Uridee (die Idee des Guten) andeuten; der Heilige ist der, der die Idee des höchsten Guten strebend suchte und sie gefunden hat.

Überdies ist es in diesem Zusammenhang wichtig, noch folgende Idee festzumachen. So wie auch Brockhusen am Schluss ihrer Arbeit schreibt, beabsichtigt die Ikone in erster Linie nicht, so wie auch die platonische Ideenlehre, die obige von der unteren Welt zu trennen, sondern sie beide zu verbinden, da es sich in Form der Ikone ein „Inkarnationsgeheimnis“ vollzieht: Materie und das Transzendente befinden sich in der ikonologischen Darstellung zusammen. (Vgl. Brockhusen 1943: 123).

4. Anstatt einer Schlussfolgerung - Ikonenmalerei und digitale Medien:

Zum Schluss lohnt es sich noch kurz darauf hinzuweisen, dass die hier dargestellte Dialektik der Ideenlehre Platons und der christlichen Ikonenmalerei eines im Denken der Moderne tief eingebettete Denkschemata darstellt. Ein prominentes Beispiel zur Unterstützung dieser Behauptung stellt das rund um die digitalen Medien entwickelte Paradigma dar. Diesbezüglich würde die Ikonenmalerei in der Sprache der Neuen Medien so etwas wie ein *interface* darstellen. Die Figur des Heiligen wird ihrerseits im Zeitalter der digitalen Medien, nach dem „Tod Gottes“ unter Konzept des *Avatars* zum Leben aufgerufen, so wie Prof. Hrachovec in seinem Aufsatz „Heilige Übermenschen und Avatare“ schreibt. (Siehe dazu Hrachovec 2010).

Die Idee der Ikonenmalerei als Medium, als Übergang zur übersinnlichen, wahren Welt im Zusammenhang mit dem Begriff des Internets weiterzuentwickeln, bittet für den Zweck der vorliegenden Analyse einen fruchtbaren Gedankenanstoß an, da dieser Gedanke mehr oder weniger dasselbe Unterscheidungsproblem zwischen wahrer und scheinbarer Welt, zwischen Realität und Virtualität unterliegt. Dafür spricht noch die vielbekannte These Nietzsches, die die Mitbestimmung unserer Gedanken durch die Art des Schreibzeugs feststellt. In diesem Sinne wäre es interessant zu sehen, inwiefern die Spezifität der digitalen Medien als Schreibzeug den Diskurs über die christliche Ikonenmalerei mitbestimmen und beeinflussen kann.

Andererseits ist an dieser Stelle folgende Problematik zu berücksichtigen. Zwar erscheint es nachvollziehbar, das Internet selbst als Medium, als Tor zu einer anderen Realität jenseits unserer materiellen Welt, als Zugang zu einer Welt mit eigener Ordnung und Wirklichkeit, zu betrachten. Dennoch stellt sich die Frage, wie „wirklich“ diese Welt des Internets tatsächlich ist und ob die „Wirklichkeit“ mit der durch die Ikone vermittelten Wirklichkeit tatsächlich übereinstimmt. Das Problem besteht hier darin, dass wir dazu neigen, die Welt des Internets lediglich als eine *virtuelle* Welt – das heißt als eine Art Illusion oder Täuschung – zu betrachten. Zwar befreit uns das Internet scheinbar aus den Fesseln des Körperlichen, doch bleibt die vom Internet erschaffene Welt unserer realen Welt in gewisser Weise untrennbar zugeordnet. Selbst wenn wir uns in der Online-Welt bewegen, können wir der materiellen Realität nicht vollständig entkommen. In diesem Sinne scheint die virtuelle Welt auf die Existenz der körperlichen Welt angewiesen zu sein. Diese Konstellation führt uns offenbar zu einer irreführenden Dichotomie: Indem wir uns *oben* (online) befinden, sind wir zugleich auch *unten* (in der materiellen Welt)¹.

In dieser Hinsicht scheint es mir jedoch durchaus plausibel, zu argumentieren, dass dieser Gedanke auf einem Missverständnis beruht: Gerade weil die virtuelle Welt des Cyberspace nur in Bezug auf die gegebene Welt existiert, eröffnet sie uns die Möglichkeit, unsere Welt in einem anderen Modus zu erfahren. Wie der deutsche Phänomenologe Bernhard Waldenfels treffend formuliert: „Einerseits ist die Andersartigkeit des Cyberspace nur unter Bezug auf die vorhandene Welterfahrung zu denken. Wenn sie unsere Urdoxa zerstört, hebt sie sich selbst als Modus der Welterfahrung auf.“ (Waldenfels 1998, *zitiert nach* Hrachovec 2010).

In diesem Sinne scheint die virtuelle Welt des Cyberspace vom Körperlichen ausgehend genau die Unverzichtbarkeit der Körperlichkeit als Wirklichkeit aufzuheben. So wie die Ideen Platons die Sichtbarkeit der materiellen Welt ermöglichen, indem sie als ihre Begründungsprinzipien gelten, genauso kann man die virtuelle Welt des Internets als Möglichkeit sehen, die empirisch vorhandene Welt aus einer äußerlichen Perspektive zu betrachten, die

¹ Die Aufmerksamkeit auf diese Problematik bedanke ich einem auf die von Prof. Hrachovec eingerichtete Website für seine Lehrveranstaltung „Cyberplatonismus“ geposteten Beitrag:
<http://philo.at/wiki/index.php/Benutzer:Sokratetz/Cybergnosis>

durch die Möglichkeit des Unterschieds das Materielle festlegt. In anderen Worten aufgefasst ist die Welt des Internets das, was uns ermöglicht, von dem leiblichen Hier zu abstrahieren, was meiner Meinung nach einer sehr interessanten Verwirklichung in der Zeit der Moderne der hier thematisierten Grundeinstellung Platons gleicht.

Literatur:

Brockhusen, Gerda (1943): *Ikonen als künstlerischer Ausdruck des Platonismus (aufgezeigt an den wichtigsten Typen der Ikonendarstellungen)*, Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorats Grades, Universität Wien.

Jordan, Bruno (Hrsg. 1928): *Die Ideenlehre. Von Plato bis zur Gegenwart*, Philosophische Quellenhefte, Heft 16, Leipzig / G. T. Teubner / Berlin.

Hainthaler, Theresia (2004): „Griechische Denkelemente im frühen Christentum – „Hellenisierung“ des Christentums? - “, deutsche Übersetzung, im elektronischen Format unter www.sankt-georgen.de/leseraum/hainthaler5.pdf zugänglich. (31.05.2025)

Hrachovec, Herbert (2002): „Virtualität. Aktuelle Orientierungspunkte“, im Manuskript. Der Aufsatz ist im PDF-Format unter <http://sammelpunkt.philo.at:8080/871/1/virtualitaet.pdf> verfügbar. (31.05.2025)

Hrachovec, Herbert (2010): „Heilige, Übermenschen und Avatare“, im Manuskript. Der Aufsatz ist im elektronischen Format unter <http://sammelpunkt.philo.at:8080/1938/> verfügbar. (31.05.2025)

Marten, Rainer (1975): *Platons Theorie der Idee*, Alber-Broschur Philosophie, Verlag Karl Alber Freiburg / München.

Russell, Bertrand (2008): *Philosophie des Abendlandes*, ungekürzte Taschenbuchausgabe, 5. Auflage, Piper Verlag GmbH, München.

Internet Ressource:

<http://philo.at/wiki/index.php/Cyberplatonismus> (31.05.2025)

Prof. Darius Persu

Thomas Alva Edison

Thomas Alva Edison, unul dintre cei mai cunoscuți și prolifici inventatori ai tuturor timpurilor, a exercitat o influență imensă asupra vieții moderne, dacă ne gândim la (și nu avem cum să nu recunoaștem) invenții precum **becul incandescent, fonograful, „camera video”,** deopotrivă **îmbunătățirea telegrafului și a telefonului.**

În cei 84 de ani de *viață pământească*, a obținut **1.093 de brevete**. Pe lângă faptul că a fost inventator, Edison a reușit să devină **producător și om de afaceri de succes**, comercializându-și invențiile.

Thomas Alva Edison **s-a născut** /din Nancy și Sam/ **pe 11 februarie 1847**, în Milano, Ohio. A fost un **student sărac**. La o vârstă fragedă, a arătat fascinație pentru mecanică și pentru experimentele chimice. În 1859, Edison și-a luat o slujbă. În jurul vârstei de **12 ani, și-a pierdut, aproape în întregime, auzul**. În 1862, Edison a salvat un copil de 3 ani de pe o pistă unde un cărucior era pe cale să se rostogolească. Între 1863-1867, a migrat din oraș în oraș, ocupând locuri de muncă disponibile. În 1868, s-a mutat la Boston.

Prima sa invenție, pentru care a primit **un brevet** (iunie 1869), a fost **înregistratorul electric al voturilor**. Edison s-a mutat la New York în mijlocul anului 1869. În următoarea perioadă a vieții sale, Edison s-a implicat în numeroase proiecte și parteneriate privitoare la telegraf...

Dacă în **viața lui personală** au intervenit schimbări esențiale, Edison asigura continuitate preocupărilor științifice; în 1876, a deschis un nou laborator în „Menlo Park”, NJ... Experimentele lui Edison cu telefonul și telegraful au condus la **inventarea fonografului în 1877**; văzuse că sunetul ar putea fi înregistrat precum o realitate *identitară* pe o bucată de hârtie în mișcare rapidă; a creat, în cele din urmă, o mașină cu un cilindru acoperit cu tablă și o diafragmă plus un ac; atunci când Edison a rostit „Maria avea un miel mic”, mașinăria „i-a întors” cuvintele.

În **1878**, Edison s-a concentrat asupra **sistemului de iluminat electric**, lăsând deoparte fonograful (timp de aproape un deceniu). Munca a continuat în 1879, întrucât laboratorul încerca nu numai să elaboreze un bec incandescent, ci și un întreg sistem de iluminat electric care putea fi susținut într-un oraș. Edison a înființat (în **1881**) o „**fabrică de lumină electrică**” (în East Newark); în anul următor, și-a mutat familia în New York și a înființat un laborator. În **1887**, Edison a construit un nou laborator, mai mare, în West Orange, New Jersey.

Un **alt interes** al lui Edison a privit **procesul de măcinare a minereului** (ar fi extras diferite metale din minereu). S-a implicat, totodată, în *promovarea* utilizării cimentului.

În **1888**, Edison îl întâlnea pe Eadweard Muybridge, la West Orange, analizând zoopraxiscopul lui Muybridge; mașinăria a folosit, **pentru a recrea iluzia mișcării**, un disc circular cu fotografii statice ale fazelor succesive de mișcare în jurul circumferinței; a refuzat să lucreze cu Muybridge și s-a hotărât să dezvolte aparatul propriu de film în laboratorul său.

Atunci când Europa s-a implicat în Primul Război Mondial, Edison recomandase pregătirea, pentru conflict, a S.U.A.; considera că tehnologia va reprezenta viitorul războiului; el a fost numit, în 1915, șef al cercetării în „Consiliul Naval”, o încercare a guvernului de a aduce știința în programul său de apărare.

În anii 1920, **sănătatea lui Edison s-a agravat** și a început să petreacă mai mult timp acasă, cu soția... De consemnat și fascinația pentru **un proiect privind căutarea alternativei**

la cauciuc. Henry Ford, un admirator și un prieten al lui Edison, a reconstruit *fabrica de invenții* transformând-o în muzeu (la Greenfield Village, Michigan).

De-a lungul ultimilor doi ani ai vieții, o serie de afecțiuni au „facilitat” intrarea într-o stare prelungită de pierdere a conștiinței, începând cu data de 14 octombrie 1931. **A plecat pe 18 octombrie 1931** / Glenmont, în West Orange, New Jersey.

Celor care doresc să afle, mai multe, despre detaliile vieții lui Thomas A. Edison și despre afacerile acestuia, le recomand câteva biografii (nu numai în bibliotecile din vestul Europei și din S.U.A.): Martin V. Melosi, *Thomas A. Edison and the Modernization of America*, (Glenview, Illinois: Scott, Foresman/Little, Brown Higher Education, 1990); Poster for Thomas A. Edison 150th Anniversary, 1847-1997, United States Department of the Interior, National Park Service, Edison National Historic Site, West Orange, New Jersey; Matthew Josephson, *Edison: A Biography*, (New York: John Wiley & Sons, Inc., 1959); Conot, Robert. *Thomas A. Edison: A Streak of Luck*. New York: Da Capo Press, Inc., 1979; Josephson, Matthew. *Edison: A Biography*. New York: John Wiley & Sons, Inc., 1959; Melosi, Martin V. *Thomas A. Edison and the Modernization of America*. Glenview, Illinois: Scott, Foresman/Little, Brown Higher Education, 1990.

Multitudinea legăturilor de afaceri, parteneriate și corporații au umplut viața lui Edison; nu au lipsit „bătăliile juridice” asupra diferitelor brevete și corporații.

Strămoșii lui Thomas A. Edison au trăit în New Jersey – până când, în timpul *revoluției americane*, loialitatea lor față de coroana britanică i-a adus în Noua Scoție/Canada. De acolo, generațiile ulterioare s-au mutat în Ontario și au luptat împotriva americanilor în războiul din 1812.

Mama lui Edison, Nancy Elliott, a stat, inițial, în New York, până când familia s-a mutat la Viena/Canada, unde Sam Edison Jr. a cunoscut-o și a luat-o în căsătorie. După ce Sam fusese implicat într-o insurecție nereușită din Ontario (în 1830), acesta a fost forțat să fugă în Statele Unite și, în 1839, și-au făcut casa din Milano, Ohio/mai târziu, în căutarea unei situații materiale mai fericite, Sam Edison a mutat familia în Port Huron, Michigan (1854)/. Cunoscut, în tinerețe, sub numele de „Al”, Edison (cu „tendința”, în copilărie, către o stare de sănătate precară) a fost cel mai tânăr dintre cei șapte copii (doar patru au supraviețuit până la maturitate).

După *secvența* în care mama sa, furioasă, l-a scos din școală și a continuat să-l învețe acasă, Edison scria: „**Mama mea parcă a fost făcută de mine.** A fost atât de adevărată, atât de sigură de mine, încât am simțit că sunt oameni pentru care merită să trăiesc, pe care să nu-i dezamănesc”.

A vândut ziare și bomboane pe calea ferată „Grand Trunk” către Detroit... În mașina de bagaje, **a înființat un laborator pentru experimentele chimice și o presă tipografică**, unde a pornit „Grand Trunk Herald”, **primul ziar publicat pe un tren**. Un incendiu (accidental) l-a forțat să-și oprească experiențele la bord.

Există mai multe teorii cu privire la ceea ce a cauzat pierderea auzului. Unii îi atribuie efectelor scarlatinei. Alții îl învinuiesc pe un dirijor „i-a rupt urechile” după ce Edison a provocat un incendiu în mașina de bagaje, incident pe care marele inventator nu l-a recunoscut niciodată. Edison însuși a dat vina pe alt incident grav, în care a fost prins de urechi și ridicat într-un tren. Oricum, nu a lăsat să-l doboare descurajarea, chiar a transformat dizabilitatea într-un avantaj, situația l-a determinat să se concentreze asupra experimentelor și cercetărilor sale. Fără îndoială, surzenia l-a făcut mai izolat și mai timid în relațiile cu ceilalți.

J.U. MacKenzie, tatăl recunoscător, îl va recompensa. În acea iarnă, și-a luat o slujbă ca operator de telegraf în Port Huron (totodată, și-a continuat experimentele științifice).

Unde a lucrat în biroul „Western Union”, concentrându-se pe invențiile sale. În ianuarie 1869, Edison și-a dat demisia, intenționând să se dedice activității de inventator. Marcat de reticența politicianilor în a folosi *mașina*, Edison a decis că, pe viitor, „nu va pierde timpul inventând lucruri pe care nimeni nu le-a dorit”.

Un prieten, Franklin L. Pope, i-a permis să doarmă într-o cameră la firma de „indicatori de aur” a lui Samuel Laws (unde era angajat). Când Edison a reușit să repare o mașină deteriorată, a fost angajat să gestioneze și să îmbunătățească mașinile de imprimat.

În octombrie 1869, Edison a format – împreună cu Franklin L. Pope și James Ashley - organizația „Pope, Edison și Co”; le era recunoscută calitatea de ingineri specialiști în electricitate și de constructori ai unor dispozitive electrice. Edison a primit mai multe brevete pentru îmbunătățirea telegrafului. În 1870, parteneriatul a fuzionat cu „Gold and Stock Telegraph Co”. Edison a înființat, împreună cu William Unger, „Newark Telegraph Works” (din Newark, NJ), pentru fabricarea de imprimante de stoc. A format și „American Telegraph Works” pentru a lucra la dezvoltarea unui telegraf automat. În 1874, a început să lucreze la un sistem telegrafic multiplex pentru „Western Union”, dezvoltând, în cele din urmă, un telegraf quadriplex, care putea trimite simultan două mesaje în ambele direcții; atunci când Edison și-a vândut drepturile de brevet către rivalul „Atlantic & Pacific Telegraph Co. ”, a urmat o serie de bătălii în care au câștigat cei de la „Western Union”. Pe lângă alte invenții legate de telegrafie „Western Union”, Edison a dezvoltat ideea unui **stilou electric** (în 1875).

Mama lui Edison a *murit* în 1871... Imediat, inventatorul s-a căsătorit, de Crăciun, cu fosta sa angajată, Mary Stilwell; relația lor a fost plină de dificultăți (în primul rând, preocuparea față de muncă – Edison adormea, adesea, în laborator, și-a petrecut o mare parte din timp cu colegii săi de sex masculin); se adăugau bolile constante ale soției... Cu toate acestea, primul lor copil, Marion, s-a născut în februarie 1873, urmat de un fiu, Thomas, Jr., născut în ianuarie 1876; Edison i-a poreclit pe cei doi „Dot” și „Dash”, referindu-se la termeni telegrafici; al treilea copil, William Leslie, s-a născut în octombrie 1878.

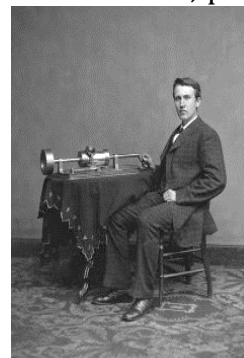
Laboratorul din „Menlo Park”, NJ a devenit cunoscut, mai târziu, drept o „fabrică de invenții”. Edison efectua numeroase experimente pentru a găsi răspunsuri la probleme: „Nu renunț niciodată până nu obțin ceea ce aștept. **Rezultatele negative prefăteză, sunt la fel de valoroase pentru mine ca și rezultatele pozitive**”.

Edison a lucrat la un **transmițător telefonic** care a îmbunătățit creația lui Alexander Graham Bell (a făcut posibil ca vocile să fie transmise la un volum mai mare și cu o mai mare claritate față de liniile telefonice standard).

Inițial, fonograful a fost comercializat ca o *mașină de dictare a chestiunilor legate de afaceri*. Antreprenorul Jesse H. Lippincott a preluat controlul asupra majorității companiilor de fonografi, inclusiv „Edison’s”, și a înființat, în 1888, „Phonograph North American Co.”; afacerile nu s-au dovedit a fi profitabile, iar atunci când Lippincott s-a îmbolnăvit, Edison a preluat conducerea. În 1894, „North American Phonograph Co.” a intrat în faliment, o mișcare care i-a permis lui Edison să cumpere drepturile asupra invenției sale. În 1896, Edison a început să *cânte* la „National Phonograph Co.” cu intenția de a produce fonografii pentru amuzamentul de acasă.

De-a lungul anilor, Edison a adus îmbunătățiri fonografului și cilindrilor, primele fiind făcute din ceară. Edison a introdus cilindri incasabili, numiți „Blue Amberol”, aproape simultan cu intrare pe „piața discurilor” (1912). Introducerea unui „disc Edison” a fost ca reacție față de popularitatea covârșitoare a discurilor de pe piață, spre deosebire de cilindri. Considerate ca fiind superioare înregistrărilor concurenței, discurile Edison au fost proiectate pentru a fi difuzate numai pe fonografele Edison și au fost tăiate lateral, spre deosebire de sensul vertical al celorlalte. Succesul afacerii a fost întotdeauna îngreunat de reputația companiei în a alege *acte de înregistrare* având calitate inferioară. În anii 1920 din secolul trecut, concurența din partea radioului a adus daune afacerilor, iar discul Edison și-a încetat producția în 1929.

„Edison Speaker Phonograph Company” a fost înființată la începutul anului 1878, pentru a comercializa mașina, însă valoarea inițială a fonografului era redusă, iar Edison și-a îndreptat atenția în altă direcție.

În timp ce Edison a neglijat lucrările ulterioare în privința fonografului, alții s-au străduit pentru a-l îmbunătăți. Îndeosebi Chichester Bell și Charles Sumner Tainter au dezvoltat o mașinărie care folosea un cilindru de ceară și un stilou plutitor/numit grafon; ei au trimis reprezentanți la Edison pentru a discuta despre un posibil parteneriat, dar Edison a refuzat să colaboreze cu aceștia, simțind că fonograful ar fi fost doar invenția lui. Odată declanșată competiția, Edison a fost *antrenat în acțiune* și și-a reluat activitatea legată de fonograf (în 1887), adoptând, în cele din urmă, metode similare cu Bell și Tainter.

Cu sprijinul finanțatorilor, „Edison Electric Light Co” s-a format la 15 noiembrie 1878 – pentru a efectua experimente cu lumini electrice și pentru a controla orice brevete care rezultă din acestea; în schimbul predării brevetelor companiei, Edison a primit o cotă importantă din acțiuni.

Un filament cu fir carbonizat s-a dovedit a fi cheia unui bec cu durată lungă de viață. Lămpile au fost puse în laborator și mulți au venit în „Menlo Park” pentru a vedea noua descoperire. O expoziție publică specială, în laborator, a fost oferită mulțimii de vizitatori uimiți (în *ajunul Anului Nou*).

Mary, prima soție a lui Edison, a murit pe 9 august 1884... Edison s-a recăsătorit cu Mina Miller (la 24 februarie 1886) și s-a mutat împreună cu noua lui soție într-un conac numit „Glenmont”/din West Orange, New Jersey. Copiii lui Edison din prima căsătorie s-au distanțat de noua viață a tatălui lor, deoarece Edison și Mina aveau propria lor familie: Madeleine, născută în 1888; Charles pe 1890; și Teodor în 1898. Spre deosebire de Maria, care, fiind bolnavă, rămânea adesea acasă și se declara de acord cu dorințele soțului ei, Mina a fost o femeie activă, dedicând mult timp grupurilor comunitare, funcțiilor sociale și organizațiilor caritabile (de aici și lipsa de îngrijire a soțului).

Pentru a-și demonstra viabilitatea, **primul sistem electric de iluminat comercial** (în 1882) a fost instalat pe „Pearl Street” în cartierul financiar „Lower Manhattan”/la granița cu Primăria și cu sediul a două ziare. Inițial, doar 400 de lămpi erau aprinse; un an mai târziu, au existat 513 de clienți care utilizau 10.300 de lămpi. Edison a format mai multe companii pentru fabricarea și operarea aparatelor necesare pentru sistemul de iluminat electric: „Edison Electric Illuminating Company” din New York, „Edison Machine Works”, „Edison Electric Tube Company” și „Edison Lamp Works”. Sistemul a fost preluat în străinătate, la „Expoziția de iluminat” din Paris (1881), la „Crystal Palace” din Londra (1882), la încoronarea țarului; a condus, totodată, la înființarea unor companii în mai multe țări europene. Succesul sistemului de iluminat al lui Edison nu i-ar fi putut împiedica pe concurenți să-și dezvolte propriile metode diferite. Un rezultat a fost o bătălie între susținătorii curentului DC, condus de Edison, și curentul de curent alternativ, condus de George Westinghouse. Ambele părți au atacat limitările fiecărui sistem.

Edison, în special, a indicat utilizarea curentului de curent alternativ pentru electrocutare, ca dovadă a pericolului său. Curentul continuu nu a putut să circule la fel de performant ca un sistem AC, dar generatoarele de curent alternativ nu erau la fel de eficiente precum cele pentru DC. Până în 1889, inventarea unui dispozitiv care a combinat un motor cu inducție de curent alternativ cu un dinam DC a oferit cea mai bună performanță, iar curentul AC a devenit dominant. „Edison General Electric Co.” a fuzionat, în 1892, cu „Thomson-Houston” pentru a deveni „General Electric Co.”, *împingându-l* pe Edison dincolo de domeniul electric al afacerilor.

Printre facilități se numărau: un magazin de mașini, secții de fonograf și fotografie, o bibliotecă și clădiri auxiliare pentru încercări metalurgice, chimie, prelucrarea lemnului și galvanometer.

În 1881, el a format „Edison Ore-Milling Co”, dar acțiunile s-au dovedit contraproductive, deoarece nu exista nicio piață pentru aceasta. În 1887, s-a întors la proiect, crezând că procesul său ar putea ajuta minele din Europa de est, cele mai multe sărăcite, să concureze cu cele occidentale. În 1889, s-au format „Lucrările de concentrare” din New Jersey și Pennsylvania,

iar Edison a fost absorbit de operațiunile sale și a început să petreacă mult timp departe de casă (la minele din Ogdensburg, New Jersey). Deși a investit foarte mulți bani și prea mult timp în acest proiect, totul s-a năruit atunci când piața a scăzut și s-au găsit surse suplimentare de minereu în Midwest.

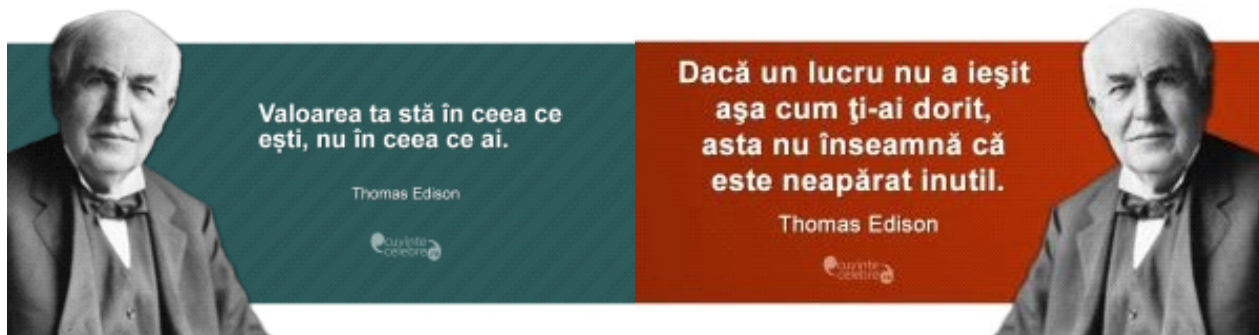
Edison a format „Edison Portland Cement Co.”, în 1899. A încercat să promoveze utilizarea, pe scară largă, a cimentului pentru construcția de locuințe cu costuri reduse și a prevăzut utilizări alternative pentru beton în fabricarea fonografiilor, mobilierului, frigiderelor și pianelor. Din păcate, **Edison a fost înaintea timpului său** cu aceste idei; folosirea, pe scară largă, a betonului s-a dovedit a fi imposibilă din punct de vedere economic la acel moment.

După cum a spus Edison (într-un „avertisment scris”) în același an, 1888: „experimentez un instrument care face pentru ochi ceea ce face fonograful pentru ureche”. Sarcina de a inventa mașina a creat-o destinul legăturii sale cu asociatul William K. L. Dickson; acesta din urmă a experimentat, inițial, un dispozitiv bazat pe cilindru pentru înregistrarea imaginilor, înainte de a se întoarce la o bandă de celuloid; în octombrie 1889, Dickson saluta întoarcerea lui Edison de la Paris cu un nou dispozitiv care proiecta imagini și conținea un sunet. După mai multe lucrări, cererile de brevet de invenție au fost făcute în 1891 pentru o cameră de filmat, numită Kinetograph, și un kinetoscope, un vizualizator de filme cinematografice. În 1893, a fost deschis un studio de filmare, denumit mai târziu „Black Maria” (numele de slang pentru un vagon de poliție care seamănă cu studioul), deschis la complexul „West Orange”.

Filmele scurte au fost produse folosind diferite secvențe ale zilei. Edison era reticent în a dezvolta un proiector de filme cinematografice, simțind că ar fi trebuit să se obțină mai mult profit cu *telespectatorii*. Când Dickson a ajutat concurența să dezvolte un alt aparat de filmare cu mișcare și sistemul de proiecție eidoloscop (mai târziu avea să se dezvolte în Mutoscop), a fost concediat. Dickson a continuat să formeze Mutoscop-ul american împreună cu Harry Marvin, Herman Casler și Elias Koopman. Edison a adoptat, ulterior, proiectorul lui Thomas Armat și al lui Charles Francis Jenkins, l-a reconfigurat în **Vitascop** și l-a comercializat sub numele său; vitascopul a avut *premiera* la 23 aprilie 1896, bucurându-se de o recunoaștere largă. Concurența organizată de alte companii cinematografice a creat conflicte judiciare asupra brevetelor. Edison a dat în judecată multe companii pentru încălcarea unor drepturi.

În 1909, formarea companiei „Motion Picture Patents Co” a adus un grad de cooperare diferitelor companii cărora li s-au acordat licențe în 1909, dar, în 1915, instanțele au considerat compania drept un monopol nedrept. În 1913, Edison a experimentat sincronizarea sunetului cu filmul. Un **kinetofon** (sincronizează sunetul pe un cilindru de fonograf cu imaginea de pe ecran) a fost dezvoltat de laboratorul său. Deși acest lucru a trezit, inițial, interesul, sistemul a fost departe de a fi perfect și a dispărut până în 1915. În 1918, Edison a încetat implicarea sa în domeniul cinematografiei.

Prof. Cojocaru Marinela

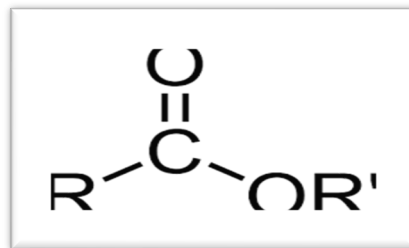
Esteri glicerici ai rășinilor lemnoase

e este aditivul E 445?

Aditivul alimentar E 445 are rol de agent de îngroșare, emulgator, stabilizator, adjuvant și aromatizant. Are ca sinonim: guma de ester.

Din punct de vedere chimic sunt amestecuri de esteri ai di- și triglicerinei cu acizii rezinici din rășini de lemn (pin).

Industrial, rășina este obținută prin extracția sa din butucii vechi de pin cu ajutorul unor solvenți, process urmat de rafinarea solventului. De asemenea, sunt substanțe derivate din gumă de rășină, un exudat al pinilor verzi, precum și substanțele derivate din rășina lichidă, un produs secundar rezultat din procesul de obținere a hârtiei tip sulfat.

Definiție: Amestec complex de esteri de tri- și diglicerol ai acizilor rezinici din colofoniul extras din lemn. Colofoniul extras din lemn se obține prin extracția cu solvent din bușteni de pin îmbătrâniți urmată de un proces de rafinare cu solvent lichid-lichid. Din prezentele specificații sunt excluse substanțele derivate din guma de colofoni, din exsudatul pinilor verzi, precum și substanțele derivate din colofoni din ulei de tall, produs secundar obținut la prelucrarea celulozei pentru obținerea hârtiei kraft.

Care sunt alimentele ce conțin aditivul alimentar E 445?

Aditivul alimentar E 445 este utilizat:

- ca materie de bază pentru guma de mestecat
- la tratamentul de suprafață al fructelor și legumelor proaspete
- în băuturi nealcoolice aromatizate energizante
- în băuturi alcoolice tulburi aromatizate, cu conținut de alcool mai mic de 15%. Băuturile care conțin acest aditiv nu sunt recomandate copiilor

- produse de cofetărie, inclusive dropsuri pentru îmbogățirea respirației

Există efecte secundare în urma consumării aditivului alimentar E 445?

În general aditivul E445 este considerat sigur, dar nu sunt disponibile studii de toxicitate cronică, carcinogenitate, toxicitate pentru reproducere și dezvoltare.

Aditivul E 445 poate sensibiliza pielea, dar nu s-au găsit reacții alergice la alimente care îl conțin.

Care sunt caracteristicile aditivului E445?

Produsul final conține aproximativ 90 % acizi rezinici și 10 % substanțe neutre. Acizii rezinici sunt reprezentați printr-un amestec de acizi monocarboxilici diterpenoizii zomerici. Aceștia au formula brută $C_{20}H_{30}O_2$.

Conform regulamentului (UE) nr. 231/2012 al comisiei din 9 martie 2012 de stabilire a specificațiilor pentru aditivii alimentari enumerați în anexele II și III la Regulamentul (CE) nr. 1333/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, esterii glicerici din rășinile lemnoase trebuie să prezinte următoarele caracteristici:

Descriere: Solid dur, de culoare galbenă spre brun deschis

Solubilitate Insolubil în apă, solubil în acetona

Spectru de absorbție în infraroșu

Caracteristic compusului

Puritate

Greutatea specifică a soluției $[d]_{20}^{25}$ nu mai puțin de 0,935, determinată într-o soluție de 50% în d-limonen (97 %, temperatura de fierbere 175,5-176 °C, d_{20}^{40} : 0,84)

Intervalul de înmuiere determinat prin metoda cu inel și bilă: Între 82 °C și 90 °C

Indice de aciditate Numai puțin de 3 și numai mult de 9

Indice de hidroxil Nu mai puțin de 15 și numai mult de 45

Arsen N mai mult de 3 mg/kg

Plumb Numai mult de 2 mg/kg

Mercur Numai mult de 1 mg/kg

Cadmium Numai mult de 1 mg/kg

Testul pentru absența colofoniului din ulei de tall (testul cu sulf): La încălzirea compușilor organici cu conținut de sulf în prezența formiatului de sodiu, sulful este convertit în hydrogen sulfurat care poate fi ușor detectat cu ajutorul hârtiei cu acetat de plumb. Un test pozitiv indică utilizarea colofoniului din ulei de tall în locul colofoniului extras din lemn.

De ce este necesară utilizarea aditivului E 445?

Ca emulgator acționează în sensul formării și stabilizării emulsiilor prin scăderea tensiunii superficial dintre cele două faze nemiscibile. În băuturi aromate, aditivul are rolul de a împiedica depunerea particulelor aflate în suspensie, deci separarea fazelor. În sucurile de fructe simulează un conținut mai mare de fructe (accentuează aroma fructelor). Datorită acțiunii sale slab antiseptice, aditivul este utilizat în tratamentul superficial al citricelor.

Ce sunt aditivii alimentari?

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, substanțele care sunt adăugate în alimente pentru a menține sau îmbunătăți siguranța, prospețimea, gustul, textura sau aspectul alimentelor sunt cunoscute ca aditivi alimentari. Timp de secole, aditivii alimentari au fost folosiți pentru conservarea alimentelor, de exemplu sarea (în carne, slănină sau pește uscat), zahăr (în marmeladă) sau dioxid de sulf (în vin).

De-a lungul timpului, numeroși aditivi alimentari au fost dezvoltati pentru a satisface nevoile producției de alimente, deoarece fabricarea alimentelor pe scară largă este mult mai complex decât producerea acestora acasă, la scară mică.

Introducerea aditivilor în alimente se realizează cu scopul de a ne asigura că alimentele procesate rămân sigure și în stare bună pe tot parcursul călătoriei de la fabrică sau bucătăria industrială către depozite și magazine și, în final, către consumatori.

Utilizarea aditivilor alimentari este justificată numai atunci când utilizarea lor are o necesitate tehnologică, nu induce în eroare consumatorii și servește o funcție tehnologică bine definită precum păstrarea calității nutriționale a alimentelor sau asigurarea stabilității alimentelor.

Aditivii alimentari pot fi derivați din plante, animale sau minerale sau pot fi sintetici. Aceștia sunt adăugați în mod intenționat în alimente pentru a îndeplini anumite scopuri tehnologice. Există câteva mii de aditivi alimentari utilizați, toți fiind proiectați pentru a îndeplini o anumită sarcină, de obicei pentru a face alimentele mai durabile sau mai atrăgătoare.

În câte categorii se grupează aditivii alimentari?

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a grupat aditivii alimentari, pe baza funcției lor, în trei mari categorii, după cum urmează:

- **Agenti de aromatizare.** Aceștia sunt adăugați în alimente pentru a îmbunătăți aroma sau gustul. Aditivii de sporire a aromelor sunt utilizați cel mai des în alimente. Există sute de tipuri de arome folosite într-o mare varietate de alimente, de la produse de cofetărie și băuturi răcoritoare până la cereale, prăjituri și iaurt.

- **Enzimele sau preparatele enzimatice.** Acestea pot fi obținute prin extracție din plante sau produse de origine animală sau din microorganisme precum bacteriile și sunt utilizate ca alternative la tehnologii bazate pe chimie.

Preparatele enzimatice sunt utilizate în principal la **coacere** (pentru îmbunătățirea aluatului), la **fabricarea sucurilor** de fructe, la fabricarea vinului și a berii (pentru îmbunătățirea fermentației), precum și la **fabricarea brânzeturilor** (pentru a îmbunătăți formarea cașului).

- **Alți aditivi.** Aceștia sunt utilizați din mai multe motive, cum ar fi: **conservarea, colorarea și îndulcirea.** Sunt adăugați atunci când alimentele sunt în faza de pregătire, ambalare, transportare sau depozitare și în cele din urmă devin o componentă a alimentelor.

Cum sunt evaluați aditivii alimentari în funcție de risc?

Organizația Mondială a Sănătății (OMS), în cooperare cu Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, sunt responsabile de realizarea evaluării riscurilor care pot apărea în urma consumării aditivilor alimentari. Evaluarea riscului aditivilor alimentari este realizată de Comitetul de experți FAO/OMS pentru aditivi alimentari (JECFA).

Pot fi utilizați numai aditivi alimentari care au fost supuși unei evaluări a siguranței JECFA și care nu prezintă un risc pentru sănătatea consumatorilor. Acest lucru se aplică indiferent dacă aditivii alimentari provin dintr-o sursă naturală sau sunt sintetici. Evaluările JECFA se bazează pe analize științifice ale tuturor datelor biochimice, toxicologice și de altă natură relevante despre un anumit aditiv.

Autoritățile naționale, fie pe baza evaluării JECFA, fie pe baza unei evaluări naționale, pot autoriza apoi utilizarea aditivilor alimentari.

Punctul de plecare pentru a determina dacă un aditiv alimentar poate fi utilizat fără a avea efecte nocive este stabilirea dozei zilnice acceptabile. Doza zilnică recomandată este o estimare a cantității de aditiv din alimente sau apă potabilă care poate fi consumată în siguranță zilnic, de-a lungul vieții, fără efecte adverse asupra sănătății.

Cum știm că alimentele conțin aditivi alimentari?

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, la nivel global sunt stabilite practici, standarde și orientări privind etichetarea alimentelor. Aceste standarde sunt implementate în majoritatea țărilor, iar producătorii de alimente sunt obligați să indice ce aditivi sunt în produsele lor. În Uniunea Europeană, de exemplu, există o legislație care reglementează etichetarea aditivilor alimentari conform unui set de „numere de E-uri” predefinite. Persoanele care au alergii sau sensibilități la anumiți aditivi alimentari ar trebui să citească etichetele cu atenție.

Organizația Mondială a Sănătății încurajează autoritățile naționale să monitorizeze și să se asigure că aditivii alimentari din alimentele și băuturile produse în țările lor respect utilizările, condițiile și legislația.

Concluzii și reglementări legislative E 445

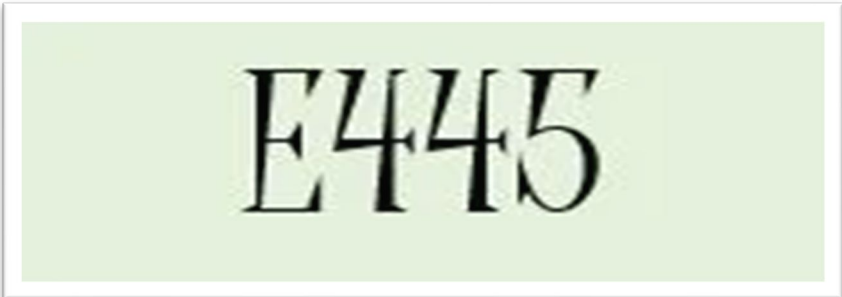
Aditivul (E445) este enumerat în Regulamentul (UE) nr. 231/2012 al Comisiei ca aditiv alimentar autorizat și clasificat ca „alți aditivi decât coloranții și îndulcitorii”.

Datele din literatura de specialitate arată că până în prezent nu se poate face o apreciere definitivă a supratoxicității aditivului.

Referințe bibliografice

1. Elena Orănescu, Aditivii alimentari-necesitate și risc, Editura SemnE, 2005, București
2. Regulamentul (CE) Nr. 1333/2008 Al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind aditivii alimentari

Berceanu Darius Andrei-Laviniu,
Clasa a IX-a
Coordonator: Prof. Cojocar Marinela

E445

De la suflet la suflet

Atena – o experiență Erasmus

Doamna profesoară Maria Trușcă, împărtășiți-ne câteva din impresiile dvs. legate de experiența cursului urmat la Atena, în acest an școlar!

Mulțumesc pentru receptivitate! Într-adevăr, în perioada 28 octombrie - 2 noiembrie, în vacanța intermodulară, am avut privilegiul de a participa la un curs de formare profesională, organizat de Europass Teacher Academy, Atena, Grecia, care a reunit profesori din diverse țări, pregătiți în variate domenii de specialitate, interesați de implementarea strategiilor inovatoare în predare. A fost o perioadă intensă pentru mine, în care am explorat, alături de colegi din Spania, Germania, Irlanda și Ungaria, o serie largă de modalități de utilizare și integrare a tehnologiilor digitale în procesul educativ, având drept scop eficientizarea acestuia. Activitățile interactive, dinamice, conlucrarea dintre participanți, coordonați fiind de trainerul Vasiliki Plati, toate acestea au fost un bun prilej pentru împărtășirea unor experiențe, perspective și idei diverse.

Sigur, toate achizițiile care implică aprofundarea practicii pedagogice, vă au pe voi, dragi elevi, ca beneficiari! Profesorul este o persoană care are o calitate fundamentală: generozitatea. Ca dascăli, suntem datori să oferim ceea ce am agonisit și să ne oferim și cred că numai în acest mod înmulțim talanții, punându-vă pe voi, ca discipoli, în prim planul demersului nostru pedagogic.

Ca profesor de latină și de greacă veche mai ales, cum ați perceput întâlnirea cu un loc atât de important pentru cultura clasică, elenă, la care faceți referire constant?

O întrebare care va avea, cu siguranță, un răspuns larg. Pentru mine, a fost de fapt, o reîntâlnire cu cetatea Atenei pe care o mai vizitasem ca turist și în alte contexte. Această metropolă cosmopolită și efervescentă este un punct de referință pe harta Europei, după cum bine știm, ca leagăn al civilizației occidentale și loc de naștere al democrației. Sf. Grigorie Teologul, dascălul și ocrotitorul nostru, o numea, de pildă, „gloria Eladei” după cum mărturisea într-un poem autobiografic, cucerit fiind de marea cultură clasică, în perioada formării sale retorice. Ceea ce mă impresionează este tocmai această senzație pregnantă că aici, timpul pe care noi îl percepem în progresie, se comprimă, devine ciclic și, inevitabil, te proiectează într-o perioadă istorică fascinantă pe care eu, ca filolog clasicist, o consider un reper fundamental. Și ca să devin confesivă, plimbându-mă pe străzile Atenei, îmi pare că pot asculta și acum ecourile pașilor unui Aristotel, declamând peripatetic în Lykeion-ul său, îndemnurile stoice ale lui Zenon, prelegerile platoniciene din grădinile lui

Akademios, concluziile lui Socrate despre suflet, înainte de nedreapta sa condamnare, ecourile principiilor democratice votate în Areopagul pe care, ulterior, Sf. Apostol Pavel l-a sfințit cu prezența și propovăduirea sa.

Ce obiective turistice și culturale considerați că trebuie atinse într-o vizită la Atena?

Capitala Greciei este un oraș încărcat de istorie, cu obiective turistice majore. Este suficient să amintim Akropolis-ul sau „cetatea de pe înălțime” pe care încă străjuiește ansamblul edificiilor de cult din perioada secolului de aur al lui Pericle, Parthenonul, templul închinat zeiței Atena Parthenos, fiind un simbol al civilizației elene. În proximitate, încă mai pot fi admirate vestigii ale vechii Agora, ruinele Lyceului aristotelic, închisoarea lui Socrate, situată chiar în parcul de măslini seculari din împrejurimi, Theseionul – cel mai bine conservat templu al Antichității sau ruinele templului lui Zeus Olimpianul. Cartierul Plaka, are un farmec aparte, Piața Monastiraki, Syntagma cu cladirile istorice și un loc în care mă regăsesc, Muzeul Național de Arheologie al Greciei. Peisajul Atenei este insolit pentru că subzistă și coexistă într-un grațios mélange, ecouri ale vremurilor de mult apuse, alături de mărturii moderne și inovative ale prezentului, relevante pentru o experiență intelectuală și culturală deplină.

Care ar fi concluziile experienței dvs.?

Dincolo de experiența culturală generoasă, despre care v-am vorbit până acum, orice prilej de a te șlefui este întotdeauna binevenit. M-am bucurat de această ocazie pe care am încercat să o valorizez deplin. Mi-am asumat-o ca pe o datorie de formare profesională, o datorie pe care o am, în primul rând, față de elevii mei, cărora îmi propun mereu să le împărtășesc concluziile și achizițiile intelectuale personale și, de ce nu, să-i motivez atitudinal în studiul și pasiunea pentru fascinanta Antichitate clasică.

Vă mulțumim și vă dorim să adăugați noi prilejuri de acest fel!

Cu drag, nădăjduim! După cum va rândui Dumnezeu.

INTERVIU

doamna profesoară TRUȘCĂ MARIA CRISTINA

A consemnat,

reporter Stelian Dragomir,

Clasa a XI-a

Prispa cu datini

Urări pentru profesori

Aho! Aho! Copii și frați!
Lângă mine v-a adunați
Și cuvântul mi-ascultați!
Hai să facem o urare
Azi, în zi de sărbătoare
Pentru-ai noștri-ndrumatori,
Dragii noștri profesori!
Noi vă colindăm pe toți
Dascăli laici, teologi
Vă urăm numai de bine
Pentru anul care vine.
De nu vă place urarea
Să nu ne-ncingeți spinarea,
Dacă nu vă e pe plac,
Să nu ne veniți de hac.
Noi pe toți vă prețuim
Lucruri bune vă dorim.
Să n-aveți în viață parte
De lacrimi și nedreptate,
De suspine și nevoi,
Și să vă mândriți cu noi!
Să culegeți rod bogat
Pentru cât ați semănat
Să vă fie!

Iar voi, dragi colegi și frați,
De profesori s-ascultați.
Că ne-nvață doar de bine,
Cum să câștigăm o pâine!
Ne învață multă carte
Că s-avem în viață parte
Să ajungem toți, măi frate,
Cu liceu și facultate!
S-avem minte, bani cu sacii,

Vocatío

Nu să stăm la coada vacii!
Să trăiți dragi profesori
Cum e pomul plin cu flori,
Cum e câmpul primăvara
Și cerul cu stele seara!
Să fiți tare fericiți
Și cu noi tot buni să fiți!
Iar acuma, măi băieți,
Ia strigați cât mai puteți,
Mânați măi! Hăi! Hăi!

Hai să dăm mână cu mână
Pentru profa de română,
Să îi facem o urare
Ca la mare sărbătoare!
Că româna-i o problemă,
Pentru mulți e o dilemă
Facem multe dezacorduri
Și-nvățăm cu multe popuri
Multe ne dați de citit
Timpul greu e de găsit.
Cum să lași tu telefonul
Și să-nchizi calculatorul?
Să iei cartea-n mână, frate ,
Mai rău de-atât, nu se poate!
Greu să ținem toate minte
Când vrea profa sa ne-asculte.
Să vorbim de moderniști,
De poeții simbolști
Arta poetică s-o știm
Altfel, chiar că o pățim!
Căci, când ușa se deschide,
Spaima morții ne cuprinde

De acum și pân la vară,
Viața ne este amară
Arghezi, Barbu și Blaga
Au scos din noi toată vlaga.
Arghezi, testamentar, lasă cărțile-n sertar
Bacovia izolat, totdeauna e damnat,
Iar Domnița Enigel
Rezistă cu antigel.
Pleacă de la Nord spre Sud.
Și mi-l vrea pe Crypto crud.
Spuneți, cum să ținem minte
Toate aceste cuvinte?
"Dacă nu veți învăța,
Voi în bac nu veți intra!
Pe la teze și lucrări
Nu prea poți face mișcări
De te-apuci de copiat,

Vocatío

Ești pe loc sancționat
De te uiți pe la vecin,
Riști să iei și mai puțin!
Noi cărți nu prea răsfoim.

D-na noastră tot insistă
Și-uneori e pesimistă
Când predă lecție nouă
Stăm cum stă cloșca pe ouă.
Aici de când am venit
De bac ne-a reamintit
Că nu-l trece orișicine
Română de nu-nvață nimeni.
La "Mulți ani" noi vă urăm
Bacul cu toții o sa-l luăm,
Și-o spuneți:vreți nu vreți,
Ce elevi deștepți aveți
Vă dorim pace și bine
Pentru anul care vine
Să lucrați cu mult elan
Și în viitorul an!
Da mai mânați măi flăcăi!
Hăi! Hăi!

Și acum în viteză
Să mâni și-n romengleză.
La engleză nu-s de vază
Mi-a zis profa că sunt varză
Când mă pune la citit
Stau ca oul la clocit
Și la tradus, măi bădie,
Tremur tot, ca o piftie,
Dăm și teste, dar degeaba!
Să vă spun eu cum stă treaba!
Iau și-aicea notă mică!
Și de ciudă, fața-mi pică!
Cu așa de mai carențe,
Cred că pe la competențe,
O să dăm examen, vere
Prin semne și prin tăcere!
Foaie verde trandafir
Vă dorim Happy New Year!
Pace, daruri și succes
Să strigăm cu toții : yes!

Stați frumos, să-mi termin freza
C-a venit la rând franceza.
La franceză, ce să fac?
Că și-aici sunt în copac
Când m-ascultă profa iar
Nicio treabă, n-au habar.

Vocatío

Când mă-ntreabă-n franțuzește
Eu răspund în românește.
Când caietul corectează
Mult stă și se minunează.
Căci în el au scris, băieți,
Numai cai verzi pe pereți!
Iar în catalog, săracu,
Am colecția de patru.
Acum vă dorim nițel
Un castel pe Tour Eiffel
S-aveți lumină și spor
Și croissante în cuptor!
Mânați, măi! Hăi, Hăi!

Foaie verde de alun.
Am ajuns ca să vă spun
Că istoria o fac
C-un preot calificat.
Om smerit și devotat
Ne cheamă la ascultare
Și-nainte de culcare.
Ca să înțelegem bine
El ne pune chiar și filme.
Power Point-uri și de toate
De-aia avem rezultate!
Notă mică de ne-a pus
Am sărit cu gura-sus
Că doar el ne-a învățat
Constituția în stat.
Are și momente bune,
Când mai are chef de glume
Iară noi ne chinuim
Gluma să o deslușim
Noi acuma îi urăm
Să ajungă sus și tare
Cum a fost Ștefan cel Mare.
Iară anul care vine
Să decurgă și mai bine.
Istoria să învățăm
Bacul cu toți să-l luăm.
Ia mai mânați măi! Hăi! Hăi!

Foaie verde de cucută,
Intri-n clasă, te-ascultă.
Cin să fie, cin să fie?
E profa de geografie.
Continente, munți și mări,
Peninsule, clime, țări,
Pe toate le-am învățat
De-acum ne-am cam săturat!
Europa-i tare grea,

Vocatío

Mai ales, munții din ea.
Au crescut, s-au înălțat,
Ce-ar mai fi de-adăugat?
Dar noi vă asigurăm
Că bacul o să-l luăm,
Ca să nu vă supărăm.
Dar să spunem și de bine:
Vă urăm succese-o mie,
Sănătate și mult spor,
Și o casă pe Bosfor!
Ia, mânați cu plugul bine
Că n-o-ți fi din Filipine,
Mânați, măi! Hăi! Hăi!

Frunză verde de alun
La muzică, să vă spun
Suntem toți numai talent
Nimeni nu e repetent.

Și

Cum învățăm notele
Ca să cântăm colindele.
Când începe corul, frate
Să-cânte, vă dă pe spate.
Profesorul cu glas domol
De diez și cheia sol
Și de gamele major.
Este greu de învățat
Rămân chiar puțin șocat
Eu nici măcar nota FA,
Nu știu unde este ea.
Partitura știu că-i aia
Un' se pun note cu droaia
Toți avem noroc de voce
D-aia luăm doar nota 10.
Ne dorim să fim în cor
Cu al nostru profesor
Și să colindăm, măi frate
Prin școlile din cetate
Vă urăm succes, tărie
Răbdare și bucurie!
Și să fiți neîncetat
Dirijorul talentat!
Falși baritoni și afoni!
Și strigați de pe ogoare
Să se-audă-n depărtare
Dincolo, peste hotare!
Mânați măi! Hăi! Hăi!

De urat am mai ura
Dar ne e c-o însera
Și se strigă stingerera!

Vocatío

Să va fie casa, casă
Să vă fie masa, masă
Tot cu mesele întinse
Și făcliile aprinse,
Lucruri bune să-nvățăm
Pe Domnul să-l lăudăm.
Ia mai mânați măi flăcăi
Cum se mână pe la noi
Să strigăm cu toții:
Hăi! Hăi!

**Realizator text,
Prof. Delcea Tanța**

Mehedințiul – „Lada de zestre” a folclorului românesc

7inutul Mehedințiului coboară dinspre nord-vest spre sud-est, prin munții Mehedințiului și ai Cernei, podișul Mehedinți, dealurile Motrului și câmpia înaltă a Bălăciței, Câmpia Blahniței, terasele Dunării și văile largi ale Drincei și Blahniței. Dacă privim spre Drobeta, istoria ne amintește despre timpurile getodacilor și cuceririle romane. Cetățile de aici au făcut pază bună în vremea împăraților Constantin cel Mare și Justinian.

La cotul Dunării au fost semnalate prezențe istorice de rezonanță, precum Mircea cel Bătrân, care se intitula „ban al Severinului” și Mihai Viteazu fost „bănișor de Mehedinți”. Tot aici Domnul Tudor, și-a instruit oștile înainte să pornească spre București. Sfințit de jertfe mari și amintiri prețioase, Mehedințiul este bogat reprezentat mai ales în creația folclorică. În culegerile lui Vasile Alecsandri, ne-au rămas mărturii despre Tudor Vladimirescu, cel care a lăsat urme adânci la Strehaia, Cloșani, Cerneți și prin alte locuri.

„Frunză verde magheran
Sunt născut la frunzi de fag
Voinicel Mehedințean
Ca să fiu la lume drag
Si-s scăldat de mic în Olt
Să mă fac viteaz de tot...”

Amintim aici și legenda „Mihai Vodă și călăul” din care aflăm că Mihai „bănișorul de Mehedinți” a fost ridicat de trimișii lui Alexandru cel Rău din „Strehaia unde Mihai își avea reședința banatului său” și dus la București: unde rugămintele norodului și privirea mândra a viteazului l-au înfricoșat pe călău, care a fugit de la locul execuției. Despre acest colț de țară a scris și savantul Nicolae Iorga „nici într-un alt județ nu se păstrează atâta ca în Mehedinți, viața veche cu toate formele și datinile ei”.

De asemenea, ne-au lăsat mărturii în operele lor Alexandru Macedonski, Duiliu Zamfirescu; Alexandru Vlahuță subliniază în „România pitorească” faptul că la Hinova „Livezile satului se oglindesc în valuri. Cumpăna unei fântâni se pleacă și se înalță ca un cocostârc care bea apă.”

Când vorbim despre Mehedinți, nu putem să nu amintim de Eufrosin Poteca(1785-1858), Constantin Rădulescu-Motru(1868-1957), istoricul literar și folcloristul Ion C. Chițimia(1908-1996), prozatorul Ion Grecea(1924 -1999) etc. În Mehedinți se disting trei zone folclorice, de munte, de deal și de câmpie, cu diferențele de grai sesizabile, dinspre Banat. La munte și în zona de deal, se folosea înainte vreme, la petreceri și la nunți „muzica mică”(fluiet, vioară, chitară, clarinet, acordeon), iar la câmpie se obișnuia atât muzica mică dar și „muzica mare”(de fanfară – tobă, trompetă, saxofon, trombon, basfligorn).

Mehedințiul deține o bogată ladă de zestre, cu sensibile deosebiri, de la munte spre câmpie.

Portul de vară femeiesc, este alcătuit din tulpan(purtat doar de femei), ie, fâștâci(prestelci), brâu, poale și opinci. Iarna se purta opreg(creț) și peste ciorapi se înfășurau cu obiele din lână țesute în război; pe cap se purta testemel și peste el se așeza o broboadă groasă, care se lăsa în jurul trupului. Costumul bărbătesc de vară era țesut din cânepă și se compunea din ȋtari, brăcire sau chimir, cămasă, vestă, scurteică sau suman și pe cap se purta pălărie. Pe timp de iarnă, se folosea o scurteică din dimie(lână țesută în război), pe cap se purta căciulă din blană de miel și în picioare obiele și opinci.

Mehedințiul se distinge și prin profunzimea tulburătoare a doinelor, baladelor, cântecelor de jale ori a cântecului de dragoste și de joc, ceea ce a făcut ca aceste meleaguri să fie

cercetate și de prestigiosul folclorist Emilia Comișel, împreună cu o grupă de studenți. Din izvoarele creației, specifice zonelor de munte, deal și câmpie ale Mehedințiului, și-au adăpat setea de frumosi oameni aleși de Dumnezeu să ne dăruiască din comorile acestui colț de rai. Desigur între primii mesageri ai zonei amintim de Victor Pârvănescu, Domnica Trop (TEZAUR UMAN VIU), Maria Vucescu, Angelica Stoican.

Se cuvine să menționăm că la Gornet a văzut lumina zilei Constantin Gerghina (1945-2002) care a stăpânit excepțional tehnica interpretării la trompetă, cu treceri de la tonurile de surdine, la cele în plină forță, cu o precizie uimitoare în intonație, abordând melodii din zona natală și din banat. Interpretările lui Constantin Gerghina la trompetă, rămân peste timp mărturie despre talentul său nativ, prin care a dat noi valențe de frumusețe cântecului popular. Printre marii plecați în lumea fără dor, amintim aici și de Mariana Drăgut și Maria Răchițeanu Voicescu ale căror înregistrări grăiesc despre talentul și pasiunea lor pentru cântec. Tot odată amintim și de artiști care au dus mai departe folclorul: maestrul Petrică Mîțu Stoian, Niculina Stoican, Anica Ganțu, Nina Predescu, Vasile Ciobanu și alți. Noi avem obligația să păstrăm tradiția cântecului popular. Să fie purtat și de alte glasuri, ca acesta să dăinuiască în timp cu măreție: fala munților, murmurul izvoarelor și cântecul păsărilor.

Ianys Munteanu,
Clasa a IX-a

Mehedinți, România. 1910

I-auzi cum răsună lăuta străbună Cântece gorjenești vechi

Hora mare ca la Gorj

Strofa 1

*Verde foi de boj/ Hai să jucăm hora mare/ Hora
ca la Gorj*

*Refren: Mândră lăutarii frumos cântă,/ Mândră
lumea toată îi ascultă/ La șez și la munte, hora-i pe- n
trecute/ Hora-i strămoșească, hora gorjenească.*

Strofa 2

*Haideți băieți laolaltă,/ Nu mai stați pe loc./ Ju-
cați hora toți odată/ Jucați-o cu foc.*

*Refren: Mândră lăutarii frumos cântă,/ Mândră lumea toată îi ascultă/ I-auzi cum răsu-
nă lăuta străbună/ Ce frumos mai cântă mândra mi-o ascultă.*

Această melodie datează încă din anul 1930 și a fost restaurată și îmbunătățită, de că-
tre Doamna Nicoleta Lăcătușu, Profesor la Liceul De Arte „Constantin Brăiloiu” a catedrei de
muzică folclorică, în iarna anului trecut, care a readus-o la viață și a refăcut o cunoscută la ni-
vel național. Încă nu se știe cine a fost prima persoană care a compus aceste versuri.

De dorul gorjenilor

Strofa 1

*De dorul gorjenilor/Mă duc ca pasărea-n zbor/De dorul gorjenilor/Mă duc ca pasărea-n
zbor*

Refren: Peste codri și câmpii/ La Olteț, Gilort și Jii/Peste codri și câmpii/La Olteț, Gilort și Jii.

Strofa 2

Eu le cunosc sufletul/Că le place cântecul/ Eu le cunosc sufletul/Că le place cântecul

*Refren: Să le cânt cu foc și drag/ Cântece de-al lor meleag/ Să le cânt cu foc și drag/ Cân-
tece de-al lor meleag.*

Strofa 3

Frumusețea portului/ Și apa Gilortului Frumusețea portului/ Și apa Gilortului

*Refren: Brazii, teii și castanii/ Tismana și Peștișanii/ Brazii, teii și castanii/ Tismana și
Peștișanii.*

Această melodie îi aparține mult regretatei Maria Apostol, una dintre cele mai mari
cântărețe ale Gorjului. Născută la 11 august 1954 în Comuna Runcu, Gorj, a debutat în muzică
la vârstă de 5 ani pe scena Căminului cultural Runcu. Până la 14 ani a obținut numai locul întâi
la toate concursurile ținute în județ. La 16 ani, în tabăra de copii de la Năvodari, a obținut locul
întâi pe țară din 600 de concurenți. Repertoriul Mariei Apostol conține peste 200 de cântece
de mare sensibilitate artistică, fiind una dintre cele mai apreciate cântărețe ale folclorului gor-
jean, comparată mereu cu Maria Lătărețu și Filofteia Lăcătușu.

Maria Apostol a cântat cu mult succes pe scenele din Polonia, Anglia, Franța, Germania,
Italia, Grecia, Israel, Rusia, Iugoslavia, Cehoslovacia, Austria, Ungaria și Bulgaria. A murit la
vârsta de 39 de ani, la data de 5 septembrie 1993, în urma unui cancer mamar netratat la
timp. Maria Apostol și-a exprimat dorința să fie înmormântată în satul său natal și nu la Bucu-
rești, unde locuia de mai mulți ani.

**Elev Bîzoi Vâlceanu Nicolae Sebastian,
Clasa a X-a**

Illustres Magistri et Discipuli Scholae Nostrae

Dascăli de ieri ai Seminarului Teologic Ortodox Craiova

Prof. Dr. Nicolae Stănescu

Profesorul Dr. Nicolae Stănescu s-a născut pe 16 septembrie 1927 în orașul Ploiești, într-o familie cu dragoste de Dumnezeu, mai având încă patru frați. După absolvirea școlii primare, a urmat cursurile Școlii Medii din Ploiești, urmând ca în toamna anului 1951 să dea admitere la Institutul Teologic de Grad Universitar din București, pe care-l absolvă în anul 1955. În același an a început cursurile de Magisteriu, terminat în anul 1958, sub coordonarea profesorului dr. Nicolae Chițescu².

În acest sens, pregătirea sa intelectuală, ca și ținuta aleasă morală, au făcut ca în toamna anului 1959, mitropolitul Firmilian Marin să-l numească profesor de Dogmatică și Filozofie la Seminarul Teologic de la Mofleni.

Tinerețea sa, faptul că locuia la seminar și, deci, participa la meditațiile zilnice și la slujbele săvârșite în biserica mănăstirii Coșuna, au făcut ca profesorul Stănescu să fie iubit de elevii seminariști.

Mai mult, în anul 1960, datorită meritelor sale câștigate la catedră, precum și documentarea publicațiilor și pregătirea sa teologică, Consiliul profesoral al Institutului Teologic din București, cu binecuvântarea patriarhului Justinian Marina și a mitropolitului Firmilian Marin, l-a recomandat drept asistent universitar, la catedra de Morală, rămânând în același timp și profesor la seminarul craiovean³.

În ceea ce privește activitatea sa publicistică, trebuie amintite următoarele articole de teologie: „Sensul Ortodox al icoanei”, în revista *Ortodoxia*, (VIII), 1956, nr. 2, pp. 245-261; „Temeiuri dogmatice ale trăirii religioase în Ortodoxie”, în revista *Ortodoxia*, „X (1958), nr. 3, pp. 282-394; „Progresul în cunoașterea lui Dumnezeu, cu referire specială la Sf. Grigorie de Nyssa”, în revista *Studii Teologice*, X (1958), nr. 1-2, pp. 14-37; „Origen și opera sa în literatura teologică contemporană”, în revista *Mitropolia Olteniei*, XIII (1961), nr. 7-9, pp. 464-473 etc.

La frageda vârstă de 38 de ani, pe 17 februarie 1965, profesorul Nicolae Stănescu a trecut la Domnul, fiind condus pe ultimul drum de seminariștii de la Craiova și de studenții teologi din București. Trupul său a fost depus la biserica „Sf. Ecaterina” din București, capela Institutului Teologic, slujba de înmormântare fiind săvârșită în prezența mitropolitului Firmilian Marin de la Craiova, de un sobor impresionant de preoți și diaconi, sub protia profesorului Ene Braniște și a preotului Ion Ionescu, directorul seminarului craiovean. Pe lângă profesorii universitari de la București, a fost prezentă și o delegație de la Centrul Eparhial din Craiova, formată din preoții profesori Ion Ionescu și Nicolae Petrescu, dar și câțiva elevi seminariști, din anul V, unde profesorul Stănescu fusese diriginte. Trupul său a fost înmormântat în cimitirul orașului Câmpina, aproape de părinții săi⁴.

² Pr. Ion IONESCU, „Nicolae Stănescu”, în revista *Mitropolia Olteniei*, XVII (1965), nr. 1-2, p. 94.

³ *Ibidem*, p. 96.

⁴ *Ibidem*, pp. 97-98.

Pr. Prof. Dr. Nicolae S. Petrescu

Părintele profesor Nicolae Petrescu s-a născut la data de 2 aprilie 1908, în satul Laloș din județul Vâlcea, fiind al doilea din cei cinci copii ai familiei Manda și Savu Petrescu. După ce termină cinci clase primare în satul natal, la insistențele învățătorului Emilian Nicolaescu, tatăl său îl înscrie la Liceul „Alexandru Lahovary” din Râmnicu-Vâlcea, secția: modernă, pentru ca mai apoi să urmeze cursurile Seminarului de Vocație „Sf. Grigorie Decapolitul” din Craiova și ale Seminarului Teologic „Sf. Nicolae” din Râmnicu-Vâlcea, unde s-a dovedit un elev strălucit la învățătură (de menționat însemnările Pr. Prof. Anghel Pârvănescu despre seminaristul Nicolae Petrescu: „Are o voință de fier, dornic de a ști cât mai multe și de a fi în legătură cu toate noutățile științei; față de colegi, indiferent, respectuos față de cei mai mari și cu o purtare demnă de un elev seminarist. Cel mai distins elev al seminarului. Îndreptățește orice nădejde. 4.III.1931)”⁵.

În anul 1931 se înscrie la cursurile Facultății de Teologie din București, pe care o termină în anul 1935, cu calificativul „magna cum laude”. În anul 1936, urmează cursurile Seminarului Pedagogic al Universității din București, obținând diploma de Capacitate în învățământ în anul 1937, printr-un examen, susținut la Iași. Tot în anul 1936, se înscrie la Doctorat în cadrul aceleiași facultăți de teologie, având ca temă „Dogma răscumpărării”, la catedra de Dogmatică Ortodoxă, având coordonator pe strălucitul teolog Ioan Irineu Mihălcescu, devenit ulterior Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

În ceea ce privește activitatea sacerdotală, în anul 1933, după ce s-a căsătorit, Nicolae Petrescu a fost hirotonit preot pe seama parohiei Băile Olănești din județul Vâlcea, în anul 1938 primind rangul de iconom stavrofor de la episcopul Vartolomeu Stănescu al Râmnicului-Noului Severin.

Pe plan didactic, începând cu 1 septembrie 1938, a început să predea Religia la Liceul „Sf. Nicolae” Gheorghieni-Ciuc din județul Harghita, iar după 1940 a venit în Craiova, predând aceiași materie la liceele „Carol I”, „Frații Buzești” și „Elena Cuza”, predând ulterior și Istoria românilor la Gimnaziul din Segarcea.

Începând cu toamna anului 1955, părintele Petrescu a fost numit de mitropolitul Firmilian Marin al Olteniei, profesor la Seminarul Teologic Mitropolitan, înființat în chiliile vechii mănăstiri Coșuna. Aici a predat peste două decenii, până la pensionarea sa din 1977, în special limbile clasice: Greaca și Latina, dar și alte discipline teologice, în special Omiletica și Catehetica, fiind considerat cel mai bine pregătit dascăl al școlii, îndrumând sute de preoți, care urmau să aibă o activitate misionar-pastorală, dar și culturală în Oltenia, în țară, dar și peste hotare⁶.

Referitor la opera teologică, părintele profesor Petrescu a fost un colaborator permanent al revistei „Mitropolia Olteniei”, unde a publicat articole pe diverse teme, așa cum singur și le-a împărțit: „Munca de cercetare a Sfintei Scripturi”; „Lucrări în domeniul Patrologiei”; „Lucrări în domeniul Liturgic”; „Lucrări pentru îndrumări misionare și dreapta credință”; „Învățăături despre pace”; „Didactice, pedagogice, diverse”. Pe lângă aceste articole, părintele a publicat mai multe manuale pentru seminariile teologice, adevărate tratate metodico-didactice, dintre care amintim: „Omiletica”, 1977; „Catehetica”, 1988; „Explicarea apostolilor duminicale”, 1975, toate la Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, manuale care sunt utilizate și în prezent în cadrul învățământului teologic preuniversitar.

După o viață întreagă dedicată cercetării teologice și traducerii, pe 22 februarie 2001, părintele profesor Nicolae Petrescu a trecut la cele veșnice, fiind înmormântat în cimitirul craiovean Ungureni, slujba de înmormântare fiind oficiată de zeci de preoți, care l-au avut profesor la Seminarul Teologic de la Mofleni, în frunte cu mitropolitul Teofan Savu al Olteniei, fost ucenic al părintelui.

⁵ Pr. Prof. Dr. Alexie BUZERA, Prof. Delia Ștefania BARBU, „Mari teologi olteni. Preot Profesor Nicolae Petrescu”, în revista *Mitropolia Olteniei*, LIV (2002), nr. 5-8, p. 205, nota 9.

⁶ *Ibidem*, p. 206.

Pr. Prof. Dr. Leon Iftodi

Basarabean de obârșie, născut la 29 februarie 1918, în comuna Ștefănești, după absolvirea școlii primare din satul natal, merge la Seminarul Teologic Ortodox din Chișinău, iar apoi urmează cursurile Facultății de Teologie din același oraș.

La 1 ianuarie 1933, Leon Iftodi este încadrat drept cântăreț bisericesc la parohia Popeștii de Jos din județul Soroca, urmând ca în 1937 să fie hirotonit diacon, apoi preot, pe seama Catedralei Episcopale a Hotinului, de episcopul Visarion Puiu. În anul 1939, părintele Iftodi a obținut doctoratul în Franța.

Ca urmare a anexării Basarabiei și Bucovinei de către trupele sovietice, părintele Iftodi s-a refugiat în țară, fiind numit preot deservent la biserica Herăstrău din București. La scurt timp se întoarce în Basarabia, iar începând cu luna martie 1944, o părăsește definitiv, fapt ce a dus ca acesta să vină în Oltenia, la invitația mitropolitului Nifon Criveanu, fiind încadrat paroh la biserica satului mehedintețean Pluta. Peste doi ani, la insistențele patriarhului Nicodim Munteanu și cu binecuvântarea episcopului locotenent de Râmnic, Athanasie Dincă „Bârlădeanul”, părintele Iftodi este detașat ca funcționar la Ministerul Cultelor din București.

După instaurarea regimului comunist, părintele Iftodi se reîntoarce în Oltenia, ca preot la biserica Dorobănția din Craiova⁷.

În perioada 1960-1965, părintele Leon Iftodi a fost încadrat profesor la Seminarul Teologic de la Mofleni, predând Tipicul și Liturgica, dovedindu-se a fi un dascăl model și talentat în practicile pedagogice. Din cauza faptului că fusese ucenic al mitropolitului Visarion Puiu, părintele Iftodi a fost înlăturat de la seminar. Mai mult, în anul 1969, a fost anchetat de Securitate pe motiv că permisesse foștilor preoți greco-catolici craioveni, Mihai Ion și Nicolae Berindea, să officieze slujbe religioase în fost capelă greco-catolică, aflată acum în custodia bisericii Dorobănția.

Pe lângă acestea, părintele Iftodi a fost și un important misionar în rândul comunității de țigani din Craiova, în rândul cărora a săvârșit multe slujbe de botez și cununie. De asemenea, acesta a fost și un mare culegător de folclor și muzică lăutărească veche⁸.

Pe plan cultural, începând cu anul 1978, părintele a fost membru în comitetul redacțional al revistei „*Mitropolia Olteniei*”, unde a publicat numeroase studii de teologie, fiind un apropiat al mitropolitului Nestor Vornicescu, pe care-l cunoștea de când din Basarabia. Din numeroasele sale articole, menționăm câteva materiale cu caracter omiletic și catehetic: „*Apropierea de Hristos ne apropie de semenii noștri. Predică la Duminica a XXXII-a după Rusalii*”, „*Chemarea la apostolat a primilor ucenici. Predică la Duminica a II-a după Rusalii*”, „*Cuvânt despre post*”, „*La Duminica lăsatului sec de carne*”, „*Predică la Duminica a III-a după Rusalii*”, „*Predică la Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci*”, „*Predică la sărbătoarea Sf. Ier. Nicolae*”, „*Sf. Ioan Botezătorul, neînfricat propovăduitor al dreptății. Predică la 29 august*”, „*Tatăl nostru care ești în ceruri. Caiet catehetic*” etc.

Pr. Prof. Teofil Sanda

Părintele Teofil Sanda s-a născut la 30 decembrie 1940 în satul Văcărea, comuna Dănești din județul Gorj, ca fiu de țărani, Petre și Elena. La vârsta de 9 ani rămâne orfan de tată, rămânând în grija mamei sale, care îi va insufla credința în Dumnezeu, fapt pentru care, după absolvirea școlii primare din satul natal, intră la Seminarul Teologic Mitropolitan de la Mofleni, pe care-l absolvă în iunie 1961.

În același an se înscrie la cursurile Institutului Teologic de Grad Universitar din București, obținând licența în vara anului 1964, cu lucrarea „*Ion Popescu – Pasărea, precursor al uniformizării cântării bisericești în Biserica Ortodoxă Română*” (cf. Procesului-Verbal nr. 957/

⁷ Ana-Maria IANCU (RĂDULESCU), „In memoriam Nestor Vornicescu – Clerici cărturari basarabeni refugiați pe meleagurile Olteniei: arhimandrit Ioasaf Ganea, preoții: dr. Leon Iftodi și acad. Paul Mihail”, în revista *Mitropolia Olteniei*, LXXII (2020), nr. 9-12, pp. 180-181.

⁸ *Ibidem*.

22 iunie 1966), avându-l coordonator pe marele compozitor și profesor Nicolae Lungu⁹. Încă din timpul studenției, datorită înclinațiilor sale către muzică, ca bun interpret al muzicii psaltice și liniare, maestrul Nicolae Lungu i-a încredințat de multe ori bagheta spre a dirija corul studenților teologi.

În toamna anului 1966, mitropolitul Firmilian Marin îl numește pe tânărul licențiat în Teologie în postul de profesor de muzică bisericească la Seminarul Teologic Ortodox de la Mofleni. La scurt timp se căsătorește, fiind hirotonit diacon, iar apoi preot, în anul 1969, pe seama mănăstirii Coșuna Veche din incinta seminarului, iar din 1972 a preluat și suplinirea parohiei Bucovăț din apropiere.

Cu un tact pedagogic și muzical deosebit, părintele Sanda s-a impus în fața seminariștilor ca un profesionist, formând astfel sute de preoți ai Olteniei. Cu toate acestea, în 1976, un accident de circulație i-a zdruncinat sănătatea, iar în anul 1980, cu o activitate didactică de 15 ani, părintele profesor Sanda înainta un memoriu mitropolitului Nestor Vornicescu al Olteniei, în care menționa: „*eforturile depuse la catedră, nu au fost deloc ușoare, fapt care mă face, cu smerenie fiască, să cer numirea ca preot la parohie*”, fiind încadrat cu data de 1 septembrie 1981 ca paroh al bisericii „*Sf. Treime*” din Târgu-Jiu.

La 17 februarie 1982, la vârsta de numai 41 de ani, părintele profesor Sanda Teofil a trecut la cele veșnice, fiind înmormântat în cimitirul satului Văcărea, slujba de înmormântare fiind oficiată de un numeros sobor de preoți, în frunte cu protopopul Neofit Stănculescu, delegatul mitropolitului Nestor de la Craiova, care a și transmis și un mesaj din partea Centrului Eparhial.

De asemenea, au fost prezenți și numeroși studenți teologi de la București, foști elevi ai părintelui, dar și elevi seminariști de la Craiova, elevul Marin Cojoc, actualmente conferențiar la catedra de Bizantinologie de la Facultatea de Teologie din Craiova, a rostit și un cuvânt în numele elevilor seminariști: „*Părintele Profesor Sanda Teofil nu a murit, ci îl avem în noi și printre noi, pentru că, asemenea lui Brâncuși odinioară, în lemnul său, a sculptat în noi, ca foști elevi ai săi, modele de vrednici slujitori ai altarelor străbune, a sădit dragostea pentru muzică, pe care astăzi cu durere o ducem ca jertfă de bună mireasmă duhovnicească precum și rugăciuni către cel Atotputernic pentru odihna sa în ceata dreptilor*”¹⁰.

Arhim. Prof. Bonifatie Podoleanu

Arhimandritul Bonifatie Podoleanu s-a născut la 10 ianuarie 1902 în comuna Măgura din județul Buzău, din părinții Vasile și Ilinca, fiind al doilea copil. După ce urmează școala primară din satul natal, acesta își îndreaptă pașii către mănăstirea Ciolanu, absolvind ulterior cursurile seminarului monahal de la Cernica, dar și Facultatea de Teologie din București, devenind stareț al mănăstirii Ciolanu și exarh al mănăstirilor din Episcopia Buzăului¹¹.

În anul 1954, mitropolitul Firmilian Marin îl cheamă, în Arhiepiscopia Craiovei, pe părintele arhimandrit Bonifatie, căruia îi încredințează conducerea școlii de cântăreți, respectiv a seminarului de la Mofleni, fiind totodată și stareț al mănăstirii Coșuna, a cărei obște era formată din cei câțiva părinți profesori (arhid. Ioasaf Ganea, ierom. Adrian Garștea), care erau călugări.

La mănăstirea Coșuna, părintele Bonifatie s-a îngrijit de construirea clădirii seminarului, din anul 1959 îndeplinind ascultarea de exarh al mănăstirilor din Oltenia.

În jurul anului 1965, este transferat în Episcopia de Alba-Iulia, Protoiereia Târgu-Mureș, unde a îndeplinit mai multe ascultări administrative, iar după pensionare s-a retras în satul său natal, suplinind parohiile Begu, Târcov și Pârscovul de Jos, unde a ridicat chiar o biserică.

⁹ Pr. Prof. Univ. Dr. Nicu MOLDOVEANU, *Profesorul, dirijorul și compozitorul Nicolae Lungu*, Ed. Basilica, București, 2013, p. 133.

¹⁰ Ion DORAN, „Preotul profesor Teofil Sanda”, în revista *Mitropolia Olteniei*, XXXIV (1982), nr. 1-3, pp. 155-157.

¹¹ PR. GRIGORE DIONISIE, „Știrile din cuprinsul eparhiei Buzăului pe lunile octombrie-decembrie 1987”, în revista *Glasul Bisericii*, XLVII (1988), nr. 1, p. 102.

Acesta a trecut la Domnul în data de 10 decembrie 1987, fiind înmormântat în cimitirul satului Măgura din Buzău¹².

Protos. Adrian Garștea

Părintele protosinghel Adrian Garștea s-a născut în anul 1905, în Basarabia, din părinți binecredincioși, primind la botez numele *Luca*. După ce urmează școala primară, după multe încercări, acesta pleacă la mănăstirea Dobrușa, din județul Soroca, intrând ca frate. Paralel, din 1925, începe cursurile școlii de cântăreți bisericești, primind și tunderea în monahism.

Datorită vocii sale frumoase, în anul 1928, este hirotonit ierodiacon și este numit secretar al mănăstirii.

În urma intrării României în cel de-Al Doilea Război Mondial, alături de mulți monahi și preoți basarabeni, care au fost primiți de mitropolitul Nifon Criveanu, părintele Adrian vine la mănăstirea Tismana, iar apoi este numit stareț al schitului Crasna, unde a avut o marcantă activitate gospodărească, reușind să repare chiliile monahilor și ale fraților.

În luna aprilie a anului 1949, părintele Adrian Garștea era numit pedagog la școala de cântăreți de la Mofleni, unde a stat peste 20 de ani. Aici, a îndeplinit mai multe ascultări duhovnicești și administrative, cum ar fi: bibliotecar, casier, secretar, spiritual, dar și stareț al mănăstirii Coșuna, părintele slujind zilnic în biserica veche a acesteia.

În data de 26 decembrie 1988, părintele Adrian a trecut la Domnul, slujba sa de înmormântare având loc peste trei zile, la mănăstirea Jitianu, unde a fost săvârșită de către episcopul-vicar Damaschin „Severineanul”, înconjurat de ucenicii părintelui, acesta fiind înmormântat în cimitirul respectivei mănăstiri¹³.

Arhim. Prof. Dr. Vasile Prescure

Părintele arhimandrit Vasile Prescure s-a născut la 11 octombrie 1927 în satul Boholț, comuna Beclean din județul Brașov, din părinții Vasile și Magdalena. În perioada 1935-1942 urmează cursurile școlii primare din satul natal, iar în perioada 1943-1946 este elev al școlii de cântăreți bisericești din Sibiu, stagiul militar obligatoriu satisfăcându-l în perioada 1947-1949.

În anul 1949, Vasile Prescure intră la Seminarul Teologic din Cluj-Napoca, pe care-l absolvă peste cinci ani, dând apoi admiterea la Facultatea de Teologie Ortodoxă de la Sibiu, ale cărei studii le finalizează în anul 1958. De asemenea, în perioada 1960-1963 frecventează cursurile de Magisteriu la Facultatea de Teologie din București, devenind *magistru în Teologie*.

În anul 1964, acesta vine la centrul eparhial al Arhiepiscopiei Craiovei, fiind încadrat funcționar, pentru ca din anul 1965 să fie încadrat profesor la seminarul teologic de la Mofleni, unde a predat discipline precum: Dogmatică, Morală, Îndrumări Misionare, Filozofie, Logică și Psihologie, unde va rămâne timp de 26 de ani, până la pensionarea sa, în anul 1991¹⁴.

În anul 1978, mitropolitul Nestor Vornicescu al Olteniei îl hirotonește diacon celibatar, iar apoi îl ridică la rangul de arhidiacon, pe seama mănăstirii Coșuna, din cadrul seminarului teologic.

Simțind chemarea către Dumnezeu, după mulți ani de slujire la catedră, pe 19 decembrie 1981, la mănăstirea Lainici din Defileul Jiului, părintele Prescure primește tunderea în monahism din mâna arhimandritului Caliope Georgescu, exarhul mănăstirilor oltene. La 10 aprilie 1982, mitropolitul Nestor îl hirotonește ieromonah, apoi protosinghel, iar în 1984 primește rangul de arhimandrit.

După pensionarea sa de la catedră, părintele Prescure primește ascultarea de exarh al mănăstirilor din Arhiepiscopia Craiovei, funcție ocupată până în anul 2000, primind totodată

¹² *Ibidem*.

¹³ ARHIM. PROF. IOASAF GANEA, „Prea Cuviosul Protos. Adrian Garștea”, în revista *Mitropolia Olteniei*, XL (1988), nr. 6, pp. 136-137.

¹⁴ ARHIM. IOACHIM PÂRVULESCU, „Părintele profesor și arhimandrit Vasile Prescure - un munte de moralitate”, în revista *Lumea monahilor*, 2015, nr. 101, p. 33.

și încredințarea de stareț al mănăstirii Coșuna –Bucovățul Vechi. Aici, a avut o activitate mai mult duhovnicească în ceea ce privește formarea tinerilor seminariști.

În anul 2000 primește ascultarea de stareț al mănăstirii Sadova, unde va rămâne timp de nouă ani și unde a avut o activitate administrativ-gospodărească, contribuind de reorganizarea vieții monahale de acolo.

Ucenic încă din tinerețe al părintelui Arsenie Boca, în anul 2010 pleacă de mănăstirea Prislop din Hațeg, unde s-a dedicat scrisului, fiind și duhovnicul seminarului de fete de acolo.

În dimineața zile de 25 octombrie 2015, la vârsta de 88 de ani, părintele Vasile Prescure a trecut la Domnul, fiind înmormântat în cimitirul mănăstirii Prislop, lângă părintele său duhovnicesc, fiind condus pe ultimul drum al vieții sale de sutele de ucenici, ajunși arhieriei, preoți sau profesori de teologie, pe care îi formase la seminarul de la Mofleni, adăpostit sub streșina mănăstirii Coșuna Veche¹⁵.

Pr. Prof. Ion Ionescu

Părintele profesor Ion Ionescu s-a născut la 21 noiembrie 1915, în satul argeșean Băbana. După ce urmează școala primară din satul natal, urmează cursurile Seminarului din Curtea de Argeș și ale celui „Central” din București, în perioada 1929-1936, dovedindu-se a fi un elev strălucit. În același an, dă admiterea la Facultatea de Teologie din București, pe care o absolvă patru ani mai târziu, când se înscrie și la cursurile Seminarului Pedagogic din București¹⁶.

Cariera didactică și-o începe în anul 1941, când ocupă postul de profesor de religie la Liceul bucureștean „Cantemir Vodă”, anul următor, după ce se căsătorește, primește hirotonia întru preot, pe seama parohiei Blăjeni Plai din ținutul Hunedoarei. În anul 1946 este numit profesor de Religie și confesor la Colegiul Militar din Curtea de Argeș, pentru ca în perioada 1948-1956, să predea Lb. Română la respectivul colegiu, dar și la seminarul teologic din localitate.

În anul 1956, părintele Ionescu răspunde chemării venite din partea mitropolitului Firmilian Marin al Olteniei, care-l numește consilier cultural al Arhiepiscopiei Craiovei, iar din anul 1961 preia conducerea Seminarului Teologic de la Mofleni, funcție pe care o ocupă 12 ani, predând Istoria, Geografia și Lb. Română. Concomitent, în spațiul craiovean, a fost și paroh al bisericilor Mântuleasa, iar apoi Hagi-Enuș.

În anul 1973, patriarhul Justinian Marina îl numește inspector general bisericesc în administrația patriarhală, părăsind Craiova. Din anul 1975 este numit director al Seminarului Teologic din București, rămânând în funcție până la 5 iulie 1977, când se pensionează. De la pensionare și până în anul 2007, când a trecut la cele veșnice, a slujit la biserica Mărțișor din București¹⁷.

În ceea ce privește activitatea culturală, părintele Ionescu a publicat diverse articole în revista „Mitropolia Olteniei”, tratând teme de istorie și literatură, dar și istoria religiilor și patrologie. Mai mult, în anul 2003, părintele Al. Stănciulescu-Bârda a îngrijit editarea a patru lucrări ale părintelui Ionescu: „Icoane de sfinți slăviți ai Bisericii Țării Românești”, „Pagini de cultură veche creștină românească”, „Permanențe autohtone și creștine românești”, respectiv „Începuturile creștinismului românesc”, toate lăsate în manuscris de autor.

Pr. Prof. Ion Răduț

Părintele Ion Răduț s-a născut la 20 august 1936, în comuna Vulturești din nordul județului Olt, din părinții Ilie și Sanda, învățând la școala primară din satul natal. Dornic de cunoaștere și cu o profundă credință în Dumnezeu, în anul 1953 intră la Seminarul Teologic Ortodox din Curtea de Argeș, pe care-l absolvă, peste cinci ani, ca șef de promoție.

¹⁵ Ibidem, p. 35.

¹⁶ Arhid. Dr. Nicușor LĂZĂRICĂ, „Un important om de cultură, director al seminarului din Craiova: Pr. Prof. Ion Ionescu”, în *Revista Ortodoxă*, Ed. Mitropolia Olteniei, nr. 1/2019, p. 15.

¹⁷ Ibidem, p. 17.

În perioada 1958-1962 urmează cursurile Institutului Teologic de Grad Universitar din București, iar după absolvirea acestora, își începe activitatea didactică, ca profesor de lb. română la Școala Generală din satul Făcăieni, județul Ialomița. În anul 1974 obține și licența în Filologie, la Universitatea din Iași, pentru specializările: Lb. Română și Lb. Franceză.

În anul 1975, părintele Ion Răduț vine la Craiova, unde primește hirotonia întru preot de la mitropolitul Teoctist Arăpașu al Olteniei, fiind încadrat secretar eparhial. Începând cu anul 1976 este încadrat profesor de Liturgică și Lb. Română, predând ulterior Istoria Bisericească Universală și Istoria Bisericii Ortodoxe Române la Seminarul Teologic de la Mofleni, unde la funcționa până în anul 1984. De asemenea, pe lângă generațiile de seminariști pe care le-a format ca profesor și diriginte, a îndeplinit câțiva ani și funcția de spiritual, având o apropiere duhovnicească deosebită cu elevii seminariști.

În anul 1978, părintele Răduț este numit și consilier cultural al Arhiepiscopiei Craiovei de către mitropolitul Nestor Vornicescu, primind sub păstorire și parohia craioveană „Sf. Gheorghe Nou”.

În ceea ce privește activitatea culturală, părintele Răduț, până la pensionarea sa din anul 2000, a fost redactor al revistei „Mitropolia Olteniei”, scriind diverse articole cu caracter teologic, dar și file din viața eparhiei, îngrijindu-se, ca și consilier cultural, de tipărirea monumentalelor lucrări apărute sub egida Editurii Mitropolia Olteniei, în special cele semnate de mitropolitul Nestor.

Pentru întreaga sa activitate didactică, pastorală și administrativă, părintele Răduț a primit numeroase distincții, cum ar fi: Crucea Patriarhală de la patriarhul Teoctist Arăpașu, Ordinul „Sf. Nicodim”, titlul de cetățean de onoare al Craiovei, titlul de revoluționar etc.

Părintele a trecut la cele veșnice în data de 13 noiembrie 2018, slujba de înmormântare fiind săvârșită la biserica „Sf. Gheorghe Nou” din Craiova de către un sobor de preoți, ucenici ai părintelui de la seminar sau diverși colaboratori, în frunte cu arhimandritul Vladimir Dărăngă, marele ecleziarh al catedralei mitropolitane, delegatul mitropolitului Irineu Popa al Olteniei.

Arhim. Prof. Veniamin Micle

Părintele arhimandrit Veniamin Micle s-a născut la 7 iunie 1939, în localitatea maramureșeană Plopiș-Șișești, din părinții Timoftei și Eudochia, primind la botez numele Valer, fiind descendentul unei ilustre familii de nobili, recunoscută prin diplome regale de suveranii Coroanei Maghiare încă din veacul al XIV-lea.

După absolvirea claselor primare în satul natal și la școlile din satele învecinate, urmează un an Școala Medie Tehnică Mecanică din Satu-Mare, pentru ca apoi să fie transferat la Liceul „Mihai Eminescu” din aceeași localitate. Mănat de dorința slujirii lui Dumnezeu, în anul 1954, intră novice în mănăstirea „Sf. Ana” din Rohia, fiind primit de starețul de atunci, proto-singhelul Justinian Chira.

În anul 1955, acesta începe cursurile la Seminarul Teologic din Cluj-Napoca, iar în 1958 primește tunderea în monahism, primind numele Veniamin. În anul 1959, tânărul monah susține examenul de admitere la Institutul Teologic de Grad Universitar din Sibiu, clasându-se pe primul loc, însă este exclus din institut. În anul 1959, cu toate că fusese înlăturat din monahism, din lipsă de slujitori la mănăstirea Rohia, este hirotonit ierodiacon, apoi ieromonah de către episcopul Teofil Herineanu al Clujului.

În perioada 1962-1966 reia cursurile universitare la Sibiu, finalizate prin lucrarea de licență intitulată „Cunoștință pre scurt a Istoriei bisericești de Samuil Micu”, întocmită sub îndrumarea Pr. Prof. Dr. Sofran Vlad. În perioada 1966-1968, părintele Micle a frecventat cursurile de magisteriu la Institutul Teologic de Grad Universitar din București, specialitatea Omiletică-Catahetică, sub îndrumarea Diac. Prof. Dr. Nicolae Balca.

Părintele Veniamin Micle a urmat cursuri de specializare și în străinătate. Astfel, în perioada 1968-1971, a frecventat cursurile la Facultatea de Teologie Catolică din Strasbourg, pregătindu-și teza de doctorat, intitulată „Problemele prediciei creștine în vremea noastră”.

Reîntors în țară, în anul 1971, este numit asistent universitar și duhovnic la Institutul Teologic din București, însă, în cele din urmă, ajunge profesor la Seminarul Teologic Special din Curtea de Argeș, unde rămâne doar un an.

În anul 1972, ocupă postul de asistent la catedra de Omiletică de la Institutul Teologic din Sibiu, fiind numit și reprezentantul Patriarhiei Române pe lângă Institutul Teologic „Tantur” din Ierusalim.

În toamna anului 1973, părintele Micle este numit profesor la Seminarul Teologic Ortodox din Craiova, unde va predă: limbile franceză, engleză și rusă, Filozofie, Logică, Ecumenism și Istoria Religiilor, fiind permanent și diriginte, iar pentru meritele sale didactice și publicistice, la 22 martie 1975, mitropolitul Teoctist Arăpașu al Olteniei îl hirotesește protosinghel.

Începând cu data de 1 septembrie 1977, patriarhul Iustin Moiescu îl numește director la Seminarul Teologic din București, unde va avea o bogată activitate administrativă, supraveghind lucrările de restaurare ale școlii, grav avariate de cutremur. Pe plan didactic, părintele Micle a predat aici Omiletica, Sf. Sinod ridicându-l la rangul de arhimandrit, drept recunoștință pentru activitatea sa didactică, administrativă și publicistică.

În anul 1979, părintele Veniamin Micle se stabilește la mănăstirea Cozia, iar apoi este numit mare ecleziarh al Catedralei Episcopale din Râmnicu-Vâlcea. Începând cu anul 1983, acesta se retrage la mănăstirea vâlceană Bistrița, unde are o activitate administrativă remarcabilă, în prezent fiind duhovnicul obștii de maici.

Pe plan publicistic, părintele Micle are o activitate bogată, publicând aproximativ 137 de cărți, aproximativ 500 de studii și articole, publicate în reviste bisericești, precum: „Studii Teologice”, „Mitropolia Olteniei”, „Mitropolia Banatului” etc., dar și în reviste de cultură locale, participând la zeci de conferințe naționale și internaționale.

Prof. Dan ANASTASESCU

Din viața școlii noastre

Vivat Academia-Vivant Professores *Concursuri și olimpiade*

1. Clasa a IX-a

Premiul III, Cârciumariu Dragoș Gabriel,

Olimpiada Națională a Sportului Școlar - faza județeană - an școlar 2024-2025, secțiunea cros-liceu, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr.3025/14.01.2025, pagina 1, poziția 8, coordonator: **Prof. dr. Elena Marina.**

Premiul I, Cârciumariu Dragoș Gabriel,

Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Mențiune, Catană Ștefan Cristian, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Mențiune, Cameniță Nicolae Alexandru, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Mențiune, Catană Ștefan Cristian, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Participare la etapa națională, Dudău Pavel, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul I, Dudău Pavel, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul III, Dudău Pavel, Concursul „Dialog cu timpul și lumea” - faza județeană - ediția a XVII- a, an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6, poziția 11, coordonatori: **Prof. Pană Roxana și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Premiul III, Joița Florin Marian, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Mențiune, Lița Pavel, Concursul „Dialog cu timpul și lumea” - faza județeană - ediția a XVII - a, an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare

Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6 , poziția 11, coordonatori: **Prof. Pană Roxana și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Mențiune, Munteanu Ianys, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul II, Nicolae Ștefan, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Mențiune, Puzdrea Alexandru Vlăduț, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Mențiune, Puzdrea Alexandru Vlăduț, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Premiul III, Roșu Cătălin Ionuț, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul II, Ruican Pavel Daniel, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Participare la etapa națională, Ștefănoiu Alexandru Grigore, Concursul “Dialog cu lumea și timpul”, ediția a XVII- a, an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Naționale Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6, poziția 11, coordonatori: Arhid. Prof. Dr. Stăiculescu Angel-Cristian și Prof. Pană Roxana-Monica.

Premiul I, Ștefănoiu Alexandru Grigore, Concursul “Dialog cu lumea și timpul”, - faza județeană - ediția a XVII- a, an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Naționale Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6, poziția 11, coordonatori: Arhid. Prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian și Prof. Pană Roxana-Monica.

Premiul Special, Ștefănoiu Alexandru Grigore, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.**

Mențiune, Trufelea Raul, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Vechiul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

2. Clasa a X- a

Premiul II, Băltărețu Ionuț-Mădălin, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Noul Testament), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Mențiune, Băltărețu Ionuț-Mădălin, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul III, Bîzoi-Vâlceanu Nicolae-Sebastian, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Noul Testament), an școlar 2024-2025, 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul III, Bîzoi-Vâlceanu Nicolae-Sebastian, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Medalie de bronz, Bușe Daniel, Olimpiada Națională de Limbi Clasice - faza națională - (Greaca veche), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 3, poziția 21, coordonator: **Prof. dr. Trușcă Maria Cristina**.

Premiul I, Bușe Daniel, Olimpiada Națională de Limbi Clasice - faza județeană - (Greaca veche), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 3, poziția 21, coordonator: **Prof. dr. Trușcă Maria Cristina**.

Mențiune, Croitoru Andrei-Răzvan, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Noul Testament), an școlar 2024-2025, 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul III MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII (MEC) și distins cu Diploma și medalia ANULUI CENTENAR AL PATRIARHIEI ROMÂNE, Dinuți Liviu-Marinel-Sebastian, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza națională - (Noul Testament), an școlar 2024-2025, 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul I, Dinuți Liviu-Marinel-Sebastian, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Noul Testament), an școlar 2024-2025, 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Mențiune, Dinuți Liviu-Marinel-Sebastian, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul I, Ionescu Dănuț Constantin, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul I, Lungu Ionuț Cristian Pavel, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Mențiune, Meilă Alexandru Gabriel, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

3. Clasa a XI- a

Mențiune, Buligă Nelu-Remus, Concursul „Dialog cu timpul și lumea” - faza județeană - ediția a XVII- a ,an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6 , poziția 11, coordonatori: **Prof. Delcea Tanța și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Mențiune, Buligă Nelu-Remus, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Mențiune, Căruntu Denis Gabriel, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Mențiune, Căruntu Denis Gabriel, Concursul „Dialog cu timpul și lumea” - faza județeană - ediția a XVII- a ,an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6 , poziția 11, coordonatori: **Prof. Pană Roxana și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Calificare la etapa națională, Chepeneag Răzvan Ionuț, Concursul „Împreună cu Hristos în viață”, ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul I, Chepeneag Răzvan Ionuț, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul II, Dragomir Stelian Paul, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Istoria Bisericii Ortodoxe Române), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

Calificare la etapa națională, Dragomir Stelian Paul, Concursul „Împreună cu Hristos în viață”, ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul II, Dragomir Stelian Paul, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul III, Dragomir Stelian Paul, Concursul „Dialog cu timpul și lumea” - faza județeană - ediția a XVII- a ,an școlar 2024-2025, secțiunea discurs, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6 , poziția 11, coordonatori: **Prof. Delcea Tanța și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Mențiune, Grancea Robert Gabriel, Concursul „Dialog cu timpul și lumea,” - faza județeană - ediția a XVII- a, an școlar 2024- 2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Naționale Școlare Finanțate M.E.C, nr. 3025/14.01.2025, pagina: 6, poziția 11, coordonatori: **Prof. Pană Monica Roxana și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Mențiune, Paliță Constantin Mădălin, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul III, Popa Daniel Mihăiță, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Istoria Bisericii Ortodoxe Române), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

Premiul III, Popa Sergiu Costinel Florin, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul II MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII (MEC) și distins cu Diploma și medalia ANULUI CENTENAR AL PATRIARHIEI ROMÂNE, Popescu David Mihai, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza națională - (Istoria Bisericii Ortodoxe Române), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

Premiul I, Popescu David Mihai, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Istoria Bisericii Ortodoxe Române), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

4. Clasa a XII- a

Premiul III Ministerul Educației și Cercetării (MEC) și Medalie de bronz Uniunea Elenă din România (UER), Lăzărică Teodor-Marian, Concursul “Dialog cu timpul și lumea” - faza națională - , ediția a XVII- a, an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Naționale Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6, poziția 11, coordonatori: Prof. Delcea Tanța și Arhid. Prof. Dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul I, Lăzărică Teodor-Marian, Concursul “Dialog cu timpul și lumea” - faza județeană, ediția a XVII- a, an școlar 2024-2025, secțiunea desen, cuprins în Calendarul Concursurilor Naționale Școlare Finanțate M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 6, poziția 11, coordonatori: Prof. Delcea Tanța și Arhid. Prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian.

Premiul I, Lăzărică Teodor-Marian, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul III, Mihart Darius Valentin, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Dogmatică), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

Premiul III, Roșu Mărin Eleodor, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Dogmatică), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

Mențiune Ministerul Educației și Cercetării (MEC), Voinea Cristian-Mario, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza națională - (Dogmatică), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

Premiul I, Voinea Cristian-Mario, Olimpiada Națională de Religie pentru Seminariile și Liceele Teologice Ortodoxe - faza județeană - (Dogmatică), an școlar 2024-2025, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 3, coordonator: Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru.

Mențiune, Voinea Cristian-Mario, Concursul „Împreună cu Hristos în viață” - faza județeană - ediția a XI- a, an școlar 2024-2025, secțiunea religie, cuprins în Calendarul Concursurilor Școlare Fără Finanțare M.E.C., nr. 3025/14.01.2025, pagina 5, poziția 1, coordonator: **Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

5. Corul Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”

Premiul I, Corul Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”, Festivalul-Concurs Județean „Datini și obiceiuri de Iarnă”, ediția a XXX-a, an școlar 2024-2025, secțiunea Colinde de Crăciun, organizat de Liceul de Arte Marin Sorescu din Craiova, coordonator: **Protodiacon lect. univ. dr. Victor Șapcă**.

Premiul I, Corul Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”, Concursul Interjudețean „Hristos se naște slăviți-L”, an școlar 2024-2025, secțiunea Colinde de Crăciun, organizat de Liceul Traian Vuia din Craiova, coordonator: **Protodiacon lect. univ. dr. Victor Șapcă**.

6. Ansamblul flocloric de dans tradițional “Brâulețul” al Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”

Premiul II, Ansamblul flocloric de dans tradițional “Brâulețul” Concursul Național de Dans “Împreună pentru Viitor” - faza județeană – an școlar 2024-2025, cuprin în Calendarul Proiectelor de Educație extrașcolară Națională și Internațională Finanțate M.E.C., nr. 24378/22.01.2025, pagina 1, poziția 16, coordonatori: **Pr. prof. Dodenciu Lucian, Prof. dr. Trușcă Maria Cristina și Prof. Pană Roxana**.

7. Trupa de teatru a clasei a XII-a a Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”

Premiul I, Trupa de teatru a clasei a XII-a a Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”, Festivalul-Concurs Județean „Datini și obiceiuri de Iarnă”, ediția a XXX-a, an școlar 2024-2025, secțiunea Tradiții și Obiceiuri - Vicleiul, organizat de Liceul de Arte Marin Sorescu din Craiova, coordonatori: **Protodiacon lect. univ. dr. Victor Șapcă și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

Premiul I, Trupa de teatru a clasei a XII-a a Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”, Concursul Interjudețean „Hristos se naște slăviți-L”, an școlar 2024-2025, secțiunea Tradiții și Obiceiuri - Vicleiul, organizat de Liceul Traian Vuia din Craiova, coordonatori: **Protodiacon lect. univ. dr. Victor Șapcă și Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian**.

8. Echipele Sportive ale Seminarului Teologic Ortodox “Sfântul Grigorie Teologul”

Premiul III, Echipa de Oină, Olimpiada Națională a Sportului Școlar - etapa județeană - an școlar 2024-2025, secțiunea oină băieți-liceu, cuprins în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, nr.3025/14.01.2025, pagina 1, poziția 23, coordonator: **Prof. dr. Elena Marina**.

9. DISTINCȚII: PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CRAIOVA și CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI CRAIOVA

DIPLOMĂ DE ONOARE, Pr. prof. dr. Sperlea Cristin Alexandru, pentru dăruirea și rezultatele remarcabile obținute în activitatea de formare și educare a tinerilor, 3 iunie 2025, Craiova.

DIPLOMĂ DE ONOARE, Arhid. prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian, pentru dăruirea și rezultatele remarcabile obținute în activitatea de formare și educare a tinerilor, 3 iunie 2025, Craiova.

DIPLOMĂ DE ONOARE, Prof. dr. Trușcă Marian-Cristina, pentru dăruirea și rezultatele remarcabile obținute în activitatea de formare și educare a tinerilor, 3 iunie 2025, Craiova.

DIPLOMĂ DE ONOARE, Bușe Daniel, pentru rezultatele excepționale la învățătură în anul școlar 2024-2025, 3 iunie 2025, Craiova.

DIPLOMĂ DE ONOARE, Dinuți Liviu-Marinel-Sebastian, pentru rezultatele excepționale la învățătură în anul școlar 2024-2025, 3 iunie 2025, Craiova.

DIPLOMĂ DE ONOARE, Popescu David Mihai, pentru rezultatele excepționale la învățătură în anul școlar 2024-2025, 3 iunie 2025, Craiova.

DIPLOMĂ DE ONOARE, Voinea Cristian-Mario, pentru rezultatele excepționale la învățătură în anul școlar 2024-2025, 3 iunie 2025, Craiova.

Arhid. Prof. Dr. Stăiculescu Angel Cristian

Excelsior! Experiențe olimpice

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE RELIGIE PENTRU SEMINARIILE ȘI LICEE TEOLOGICE, București, 2025

„*P*articiparea la o olimpiadă nu este niciodată doar o simplă competiție. Este o călătorie care începe cu o alegere: aceea de a merge mai departe, dincolo de cerințele obișnuite ale școlii, spre profunzimea cunoașterii și, în cazul meu, spre inima credinței. Pregătirea pentru Olimpiada Națională de Religie a însemnat ore întregi de studiu, întrebări interioare, eforturi constante și renunțări deloc ușoare, toate acestea asumate cu bucuria celui care știe că urmează un drum care îl formează nu doar ca elev, ci și ca om, dar și din îndemnul Părintelui Coordonator. Dragostea mea pentru Religie nu s-a născut din obligație, ci dintr-o atracție sinceră față de adevărurile profunde care dau sens vieții. A cunoaște învățătura Bisericii nu înseamnă doar a memora texte, ci a învăța să vezi lumea prin ochii credinței, cu lumină, responsabilitate și iubire. De aceea, fiecare etapă a pregătirii mele a fost însoțită de o dorință vie de cunoaștere și pătrundere în mesajul biblic. Încă de anul trecut, când am participat pentru prima dată la faza națională în cadrul Studiului biblic al Vechiului Testament, am simțit că această minunată experiență nu a fost doar o competiție, ci a fost mai mult decât o competiție: a fost o întâlnire cu alți tineri pasionați, o confirmare că valorile credinței pot aduce împreună suflete frumoase, o emoție care m-a însoțit luni la rând.

M-am întors din acea experiență cu un gând clar: îmi doresc continuitate. Iar anul acesta, Dumnezeu mi-a îngăduit să revin, participând la o minunată olimpiadă, anume Studiul Noului Testament. Nu a fost deloc ușor, dar a fost o experiență de neuitat, în care am simțit deplin ajutorul lui Dumnezeu. Am avut mari emoții, de data aceasta mult mai mari față de anul trecut, dar am încercat mereu să nu mă las copleșit de ele și în final am reușit, luând în acest an Premiul al 3-lea. Drumul nu ar fi fost posibil fără îndrumarea atentă și caldă a Părintelui meu coordonator, Arhid. Stăiculescu Angel Cristian, căruia îi port un respect profund. A fost mai mult decât un mentor: a fost un sprijin, o sursă de motivație, un om care a știut să mă încurajeze când oboseala părea să mă copleșescă și să-mi reamintească de sensul a ceea ce fac. Mi-a fost mereu alături, nu doar ca Profesor, ci ca un adevărat prieten.

Anul trecut a fost începutul. Anul acesta a fost confirmarea și, mai ales, o maturizare. Am trăit emoții mai așezate, dar și mai profunde. Am învățat să privesc totul cu mai multă liniște și recunoștință. Fiecare moment de la redactarea subiectului până la rugăciunile dinaintea probei a devenit parte dintr-o poveste care îmi va rămâne în suflet. Această olimpiadă mi-a oferit șansa de a vizita Palatul Parlamentului, Palatul Coctroceni și diferite mănăstiri. Am participat alături de colegii mei și la un spectacol minunat, unde m-am întâlnit cu acorii copilăriei mele.

Nu voi uita niciodată emoția cu care am urcat scările seminarului pentru a-mi vedea rezultatul. Trebuie să-l amintesc și pe minunatul nostru însoțitor, Preot Sperlea Cristin Alexandru, care ne-a încurajat și ne-a fost permanent alături. A fost minunat.

Dincolo de toate acestea, sunt un adolescent ca oricare altul: iubesc muzica, lectura, timpul cu familia și prietenii. Dar Religia ocupă un loc aparte. Este acel „fir roșu” care le leagă pe

toate și le dă coerență. Și cred că aceasta este, de fapt, adevărata reușită: să poți uni pasiunea, munca, credința și bucuria într-un singur drum unul care nu se încheie la o diplomă, ci care continuă în fiecare alegere a vieții.”

Dinuți Liviu Marinel Sebastian,
Clasa a X-a

„Anul acesta, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Dr.Irineu,Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, am participat pentru prima dată la faza națională a Olimpiadei de religie pentru seminariile și liceele teologice ortodoxe,ce s-a desfășurat în capitala României,București,cu ocazia anului dedicat Centenarului Patriarhiei Române.De asemenea a fost prima dată când am participat la o etapă națională a unei olimpiade,și pot spune cu toată convingerea că experiența mea la București a fost una mai mult decât plăcută.În primul rând am găsit mediul ideal de a-mi face noi prieteni de la alte seminarii cu care aveam foarte multe în comun.Pe de altă parte pe tot parcursul sederii mele la București cu prilejul acestui concurs,prin vizitele la diversele lăcașuri de cult ale orașului,am simțit o profundă apropiere față de Dumnezeu ,Al Căruia ajutor l-am resimțit atât în perioada de pregătire înainte de susținerea probei scrise, cât și în timpul ei.

De asemenea, anul acesta l-am avut coordonator pe pr. prof. dr. Sperlea Cristin-Alexandru, care a fost permanent implicat în vederea pregătirii mele pentru acest concurs, oferindu-mi materialele și informațiile necesare pentru a efectua o lucrare cât mai bună și corect documentată din punct de vedere istoric ,cât și teologic. Sunt profund recunoscător acestuia ,pentru osteneala și munca pe care a făcut-o pentru ca eu să reprezint seminarul din Craiova la cel mai înalt nivel al acestei olimpiade.

De asemenea le mulțumesc și celorlalte cadre didactice ,cât și colegilor mei de clasă care pe tot parcursul pregătirii mele au crezut că pot reprezenta frumos școala noastră și m-au susținut.

Nu în ultimul rând,pot spune că participarea mea la această competiție, a fost una dintre cele mai bune alegeri pe care le-am făcut pe parcursul vieții mele de elev,și sper că am ajutat la promovarea instituției teologice al căruia elev sunt.”

Popescu David Mihai,
Clasa a XI-a

„Deși nu am reușit să îmi ating obiectivul a fost o experiență deosebită, pe care o voi păstra mereu în suflet. Mă bucur că am avut ocazia să particip la un eveniment atât de important, organizat anul acesta la București.

Mi-a plăcut foarte mult atmosfera, faptul că am fost înconjurat de colegi din toată țara, care împărtășesc aceeași pasiune pentru studiul Sfintei Scripturii. De asemenea, subiectele au fost provocatoare și m-au făcut să aprofundez mai serios textele Vechiului Testament și să fiu și mai determinat pentru ca la anul să reușesc să fac ce mi-am propus.

Organizatorii s-au asigurat că avem condiții bune, un program încărcat și chiar activități culturale care ne-au ajutat să descoperim mai bine Bucureștiul. A fost o combinație reușită între competiție și comuniune. Am cunoscut multe persoane noi și mi-am făcut chiar și prieteni pe care sper să-i revăd și anul viitor.

Am învățat nu doar mai multe despre Vechiul Testament, ci și despre cât de important este să rămâi statornic în credință și să îți urmezi vocația cu seriozitate. A fost o experiență care mi-a întărit chemarea și m-a motivat să continui cu și mai multă dedicare.”

Elev Dudău Pavel,
Clasa a IX-a

Vocatio

„A fost o experiență deosebită, emoționantă și, în același timp, foarte motivantă. Să ajungi la faza națională e un privilegiu și o mare responsabilitate. Pentru mine a fost o încununare a muncii depuse pe parcursul anului. M-am pregătit intens, dar cu bucurie, pentru că am o legătură profundă cu disciplina religie. Participarea m-a ajutat să cresc atât intelectual, cât și spiritual. Organizarea a fost excelentă, gazdele ne-au primit cu căldură, iar întâlnirea cu elevi din toată țara a fost o bucurie. Am legat prietenii și am schimbat idei. Subiectele au fost provocatoare, dar echilibrate. Era nevoie nu doar de cunoștințe teoretice, ci și de înțelegere profundă, creativitate și exprimare clară. Tocmai asta mi-a plăcut – că ți se cere să gândești. Un rol esențial l-a avut părintele meu coordonator Sperlea Cristin dar și părintele Angel Cristian Staiculescu, împreună m-au ajutat nu doar pe planul materiei necesare la olimpiada dar și pe plan spiritual, m-au încurajat, au avut răbdare și m-au învățat nu doar conținut, ci și atitudine – smerenie, rigoare și încredere. Fără el, n-aș fi ajuns aici. Am învățat că atunci când faci ceva din pasiune și cu credință, rezultatele vin. Am învățat să am încredere în mine, dar și să fiu recunoscător. A fost o lecție de muncă, dar și de har.”

Voinea Cristian-Mario,
Clasa a XII-a

Olimpiada Națională de Limbi clasice (latină – greacă veche) **Galați, 2025**

Pentru mine, este a doua participare la o olimpiadă națională. Am participat și anul trecut, având o frumoasă experiență cu un premiu foarte important, locul II și medalia de aur, rezultat care m-a determinat să merg pe același drum, chiar dacă s-a dovedit a fi din ce în ce mai abrupt. Anul acesta am obținut medalia de bronz și mă bucur mult că am reușit să mențin într-o anumită măsură, ștacheta. Am ales disciplina limba greacă veche pentru că mi s-a părut, încă de la primele ore, foarte interesantă și importantă pentru înțelegerea materiilor teologice, ca limbă sacră a scrierilor sfinte. Este o disciplină destul de dificilă, care te provoacă să-ți cultivi calități ca răbdarea, perseverența, voința.

De aceea consider că toți cei care intră în această arenă, a luptei cu sine, sunt biruitori. Pentru a obține performanțe, este necesară pasiunea, într-adevăr, dar mai ales, perseverența, efortul personal și conlucrarea cu profesorul coordonator. M-am bucurat încă o dată de îndrumarea d-nei profesoare Trușcă Maria căreia îi mulțumesc pentru dedicare și pentru modul în care reușește de fiecare dată să cultive în noi motivația pentru performanță.

Bușe Daniel,
Clasa a X-a

Rădăcini comune, ramuri spre viitor: Fraternitatea româno-elenă

Cine ar fi crezut că arborele coeziunii româno-elene

își ancorează rădăcinile atât de adânc în istoria noastră? Oare cât de roditoare a fost sămânța măslinului sădită de zeița Atena, care a încolțit și a crescut, simbolizând nu doar darul divin oferit celor două popoare ce trăiesc în echilibru și armonie, ci și nașterea unei relații durabile și fructuoase? Această imagine simbolică a prins contur în cadrul Concursului Național

„Dialog cu timpul și lumea”, desfășurat în perioada 30 mai

- 1 iunie la Craiova, ediția a XVII-a, cu tema „Confluente istorice româno-elene – Mereu împreună,„. Pe parcursul redactării am simțit o adevărată conexiune între mine

și ideea de arbore – un simbol viu al identității, al memoriei și al continuității. Fiecare parte a discursului s-a scris aproape organic, ca și cum cuvintele ar fi fost sămânța unei înțelegeri mai adânci: că istoria nu este doar despre evenimente, ci despre legături umane, spirituale și culturale care cresc în timp, asemenea ramurilor unui copac. În momentele de inspirație când am decis să scriu această lucrare, mi-am dorit să transpun într-un mod simbolic și profund legăturile istorice, culturale și spirituale dintre poporul român și cel elen. Inspirația mi-a venit din imaginea arborelui – un simbol al identității, al continuității și al rădăcinilor comune. Am văzut în această metaforă o formă vie prin care putem înțelege cum s-au format, au evoluat și s-au susținut reciproc cele două popoare de-a lungul veacurilor. M-a fascinat ideea că, deși am avut parcursuri istorice distincte, am crescut împreună, sprijinindu-ne în momente de cumpănă și sărbătorind împreună idealuri comune. Lucrarea este, pentru mine, o declarație de fraternitate, un elogiu adus solidarității româno-elene, dar și un îndemn la a ne cunoaște mai bine rădăcinile, pentru a înțelege cine suntem.

Rezultatul? O confirmare a muncii și pasiunii prin încununarea cu **Premiul al III-lea și Medalia de Bronz**, oferite de **Ministerul Educației, Uniunea Elenă din România și Inspectoratul Școlar Județean Dolj**. Aceste distincții reprezintă mult mai mult decât o simplă recunoaștere oficială, anume: o validare profundă, atât intelectuală, cât și spirituală, evidențiind valoarea eforturilor depuse și adâncindu-mi înțelegerea complexității relațiilor istorice și culturale.

O experiență de neuitat

Satisfacția acestei experiențe a fost amplificată de faptul că nu am fost singur în această călătorie. Alături de mine s-a aflat și colegul meu din clasa a IX-a, **Ștefănoiu Alexandru**, care a participat la secțiunea Desen, coordonat de Arhid. Prof. Dr. Stăiculescu Angel-Cristian și Prof. Pană Monica-Roxana. Prezența lui a adus un plus de sens și profunzime demersului nostru comun, demonstrând, încă o dată, cât de frumos se pot împleti artele – cuvântul și imaginea – atunci când sunt mânuite cu pasiune. Lucrarea sa grafică nu a fost doar un simplu desen, ci o interpretare vizuală vibrantă a temei, o punte între trecut și prezent, între simbol și emoție. În timp ce eu am așternut ideile în cuvinte, el le-a transformat în linii și culori, într-o armonie ce a dat forță întregului me-

saj. Prin urmare, am simțit că, împreună, am construit o poveste o poveste care vorbește despre legături profunde, valori împărtășite și viziuni complementare.

Totodată, am cunoscut și oameni deosebiți, dintre care aș aminti-o cu drag pe **Sofia Stergiadis**, o elevă din Iași, o prezență caldă și cultivată, cu un rafinament aparte în gândire și exprimare. Prin finețea ideilor și noblețea caracterului ei, Sofia a devenit pentru mine nu doar un model de dialog intercultural autentic, ci și un simbol al generației noastre: curioasă, deschisă, profund ancorată în valorile trecutului și totodată orientată spre viitor.

Realizarea acestui discurs a fost, pentru mine, o adevărată călătorie inițiată, care m-a provocat atât intelectual, cât și emoțional: de la entuziasmul primelor idei, până la recunoștința profundă că aparțin unei lumi în care rădăcinile contează. Faptul că am fost selectat să reprezint cu mândrie Doljul, m-a onorat profund și m-a responsabilizat: am simțit că port cu mine nu doar propriul glas, ci și o parte din vocea generației mele. Am învățat că adevărata forță a unui popor nu vine doar din ceea ce a cucerit sau construit, ci din capacitatea lui de a se conecta, de a împleti rădăcini cu alte culturi, de a rodi împreună. Arborele româno-elen

nu este doar o metaforă, ci un simbol viu al unei prietenii bazate pe respect, spiritualitate și valori comune.

În acest sens, îmi răsună în minte cuvintele lui Nicolae Iorga: „*Un popor care nu își cunoaște istoria este ca un copil care nu își cunoaște părinții.*” Cu atât mai mult, un popor care își cunoaște nu doar trecutul, ci și punțile spre alte popoare, devine un popor matur, capabil să construiască viitorul prin dialog, memorie și solidaritate.

Mulțumiri și Recunoștință

Cu deosebită recunoștință adresez sincere mulțumiri Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, pentru purtarea sa de grijă permanentă și sprijinul spiritual oferit pe tot parcursul acestei etape. De asemenea, aduc mulțumiri profesorilor coordonatori, Arhid. Prof. Dr. Stăiculescu Angel-Cristian și Prof. Delcea Tanța, ale căror îndrumări, profesionalism și implicare au fost fundamentale în realizarea acestui parcurs. Nu în ultimul rând, exprim aprecierea mea doamnei Prof. Pană Monica-Roxana, pentru cuvintele de încurajare și motivația constantă care m-au însoțit și m-au susținut pe întreaga durată a pregătirii mele. Fără sprijinul și încrederea acestor dascăli și oameni de suflet, rezultatele obținute nu ar fi fost posibile!

Gânduri de final

Ca absolvent al clasei a XII-a, privesc cu profundă emoție și recunoștință spre încheierea acestei etape importante. Această călătorie, marcată de efort, pasiune și perseverență, sper să rămână ca o moștenire valoroasă pentru Seminarul nostru. Palmaresul pe care l-am construit de-a lungul anilor nu este doar o colecție de rezultate și premii, ci un simbol al devotamentului și al dorinței de a aduce onoare instituției care m-a format.

Vocatio

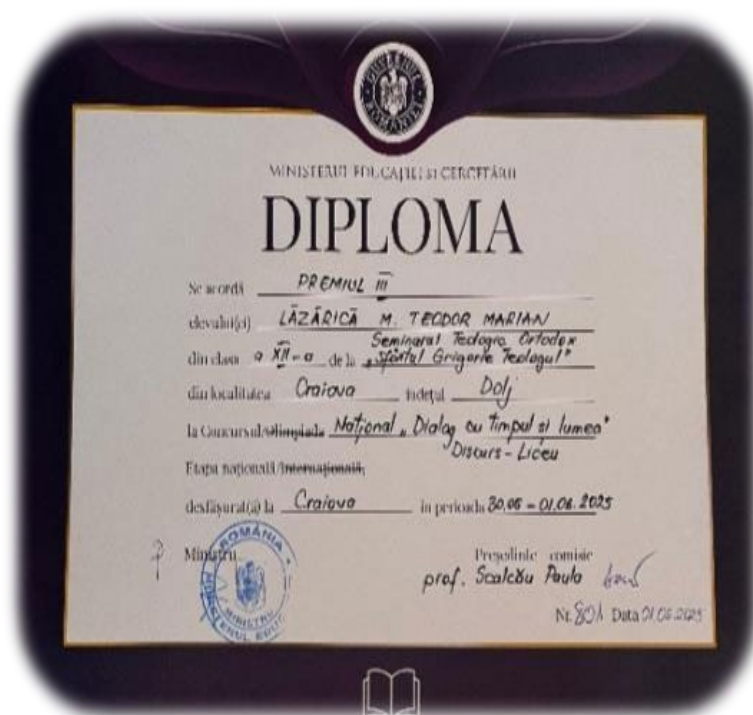
Îmi doresc din suflet ca toate eforturile mele de a menține Seminarul pe podiumul succesului să fie apreciate și să inspire generațiile viitoare. Sper ca tinerii care vor urma să privească realizările mele ca pe un exemplu de dedicare și să continue cu mândrie și responsabilitate tradiția excelenței. În acest fel, munca noastră nu se va pierde în timp, ci va deveni o fundație solidă pe care viitorii elevi să construiască noi succese. Așa va dăinui spiritul Seminarului, mereu viu și mereu încrezător în puterea educației și a valorilor autentice! Amin!

Elev Lăzărică Teodor-Marian

Doamna Prof. Delcea Tanța

Doamna Prof. Pană Monica-Roxana

Arhid. Prof. dr. Stăiculescu Angel-Cristian

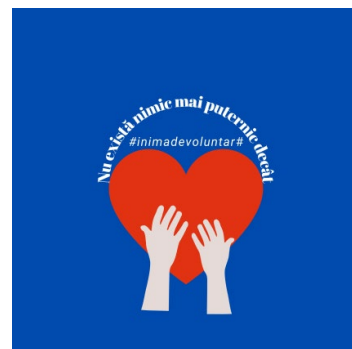

INIMĂ DE VOLUNTAR

PREMIUL al II-lea la Concursul S.N.A.C. - „Împreună pentru viitor”

În data de 30 mai 2025 s-a desfășurat, la C. N. „Ștefan Odobleja”, din Craiova, etapa județeană a Concursului național de dans „Împreună pentru viitor”, sub egida Inspectoratului Școlar Județean Dolj și a Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară, al cărei coordonator județean este d-na inspector școlar de specialitate pentru învățământ special și special integrat, prof. dr. IULIANA GHEORGHE.

Acțiunea Comunitară este o activitate voluntară care se desfășoară cu regularitate și este certificată în programa școlară și implică stabilirea unei legături între unități de învățământ de masă, pe de o parte și școli speciale, centre de plasament și instituții, locuințe sociale și centre de zi și spitale – pe de altă parte. Strategia Națională de Acțiune Comunitară este un program coerent și coordonat de activități desfășurate cu regularitate, care antrenează voluntari și copii cu nevoi speciale, aflați în situații de risc, în dificultate sau în pericol.

Concursul a avut două secțiuni: dans modern și dans tradițional, fiecare echipă de elevi fiind formată din voluntari din învățământul de masă și din elevi beneficiari din învățământul special. Scopul concursului a fost favorizarea integrării sociale a elevilor aflați în dificultate, prin implicarea acestora alături de ceilalți elevi, pe bază de voluntariat, în activități atractive, terapeutice și educative care implică muzica și dansul.

Echipa de voluntari a Seminarului Teologic Ortodox, formată din POPA SERGIU, clasa a XI-a, CÂRCIUMARIU DRAGOȘ, COJOCARU EMIL, IORDACHE DAVID ȘI ANGHEL CĂTĂLIN de la clasa a IX-a, a pregătit anul acesta un potpuriu de dansuri populare, alături de elevi ai Școlii Speciale „Sf. Mina”, formând împreună, Ansamblul „Brăulețul”, clasat pe LOCUL II, la secțiunea „dans tradițional”. Voluntarii au fost îndrumați de părintele profesor DODENCIU LUCIAN și de d-nele profesoare PANĂ ROXANA și TRUȘCĂ MARIA care este și coordonatorul SNAC al școlii.

„Participarea la proiectul SNAC alături de elevii de la Școala Specială „Sf. Mina” a fost o experiență frumoasă și emoționantă. Am fost întâmpinați cu multă căldură de către profesori, care ne-au oferit un mediu primitor și plin de deschidere. Copiii au fost foarte bucuroși să ne cunoască și s-au arătat entuziasmați și dornici să danseze alături de noi. Dansurile populare ne-au unit într-un mod natural, aducând zâmbete și bucurie de ambele părți. A fost o activitate care mi-a rămas în suflet și care mi-a reamintit cât de importante sunt empatia, solidaritatea și incluziunea. Mi-aș dori să mai particip la astfel de activități, care aduc atâta emoție și apropiere între oameni”, a concluzionat CÂRCIUMARIU DRAGOȘ – unul dintre participanții voluntari.

Vocatio

Concursul „Împreună pentru viitor”, realizat în cadrul Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară este o forță care unește suflete în ritm de dans pentru a aduce bucurie, speranță și optimism în scopul sensibilizării percepției asupra egalității de șanse.

**Reporter,
Popa Sergiu,
Clasa a XI-a**

**FESTIVITATEA DE DESCHIDERE A ANULUI ȘCOLAR LA SEMINARUL TEOLOGIC
ORTODOX „SF. GRIGORIE TEOLOGUL”, DIN CRAIOVA**

**Sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie
Teologul” - Craiova**

**Relaxare prin lectură la
biblioteca Seminarului Teologic
Ortodox „Sfântul Grigorie
Teologul” - Craiova**

**Juveții de la Coșuna la început
de an școlar**

Activitate recreativa, initiata de pr. director arhid. prof. dr. Daniel Nicusor Lazarica in data de 21.09.2024.

Activitate extrașcolară realizată în ziua de joi, 26.09.2024 de Protodiac. prof. dr. Victor Șapcă împreună cu elevii clasei a XII-a de la Seminarul Teologic Sf. Grigorie Teologul din Craiova intitulată „Prietenii filmului”.

Europa – leagănul limbilor și culturilor diferite

Activități sportive cu rol educativ desfășurate la Seminarul Teologic din Craiova

Suita Rustem la Seminarul Teologic Ortodox din Craiova

Cercul de Pictură „Lumină și Culoare” –Desenul academic

**Elevii seminariști în vizită la
Facultatea de Teologie din
Craiova**

**Redacția revistei VOCATIO la
început de an școlar**

**Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul
Grigorie Teologul” alături de Asociația
Vasiliada în Campania „Începe cu tine:
Promovează respectul pentru lege”**

**Mens sana in corpore sano”:
Către o viață de calitate**

**Cercul de Pictură „Lumină și
Culoare” –Corpurile geometrice**

**Duminică, 13.10.2024. Invitat:
Pr. Protoiereu Cătălin Neacșu**

**Vecernie - Sf. Cuv. Parascheva -
13.10.2024**

**Sf. Liturghie - Sf. Cuv.
Parascheva - 14.10.2024**

**Ansamblul „Juveții de la
Coșuna”- Suita Ungurica și
Dansurile de tip horă**

**Vizita pr. Prof. Univ. Dr. Kurian
Kachappilly Joseph din India la
Seminarul Teologic din Craiova**

**PELERINAJ TEMATIC PENTRU ELEVII SEMINARULUI TEOLOGIC DIN
CRAIOVA LA MĂNĂSTIRILE DIN JUDEȚUL GORJ**

**Activități De Prevenire a Infracționalității
Pentru Elevii Seminarului Din Craiova**

Cupa Seminaristilor Olteni, Ediția I

**Seminarul Teologic Ortodox „Sf.
Grigorie Teologul” din Craiova a
organizat Târgul de Toamnă, ediția
2024**

**Activitate desfășurată de
Asociația Vasiliada și Liceul
„Charles Laugier”, la Seminarul
Teologic din Craiova**

**Parteneriat - "Cum Antiquis" - explorând Castrul Roman Pelendava
Liceul "Charles Laugier" - Seminarul Teologic Ortodox Sf. Grigorie Teologul**

Crăciunul copilăriei în lumină și culoare

Ansamblul „Juveții de la Coșuna”- Pasul de Sârbă și pasul de Rustem

Iarna pe uliță - Cercul de Pictură „Lumină și Culoare”

Întâlnire în cadrul Cercului literar-patristic „Fluierul cel păstoresc”

Comuniune liturgică la Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Grigorie Teologul” din Craiova de Sf. Ierarh Nicolae

O nouă conferință în cadrul Cercului Literar-Patristic „Fluierul cel Păstoresc” – „Tâlcuirea duhovnicească a Sfântului Grigorie de Nyssa la Rugăciunea Domnească”

Corul Seminarului Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” Craiova a concertat la Craiova și la Băilești

Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” din Craiova, pe primul loc la Concursul Județean de Colinde

Elevii seminariști în vizită la Centrul de Îngrijiri Paliative din Craiova

Corul Seminarului Teologic „Sfântul Grigorie Teologul” a colindat la Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate din Craiova

Activitate muzical-educativă desfășurată în Parteneriat cu Penitenciarul Craiova – Pelendava

Serbare de Crăciun la Școala Gimnazială Specială „Sf. Mina” Craiova și Școala Gimnazială Castranova

Serbarea de Crăciun la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” Craiova

15-Ianuarie-Ziua Culturii Naționale

Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” din Craiova a marcat ziua ocrotitorului său duhovnicesc, printr-o serie de evenimente liturgice și culturale deosebite.

Pregătiri pentru Olimpiada Națională a Sportului Școlar Cupa ING, Forbal U16

**Natura statică în culori complementare
Cercul de Pictură „Lumină și Culoare”**

**Cercul literar patristic Fluierul cel păstoresc:
Condițiile canonice pentru intrarea în cler și
familia preotului în lumina legislației canonice
a Sfinților Părinți**

**Părintele Mitropolit Irineu, în prima zi a
Canonului Mare la Seminarul Teologic
din Craiova**

**Activitate dedicată învățării tehnicilor
fundamentale de prim ajutor la Seminarul
Teologic din Craiova**

**Promovarea Sportului Tradițional Românesc
Oina la Seminarul Teologic Ortodox „Sf.
Grigorie Teologul” din Craiova**

Olimpiada Națională de Religie – Etapa Județeană, la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” Craiova – 15 martie 2025

Natură statică în culori complementare – Cercul de Pictură „Lumină și Culoare”

**Ecouri de Primăvară la Casa Băniei
Vernisaj expoziție de artă semnat de Dr. Gabriela Rădulescu**

MENS SANA IN CORPORE SANO, este mai mult decât un dicton latin, pentru elevii și cadrele didactice de la Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Grigorie Teologul” din Craiova

„Săptămâna verde” la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” Craiova

**Rezultate de Excepție Obținute de Tinerii Seminariști Doljeni la Olimpiada Națională
pentru Seminarile și Liceele Teologice Ortodoxe, București, 7-11 mai 2025**

Ziua „Fără Violență” – Activitate anti-bullying

**Conștientizare prin artă – Cercul de Pictură
„Lumină și Culoare”**

**Admiterea în Învățământul Teologic Vocațional – un
pas spre slujirea Bisericii**

***„O lecție de viață” – activitate dedicată luptei împotriva traficului de persoane,
desfășurată la Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie Teologul” din
Craiova***

***Zi de sărbătoare pentru Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Grigorie
Teologul” din Craiova
Festivitatea de Absolvire a Clase a XII-a***

***Elevii seminariști au participat la etapa națională a Concursului Național
„Dialog cu timpul și lumea”***

***Primaria Municipiului Craiova - Gala excelenței în educație
Premierea olimpicilor și a profesorilor îndrumători***

Redacția revistei

Președinte,

Pr. Prof. Dr. Dodenciu Lucian-Romulus

Coordonatori,

Pr. Prof. Dr. Sperlea P. Cristin Alexandru

Prof. Dr. Trușcă Maria

Redacția,

Popa Daniel-Mihăiță-redactor-șef

Popescu David-Mihai-secretar

Măceșanu Ștefan-reporter

Buligă Nelu-fotograf

Mihart Darius

Lăzărică Teodor

Roșu Mărin

Voinea Cristian

Ignat Marius

Toma Mihai

Dragomir Stelian

Paliță Constantin

Croitoru Liviu-Petre

Bușe Daniel

Dinuți Liviu

Ionescu Dănuț

Anton Marian

Băltărețu Ionuț

Munteanu Ianys

Dudău Pavel

Catană Ștefan

Nicolae Ștefan

Puzdrea Alexandru

Joița Florin

Cârciumariu Dragoș

Ștefănoiu Alexandru

Ruican Pavel

Vocatio

Prof. Delcea Tanța - coordonator literar

Prof. Pană Roxana - coordonator limbi străine

Arhid. Prof. Dr. Stăiculescu Angel Cristian - coordonator biblic

Protodiac. Prof. Dr. Șapcă Victor - coordonator muzical

Pr. Prof. Dr. Manea Emil-Marian - coordonator istoric

Pr. Prof. Dr. Marcu Doru - coordonator liturgic

Pr. Prof. Pîrva Gheorghe - coordonator spiritualitate

E-mail: teologiccv2004@yahoo.com

Site: www.seminarulortodoxcraiova.ro

Facebook: <https://www.facebook.com/SeminarOrtodoxCraiova>

ISSN 2286 – 0843

